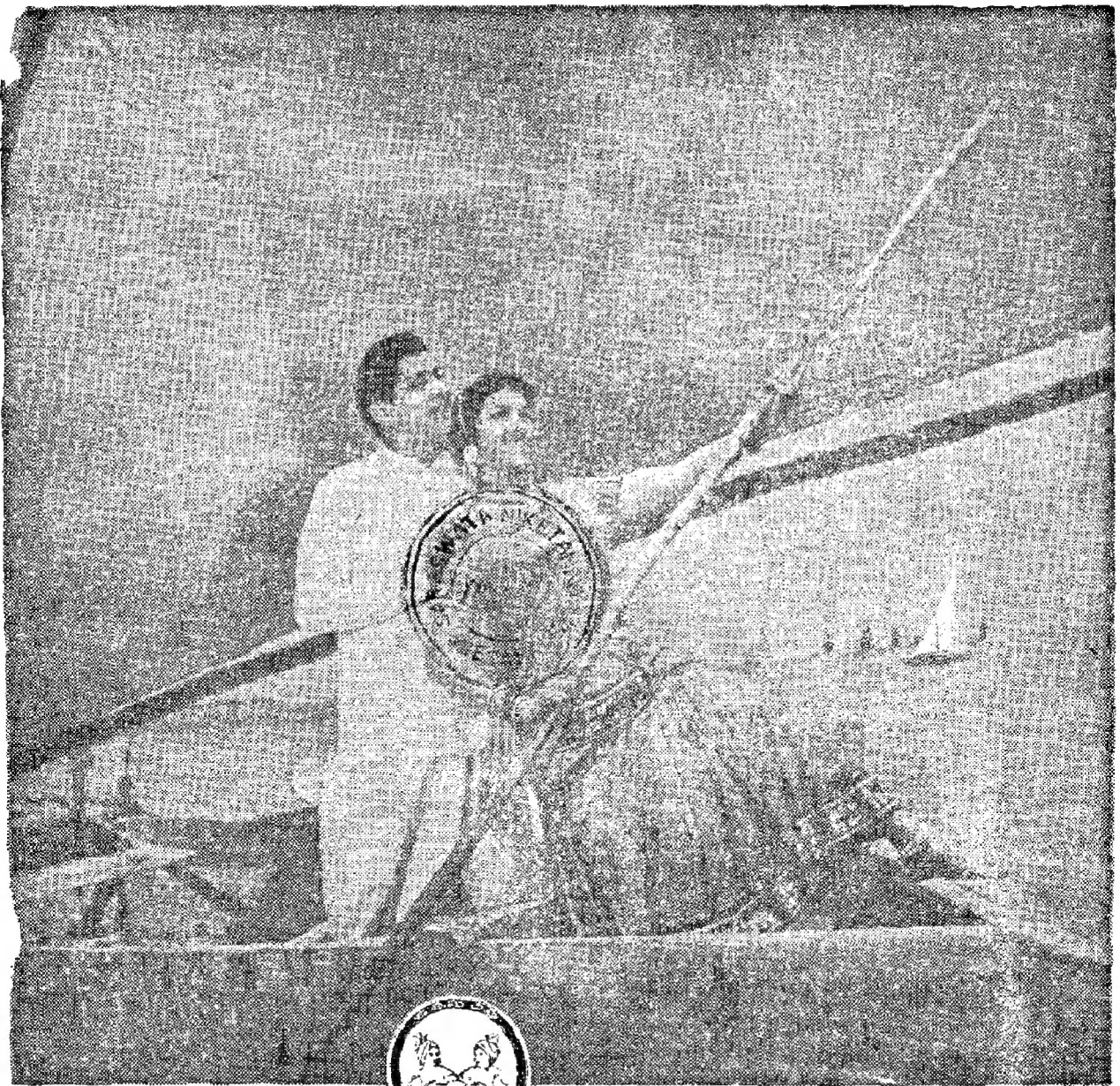

ఆంధ్ర సాహిత్య పరిషత్

Dr. P. V. S. S. S. S.

40^వ
12-2-71

హిందూ మతం

మనసు-మాంగళ్యం

విశాఖ. కాగంటి కుటుంబరావు & దర్శకత్వం కే ప్రత్యగ్నాల్లా

సంగీతం: పి.వి.రాజులూరి అలకా-అనాధ్య ఆశ్రయం.

నీలినిర్మల

STAMP

సంక్రాంతి ప్రత్యేక సంచిక

15-1-1971 సంక్రాంతి ప్రత్యేక సంచిక పత్రిక యందు శ్రీ పి. వి. రావు విశాఖ నట్టుం వారు, శ్రీ స్వప్న, విజయవాడ వారి ఉత్తరానికి విచారాన్ని వ్యక్తపరచుచు వ్రాసిన ఉత్తరము చూచి, నవ్యాలో, ఏడవలో తెలియడం లేదు.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావుగారు చెవా-ఇండియా యుద్ధ సమయంలో చందాలు పేసరు 10 లక్షలు స్వర్గీయ శ్రీ లాల్ బహదూర్ శాస్త్రిగారి కిచ్చారని వ్రాశారు. అది నిజం కాదు. 1962 లో చెవా-ఇండియా యుద్ధ సమయమున శ్రీ రామారావుగారి ఆధ్వర్యమున, శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారు, వారి మిత్రబృందము చేరి, విజయవాడ, హైదరాబాద్, కర్నూలు లయందు వినోద ప్రదర్శన లిచ్చి నిధి సేకరించి, దేశరక్షణకు ఇచ్చారు. అంతేకాని శ్రీ రామారావుగారు చందాపేసే కీ. శ్రీ లాల్ బహదూర్ శాస్త్రిగారికి 10 లక్షలు యివ్వారన్నది శుద్ధ అబద్ధం. అయినా ఆనమయంలో కీ. శ్రీ. పండిత జనపార్లాల్ నెహ్రూ గారు ప్రధానిగా యుండగా శ్రీ రామారావుగారు ప్రత్యేకించి, శ్రీ లాల్ బహదూర్ గారికి నిధి సందించిన ప్రత్యేక టేమిటో శ్రీ పి. వి. రావుగారు తెలుప ప్రార్థన.

శ్రీ రామారావుగారు నిధిని చందారూపంలో వసూలు చేసే కీ. శ్రీ. లాల్ బహదూర్ శాస్త్రిగారి కిచ్చింది, పాకిస్తాన్-ఇండియా యుద్ధం-1964 లోనని శ్రీ పి. వి. రావుగారు గమనించ ప్రార్థన. ఏడవలూ విమర్శ చేసే ముందు, దాని ముందు వెనుకలు చూచి, దాని గురించి పూర్తిగా తెలుసుకొని మరి విమర్శిస్తారని ఆశిస్తాను.

—ఎన్. ఎ. ముబారక్ [హైదరాబాద్]

15-1-71 తేదీ సంచికలో స్వప్నగారు వ్రాసిన, తాము విమర్శిస్తూ పి. వి. రావుగారు విశాఖనట్టుం నుండి వ్రాసిన ఉత్తరం చదివిన విమ్మల నాకీ ఉత్తరాన్ని వ్రాయాలనిపించింది.

మొదటి పేరాలో వ్రాసిన వారి విమర్శ బాగుగానే ఉంది. కాని రెండవ పేరాలో వారు మీకు తెలుసా? శిర్షిక కేవలం సినిమాకు సంబంధించినదే, స్వప్న గారికి ఈ విషయం తెలియదేమో అని వ్రాశారు. అసలు స్వప్నగారు వ్రాసినదేమిటి? ఇకనుంచైనా మీకు తెలుసా? అనే శిర్షికలో మహానాయకుల జీవిత ఘట్టాలను కొన్నింటిని ప్రమరించ నలసినదిగా వారి అభిప్రాయాన్ని వ్రాశారు. దాన్ని సరిగ్గా అర్థం చేసుకోకుండా రావు గారు కేవలం పూర్వకంగా స్వప్నగారు స్వప్నావస్థలో నున్న బుద్ధివంతుని, వీరికి మీకు తెలుసా? అనే శిర్షిక కేవలం సినిమాకు సంబంధించిన దని తెలియదు కాబోలని దురుసుగా, వదల నువ్వోగించడం సాటి పాటుకులైన పి. వి. రావు గారికి సముచితం కాదని నాభావన.

—కుమారి కోటేశ్వరరావు [చిత్తూరు]

ఉత్తరాలు

ఇంతటితో ఈ విషయం పంపిన ఉత్తరాలు ప్రమరించటం అపవేష్టమైనవి. —నం.

సంక్రాంతి సంచికకు శ్రీ గెనిసెట్టి గారి ముఖచిత్రం ఎంతో నిండుదనాన్ని చేకూర్చింది. ముఖ్యంగా శ్రీ మహేష్ గారు ముగ్గురు మూర్కులు శిర్షికతో మధ్యంతర విప్లవంపై చేసిన నదీమర్మ చక్కని రాశికీయ విజ్ఞానాన్ని కలిగించింది.

—జి. విజయ విజయరాజు [తిరుచిరాపల్లి]

సంక్రాంతి ప్రత్యేక సంచిక చాలా బాగుంది. కథలన్నీ, ముఖ్యంగా సంసార సాగరంలో అన్న కథ చాలా బాగుంది.

—జి. నీలానుందరి, [చితూరు]

సంక్రాంతి సంచిక గెనిసెట్టి ముఖచిత్ర సంచదను అలంభనంగా జేసుకొని పాటకుం పృథయాలలో ఆనందలహరులు రేపింది.

సంక్రాంతి ముగ్గులు, సుబ్బారావు-సన్యాసం ఈ రెండు కథలు రచయిత కావాలనే వ్యక్తి అంతర్భావం, అతడు అందుకోసమై చేసే ప్రయత్నం అదినుండి తుది వరకు అందించాయి.

నిజంగానే సంక్రాంతి ముగ్గులు లో కైలాసం కనిసం తన పేరు ఉత్తరాల శిర్షికలో నైవామానుషకౌదామని చేసిన ప్రయత్నాలన్నీ అడియానలు కావడం ఎంతో బాధ కలిగించింది. అటువంటి కైలాసం గొప్ప రచయితగా చలామణి అవుదామని కోరుకొని చివరికి ముగ్గుల రచయితగా మారి కనిసం అందులోనైనా తన పేరు అచ్చులో చూసుకొని పరవశించాడు. ఆ అద్భుతాన్ని కీ కూడా నోచుకొని, దురదృష్టవంతులెందరో పున్నారు. పాపం వాళ్ళ గీత ఎలా వుందో మరి?

—మాధవీల [వరంగల్]

సంక్రాంతి సంచికగా వెలువడిన ఈవారం పత్రికలో, ముగ్గురు మూర్కులు శిర్షికతో మధ్యంతర యెన్నికలను గూర్చి ఇందిరాగాంధీ మన ప్రత్యాన్ని గూర్చి బహుచక్కగా వివరించిన మహేష్ గారు అభినందనీయులు. వారిని ముగ్గురు మూర్కులు అనడం యంతమాత్రం నమం జనంగా లేదు.

—ఎన్. ఎ. రమామన్ [అయిరాల]

గెనిసెట్టి గారి ముఖచిత్రంలో సంక్రాంతి ప్రత్యేక సంచిక నిండుగా వుంది. వాస్తవానికి ఈ సంచిక మేనూరించిన దాని కంటే ఎక్కువ సంతృప్తి

యిచ్చింది. కథలు, వివిధ రకాల శిర్షికలు, కాటామలు, ఒకవారం వివరీతం, చిత్రాలను గురించి ఎంతను వ్రాయను.

ఆంధ్రపత్రిక సంక్రాంతి సంచిక గమ్యముగా నున్నది. ముఖచిత్రము చూడ ముచ్చటగా నున్నది. ప్రత్యేక సంచికలకు ధర పెంచకుండా ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక మామూలు ధరకే మీరుంచుట ముదావహము.

మధ్యంతర విప్లవంపై మహేష్ వ్రాసిన వ్యాసం ముగ్గురు మూర్కులు హాస్య విశిఖమగు వాస్తవము చిత్రించినది.

నట జమున, రమణారావు [శ్రీమతి] వ్రాసిన సంక్రాంతి రోజులు చాలా బాగున్నది.

చేగండి రామజోగయ్య వ్రాసిన సంక్రాంతి ముగ్గులు నాకు నచ్చినది.

కృష్ణప్రియ గారిచ్చిన ఎయిర్ లైన్ ప్రాక్ ఈవారు ప్రయత్నించాలి.

లిలా నీలారామయ్య. [కాకినాడ]

కథలు

గత రెండు వారాల నుండి రెండు బాగములుగా వెలువడిన పెద్దకథ చంద్రశేఖరం చాల బాగుంది. ఆకథలో చంద్రశేఖరం లాగ మనస్సులోని భావాలను వ్యక్త పరచలేని వ్యక్తులు ఇప్పుడు కూడవుంటారమటలో అతిశయోక్తి లేదేమో!

—బి. మంజు [నెల్లూర్]

శ్రీ పెద్దింటి రామమూర్తి లక్ష్మణ్ గారితన సంసార సాగరంలో అనుకథ చదివి ఎన్నడూ పత్రికలకి ఉత్తరాలు వ్రాయటం వాలు లేని నేను ఈ ఉత్తరం వ్రాయలేకుండా వుండలేక వ్రాసియున్నాను.

“సంసార సాగరంలో” అను కథ కేవలం హాస్య భరితమే కాక సాంఘిక జీవితానికి వాస్తవంగా రచించిన రచయితలు అభినందనీయులు. ఇంత హాస్య పూరితమైన కథను గత రెండు సంవత్సరాలగా ఏవత్రికలోను చదివి యుండ లేదనుట వా అతిశయోక్తి మాత్రము కాదు. కథ చదువుతున్నంత సేపును నిపునూ ఆపుకోలేక నేనూ, మా శ్రీమతి నవ్వుకున్నాం.

కనిసం వారానికొక కథనైనా అటువంటి కథ మించ నలసినదిగా విమ్మల కొరుతున్నాం.

వెంకట రమణ [శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు]

అతి సుందరమైన
ముక్తామయ
ముఖ విలాసము
లక్మె వ్యానిషింగ్ క్రీమ్ తో

మొత్తము తన సొందర్యాన్ని కాపాడిన పంపరించు కొనుటకు
భంజనములు వదలాలి. మన ముఖ లక్మె వ్యానిషింగ్
క్రీమ్ తో అందరి కనుకలించును. కొందరి ముఖ మీద
మెడ గా అయ్యింది. అది మాయమైపోయి, అది కనుక
తో కరణి చర్మతో మీ ముఖము మీద మెలుగును, ముచ్చటను
మమవు చేస్తుంది. మీ ముఖమునకు ముక్తామయ సొందర్యం
కల్పిస్తుంది. కనుకాత. అనిమిత లక్మె వ్యానిషింగ్ క్రీమ్ తో
కొండ అది ఎంత చక్కగా పనిచేస్తుందో ముద్దించుకో.

ప్రేమనాదగారి 'వాక్ తృప్తి' అనే కథలో గూడారూ మండి తిరువతికి సాయం దోహత రైల్వే వచ్చని పైల్వ మధ్యగా వెలుతూంది.. ఆ పుక్కుం ఎంత చూసినా చూడాలని సిస్తుంది. నాకు బహుశా ఒకసారి కూడా గూడారూ మండి తిరువతికి రైలు ప్రయాణము చేయలేదేమో నేనే పుంటే తెలిసేది. గూడారూ: నుండి కాళాపానీ వరకూ కూడా అన్నీ సాదలు దిబ్బలు ఉన్నాయి. కాని అందం లోనే ఎల్లకారు స్పేషను వచ్చింది అని వ్రాశారు. కాబట్టి ఇటువంటి అభిరామ కల్పనలు చేయ కుండా ఉంటే మంచిది!

జి. యస్. యస్. నారాయణరావు [స్వర్ణపురి]

* * *

తాతా రామకృష్ణగారి చంద్రశేఖరం ముగింపు నాకు విరక్తిని కలిగించింది.

సంసార సాగరం నాలా బాగున్నది. ఇటు వంటి కథలే ప్రచురించకరతాను. ముఖ్యంగా కమలా వచ్చని సీలమట బాగున్నది.

వారణాశి వెంకట రమణమూర్తి [ఏలూరు]

* * *

చందు సోదాబు క్షమించు సీతా అణి ముత్యంలాంటి కథ. పాటకుల మనస్సులో మల్లి మల్లి మనలి మనస్సుకు వెయ్యి ఆలోచనలు కలి గించే కథ అది.

స్వార్థం సంపర్దణకు పరితం ఎప్పుడూ కన్పిస్తే—కలిగిపోయిన కలలే అన్న నగ్న సత్యాన్ని అతి సుశీతంగా సుందరంగా మంచిన కథకుడు మన అందరి అభినందనలకు, పెద్దల ఆశీస్సులకు— అర్హుడు. మీ పత్రిక ద్వారా పాటకులకు పరిచయ మైన యీ చిరంజీవి మన అందరి గర్వ కారణానికి కారకుడు కాగలడని యీ కథ సూచిస్తోంది.

మల్లాది సూరిబాబు [మచిలీపట్నం]

* * *

మన రేడియో కేంద్రమైన విజయవాడ తెలుగో కేంద్రమా, లేక అఖిలభారత భాషల కేంద్రమా, అనే నందేహాస్తి కల్పించు చున్నది. ఎందుచేత చంటే భారతదేశములో మద్రాసు, కేంద్రము, వివిధభారతి [ఒక పాపుగంట మాత్రమే రోజుకు.] తప్ప మిగిలిన కేంద్రములన్నియు ఆయా భాషల కార్యక్రమములనే ప్రసారం చేస్తున్నాయి. కాని మన విజయవాడ కేంద్రము మాత్రము ఉదయము 8-30 నుండి 6-40 వరకు భక్తిరంజన కార్యక్రమములకి మరాఠీ, బెంగాలీ, తమిళ, కన్నడ మొదలైన అనేక భాషల భక్తి గీతాలు ప్రసారం చేస్తుండంటే అది మన చేతకాని తన యనుకోవాలా? లేక ఇతర కారణ మేమన్నా ఉందా? కిలువ కోర్కెను.

కల్లూరి వాసుదేవరావు [కాకినాడ]
సంజయఉవాచ

సంజయ ఉవాచ చదివి పెద్దవారే ఇల్లావున్న నా దేశమెట్లు బాగునడును అనివిచారించితిని.

—టి. ముద్దుకృష్ణపిళ్ళే [చంద్రగిరి]

ఉత్తరాలు

తిక్కన కాంస్యవిగ్రహం

29-1-71 నాటి పత్రికలో హైదరాబాద్ నుంచి మిత్రులు మూర్తిగారు వగైరాలు వ్రాసిన ఉత్తరాలు చూశాను. తిక్కన కళాభారతి వివరాల యంతకుముందే చూశాను.

తిక్కనగారిమీద కళా భారతి సంస్థాపకులకు, సభ్యులకు ఉన్న అభిమానాన్ని నేను శంకించను. అయితే యీనాడు శిలా విగ్రహానికి, ఆ విగ్రహాల్లో సమాధి అయిపోయిన మహానుభావులకి మనం యెంత విలువ యిస్తున్నామో విజ్ఞానికి తెలియనిది కాదు. సామాన్య ప్రజలు కావాలూ చదవకపోయినా యంతవరకూ నన్నయ, తిక్కన, పెద్దన మొదలైన రైతన వాళ్లంటే కొంత గౌరవం చూపుతున్నారు. ప్రస్తుతం కాంస్య విగ్రహ ప్రతిష్ఠా సన వల్ల ప్రజలకి తిక్కనగారి గురించి అదనంగా యెమి తెలియదు. సరిగదా, ఉన్నదికూడా ఉడిపోయింది. మిగతా కాంస్య విగ్రహాల్లాగానే తిక్కనగారిని కూడా సమాధి చేసేయడం తప్ప మరేది జరగదు.

తిక్కనగారి మీద నిజంగా గౌరవం ఉన్నవాళ్లు చేయవలసినవని యిదికాదేమో!! భారతానికి యంత వరకూ నరైన వ్యాఖ్యానం రాలేదు. విపుల వ్యాఖ్యలో [ప్రతిపదార్థతాత్పర్యలు వ్యాఖ్యాకాదు!!] రాకధరికి భారతాన్ని ప్రచురించవచ్చునే! లేకపోతే ఒకసంపుటం రెండేసి రూపాయలకో, రెండున్నరకో 7 సంపు టాల్లో భారతాన్ని ప్రచురించ వచ్చునే!

వండిత వర్ణలు వాచోటి అనామకునిపై ఆగ్రహించకుండా, జాగ్రత్తగా ఆలోచించగోర్తును.

—సి. రవిశర్మ, [విశాఖ]

సీ రి యల్

కాత్త సీరియల్ 'మల్లెలు ఎరగులాటలు' చాలా గమ్యుత్తుగా, హుషారుగా మనస్సుకు సంతోషం కలిగించేలా సరదాగా ఉంది.

మవ్వా వెంకటరామయ్య [ఉరవకోండ]

* * *

మల్లెలు—ఎరగు గులాటలు సీరియల్ మొదటి భాగము చదువుతుంటే ఇలాంటి సీరియల్ ఎలా పెంక్ట్ చేసారా అనిపించింది. 2, 3 భాగాలు రక్తి కట్టినాయి. పత్రిక ఎప్పుడొస్తుందా? అని ఎదురు చూస్తున్నాను. అతని లక్ష్యం సీరియల్ కూడ చాలా బాగుంది.

ఎమ్. ఎల్. సుబ్బలక్ష్మి, [మద్రాసు]

గ మ ని క

8-1-71 సంచికలో ప్రచురించబడిన గతస్మృతులు' కథ రాసినవారు శ్రీమతి డి (దర్పా), కామేశ్వర రవి సాంతులు గమనించ గోరుతాము.

—సంపాదకుడు.

ఆంధ్రసంచిత్త వారపత్రిక

వ్యవస్థాపకులు :

దేశోద్ధారక కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

శ్లోకవారం : 12-2-'71

శ్రీసాధారణవాచనం|| మాఘమాసం|| బి|| పిడియ,
సంపుటము : 64 సంచిక : 23

స్థాపకము :

1908

ముఖ్య సంపాదకుడు :

శివలెంక శంభుప్రసాద్

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము

7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు-1

విడి ప్రతి వెల 40 పైసలు

పోస్టుద్వారా

సంవత్సర చందా 26 00

6 మాసముల చందా 13 00

3 మాసముల చందా 6.50

జాబ్బాల్ నుండి పోస్టు ద్వారా పంపింపబడుచున్నది.

విషయానుక్రమణిక

ముఖ్యచిత్రం : నటి జయలలిత

(చిత్రకారుడు : ఎం. ఆర్. ఎస్. ప్రసాదరావు)

కథలు :

తమసోమాశోత్తిగమయ — 8

దిదానాయిక ఉన్మించలేదు — 17

చిన్నికృష్ణుడి వల్లని చూపు — 32

మూడుముళ్లు — 43

సీరియల్ నవలలు :

అతని లక్ష్యం — 24

మల్లెలు—ఎరగులాటలు — 46

వ్యాసాలు, శీర్షికలు. సినిమా :

ఉత్తరాలు—2, శిశువన్ కార్టూన్ — 5,
రాజధాని కబుర్లు—3 ఒకవారం వివరితం—17,
ఆయనగారు — 23, రంగులరాట్నం — 29,
వారవం — 31, ధర్మపథం — 42, కూరలూ
గుణాలూ — 45, ఉబ్బసానికి కొత్త (?)
చితి, — 51, ప్రశ్నావళి — 52, ముగ్గురు
మూర్ఖులు — 53, టానిక్ గేయం—55,
వద్దాంజలి ఇంటర్వ్యూ, మీకు తెలుసా? — 56,
చిత్రపక్షి, సినిమా—57, సినిమాడ్రా—58,
అవీ...ఇవి—62, పిచ్చాపాటి—63, ప్రసక్తాలా—64.

'బ్లాక్ గ్రాంటు' పై ఆధారపడిన ఉస్మానియా

ఉత్తమ ఆధ్యాపకుడి ఒక విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యక్ష పదవికి యోగ్యుడు అని భావిస్తే డాక్టర్ రావూగ నల్లవారాయణగారు ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యక్ష పదవి నలంకరించడానికి అన్ని విధాల ఆరులు. అతి సామాన్యమైన కుటుంబానికి చెంది, కేవలం స్వయం కృషితో ఉన్నతమైన విద్యార్జన చేసి ఒక ఆదర్శ ఆధ్యాపకుడిగా అనంభ్యక్తి విద్యార్థుల కృతజ్ఞతల సందుకున్న వ్యక్తి డాక్టర్ రావూగ. కవటుం లేకుండా మొహమాటమి లేకుండా కుండబద్దలు కొట్టినట్లు మాట్లాడే స్వభావం కల డాక్టర్ రావూగకు, సీనియర్ ప్రొఫెసర్ చనప్ప టికి రావలసిన మన్నన పరిగణన రాకుండా పోయాయి. తెలంగాణ ఉద్యమమంటూ ఉస్మానియా విద్యార్థులు లేవదీయకపోతే ఈసారి కూడా ఉపాధ్యక్ష

పదవి ఆయనకు వచ్చేదికాదు. కేవలం విశ్వవిద్యాలయాధ్యపకుడిగానే కాక విజ్ఞానశాస్త్రంపట్ల సామాన్య ప్రజల్లో ఆసక్తి కలిగించేటంసకు కూడా డాక్టర్ రావూగ చెప్పుకోదగిన కృషి చేశారు కృష్ణదేవ రాయాంధ్ర భాష నిలయం లభ్యర్యంలో ఆయన చక్కని సరళమైన తెలుగులో చిక్కుతో కూడిన ఎన్నో విజ్ఞాన శాస్త్ర విషయాలను సైన్సు విద్యార్థులు కానివారికి సైతం అర్థమయేవిధంగా ఉపన్యాసాలు ప్రసంగాలు చేశారు.

ఉపాధ్యక్ష పదవికి అర్హతలు

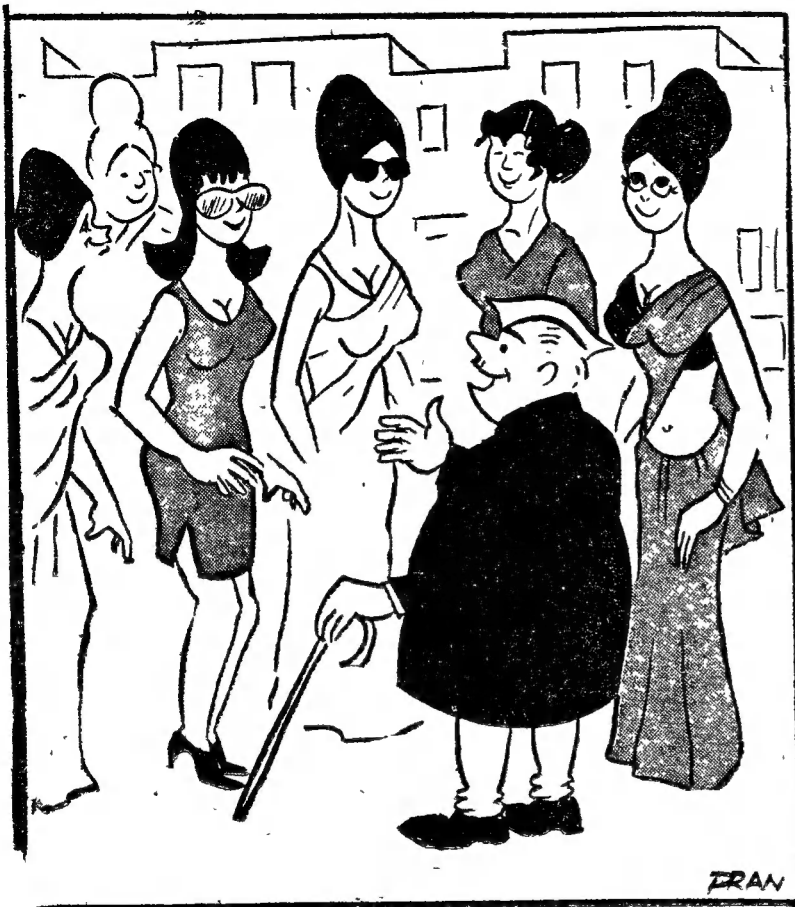
చిత్రే ఒక విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యక్ష పదవికి కేవలం వో ఆదర్శనియమైన ఆధ్యాపకుడికి ఉండవలసిన యోగ్యతలకంటే భిన్నమైనవి కూడా

ఉండాలి. ఒకవైపు విద్యార్థుల్లో అలజడి రెండవ వైపు అసహాయకరమైన ప్రభుత్వ వైఖరి — ఈ పరిస్థితితో తల్లడిల్లి డాక్టర్ రావూగ సరాసరి దిక్కును పూనడం ఈ విషయాన్ని 'లూపిస్తున్నది సరిగా ఇలాంటి పరిస్థితి, రావూగారికి పూర్వం పది సంవత్సరాలకుపైగా శిష్యులకుగా నున్న డాక్టర్ డి. యస్. రెడ్డిగారిని మూడు నాలుగు సంవత్సరాల క్రితం ఎదుర్కొన్నది. ఆ రోజుల్లో రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి డాక్టర్ డి. యస్. రెడ్డిగారికి మధ్య తీవ్రమైన స్పర్ధ లేర్పడ్డాయి. వారి సంఘం ధాలు ఒకొక్కప్పుడు అసహ్యకరంగాను ఎవరికి నుర్రాద కరంగాను లేనంతగా దిగజారాయి. ఐనా ప్రభుత్వం విశ్వవిద్యాలయానికి తగువిధంగా ఆర్థిక సహాయం చేయవలసి వచ్చింది. అక్సరాలా బ్లాక్ మెయిం కాకపోయినా దాదాపు అంత వసి చేసి ఆయన ప్రభుత్వంనుంచి ఆర్థిక సహాయాన్నే రాబట్టారు. అది సరియైన మార్గమా రాదా అనేది వేరే విషయం. అమాయకులై నవారికి దిక్కులై నవారికి మధ్య కల తేడాను మాత్రమే అప్పటి డి. యస్. రెడ్డిగారి వైఖరికనాటి డాక్టర్ రావూగ చర్యనూచిస్తున్నాయి. డి. యస్. రెడ్డి చాకచక్యం

ప్రతి సంవత్సరం ఒక చరిత్ర ఉంటుంది. దీనిని సరిగా అవగాహన చేసుకొనకపోతే చిక్కులు నస్తాయి. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయంపట్ల ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఇలాంటి అవగాహనలేనినే మొదటి నుంచి ప్రదర్శించింది. 1958 లో డాక్టర్ డి. యస్. రెడ్డిని ఉపాధ్యక్షుడుగా నియమించినప్పుడు తెలంగాణలోను, ఉస్మానియా ఆధ్యాపకవర్గం, విద్యార్థిలోకంలోను పెద్ద అలజడి బయల్పడింది. ప్రభుత్వంకంటే డి. యస్. రెడ్డిగారే తమ చాకచక్యస్థానయోగించుకొని విశ్వవిద్యాలయంలో తమకు వ్యతిరేకంగానున్న నాతాపరిణాన్ని అనుకూలంగా మార్చుకొని వివిధ రంగాల్లో విశ్వవిద్యాలయ ఉద్యమస్థితికి కృషి చేయాలిగారు. కానీ ఇంతలో ఆయనకు ముఖ్యమంత్రిగారికి స్పర్ధ లేర్పడ్డాయి. వారి సరస్వర యావణలు సత్రికా ప్రకటనలు, శాసనసభ చట్టాలను చేయడం, నాటి సుప్రీమ్ కోర్టు రివ్యూ చేయడం — ఇవన్నీ లంకారీ తెలిసివన.

జీతాలివ్వలేని ప్రభుత్వం

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం అన్ని క్లిత 1965 66లో నుంచి దిగజారి, ఒకొక్కప్పుడు ప్రభుత్వం తమ ఉద్యోగులకే వేతనాలివ్వడంలో ఇబ్బంది పడడం కూడా అందరికీ తెలిసిందే కాని చాలావరకు ప్రభుత్వం సహాయంపై ననే ఆధారపడడం విశ్వవిద్యాలయాన్నే ఇబ్బంది పెట్టడంలో అర్థం లేదు. ఏమైనా సంవత్సరాక్రితం ఏడవ నిజాం ప్రభుత్వ జాగ్రత్త ప్రత్యేక వార్షికంగా ఉస్మానియా విశ్వ

IRAN

'బ్లాక్ గ్రాంటు' వెయ్యండి! — నేను ఎన్నికయితే స్కోర్, పొడిర్, స్టేట్స్, కాయరానిల్ మీద నన్ను ఉయించివేస్తా.'

విద్యాలయం పెరిగింది. కాని అప్పటినుంచి 1958 అప్పటి విద్యమంత్రి పట్టాభి రామారావుగారు ప్రవేశపెట్టిన ఉస్మానియా విశ్వ విద్యాలయం చట్టంవరకు ఇది ఒక ప్రభుత్వాంగంగా ప్రభుత్వ అర్హత సహాయంపై ఆధారపడి నడుస్తూ ఉండేది. దీనికి కారణం లేకపోలేదు. అప్పటి హైదరాబాదు రాష్ట్రంలోని దాదాపు అన్ని కళాశాలలు కాన్స్టిట్యూయెంట్ కళాశాలలుగా విశ్వ విద్యాలయ నిర్వహణ క్రిందనే ఉంటేవి. అనుబంధ కళాశాలలు ఒకటో రెండో మాత్రమే ఉండేవి. దానికితోడు విద్యార్థులు ఫీజులు చాలా తక్కువగా ఉండేవి. అనుబంధ కళాశాలల సంఖ్య ఈమధ్య బాగా పెచ్చింది. విశ్వ విద్యాలయ కళాశాలల్లో ఫీజులు కూడా రెండింతలు మూడింతలు ఈ పది సంవత్సరాలలో పెరిగాయి. ఐనా ఉస్మానియా ఫీజులు అంధ్ర, ప్రీ వేంకటేశ్వర ఫీజులకంటే తక్కువ. కనుకనే ఉస్మానియా అనాటికీ ఈనాటికీ ప్రభుత్వబ్లాక్ గ్రాంటులపైనే పెచ్చుగా ఆధారపడి ఉంది. దీనికి చారిత్రకమైన కారణాలున్నాయి. వీటిని విస్మరించి గ్రాంట్లు ఇవ్వడంలో తాత్పరం చేసినా, గ్రాంట్లను పెచ్చిస్తూ సవరింపులు చేయకపోయినా విశ్వ విద్యాలయంలో అర్థిక క్షిణ్యత సంభవిస్తుంది. ఫీజు పెచ్చింపు వ్యతిరేకంగా విద్యార్థులు ఆందోళన లేవదీస్తే, డి. ఎన్. రెడ్డిగారే వారి సలా ప్రేరేపిస్తున్నారని ప్రభుత్వ వాయుకులు ఆరోపించేవారు. కాని డాక్టర్ రావాడ విషయంలో ఆలా ఎవరూ ఆరోపించలేదు. విశ్వ విద్యాలయమంతా తెలంగాణ ఆందోళన, ఇతర కారణాలవలన, పూర్తిగా స్తంభింపిపోయిన రోజుల్లో ఆయన్ను ప్రభుత్వం ఉపాధ్యక్షుడుగా నియమించింది. ఆయనకు విద్యార్థుల సహకారం లేదు. అధ్యవకుల మద్దతు లేదు. ప్రభుత్వంనుంచి సానుభూతి, ప్రోత్సాహం కూడా కరువయ్యాయి.

విద్యారంగంలో రాజకీయవేత్తలు

గత రెండు సంవత్సరాలుగా ఉస్మానియా విశ్వ విద్యాలయంలో విద్యార్థనకు అనుకూలమైన వాతావరణం పూర్తిగా నశించింది. 1969-70 లో హెచ్చుకొనల కళాశాలలు అసలు పని చేయలేదు. పరీక్షలు జరగలేదు. చివరికి ఏదోవిధంగా తరగతుల నిర్వహణను ప్రారంభించి పరీక్షల సమయమానవు మయ్యేప్పటికీ, అదిరించి జెదిరించి కన్నెన్నన్న పాండడానికి అలవాటు పడిన విద్యార్థిలోకం, పరీక్షలను వాయిదా వేయమని అలజడిని ప్రారంభించారు. లోకేనధ విప్లవంలో ప్రత్యేక రాష్ట్రవాదుల వక్తా ప్రచారం చేయడానికి పరీక్షలు రిరికి అడ్డు తగిలాయి. అందుకే పరీక్షలను వాయిదా వేయమని కోరుతున్నారంటే, విద్యార్థులకు అగ్రహం కలగవచ్చును కాని వారు పరీక్షలో కూర్చునే మానసిక స్థితిలో లేరు. అధ్యపకుల స్థితి ఆవిధంగానే ఉంది. ఇందువల్ల బాగా స్పృహకుంపబడి విద్యార్థులపై అసక్తి కలిగిన విద్యార్థులు, వారి తలిదండ్రులు. విద్యారంగంలో రాజకీయవేత్తలు ప్రవేశిస్తే ఫలితం వేరువిధంగా ఎలా ఉంటుంది?

—వి. నాగేశ్వరరావు.

ఆర్యవైశ్య - వధువు - వరుడు కావలెను

(విజయవాడ - విశాఖపట్టణ మధ్య ప్రాంతమునుండి మాత్రమే)

గౌరవనీయులైన మంచి కుటుంబమునాని 30 సం॥ వయస్సు, చామనదాయ, మంచి రూపము, 5'—7" ఎత్తు, సంవత్సరమునకు రు. 20,000/— ఆదాయము గల్గి, టూ||గో|| జిల్లా | పట్టణ వాసీ అయిన ఆర్య వైశ్య యువకునకు గౌరవనీయులైన మంచి కుటుంబము నుండి 5'—2" — 5'—4" ఎత్తు గల రూపవతి, విద్యావతి అయిన వధువు కావలెను. వరకట్న ప్రాముఖ్యత లేదు.

అతని తెల్లలు వయస్సు 17 సం॥. 5' ఎత్తు. చామనదాయ, మంచి రూపము, 9 వ క్లాసు చదువుచున్న అమ్మాయికి మంచి ఆదాయము గల గౌరవనీయులైన మంచి కుటుంబము నుండి వరుడు కావలెను. (Good terms & Decent Marriage)

నచ్చిన జాతకము | లేక పుట్టిన తారీఖు, పైము | ఇతర వివరములతో వ్రాయండి.

BOX NO. 51 (W)

C/o Andhra Patrika, 7, Thambu Chetty St., Madras-1.

నకిలీలను చూచి మోసపోవద్దు

యిప్పుడు కొత్త ఆకుపచ్చ డబ్బాలో వచ్చుచున్నది.

కండ్ల అందమునకు ఆరోగ్యమునకు

దర్బార్ కాజల్ (కాటుక)

(రిజిస్టర్డ్)

తయారు చేయువారు: రాంబీర్ కంపెనీ, బొంబాయి-4.

ఏజంట్లు: శ్రీ వెంకటేశ్వర ప్రేమ్ ఏజన్సీస్,

నందిపాటి వారి ఏజీ, విజయవాడ-1. ఫోన్ నెం: 7162

దగ్గు వైష్ణవ

దగ్గు, గొంతుకనొప్పికి

అద్భుతంగ పనిచేయు నివారిణి

ఒక పెన్సి నిర్మించు వోటిలో కరగవీయండి. అప్పుడు వేసునైన, ఉపశమనకాటరైన తీవ్రమల సారములు వెంటనే పనిచేయనారంభిస్తాయి. ఈ సారములు మీ క్యావరో కలిపి దోయి, మీ గొంతుకను, ఊపిరి రిక్తులను ఉపశమనపరుస్తాయి. మీకు దగ్గు వచ్చి వచ్చుడు, గొంతుక వచ్చి పెట్టినప్పుడు, లేక జలుబు చేసినప్పుడు అవి ఎంతో సమర్థక పనిచేస్తాయి; ముఖకరంగా ఉంటాయి.

వైష్ణవ 50 ఏళ్ళకు పైగా సమృద్ధిచిన దగ్గు సహితం

తమసోమా జిక్త తిర్గమయ

సునర్షితమృతరంపు

□ చిన్ని పట్నం లాంటి ఆ పెద్ద
గ్రామానికి వంచాయితీ ఎన్నికలు
నడకలూ వచ్చాయి. ఏంకో నందడిని
తెచ్చాయి. ఎవరినిచూసినా ఏదో హడావుడి.
సినా అదోగడబిడ్డ.

ఇంట్లోవున్న పొలంలో పనిచేస్తున్నా,
విరనినోట విన్నా వంచాయితీ ఎన్నికల
గురించే ! నలుగురు కలిసిన ప్రతిచోట,
బాలుగువీధులు కలిసిన ప్రతిపెంటర్లో
వంచాయితీ రాజకీయాల్లో ప్రాధాన్యం వహి

స్తున్నాయి. పార్టీ ల బలాబలాని వివరాలే
చోటు చేసుకుంటున్నాయి.

రోజూ ఆలోచనలు, సమాలోచనలు
జరుగుతున్నాయి. రహస్య సమావేశాలు
చరువుకుంటున్నార. గూఢ చుర్రాణీ చేసు
కుంటున్నారు గుండెల్లో స్వరాన్ని నింపు
కుంటున్నారు.

అంతటా చిన్నచీకటి ఆవరించుకుంది.
రాత్రి సన్నెండుగంటలు అవుతుంది. ఆకా
శంలో నక్షత్రములు వెలుగలేక వెలుగు
తున్న దీపాల్లో చనబడుతున్నాయా
చీకట్లు. ఒక చిన్న యింటో తి
రహస్యమైన ఒక చిన్న వమావేశం ఏర్పా
టుయింది. అందరూ గుసగుసలాడు
తున్నారు. వారి మధ్య రామిరెడ్డి
హార్షిని ఏదో చెబుతున్నాడు. వారంతా
నాగవ్యరానికి తర్వాతమైన నాగపాముల్లా
శ్రద్ధగా వింటున్నారు. అందరి నోట్లను
గవర్నమెంటు సారా వాసన గుర్తు
మంటోంది. కళ్ళలో ఎరుపునం
పుట్టంగా కనిపిస్తోంది.

కోటిరెడ్డి పున్నట్టుండి ఒక్కసారి
చిన్నగా నవ్వుతూ కోరమీసాలు మెలి
వేశాడ, తనంతటివాడు లేనట్టుగా !
క్రొర్యం, కల్మషం కలిసిన విషపు
నవ్వులా పుండానవ్వు!!

అక్కడున్న వారికంతా రామిరెడ్డి డబ్బు
యిచ్చాడ. అందరూ డబ్బు తీసుకుంటూ
ఆ చేతులతో దండలు పెట్టి శిలపు
తీసుకొని వెళ్ళిపోతున్నారు.

చివరికి రామిరెడ్డి, పోలయ్య పోలి
పోయారు

'పోయ్యా! జాత్రా!! నీవు చేయ
బోయే పని ఎవ్వరికీ తెలియకూడదు. నీవు
ఎవరికంటా పడకూడదు!!' రామిరెడ్డి
మరోసారి గుర్తు చేసి హెచ్చరించాడు
పోలయ్యను.

పోలయ్య 'అలాగే' నంటూ తలూ
పాడు. అతని చేతుల్లో నాలుగువందల
రూపాయలొట్లు పడ్డాయి! పోలయ్యతోని
సంతోషం గంతులేసింది. క్రూత్యాన్ని
తెలిపేవాడి ముఖంలో అశ అంచులు దాటు
తోంది. రూపాయల్ని జేబులో భద్రంగా
దాచుకున్నాడు.

దైత్యానికి ప్రోత్సాహమిస్తున్నట్టుగా
రామిరెడ్డి పోలయ్య భుజంపై తన చేయి

వెసి 'జాగ్రత్త' అన్నట్లుగా మరోసారి చూపుల్తోనే హెచ్చరించి వెళ్లిపోయాడు. పోలయ్య ఒంటరిగా మిలిపోయాడు.

ఆ గ్రామంలో రామిరెడ్డి పెద్దరైతు. మోతుబరి. మత్తుగా అస్సెసాస్తులు వున్నవాడు. అంతేకాకుండా గ్రామంలో ఒక వర్గానికి నాయకుడు. పల్లెటూరు పోలి ఒక్కోలో ఆరితేరినవాడు.

అర్జునంబంతు, అధికారంతోను గత రెండు పంచాయితీ ఎన్నికల్లోను పెరి డెంట్ పదవిని అతి సునాయాసంగా వశ పరచుకొన్నాడు. అంతటితో ఆగకుండా సమితి పెరిడెంట్ గిరికి పోటీచేసి తన ఎత్తులు, కుయుక్తులు నెరవేరకపోగా పోడిపోయాడు. నెలకొక పార్టీమారే ఎంపీ. ఎల్. ఏ లాగ చివరకు పేట్టుమార్చి, పార్టీ ఫిరాయించి ప్రత్యర్థి వర్గంతో లాలాచీసడి సమితి వైస్ పెరిడెంట్ అయ్యాడు.

రామిరెడ్డింటే ఆ గ్రామంలో ఎక్కువ మందికి సాధిప్రాయం లేదు. స్వార్థం, ఆర్థిక వక్షపాతం వలన ప్రజాల్లాగా చూసుకుంటాడు!

అధికారం, ఎంతవారం అనకు అంద మైన అలంకారాలుగా ఎంచుకుంటాడు.

తనను రెండుసార్లు పంచాయితీ పెరి డెంట్ అయిన కాలంలో ఆ గ్రామానికి ఎది వృద్ధిగాని, ప్రజలకు మేలుగాని చేయక పోగా గ్రామంలో రాకేయాలు, వర్గాలు, ముఠాతత్వాలు తారస్థాయి నడుకోడానికి మూత్రం పూర్తిగా కారకుడయ్యాడు. ఉత్తమ పంచాయితీలకు కాకుండా, రాజ కీయాలలో ప్రధమ స్థానములోవున్న పంచాయితీలకు బహుమతు లివ్వడానికి ప్రభుత్వంలో అవకాశములుంటే రామిరెడ్డి గ్రామ పంచాయితీయే మొదటి బహుమతి అందుకుంటుండడంలో ఎట్టిసందేహం లేదు.

భారతదేశ స్వాతంత్ర్యానికి పల్లె గ్రామాలు వెన్నెమక లాగాదు మహత్తు డొకనాడు. ఈ నాడు గ్రామాలు ముఠాతత్వంలో, వర్గాలగాదాల్లా, కులమత ద్వేషాల్లా మునిగిపోయి కలుషితమై పోతున్నాయి. దుష్ట రాజకీయాలకు కేంద్రాలయి పోతున్నాయి.

ఏ ఆశయాకోసం ప్రభుత్వం పంచ

యిత రాజీ ప్రవేశపెట్టినదో, అవి మృత్యుమై వాటి అర్థం తారుమార్చే విప రీతమైన అసర్థాలకు దారితీస్తోంది, స్వార్థమే పరమార్థమై పోయింది!! తప్పితిలంగా కొంతమంది వ్యక్తులే అస కాశాలకు అధికారాలకు అధిపతులై పోతు న్నారు. ప్రజాక్షేమం, ప్రజాస్వామ్యం మంటగలసి పోతున్నాయి.

పైన చెప్పినట్లుంటే అధిపతులలో రామిరెడ్డి ఒకడు. స్వాధీనికి ప్రతినిధి! పల్లెటూరికి ప్రతిబింబం!! అతను ఏమి చేసినా ఎదురుతిరిగి మాట్లాడడం గ్రామంలో కష్టమే! కొండంత ధైర్యమే!! కాలమెప్పుడు ఒకేలాగ వడువదు. జీవిత మెప్పుడు ఒకేలా జరుగదు.

కాలం, జీవితం ఎప్పుడూ మారు తుంటాయి.

రామిరెడ్డి జీవితంలో యిది సత్య మైంది. తనకు ఎదురులేని గ్రామంలో తిరుగులేని పెత్తనంలో మార్పు వచ్చింది. గ్రామ ప్రజలు కళ్ళు తెరిచారు యువకు లలో చేతనయ్యం కలిగింది. అందుకే యీ సారి పంచాయితీ ఎన్నికలలో రామిరెడ్డికి పోటీగా అర్హతగలవాడు; మంచిమనిషి అయిన సాంబమూర్తిగారిని నిలబెట్టారు.

రామిరెడ్డికి అర్జునం, అధికారబలం ఎక్కువగా వుంటే సాంబమూర్తిగారికి గ్రామముల అభిమానం. పేదప్రజల అండదండలు దండిగా వున్నాయి! అందుకే రామిరెడ్డిలాంటి వాడికి సాంబమూర్తిగారు గట్టి ప్రత్యర్థి అయ్యాడు. ఆయనకు పోటీగా విలువ గలిగాడు.

సాంబమూర్తిగారి వర్గంలో పేదప్రజ లకు, యువకులకు నాయకత్వం వహించిన ముఖ్యమైన వారిలో చంద్రయ్య ఒకడు. సాంబమూర్తిగారి శ్రేయస్సుకు ఎన్నికల్లో విజయానికి నిజాయితీగా, నిండు హృద యంతో కృషిచేస్తున్న వాడు చంద్రయ్య అందుకే చంద్రయ్యంటే రామిరెడ్డికి తీరని కసి! మనసు నిండా కక్క!! చంద్రయ్యను రామిరెడ్డి ఎప్పుడైనా చూస్తే బుస్సు మంటాడు త్రాచుపాములా!!!

గ్రామానికి దూరంగా, నాగరికతకు ఎడంగా, నీతి నిజాయితీలకు చేరువగా, కూలీనాల్ని చేనుకు బ్రతికే ఆ వాడవో కొన్ని కుటుంబాలు కాపురముంటున్నాయి

ప్రత్యేకంగా!

దేవుని దృష్టిలో వారందరిదీ ఒకే కులం. అది నిరుపేదలనే కులం. శ్రమ కోర్కె కష్టపడటం వారి మతం. కానీ మనుష్యుల దృష్టిలో, సమాజం వైఖ రిలో తక్కువ కులాలనబడే నాలుగైదు కులాలువారు ఆ వాడలో వుంటున్నారు! ఎక్కువగా ఆ వాడలో హరిజన కుటుం బాలు వుండడం వలన దాన్ని హరిజన వాడగా అందరూ పిలుస్తారు.

హరిజనవాడకి, గ్రామానికి మధ్యగా పెద్ద చెఱాపులాంటి కొనేరు, సమాజంలో కులమతాల అడ్డుగోడలా వుంది!

హరిజనవాడలో వున్నవారంతా గర్భ దిరిద్రులే! వ్యవసాయవసులు, కూలిచేసు కొని కాలం వెళ్లుబుచ్చుతున్నారు. బ్రతు కుల్ని గామగెడ్డలా చ దుక్కొస్తున్నారు.

సాంబమూర్తిగారి తరపుర మనుష్యులు, ముఖ్యంగా గ్రామంలోని యువకులు ఎన్ని కలకు చాలా ముందుగానే హరిజన వాడలో పతియింటికి వెళ్లి బాగోగులు, మంచి చెడ్డలు వారికి విడమర్చి బోధించారు. కొంతమందికి సచ్చచెప్పి ఒప్పించారు రాత్రింబవళ్లు కృషిచేశారు. హరిజన వాడను ఒక త్రాటిపై లేపడానికి. వాళ్లు ఆధరాధిమావలతోనే సాంబమూర్తిగారిని నిలబెట్టడానికి నిర్ణయం తీసుకున్నారు.

రామిరెడ్డి తనకున్న బలాల్ని పున యోగించి గ్రామంలో సగం మండిచి తన వేళ్లకు తప్పుకోగలిగాడు. ఎంత ప్రయ త్నించినా అతని డబ్బుగానీ, ఎత్తులు, పన్నాగులుగాని హరిజనవాడలో పని చేయ లేదు. వారంతా ఒకే మాటమీద నిల బడ్డారు, జంకూ, గొంకూ లేకుండా!

రామిరెడ్డి దృష్ట్యాండా హరిజన వాడ మీదే వుంది. వానిమీదనే అతనికి, అతని వర్గానికి కక్కా, కసి సు!! ఎలాగైనా వాళ్ల సమైక్యతను చేదిగొలుచి ప్రయ త్నిస్తున్నాడు ఏదైనా చేయడానికి సిద్ధ మవుతున్నాడు.

పోలయ్య రామిరెడ్డి వర్గానికి ముఖ్య మైనవాడు. రామిరెడ్డి ధగ్గరికు వచ్చి ఎన్నోరోజులు కాలేదుకూడా. అయినా అత నికి సమృద్ధమైన బంటులయి పోయాడు. రామిరెడ్డి తలపెట్టే పనులు చేయడంలో ప్రథముడై పోయాడు.

సం. 78: 16 క్లూలు (తెలుగు తర్జుమా)

1. మనము భౌతిక జగత్తును చాలా మట్టుకు అదుపు చేయగలం కాని మనలను మనం మార్చు/అదుపు చేసుకొన గలమా?
2. దేశముల మధ్య సాంస్కృతిక/విద్యా వ్యాసంగ భావముల, నీతుల మరియు వ్యవహారముల భావాదేవి మార్పులు అవశ్యకాలసమ్మానిత క్రమమై యున్నది.
3. శుద్ధయోచనగల ప్రాణికి అన్య ఏ పవిత్రతయున్ను వేకువ/మృత్యువు అంత గాఢమైనది కాదు.
4. అదిను లేక ఆధునిక జనులందరూ ఏదో విధమైన దేశతలను/నియతులను స్వీకరించారు.
5. రొక్క జీవనానికి ప్రథమ అవశ్య కతయైన యడల శిక్ష/మనోరంజన దాని తోటిదే. మరి రాష్ట్రం రెండిం టిని కాంక్షింతును.
6. మనోభావము/కల్పన యొక్క ప్రక ణనా రీతులన్నిటిలో అతి సూక్ష్మ మైనటువంటి సంగీతం గిరిగింత భాడించుట క్షూద్ర సామర్థ్యమైనది.
7. అనంతతా/నిరర్థకతా బోధము, మని చేయుటకు సంకల్పము, జయించు టకు సంకల్పము, లేక జీవించి యుండు టకు సంకల్పములకు అత్యంత గొప్ప తత్వపులలో గొకటి.
8. పిల్లలు తమ భయము/భావనలను తమ తల్లిండండ్రిలనుండి అంత వర్ష కుంటారు.
9. సుఖం/సఫలత యొక్క ఏ భావన యైనా మానసిక శక్తినుండి ప్రత్యే కించబడవేరదు.
10. భూమి/భాష ముందు సంభవించి యుండునటువంటి సాధనయై వున్నది. అది దాంతోపాటు గొప్ప బాధ్యతలను కూడ కలుగజేయుచున్నది.
11. సావధానములు/మనోస్థితులు పొగు మవుల పంటివి. మోలోఅని ఉప్పుట్లు మీరు చూడజాలక పోవచ్చును. కాని అన్యలందరూ చూతురు. మరియు అని సమానంగాపోకుననికూడా అయివున్నది.
12. గత అనివార్య అవశ్యకతల/సంబంధ ముల ఫలితంగా పరమనానంద వర్ణింప బడగలదు.
13. శాంతి/ప్రార్థన వంటి శక్తి ఏమి యును లేదు.
14. మనుష్యుడు స్వాభావికంగా తిరుగ బడేవాడు/ధార్మికుడు అయివున్నాడు.
15. ఈ ధర్మ మనుష్యుని గృహంకాదు. కాని అతని వీలనామా/సమాధి అయివున్నది.
16. అనిశ్చితం/అస్పృశ్యం అయివున్నంత వరకూ జీవనం జీవనమే.

No. 78 : 16 CLUES

- (1) We can almost control the physical universe. Can we Change/Control ourselves?
- (2) Exchange of Cultural / Educational ideas, policies and practices among nations is, of course, a time-honoured process.
- (3) There is no solemnity so deep to a rightly-thinking creature, as that of Dawn /Death.
- (4) All peoples, primitive or modern, have acknowledged some kind of Dely/Destiny.
- (5) If bread is the first necessity of life, Education/Recreation is a close second, and the nation caters for both.
- (6) Music, subtlest of all the modes of expression of the Emotion/Emagination, is able as well to titillate the senses
- (7) One of the greatest enemies of the will to work, the will to win, or the will to live, is a sense of Failure/Futility
- (8) Children catch their Fears / Feelings from their parents.
- (9) No concept of Happiness / Success can be divorced from peace of mind
- (10) Land / Language is an asset of unprecedented potentiality: it also entails heavy responsibilities
- (11) Mannerisms / Moods are like measles; you may not see that you have them, but everyone else does! and they are equally catching.
- (12) The present can be explained as a result of the inevitable Necessities/Ties of the past
- (13) There is no power like Peace/ Prayer.
- (14) Man is innately Rebellious / Religious
- (15) This earth is not man's home, but his Testament/Tomb,
- (16) Life is life in so far as it is Uncertain /Unselfish.

లిట్టెక్ కొట్టెను అన్నియు రచయితల రచనల నుండి గ్రహించెదనని. అని వేచిక వూర్తి అర్థములు గలవి. ఒక్కొక్క క్లాస్ మారు పదములు అక్షర క్రమమున యేర్పాటు చేయబడినవి. మొదటి మారు పదముల యొక్క అక్షరక్రమమున క్లాస్ అన్నియు యేర్పాటు చేయబడినవి. లిట్టెక్ ఏక్కి అసియల్ సామ్యవాదుతో రచయితల పేర్లు, వారి రచనల పేర్లు ప్రకటించబడును.

తమస్రోమా...

వివికల రోజులు దగ్గర పడుతున్న కొండీ గ్రామంలో ఆవేశాలు—పట్టుదలలు పెరిగిపోతున్నాయి!

కక్షలు, కావేశాలు ఒకటి కొకటి కొగిలించు కొంటున్నాయి!! అప్పుడప్పుడు చిన్నచిన్న పొట్లాటలు, కొట్లాటలు చోటు చేసుకొంటున్నాయి!!!

అక్రమాలు అన్యాయాలు జరిగి పోతున్నాయి!

* * *
ఏకటిలో పోలయ్య, రామిరెడ్డి పురమాయినిచి పనిగురించే ఆలోచిస్తున్నాడు. పిగరెట్టుపై పిగరెట్టు కాలుస్తున్నాడు. స్వంప్రసాదే నాగుపాము పోలయ్యను కాటు వేసింది. లేచి ఆరిపోయిన పిగరెట్టును ముట్టింది నడక సాగించాడు. పిగరెట్టులో అగ్గిరవ్వ ఆక చివరి కోరికలా ఎరగా వెలిగిపోతూ పిగరెట్టును చివరివరకు కాలేస్తోంది! విధులన్నీనిర్మానుష్యంగా వున్నాయి. లోకం నిద్రాదేచి ఒడిలో గతంగా నిద్రపోతోంది. ఏదో అని రవ్వ నీయమైన సుఖాన్ని అనుభవిస్తోంది!

పోలయ్య ఆలోచిస్తూ నడుస్తున్నాడు. నడుస్తూ ఆలోచిస్తున్నాడు.

ఎంత వద్దనుకున్నా పోలయ్యను ఆలోచన పురుగులు ముసురుతోనే వున్నాయి! తనవరు? రామిరెడ్డి ఎవరు? రామిరెడ్డి, తను విచిత్రంగా కలుసుకున్నారు. రామిరెడ్డి హైదరాబాదునుండి వస్తున్నాడు, ఒకనాడు రైల్వో, దారంతేని గాలిపటంతా తిరుగుతున్న తానూ ఆ రైల్వోనే వస్తున్నాడు. చూటలు కలిశాయి. అదే సమయమరుకొని తన కథంతా చెప్పుకున్నాడు. రామిరెడ్డి తనకథ విని, జాలిపడి, (తనకు పనికొస్తాడని రామిరెడ్డి మనసులో అనాకొని) తనవెంట రమ్మన్నాడు. రమ్మనగానే మరి ముందువెనుక ఆలోచించకుండా అతనివెంట తన వచ్చేవాడు. ఆలోచించటానికి ఆతలు తనకెవరున్నారు?

రామిరెడ్డి చెప్పిన సమల్ని చేస్తే, అతనూ పురమాయినిచి పనెల్లన్నీ నెరవేరుస్తే, అతనూ పంచాయితీ ప్రెసిడెంట్ అతనకు ప్రాసిస్టెన్స్ బూమి, అందులో అందమైన తోట, తనను ఒక యింటివాడిని చేసి

ఆ తోటలో కట్టిస్తానన్న... ఇల్లు... అన్నది
అవన్నీ తనవైపోయినట్లు... వాటన్నిటినీ
తాను అనుభవిస్తున్నట్లు... పోలయ్య
వ్యాధిమం ఆశతో, ఆనందంతో వరచ
శించి, గంతులు వేస్తోంది! మనసు అంద
మైన సాధాన్ని నిర్మిస్తోంది!! తీయని
జీవితాల్లో విహరిస్తోంది!!

పోలయ్య అడుగులు వడివడిగా వడు
తున్నాయి. అతనికి దగ్గర్లోనే ఒక
కుక్క అరచింది.

'అవును! కుక్క అరచా, తనవేషాన్ని
చూసి!'

పోలయ్య చిన్నగా, పిచ్చిగా నవ్వు
కున్నాడు అనలోనె. ఆ కుక్క అరపును
దూరంగా మరో కుక్క అందుకొని వంత
పడింది. అవి ఒకటి కొకటి సహక
రిస్తాయి. బిక్కతగా పుంటాయి. మరి
మనస్సులలో ఏ గుణాలవి?

మనస్సులలో వర్షం! మనస్తత్వా
లలో నిద్రానందం!! దురాశలరథానికి
అవ్యయం! పాటు అలంకరించి, అక్క
మోత తోటాకుట్టి హింసల వాజా
భంజనంతో ఊరేగిస్తున్నాడు రామిరెడ్డి!
పోలయ్య వడుస్తున్నాడు దురాశల
ముళ్ళమీద!

జీవిస్తున్నాడు మంటలుమండే కోరికల
వలయాలమధ్య!!

ఆకాశంలో చుక్కలు తనను, తాను
చేయబోయే వనిని పెరిక్షిస్తున్నట్లు
పున్నాయి అనుకున్నాడు.

పోలయ్య కళ్ళల్లో రక్తపుజీరలు
చీకట్లో దారిని, మనసు గమ్యాన్ని
వెదుకుతున్నాయి.

వడుస్తున్న పోలయ్య అగి జేబులో
నుండి సాదాసాదానీ నాలుగు జాస్మిన్లు
గొంతుకలో పోసుకున్నాడు. గవర్నమెంటు
సారా ఎంత తాగినా పోలయ్యలాంటివారికి
మత్తు ఇవ్వటంలేదు! నిద్ర కలిగించటం
లేదు!!

పట్టుమైన వాడి ఆలోచనలకు ఆ
రెండు చుక్కలు మళ్ళీ వడితేగాని వలనం
రాలేదు! ముషిరెక్కలేదు!! వేడిక్కి వాడి
కున్నప్పుం అడుగులు వడివడిగా వేయ
గా! ఆ అడుగులు హరిజనవాడవేపుగా

చూశాయి. హరిజనవాడ చివర తనకు
గుర్తులు దగ్గర పోలయ్య అగి

తమసోమా...

పోయాడు. వాడంతా నిశ్చబ్దంగా, నిర్మా
నుష్యంగా వుంది. పేదరికానికి (వతివిధుల్లా
చీకటిలో పూరిళ్లు కనబడ తున్నాయి.

పోలయ్యలో మానవత్వం నశించి దాన
వత్వం పురికొల్పింది! చుట్టూ మాశా
దొకసారి! దూరంగా కుక్కల అరుపులు
వినిపించుతూనే వున్నాయి.

జేబులోనుండి అగ్గిపెట్టె తీశాడు.
మరోసారి అటు ఇటు చూసి అగ్గిపుల్ల
గీసి ఇంటికి అంటించాడు, సిగరెట్టుకు
అంటించినంత తేలికగా!

అంతే! ముక్కుబంతో మంటలు
లేచాయి. ఇల్లంతా అంటుకొనగింది.
అగ్గితో గాలి స్పృహం చేస్తుంటే లేచిన
మంటల్ని ప్రక్కల నున్న ఇళ్ళ సాదరంగా
అహ్నినిస్తున్నాయి!

ఆ కొలచున్న యింటో వారు ఒక్క
సారి గొట్టమంటూ లేచారు. భూకంపం
వచ్చినట్లు! వాడవాడంతా మేల్కొంది..
హాహా కారాలతో పెడబొబ్బలు పెడుతూ.

'మంటలు!..... నీళ్ళు తీసుకురండి...
నీళ్ళు' అంటూ కేలేస్తున్నారు కొంత
మంది.

ఆక్రందనలు, హాహా కారాలు, లేచిన
మంటలతో మిమ్ముముట్ట సాగాయి. అంత
వరకు ఆవరించిన అంధకారాన్ని మంటలు
లరుముతూ వెంటాడుతున్నాయి. దారిద్ర్య
దేవతకు తోడ్పడుతున్నాయి!!

జనం కొలహం ఎనడమే తడవుగా
పోలయ్య కాళ్ళకు బుద్ధివెప్పి గ్రామం
వైపు పరుగు లంకించుకున్నాడు.

దూరంగా పారిపోతున్న వ్యక్తిని చూసి
'అడుగో పారిపోతున్నాడు పట్టుకుండి'
అన్నారెవరో. చీకటిలో అన్నపట్టం కలి
పిస్తూ పారిపోతున్న వ్యక్తిని పోల్చుకోలేక
పోయారు. అతని వెనుక గుంపుగ వెంట
బడ్డారు. తనవెంట దూరంగా వస్తున్న
గుంపును చూసి పోలయ్య గుండెలు
గుభేలుచున్నాయి. తాను పట్టుబడితే
ఇంకేముంది! కాళ్ళు, చేతులు కట్టి తీసి
కెళ్లి మంటల్లో వడిపారనుకున్నాడు.
ప్రాణాలచేతిలో పెట్టుకొని సత్తువ
కొద్దీ పరుగు తీశాడు, ప్రాణంపై అపి
కోద్దీ.

వెంట తరుముకున్న వారంతా ఎంత
వరిగెత్తివా వాళ్ళకు దూరంలో వున్న
పోలయ్య హరిజనవాడకు, గ్రామానికి
మధ్యన వున్న చెరువుకంటే, వాళ్ళ కళ్ళు
కప్పి గ్రామంలోకి వెళ్లిపోయాడు.

రోప్పూతూ, రోజుకూ పరిగెత్తుతున్న
పోలయ్య యింకా తాను ఆ చివరనున్న
రామిరెడ్డి యింటి వరకు వరిగెత్తితే తన
వెంట వరిగెత్తి వస్తున్నవారు దానయ్య.
లేక గ్రామములో ఎవరైనా లేచి వనసు
చూడవచ్చు అనుకున్నాడు. అప్పటికే ఇం
ఒళ్ళంతా పరిగెత్తుకు వస్తున్నప్పుడు
రెండు, మూడు సార్లు వడిపోవడం వలన
రక్కుకుపోయింది! మోకాళ్ళు, మోచేళ్ళు
రగిలి రక్తం కారుతున్నాయి అలసటతో
నాలుక పిడచ కట్టుకుపోయింది!

ఇక అభంతే, వెంటనే ఎక్కడో
అక్కడ దొక్కవారిమకున్నాడు. పోలయ్య
హతాత్తు... ఒక పూరింటి ముందు అగి
గోడ ప్రక్కగా చీకటిలో నిలచున్నాడు.
ఇంతలో గ్రామంలోనివారుకూ లేచి కొంత
మంది, మంటలు వస్తున్న హరిజన వాడ
వేపు పరుగెత్త సాగాడు. యిం తను అలా
నిలబడటంకూడా ప్రమాదమేనని అంది
అయింటి గుమ్మందగ్గరకెళ్ళి తలుపు
కొట్టాడు. కొంతసేపటికి తలుపు తీసు
కొని 'యెవరూ?' అంటూ ఒకామె బయ
టికి వచ్చింది తలపై ముసుగుగేసుకొని.

'హరిజనవాడ తగలబడి పోతోంది.
అక్కడనుండే వస్తున్నాను అందరికీ
చెప్పుదామని!! పాం చాలాయిళ్ళు కాలి
పోయాయి!' అన్నాడు పోలయ్య ఆయా
సంగ అందమైన అబద్ధం ఇచ్చాడు!
'ఆ! హరిజనవాడ తగలబడిపోతున్నా?'
అంటూ ఆమె వాకిట్లోకివచ్చి మంటలు
వస్తున్నవేపుగా చూసింది, చెవిరిగి గుండె
లకొ.

'దూరంగా వుంది! కొందరే మంచి
నీళ్ళు!' అన్నాడు పోలయ్య. అటు ఇటు
చూస్తూ ఎవరైనా పుట్టారేమోనని.
నీళ్ళిద్దరూని యింటోకి వెళ్తున్న
ఆమె వెనకాలే పోలయ్యకూడా ఇంటోకి
వెళ్లి నెమ్మదిగా తలుపులు దగ్గరకు వేసి
నిష్క్రాంతంగా గోడ ప్రక్క చేరిబడ్డాడు.

ఇంటో దీపం గుడ్డి వెలుగుతోంది.
ఇద్దరు పిల్లలు చామీద పడుకొని

వున్నారు.

ఆమె గ్లాసుతో నీళ్లు తెచ్చి పోలయ్య కిచ్చి దూరంగా నిలుచుంది. అలసివ పోయ్య కానీళ్లు అమ్మతమ్మయ్యాయి.

'ఎవరన్నా సీపు? హరిజనవాడకు? ఏమిటా అంటుకుంది?' అడిగిందామె నీరస మైన కంఠంతో.

'మో! ఎలా అంటుకుందో తెలీదు' అన్నాడు పోలయ్య. అబద్ధం తాబాకు మనీ వాడి ముఖాన్ని నల్లగా చేసింది. వాడి ఒళ్లంతా మంటగా వుంది. ఎవరైతే వాచ్చి, తనను పోల్చి పట్టుకుంటారేమోనని గుండె దడదడగా వుంది.

ఆమె దీపం దగ్గరకు వెళ్లి వత్తి పెద్దది చేసింది. ఇంటినిండా వెంటురు పరుచుకుంది. ఆ వెలుతురులో తాగిన గ్లాసు ఆమె చేతికిస్తూ కృతజ్ఞతగా ఆమె కళ్ళల్లోకి చూశాడు పోలయ్య.

ఆమెముఖం వాడి విచారంగా వుంది. అప్పటివరకు ఏదీరట్లు ఆమె కను బొమలు వాచి వున్నాయి. చెంపమీద తీర్చి చూచు కట్టివన్నాయి. చెంప క్రిందుగా కుడివెక్కి గెడ్డంమీద... దర్శ పుట్టుమచ్చ! ఆమె...ఆమె...ముత్యాల!!... సందేహం లేదు...ముత్యాలే!!! పోలయ్య మనసు గట్టిగా నిగ్గయించుకుంది.

'ముత్యాలు!' అని పిలిచాడు అప్రయత్నంగా, అనుకోకుండా— పోలయ్య గ్లాసు తీసుకొని వెళ్తున్న ఆమెను పిలుపు విని హఠాత్తుగా వెనుకకు తిరిగి చూసిందామె

పోలయ్య ఆశ్చర్యంతో కూడిన ఆహ్వానంతో 'అమ్మా... సెల్లి!!...ముత్యాల!!' అన్నాడు. కూర్చున్నవాడ లేస్తూ.

ఆ పిలుపు, ఆ పిలుపుతోని ఆప్యాయత, అనురాగం, ఆమె ఎప్పుటికీ మరిచి పోలేదు. అలా ఎవరు పిలుస్తారో? అలా తనను ఎవరు పిలవగలరో? కణంలో గ్రహించిన ఆమె 'అన్నా...పోలయ్యా! సీపా!!' అంది సంభ్రమాశ్చర్యాల ముప్పిరి గొనగా.

'అవునుమ్మా! వే! పోలయ్యాని!! పోయ్యకోలేక పోతున్నావా? నా పరిస్థితిని చూసి!' అన్నాడు. పోలయ్య గుండెల నిండా సంతోషం నింపుకుంటూ.

'లేదన్నా! యేం మారినా నీ పిలుపు

నాకప్పుడూ గుర్తే!!' అంది ముత్యాలు బరువుగా.

'పోలయ్య మనసు జ్ఞానకాల దొంత ర్లను తిరుగవేయ సాగింది.

వదిహేను సంవత్సరముల క్రితం ... దిక్కు, మొక్కు లేని తాను అదుపూ, అజ్ఞ లేకుండా పెరిగాడు. విప్లవవిడిగా తిరిగాడు. క్రికాకుళం బస్సు స్టేండ్ లో తోటి కురవాళ్లతో బస్సులు కడిగేవాడు. తుడిచి క్రింగు చేసేవాడు. కండక్టర్లు డబ్బులిచ్చేవారు. రోజుకు రెండు మూడు రూపాయలు దొరికేవి. ఏ హోటల్లోనో తిని రాత్రులు బస్సు స్టేండ్ లోనే ఏ బస్సు లోనో వదుకోనేవాడు. బస్సు స్టేండ్ లో జవకు యిల్లా జీవితం అయిపోయింది.

చెడుసావాసాలు మొరల్లే క్రమంగా చిన్నచిన్న జేబు దొంగతనాలు చేసేవాడు. జీవితంలో ఏదో అనుభవించాలని వుండేది. మనసులో తీరని కోర్కెలు అప్పుడప్పుడు బుసా కొడుతూ వుండేవి. బలహీనతల్ని రెచ్చగొట్టి కోరలు చాస్తుండేవి. చేతులో ఎక్కువ డబ్బున్నవాడు బస్సు స్టాండ్ లో రాత్రులు పేటాడేవాడు.

ఒకనాడు జేబు దొంగతనం చేసి బస్సు స్టాండ్ లోనే దొరికి పోయాడు. అందరి చేత చాపుదెబ్బలు తిన్నాడు. స్వపాలక

రాష్ట్రపతి గారికి గౌరవపూరితంగా వైద్యులుగా నియమితులయిన డాక్టర్ ఎమ్. కుటుంబరావుగారు. వీరు గుడివాడ పోరామియో పతి కారణికి పిల్లిపాట వీరు ఎం.బి. బి.ఎస్. డి. పాచ్. ఎమ్. పబ్లికేషన్లు.

వడివున్న తనను బస్సుపై లగేజీ వేసి కలాసి గంగన్న జాలివడి వాళ్లంటిపై తీసుకెళ్లాడు. ■ రోజే తనకు వళ్లు తెలియని జ్వరం వచ్చేసింది. మగతగ ఏవేవో కలవరించేవాడు. తన జీవితం చావు బతుకు అంచులమీద పూగిపోతాడని.

గంగన్న, అతని కూతురు ముత్యాలు తనకు జ్వరం తగ్గే వరకు కంటికి రెప్పలా కాపాడేరు. దెబ్బలువలన తగిలిన గాయాలు పూరిగా మానేడాక సేవచేసి తన ప్రాణాల్ని రక్షించారు. తనను వారి కుటుంబంలో ఒక నిగా చేసుకున్నారు ఆ నాటినుండి వాళ్ల యిల్లే తనకు స్వంత యిల్లయింది.

ఆ రోజునుండి గంగన్న ముత్యాలకే కాదు, తనకు కూడా ఆంధ్రీలాంటి వాడయ్యాడు!

రోజూ గంగన్నతో బస్సు స్టేండ్ లుకు వెళ్లి బస్సులపై లగేజీ వెయ్యడంలోను, దించడంలోను సహాయపడేవాడు. ముత్యాలును 'చెల్లీ' అని పిలుస్తూ, ఇంటి పనుల్లో సహాయ పడుతూండేవాడు.

గంగన్న పెంపకంలో, ముత్యాలు, సాహచర్యంలో తనలో చాల మార్పు వచ్చింది. తన జీవితవిధానమే మారిపోయింది. గంగన్న తనపట్ల చూపే ప్రేమ, అభిమానం. ముత్యాలుచూపే సోదరభావం, అప్యాయత తనను ముందెత్తేవి తనకు 'నా' అనే వాళ్లు ఎవరూ లేరన్న బెంగ తొలగి పోయింది. రక్తసంబంధం కన్నా అతీతమైన అనుబంధిమేదో ముత్యాలను, తనను బంధించేసింది.

తను ఒకదారిని వదిలి, తన జీవితం వరైన మార్గంలో పయనిస్తోంది. దనుకొంటున్నంతలో, తాను ఒక మానవు డవు తున్న తరుణంలో తనను దురదృష్టం కాపేసింది మళ్లీ!

తాను చేయని దొంగతనం తనపై వడింది. మనిషిలో గాయమానినా మచ్చ వానదన్నట్లు అందరూ దొంగతనం తో చేశాడన్నారు! పొరవాడే నన్నార!! గంగన్న ఎంతకాదని వేరకున్నా, తానెంత మొరపెట్టుకున్నా ఎవరూ వివలేదు. పోలీసులు అరెస్టుచేశారు. తరువాత తనపై విశాఖపట్నం జైలుకు తీసుకు పోయారు. తన రోజుమీద ఎప్పుడూ మజా

లేదు. జైలు కెళ్ళిపోతూ తనను ఒక వ్యక్తిగా, నిండు మానవునిగా మార్చిదిద్దుతున్న దేవతలాంటి గంగన్నకు, ముత్యాలుకు, తన ప్రాణాల్ని రక్షించిన ఆ మానవులకు హృదయం ద్రవిస్తుండగా, కళ్ళ వెంట ఆశ్రువులు కారుతుండగా, చేతులెత్తి దండంపెట్టి నీడొలు తీసుకున్న దృశ్యం ఈ నాటికీ కళ్ళముందే కదులుతోంది!

కట్టలు త్రెంచుకున్న దుఃఖంలో నిలబడిన గంగన్న, ఆశ్రుపిక్త నయనాలతో 'హూటలురాని మూగవానిలా, తన వేపు చూస్తున్న ముత్యాలుకు మరోసారి మనసు తోచే నమస్కరించి కళ్ళ తుడుచుకుంటూ పోలీస్ నాన్ ఎక్కాడు.

బదు సంవత్సరములు విశాఖనల్లంలో జైలుశిక్ష గడిపిన తరువాత మళ్ళీ శ్రీ కాకుళం వెళ్ళాడు. తాను గంగన్నగురించి తెలుసుకోగా, గంగన్న అంతకు సంవత్సరము క్రితమే, బస్సుపై అగేజి బేస్తూ, కాలు జారి పడిపోయాడని తలకు బాగా దెబ్బ తగిలడంతో కన్నాళ్ళకు జనరల్ హాస్పిటల్ లోనే చనిపోయాడని చెప్పారు. ముత్యాలును బంధువులవరో వచ్చి గోదావరి ప్రాంతం తీసుకెళ్ళి పోలిచేసారని తెలిసి తాను అనుభవించిన దుఃఖానికి అంతులేకపోయింది.

నీతిగా, నిజాయితీగా తాను బ్రతకలేకపోయాడు. ఒకనాడు తను అలా బ్రతకడానికి ప్రయత్నిస్తే యీ లోకం తప్పను అలా బ్రతకనివ్వలేదు. చేయని శిక్ష తనపై మోసి కఠిన శిక్ష విధించింది! తన జీవితాన్ని నాశనం చేసింది!!

బ్రతుకులోని నిరాశ నిస్సహాయతను మానవత్వానికి దూరం చెకాయి. జీవితంపై కసి, సమాజంపై తీరని కక్ష కలిసి తనను దానవత్వం వేపు నడిపించాయి!!

ఆ ప్రాంతాల్ని వుండకూడదని నిర్ణయించుకున్నాడు. దూరంగా వెళ్ళిపోయాడు. క్రమంగా వెళ్ళుసావాసాలు, పాత అంబుల్లర్లు బానిస అయ్యాడు. దారిలోనే గాలివలంలా తిరుగసాగాడు.

అనాడు జైలుకు వెళ్తున్నప్పుడు గుట్టపై పెట్టుకుంటూ తనకు నీడొలు

తమసోపానా...

యిచ్చినపుడు చూసిన ముత్యాలు...మళ్ళీ...యినాడు... తన ఎదుట ... పోలయ్య గతంలోనుండి వర్తమానంలోకి వచ్చాడు.

* * *
'చెల్లీ!... ముత్యాలు!!' అన్నాడు. పోలయ్య ఆప్యాయంగా అనందంగా.

'అన్నా! యిన్నాళ్ళు నీకు మేము గుర్తుకు రాలేదా?' ముత్యాలు బాధగా, బరువుగా అడిగింది.

'లేదు చెల్లీ! జైలునుండి వచ్చిన తరువాత నీ జాడే తెలియలేదు' అన్నాడు పోలయ్య కృశించి, నీరశించిపోయిన ముత్యాలు ముఖంలోకి చూస్తూ

చూపిస్తూ పడుకున్న మూడేళ్ళ పిల్లని ద్రలో లేచి ఏడుస్తుంటే ముత్యాలు ఆ పిల్ల దగ్గరకెళ్ళి నమస్కరించింది.

'అమ్మా! ముత్యాలు! బావ ఏడవ్తా? ఏక్కడికెళ్ళాడు?' అన్నాడు పోలయ్య పిల్ల లిద్దర్నీ చూస్తూ అప్పటికే ఆ మాట అడగడం ఆలస్యమైనట్టు.

'నీ బావమరిదా? అడుగో ఆ గదిలో వున్నాడు! చూద్దావాని రా...అమ్మా!' అంది గంభీరంగా. పోలయ్యకూడా వనంంగా అనుసరించాడు.

'అడుగో నీ బావమరిదా! చూడవ్వా!!' అంది ముత్యాలు గదిలో ఒక పాత టేబిల్ మీద పువ్వులదండ మధ్య చిటురవుతో వున్న ఫోటోను చూపిస్తూ, దీపం వెలుతుర్లో వస్తున్న దుఃఖాన్ని అపురోశిత ముత్యాలు కువ్వలా కూలిపోయింది. ఫోటోను చూసిన పోలయ్య తల్లివద్దాడు! నిశ్చేష్టడై అలాగే నిలబడిపోయాడు!! నోట మాట రాలేదు. ఆ ఫోటో...అతను కాళ్ళ క్రింద భూమి బద్దలవుతున్నట్లుగా పోలయ్య తల గిరగిర తిరిగి పోతోంది. నరాలు బిగుసుకుపోతున్నాయి. గుండెలో ఏదో ఆందోళన! ఘోష!!...దడ!

'అన్నా! చూడరా మీ బావని! రెండు వారాలక్రితం ఎవరో మీ బావను పంపం పట్టి...కళ్ళకట్టి... సాయంత్రం చీకటి పడుతుండగా పొలంనుండి వస్తుంటే... తోటదగ్గర...కత్తితో... పొడిచి చంపేశారు....నా మంగళసూత్రాన్ని తనపే సారు!!...యీ పాడెక్కన్న, పార్టీలు

నా భర్తను పట్టిన పెట్టుకున్నాయి! నాకు, నా పిల్లలకు ఆ న్యాయం చేసి, పుణ్యం కట్టుచున్నార!!...' ముత్యాలు మరి మాటాడలేక వెక్కిరిచెక్కి ఏడవ సాగింది, గుండెటు ద్రవించేలా! ఆ యేడు పుకు పిల్లలిద్దరూ లేచివచ్చి తల్లిని చుట్టేసుకొని బావురుసున్నారు.

పోలయ్య ఆమాటలు వినిలేకపోయాడు. ఆ దృశ్యం చూడలేకపోయాడు.

'చంద్రయ్య!...ముత్యాలు భర్తను చంపేశారట! తానే చంపాడన్నమాట! రాక్షసుడై కత్తితో తానే పొడిచేడన్నమాట!! తన చెల్లెలి మంగళసూత్రాన్ని తనదేలా తానే తొంపేశాడు!!!' పోలయ్య నోటోనే అన్నప్పటికీ అనుకున్నాడు.

ఆరోజు తొలలో దృశ్యం యింకా న కళ్ళముందే కట్టబట్టుకుంది? రావిరెడ్డి పుర్రాయిని పొన్నకారంగా, మరి కొందరిలో తాను, ఏకటవడుతుండగా పొలంలోనుండి వస్తున్న చంద్రయ్యను తోటమధ్యకు రానిచ్చి, కత్తితో పొడిచి తానే క్రూరంగా చంపాడు. చంద్రయ్య ఆ కత్తిపొలుకు బాధతో నేలకొరిగి పోయాడు.

'అమ్మా!' అని పెట్టిన ఆ గుఱు రేక యింకా 'తన చెవుల్లో' గింగురు మంటూనే వుంది. తారోజు దానవుడలా ప్రవర్తించాడు. నాలుగైదు రోజులంతా రాత్రులు తనకు ఆ దృశ్యమే కళ్ళిడి కలివర పెట్టింది.

'ఎవరైతే ఒకనాడు దివ్యా మొక్కలేని తనను ఆదరించి ఆశ్రయమిచ్చారో, వారికే ఘోరమైన అన్యాయం తన కేట్రులా తా చేశాడు. బాధ...ఆనంద...వశ్యాత్వానం... పోలయ్య గుండె పిండిచేస్తున్నాయి! మనసును దహించి వేస్తున్నాయి! పోలయ్య తన దానవత్వంపై మనవత్వం చోటు చేసుకుంది!!

'చెల్లీ! నీకు చాలా ... ఘోరమైన అన్యాయం జరిగిపోయిందమ్మా' అన్నాడు పోలయ్య, ముత్యాలు తలపై చేయివేసి దగ్గరకు తీసుకురమ్మా, భారమైన గుండెల్ని తేలిక చేసుకొని అతని చేపలపై కన్నీరు చాలు కట్టింది.

'మేమేమిటి అన్యాయం చేయలేదు. (16వ పేజీ చూడండి)

జైల్లో సంబంధం!

సెప్టెంబర్ 1969లో గెండన్ అండర్వుడ్ జైలులో దొంగలసంకేతాలతో జైలుశిక్ష అనుభవిస్తున్న జాన్ మెయిన్ అనే అతన్ని చూడటానికి మిసెస్ బ్రాన్స్ అనే ఆమె వెళ్ళిందట. తదుపరి ఆమె యీవాడు గర్భిణి అయ్యిందట. దీనికి తాను వివిధంగాను బాధ్యుడు కానని ఆమెభర్త ఆమె మీద, ఆమెవనర్తన మీద కేసుపెట్టి విధాకులు కోరాడట. ఈ విషయం మీద బ్రాన్స్ మాట్లాడుతూ జైలులో వున్న జాన్ మెయిన్ చూసి నవ్వుకు జైలు అధికారుల సహాయంతో తానెంతో లైంగిక సంబంధం పెట్టుకున్నట్లు, వాగంటి చురువాత యింటికి వచ్చేసినట్లు అన్నదట. జైలులో యిలాంటి వాటికి కాస్తా నడుపాయం ఉండడం, అక్కడివారు సహకరించడం చాలా మంచి విషయమని కూడా ఆమె అన్నదట. జాన్ మెయిన్ కూడా తనామెను కలసినట్లు ఒప్పుకున్నా జైలు అధికారులు మాత్రం వస్తులేదట. జైలులో అలాంటి వాటిని వస్తుకోటానికి నీలుండదని, యిది నమ్మరాదని, వారన్నారుట. అందరూ ఎప్పుడూనే విషయం వుంటుందా!

బ్రాన్స్ స్వర్ణ ముచ్చట

రాబర్ట్ సన్ పేటలో బస్ స్టాండువద్ద వానయాణికుడు బస్సుకోసం నిలబడ్డాడట అతని

చేతిలో బ్రాన్స్ స్వర్ణ చూసిన పురుషుడైతే అనే వాయువకుడు ముచ్చట పడి, నెమ్మదిగా అతని వక్కకు చేరి, చుటుక్కున ఆ బ్రాన్స్ రూడలాక్కుని కాటి కొట్టి పరిగెట్టాడట. దొంగ దొంగ బాబోయ్ అని బ్రాన్స్ స్వర్ణు సంతోషంగా వుకేకే తోనరికి దూకబోతే పున్న పోలీసు ఆ పురుషుడైతే ముళ్ళో వట్టేశారట.

మీకు నోడం నిమగ్నం ఫలాఘ్నుడు

అమెరికాలో యువఅరంవారి

భావాలు:

యునైటెడ్ స్టేట్స్ లో యువజన వాహనాల పెళ్ళికి ముందు లైంగిక సంబంధం వుంటే ఏమీ తప్పుచేదని, ఆ మాటకు వస్తే ఆ రకమైన సంబంధం వుండి తీరాలని అనుకునే వర్తతికి వచ్చేకారని పెన్సిల్వేనియా విశ్వవిద్యాలయం సోషియాలజీ ప్రొఫెసరు డాక్టర్ బ్రౌడెరిక్ విన్నవించారు. టెక్సస్ లెక్కల ప్రకారం ఉడవారు 10 నుంచి 30 శాతం వరకూ వివాహానికి ముందు లైంగిక సంబంధాల కలవారు వుంటున్నారని, కొన్నిచోట్ల యీ శాతం యాభై వరకు పెరుగుతోందని కూడా ఆయనన్నారు— గ్రోయింగ్ వరల్డ్.

'పొగతాగం' సప్తాహం:

ఇంగ్లండుకు చెందిన లాన్ గ్లూర్ అనే గ్రామవాసులంతా చేరి, 'పొగతాగము' సప్తాహం చేసుకున్నారు. ఆ వారం రోజులూ ఊరిలోని ప్రాంతాదులూ వారంతా ఆ పని మానేశారు. దీనిలో రోల్ మ్యుండుగురు మాత్రం కలవలేదట. ఈ వారమే గాక, ఎప్పటికీ కూడా పొగతాగకుండా వుండడానికి ప్రయత్నిస్తామని చాలామంది ప్రకృతాపడ్డారు. ఈ పుత్సవధారాన్ని కెల్విన పెట్టుకుని జయప్రదంగా జరిపిన ఐమె తామ్స్ పనే అనే ఆయనకు 72 ఏళ్ళట. ఆయనకు సిగరెట్టు కాలాదంపై పుకార్లడం పొగాకు నమలడం వంటివి అలవాటువ్వాయట. అంతా సిగరెటు మానేస్తే ఆకంపెనీలు టూతవడితే దేశాల్లో నిరుద్యోగ సమస్య యింకా ఎదగదూ..

కుక్కనోట్లో పసిగుడ్డు

ఐదురోజుల పసిగుడ్డును నోట కరచుకుని, వాక్కు పొట్టి ప్రైమారు రాష్ట్రం మాల్కెట్టుకు పరిగెత్తుకు వచ్చిందట. ఈ దారుణం చూసిన జనం ఆ కుక్క గదిలిచేసరి కది తన నోట్లోంచి బిడ్డని వదిలి పారిపోయిందట. ఐదు రోజుల ఆ పసిబిడ్డాకి పిట్టమీద, మెడమీద బాగా గాయాలయ్యాయట. అనుభ్రతితో చేర్చక చనిపోయాడట— చాలా సంతవత్సరాల్లోకితం గుంటూరు రానుభ్రతితో పసిగుడ్డును కుక్కలు వంటి కరువుకు పోయా యితానే!

అదాయపు పన్ను అధికారి

ఇంటిమీద పరిశోధనశాఖవారిదాడి!

కేంద్రప్రభుత్వ పరిశోధనశాఖ ఢిల్లీలో అదాయపు పన్ను శాఖ అధికారి గారింటి మీద చేసిన సోదాలో 1,79,000 కిమ్యుల్తయిన నగనట్రా నగదా దొరికాయట. వీటికి ఎక్కడా జమాఖర్చు లెక్కలు లేవట.

ఉద్యోగాలు కావాలా :

జానువో బాబూ! మీ కెవరికైనా పుచ్చోగాలు కావాలా అంటూ కంపెనీల ఏజంట్లు ఇళ్ళ వెంట తిరుగుతున్నారు. మాకంపెనీలోనే చేరుతామని రాసిస్తే మీకు పెద్ద చదువులకూడా చెప్పిస్తాం అని కూడా వాగ్దానాలు చేస్తున్నారు. అక్కడ పుత్తిపుత్తి పుచ్చోగాలు లకన్నా పుచ్చో

గాల సుమారై దురెట్టు ఎక్కువట. దీనితో పుచ్చోగాల వేట ప్రారంభించి, కావాలంటే జర్జనీ కూడా మిమ్మల్ని పంపిస్తాం అని ఆక పెచ్చున్నా పెచ్చున్నారు. అయ్యో! పోనీ పొరుగుదేశమైన మదేశా నుంచి అన్నగా కొన్నిలక్కల మంథిని పట్టుకెళ్ళరాదూ!! శాంతి పుచ్చోగాల బిడ్డ ఇన్ జన్షన్ జూట్ టెల్లో దొర్లనన్యం!

పారిలోని హోటళ్లలోకి పోయినా అధికారం పొయంతం 10 న తేది వో అధికజను మంది గుండాలు తుపాకులతోను, మెస్సీన్ గన్లతోనూ, జోరవడి అక్కడున్న 30 మంది మగవారిని, అడవారిని కూడా బట్టలు విప్పి నల్లంగా తయారవ్వమని వారు విప్పిన బల తోడ్చి దబ్బు దన్నం ఎత్తుకు పోయారట. హుళురపురా!!..

ధిల్లీ, కెలాస్ నగరంలో జాన్సీ నైన్ సింగ్ అనే యిద్దరు వ్యక్తులు మన్నగా లాగి తండానా లాడటంటే 22 ఏళ్ళ పుద్దిరాజు వారి ప్రవర్తనను అక్షేపించాడట. దాంతో వారికోర్టులో వచ్చి పుద్దిరాజును పాడిచి చంపేశారట.

స్టేట్ బ్యాంక్ లో రూ. 18,71,000

ఆపహరణ!

ఏడవతేదీ మిట్టమధ్యాహ్నం వేళ చిత్తరంజన్ స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా (బాంచిలో) వో అయిదుగురు వ్యక్తులు (వనశించి, అక్కడి వాళ్ళను హెచ్చరించి, లోపల బాంబులు వంటివి పేల్చి చిత్తరంజన్ లోక్ మోటార్ వర్క్స్ గార్డు బ్యాంకులో నేయడానికి తీసుకెళ్ళిన 18,71,000 రూపాయలనూ అతని వద్దనుంచి ఊడలాక్కుని పారిపోయారట. ఆ గార్డు కాస్తేపు పెనుగులాడెసిరి కాతిన్న వారు చంపిపేశారట. ఇదంతా కొన్ని క్షణాలలో అయిపోయిందట. ఈజిప్టు సందర్భంలో పోలీసు అరా తీసి, ముగ్గుర్ని అరెస్టు చేసిందట. ఆముగ్గురూ అన్నదమ్ములట వారిలో ఒకతను ప్రభుత్వ - కర్బజోడు అద్దాలు చేసే ఫ్యాక్టరీలో పని చేస్తున్నాడట. అతనివద్ద 1.26 లక్షలు దొరికిందట.

* * * హెంబర్గ్ కోర్టులో 33 ఏళ్ళ యుగోస్లావ్ ముస్లిమ్ యువకుడు తాను మత్తు పదార్థం సేవించలేదని, తాను కేవలం బీరు త్రాగినట్లుగా ఇస్లాం ఆల్ఫాహాలు త్రాగుడు విసేదించిందని, అందులో బీరును గురించి చెప్పలేదని అన్నాడట. కనుక తను ఇస్లాం లెక్క ప్రకారం తాగనట్టే లెక్క అనేకాడూ యువకుడు.

దీర్ఘ రోగులకు ఉత్తమ వైద్యము
నపునకత్తము, ఈక్స్ పు, హస్త ప్రయోగ అంబుష్, ఉబ్బు (దము), తోడ కాళ్ళు, చెవులు, కడుపు వొప్ప, కుమ్మ, తొలి, శరీర వ్యాధులకు పోషణ వ్యాధి కాల వైద్యము చేయుచును.

శ్రీ బాలాజీ వైద్యశాల,
డా. పి. కుమారస్వామి దేవర,
(బ్రావెర్స్ బంకా రోడ్, తెలూరి.

పండితదీగిపాలాచార్యులవారి

బాల పాఠశాల

బుద్ధిలకు
యిదికరమైన బాలిక్కు
శిక్షణనుంది ప్రసిద్ధిగావించి

ఆయుర్వేదాశ్రమం

ప్రొఫెసర్ లిమిటిడ్
100-21 నెరేర మదరాసు

ఒకవారం వివరీతం

లైట్స్ ఆన్

19వ తేదీన జాడపూరులో వో మార్క్సిస్టు వ్యక్తి, మధ్యాహ్నం గ్రామస్టేషను ప్రాంతంలో శ్యామల్ దత్తా అనే వో స్టార్వర్డ్ బ్లాక్ వ్యక్తి హత్య చేయబడ్డారట. 18వ తేదీ రాత్రి నుంచి 19వ తేదీ నాటికి కలకత్తాలోనూ, పశ్చిమ బెంగాల్లోనూ, కలిపి కనిపించ 9 వాళ్ళు లెక్కకు తోరాయట. 13 మంది తీవ్రంగా గాయపడ్డారట.

పుత్తాహంతో కొంతమందియువకులు [కలకత్తా] మణింద్ర చంద్ర కాలేజీ మీదపడి ఆఫీసు కాగితాలన్నీ తగల బెట్టారట. (ప్రసిద్ధిపాలుగారిరూములో వారు పెట్టిన బాంబును ప్రేతలోగా పోలీసులు పట్టేసుకున్నారు.

కలకత్తాకు చెందిన ఉలుడంగాలో ముగ్గురు పి. పి. ఐ-యమ్ వ్యక్తులను పట్టుకు పోయారన్న వార్తను రూడి చేసుకుని విచారించడానికి పోలీసు

పెలకుండా పట్టేసుకుంటు!

బలగం అక్కడు వల్ల పనికి అక్కడి వక్త లైటులు వారికి బాంబులతోనూ, తడితర అడుగు రాంతోనూ స్వగతం పరికారట. ఈ స్వగతాన్ని అణచడానికి పోలీసులు తప్ప వివరంగా కాళ్ళులు చేయ పనికి వచ్చింతుట.

కలకత్తాకు చెందిన మక్తంలో వో ఇంజనీరింగ్ కంపెనీ వర్క్స్ మేనేజరు కాకుమీర [వినర్] విరివిగా బాంబులు వేసి, కారును కదలకుండా చేసి, కారులోని వారందరినీ ఇవకమ్మిలతో కొట్టారట. దేశీయ కలకత్తాలో అసెంబ్లీ పోలీసు కమిషనర్ మిస్టర్ చక్రవర్తి 21వ తేదీ రాత్రి తన దుప్పటి ముగించుకుని, జీపులో యింటికి వెళ్తుండగా ఎవరో అజీవుమీద బాంబు విసిరారట. గురితప్పి ఆ బాంబు జీపును ఏమీ చేయలేక పోయేసరికి బాంబు విసిరిన వ్యక్తి అనేకంతో మరో బాంబు విసిరబోలే అది అతని చేతిలోకి ప్రేలిందట. దాంతో అతను గావుకేక చేసేసరికి పోలీసులకు దొరికి పోయాడట పాశం !!

తమస్రోవూ...

(14వ పేజీ తరువాయి)

అయినా భావంతుడు మాకు అన్నాయం చేశాడు! ఈ పిల్లల్ని దిక్కులేనోళ్ళని చేశాడు !! అంది ముత్యాలు దుఃఖాన్ని దిగమింగుతూ పిల్లలంక చూసి.

'దేవుడు కాదమ్మా! నీ కన్యాయం చేసింది!...ఈ...మనుషులే... నీ కన్యాయం చేశారమ్మా!!' అన్నాడు పోలయ్య గద్దది కంకా.

'అన్నా! విన్నొకటి అడగాలనుంది, ఈ అభాగ్యురాలికోరికి తీర్పులావా?' అంది ముత్యాలు తేరకాని ప్రాదేయపూర్వకంగా.

'అడుగమ్మా! నీవేదడిగినా ఈ... అన్న కాదనడు...కాదనలేడు! సందేహించక చెప్పా తల్లి!' అన్నాడు పోలయ్య అత్యుత్సాహం.

'దేవుడినా వచ్చావు. ఈ దిక్కులేని పిల్లలకు, నాకు, నీవానరాగా, అండగా వుంటే కాయకష్టం చేసి ఈ పిల్లల్ని పోషించుకోగలను! నామాట కాదనకన్నా!' అంది ముత్యాలు పోలయ్య విచారం గూడు కట్టుకున్న ముఖంలోకి చూస్తూ ప్రాదేయపూర్వకంగా.

'అలాగే చెల్లీ! నీమాట కాదనను నా కంఠకంటే పుణ్యం... ఏం కావాలి తల్లీ! కానీ మనం ఇక్కడుండొద్దమ్మా! ఇక్కడ మనం బ్రతకలేం. మనల్ని మనుషులుగా బ్రతకనివ్వరీ రాక్షసులు! ఎక్కడికైనా వెళ్లిపోయి ఆ వ్యవధి బ్రదుకుదాం. వడమ్మా! బట్టతడి సర్దుకో ... యిప్పుడే తెలారేసరికి వివరకి తెలియకుండా వెళ్లి పోదాం!' అన్నాడు పోలయ్య నిండైన మానవుడై.

కొద్దినిముషాల తరవాత చీకటిని మింగేస్తున్న వెలుగు రేఖలు విచ్చుకుంటుండగా వచ్చాత్మావనగూడై, మేల్కొన్న మానవత్వంలో పునీతుడైన పోలయ్య ముత్యాలు యిద్దరు పిల్లల్ని ఎత్తుకుని వెలుగురేఖల దిశగా నడిచిపోగాడు.

బస్సాగింది.

చుట్టూ జనం. లోపలించి దిగే జనం. దిగే జనాన్ని ఎక్కించుకోడానికి బళ్ల జనం బయటించి గోల.

ఎరటి బూడిద గాలిలోకి యెరు రోంది.

కడపుతో ఆకలి. కోపం. చిరాకు. ఆలోచనలు.

ఇంకా దిగవోలేదు

'అబ్బాయిగారో! రేపుకి బండేత్తాను.'

చేతిలో బరువుగా ఉన్న బేగ్ వాడి మొహాన్ని కొట్టాను.

'రండి బాబో! పెసల్గా యెల్లి పోదాం.'

బండివాడు వరుగఁడుకున్నాడు.

వెనక నేనూ!

'ఏవిమ్మంటావామ్?'

'అయబాబో! మీకు తెల్లంటి?'

'చెప్పి-సిగ్గుపడక-'

'నాట్రాపాలియ్యండి- పెసల్గా లోలే త్తాను.'

'నాలుగు రూపాయలే!'

'పోనీ మూడున్నరీత్తారా?'

'మేడమీదున్నావేటిటోమ్!'

'మేడమీదుండేవోల్లు మీరు బాబో! ఎక్కిందెక్కండి.'

'రూపాయిన్నర పుచ్చుకో.'

'నయం! పాపలా యెత్తానన్నారు కాదు!'

'వద!-రెండురూపాయ లిస్తాను.'

'అన్నీ తెలుసున్నోల్లు -- తవరే అలా బేరవాడతే ఎలాగ బాబో! ఎక్కిండి మూడు రూపాయలిద్దురుగాని...'

ఇంక లాభంలేదు. మరొక్కమాటంటే బేగ్ విసిరేస్తాడు.

బండి బయలుదేరింది.

ఆరేళ్ల తర్వాత అమలాపురం కొత్తగా ఉంది. మనుష్యులు కొత్తగా ఉన్నారు. మాట కొత్తగా ఉంది.

బక్క గుర్రం.

బండివాడు బండబూతులు తిడుతున్నా గుర్రం గుడ్డినడక నడుస్తోంది.

ఆరేళ్ల తర్వాత పరాయి రాష్ట్రం నించి యింటికొస్తున్న వాలో పవాలక్ష ఆర్జనలు సందడి చేస్తున్నాయి. ఆరేళ్ల వర్షంతం స్వగ్రామం మీదా, స్వజనం

మీనా కన్న కలలన్నీ ఆలోచనల ద్వారా బంధాల వెనక నిలబడి ఉక్కిరి బిక్కిరి చేస్తున్నాయి.

గతుకల రోడ్డు.

బండిగూడు నా తలని బాధిస్తోంది. అనంద గురించి ఆలోచన కూడా ఆదే మాదిరి.

అందమైన అమ్మాయి జీవితంలో ప్రవేశించనంతకాలం అది ప్రశాంత వరో వరం. వచ్చేవైలున్న కన్నెపిల్ల బతుకులో కాలుపెట్టిందో యిక బతుకొక సమస్యల పుట్టు.

అనంద నాకు తెలిసంతకాలం ఆనందంగా గడిచిపోయింది. ఆ పిల్ల నన్ను చూచి నవ్వు మరుక్షణం నించి వెను-

నేను కాదు.

అనంద మా మేరమామ 'చూతురు కాదు. స్వప్నమందరి కాదు. నేను అయిదో క్లాసులో ఉండగా పరిచయమైంది. హైస్కూలు విడిచేవరకూ నా బాటే బతికింది ఆ జీరాత నేను ఊరు విడిచి, నాడు విడిచి పరాయి రాష్ట్రానికి వెళ్లి పోయాను.

అనంద పూర్తి పేరు ఆనందలక్ష్మి. ఆనంద అంటేనే నా కిష్టం. ఆమె కూనూ!

'సువ్వు రేపు వెళ్లిపోరావు. సువ్వు లేకుండా నాకేం తోచదు' అది ఆనందం- ఆ సాయంకాలంపూట- దొడ్లో చిక్కుడు పాడు వెనుక.

నిజమేమో !

'మల్లె ఎప్పుడొస్తావ్?'

'అనలు ముందు వెళ్ళి!' అన్నాను.

అంతవరకూ దాచుకున్న దుఃఖం వరద లాగ; పెనుతుపానులాగ పెల్లుబికి ఆమె చెక్కిళ్ళమీంచి ప్రవహించి పోతూంటే నాకు నోటమాట రాలేదు.

అనందకు నామీద యంత యిష్టమా!

అనందకు నేను లేకపోతే యింత కష్టమా!

అనందకు నా తోడిదే బ్రతుకని పిస్తాడా!

ఆమె కప్పుడు వదానుగేళ్ళు. నాకు వదహారు. ఆమె తండ్రి ఎలిమెంటరీ స్కూల్లో టీచరు. మా నాన్న బోలెడంత ఆస్తి సంపాదించిన మనిషి. అనందకు అక్క చెల్లెళ్ళు లేరు. అన్నదమ్ములేళ్ళు. నాకూమ. ఒక్కగా నొక్క కొడుకుని. కొంపకి కొంచెం దూరంగా ఉంటేనేగాని చదువబ్బదని కాబోలు మా అబ్బి మద రాసు చదువుకు నన్ను ఒప్పించాడు.

ప్రయాణం ఆ మరునాడే! అందికే అనందకంత బెంగ.

ధర్మస్థానం చదువుతుండగా నాకు టైఫాయిడ్. బాగా గుర్తుంది. ఇరవై రోజులపాటు అనంద నా మంచం వక్కనే

కథానాయిక ...

వెడుంది.

నాకు జ్వరం తగ్గగానే అనంద మంచమెక్కింది. నాకు కళ్ళల్లో నీళ్ళు. నా బాధ చూచి, 'నీకు తగ్గిందిగా! నేను చచ్చిపోయానా సరవాలేదు' అంది అనంద.

పదిరోజుల్లోనే అనంద లేచి తిరిగింది.

అరేళ్ళుగా ఆ అనంద సంగతి తెలి తేదు. నేను మదరాసు వెళ్ళాక నాలుగు ఉత్తరాలకు అనంద ఒక్కసారి రాసింది. ఆ ఉత్తరం నిండుకూ అనంద కన్నీళ్ళే! ఆ తరువాత ఎన్ని ఉత్తరాలకూ అనందనించి జవాబు లేదు.

మదరాసులో ఉన్న నాలుగేళ్ళలోనూ ఒక్కసారి నేను యింటికి రాలేదు. నాకే ఎటో అనంద మీద కోపం వచ్చింది. ఉత్తరాలకు జవాబు రాయని పిల్లని చూడ కూడదనుకున్నాను.

మేనరాసు మంచి నా మకాం బొంబాయికి మారింది. అక్కడ మా మేనమామ ఏదో కంపెనీలో పెద్ద ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు. మేనమామకో పెద్ద కూతురు కూడా ఉంది. నాకంటే నాలుగేళ్ళు పెద్ద. గుణంలో నాకంటే చిన్నది కావాలనుకుంది. బండి ఆగింది.

అలోచనలోంచి. ఉలిక్కి పడి తలెత్తాను.

ఎదురుగా కల్లోలిత గోదావరీ తరంగాలు.

నా మనసులోనూ!

దిగండి బాబూ!

దిగమ.

వడసరాడు బేగ్ అందుకున్నాడు.

వడసలో ఒక్కడిని.

పెద్ద పెద్ద కెరటాలతో చుట్టూ గోదావరి.

అలోచనలు మనిషికి బాహ్య జ్ఞానాన్ని, పోగొడతాయి.

మనసుకు గతమంటే యిష్టం.

మాటి మాటికి నెమరువేయడమే అలోచనకి అభిరుచి.

అనంద గురించే అన్నీ అలోచనలు. ఒకరోజు అమ్మ అంది — 'అనండా! మన్వెస్తుడూ ఈ యింటా ఉండి పోకూడదా!'

అనంద ఆశగా చూసింది.

నా వంక అనందంగా చూసింది.

అప్పుడే అనంద విషయమై నేనేదో ఒక నిర్ణయం చేసుకుని ఉండవలసిందని పిస్తోంది.

అనంద నాదే అయితే—

అనందను నా కష్ట సుఖాల్లో భాగం వంచుకోవలసిందిగా నా జీవితంలోకి అహ్వ వింధి ఉంటే—

అప్పుడెంత బాధాబ్బు!

ఇప్పుడందుకని ఇంత విచారం!

గతం గుర్తొచ్చినపుడు మనిషి వచ్చాల్సినం.

పోనీ— ఈ ఆరేళ్ళలో ఎప్పుడో నా పారైనా అనంద కోసం నే వచ్చావా!!

అనంద మీద నాకిష్టం లేదా?

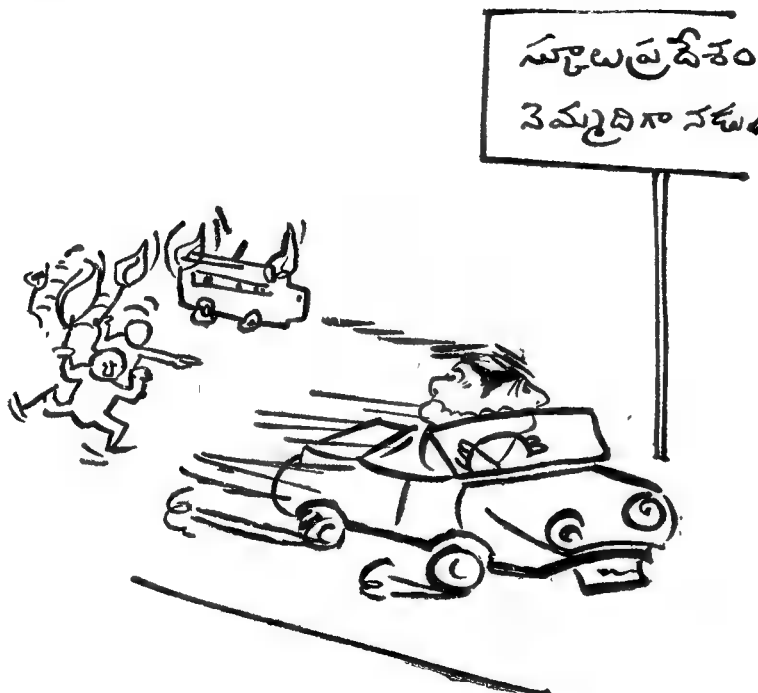
లేకపోవడమేమి!

మరెందుకు రాలేదు?

అనంద నా ఉత్తరాలకు జవాబెందుకు రాయకూడదు?

అనందకు వెళ్ళయితే—

అమ్మా! అనందకు మరెండితోనో పెళ్ళా? ఇంకేమైనా ఉందా? నా గుండె గడ్డ కట్టుకు పోదూ! నా ఆశలన్నీ నిలుపునా కాలిపోవూ! అనంద ఇంకొడితో కాపరం చేయడమా! నా రక్తం

కళపెళలాడదూ!

ఇంతవరకూ నే చేసినది తప్పని వెళ్ళాన పడుతున్న వేళ ఈ అలౌచర మరి భరించలేకుండా ఉంది.

అనందకీర్పుడు ఇర్రయ్యేల్లుంటాయి. ఇంతవరకూ పెళ్ళి చేయకుండా ఉంటారా!

ఇంత వయస్సా పెళ్ళి చేయకపోతే తోడం బిడ్డకనిస్తుందా?

మనిషి అలోచనకు వో తీరుండదు.

మనిషి అలోచనకు వో దారుండదు.

అలోచనకు అడ్డుండదు.

కూతురు పెళ్ళి సిద్దోలా చేయక తప్పని స్థితిలో ఏదో ఒక ముసలాడు అనందకు పెళ్ళి కొడుకుగా దొరికితే—

అనంద అప్పుడెంత బాధ పడి ఉంటుంది?

నాకోసం ఎంతగా తపించి పోయి ఉంటుంది!

పోనీ—ఒక ఉత్తరముక్కయినా రాయొచ్చుగ! అనంద నాకోసం వినివిల్లాడి పోతున్నదని తెలుసుకున్నా నేను రెక్కలు కట్టుకు నాలక పొదునా!!

జరంగయగా తరంగాలుగా గోదావరి.

వలయాలు వలయాలుగా అలోచనలు.

ముసలి పెళ్ళి కొడుకును జీవించుకోవాలని అనంది ఎన్నెనా పారిపోతే—

బతుకు మీద కోసం వచ్చి—తన మీద తనకే కోసం వచ్చి ఇంత విషం తాగితే—

నా అలోచనలు ఉరితాల్లుగా—

నా అలోచనలు ముళ్ళుగా—

నాలో ఎనలేని భయం.

అనంద కోసం తపన.

ఆవును వెంటనే చెప్పలేనంత లశ.

చరిలో మంచులో తడిసిపోతూ—

నిలబడ్డ మనిషికి ఉపాదయవోతున్న చ్చటికి అనందం.

అనంద పెళ్ళి చేసుకోదు.

అనంద పారిపోదు.

అనంద చచ్చిపోదు.

నా కోసమే—నా రాకకోసమే—నన్ను పెళ్ళి చేసుకోడం కోసమే ఎదురు చూస్తూంటుంది.

ఊగుతూ తూగుతూ పడవ ఎడ్డుకు చేరుకుంది.

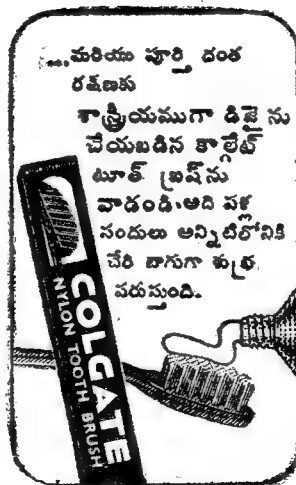
అలోచిస్తూనే ఒడ్డును గెంతాను.

మళ్ళీ గుర్రబొండి.

కాలేట్ డెంటల్ క్రీమ్ తో నోటి దుర్వాసనను ఆపండి... రోజంతా దంతక్షయ్యాన్ని నివారించండి!

కాలేట్ II ముహూర్త 7 గంటకే వెంటనే నోటి దుర్వాసనను నివారించినదని, బోజనము అయిన వెంటనే కాలేట్ పదతిలో వళ్ళు తోముకొంటే ఎక్కువ దంత క్షయమును, ఎక్కువే మందికి అరికటినదని దంతకాపు చరిత్రలో పూర్వము ఎప్పుడూ ప్రకటించబడనట్లు కాపు వరీక్షణ నిరూపించేయి. ఎందుకంటే: కాలేట్ డెంటల్ క్రీమ్ తో ఒకసారి వళ్ళు తోముకొంటేనే 85% వరకు నోటి దుర్వాసన మరియు దంతక్షయమును కలిగించే సూక్ష్మ క్రిములు పోతాయి. కాలేట్ కు మాత్రమే యీ ఋణాన్ని ఉన్నది! ఎంత చక్కని పెప్పర్ మెంట్ దుబి కూడ ఉంది—కాలేట్ డెంటల్ క్రీమ్ తో రోజూ వళ్ళు తోముకొనుటకు వీలై యివ్వవడతారు!

కుత్రపైన, కాకా క్లాపకు మరియు రెల్లగా పెరిసే వళ్ళకు... ఎక్కువమంది జనులు ప్రపంచములో ఏ యితర టూత్ పేస్ట్ కంటే కాలేట్ నే కొంటారు!

'ఏం అబ్బాయిగారో! ఇంకా పెళ్లి చేసుకోలేదు?' అని అడుగుతున్నాడు బండి ఆసానీ:

నా ఆలోచనలు వన్ను ఉక్కిరి బిక్కిరి చేస్తున్నాయి.

ఒకవేళ ఆనంద దేశం మీదికి పారిపోతే ఎన్ని కష్టాలు వస్తుంటుందో! ఒంటరి ఆడది ఒకంతట నమాజంలో సరిగ్గా బతకలేదు. మిసమిసలాడే యవ్వనం మిరుమిట్లు గొల్పుతుంది.

ఆడనీ—ఆకా—

మనిషీ—నిదా!

అప్పుడు ఆమెమీద కోపం వచ్చింది. ఆరేళ్లు నాకెందుకుత్తరం రాయలేదు? రాయకూడదనే రాయలేదా? పెళ్లై కట్టుకన్నవాడి కళ్లల్లో కొంతి పుంజాలు చూసుకుంటూ, కన్న బిడ్డల చిరునవ్వుల్లో భవిష్యత్తు గురించి ఆశలు రాసులు పోసుకుంటూ బతుకున్నదేమో!!

అదే నిజమైతే నా నంగలేవిటి?

నేను నిజంగా ఆనందను ప్రేమించా?

మరి—ఆమెను విడిచి ఆరేళ్లు నేనెలా ఉండగలిగాను?

అప్పుడు నేనెందుకు బాధపడిపోలేదు?

'ఆనందా! నిన్ను విడిచి నే ఉండగల్గినా!' అని నా ప్రార్థన ఎందుకు మోషించలేదు!!!

ఇంక ఆలోచిస్తే తల బద్దలైపోతుంది. ఇంక ఆలోచిస్తే నిజంగానే పిచ్చెక్కుతుంది. అప్పుడు బయటికి చూశాను.

ఆరేళ్లలో ఎంత మార్పు!!

చెట్టా చేమా ఉండే స్థలంలో అందమైన యెత్తెత్తన అధునాతన పదం తిలో యిళ్లు— ఒంటినిండా బట్ట కప్పుకునే స్త్రీలంతా ఒళ్లు కనిపించే స్వభావం బట్టల్లో ఎంతో నాగరికతని మోస్తున్నట్లు— పూరికొంపలు మరింత దిగజారిపోయి— చెరువునీళ్లు వచ్చారని— నివిటో చాలా విచిత్రంగా దృశ్యమానమైంది. ఇది వరకేట్లా మనుష్యుల మొహాలమీద వెలుగు కనిపించలేదు. ఒకరిద్దరు మధ్య దారిలో నలకరించారు. వాళ్ల మొహాల్లో తెచ్చిబట్టుకున్న నవ్వు.

కథానాయిక ...

గమ్యం చేరువైంది. బండి దిగను. గుమ్మంలో అడుగుపెట్టాను.

'అమ్మా!' అని పిలిచాను. వంటంటో ఉండేమో— 'ఎవరు?' అని ప్రశ్న. వెళ్లాను. అమ్మ చాలా మారిపోయింది. ఆరేళ్లలో, అమ్మ అరవవ్యేళ్లరైపోయింది. నన్ను చూస్తూనే అమ్మ ముఖంలో సంతోషం వికసింపింది. ఏవిటలా చిక్కిపోయావండి. ఇన్నాళ్లకి నేజ్ఞానకం వచ్చినా అంది. గబగబా వేళ్ళు తోడింది. స్నానంచేస్తే హాయిగా ఉంది. భోంచేస్తూండగా నాన్నగారొచ్చారు. ఆ సాయంకాలం వరకూనిద్రే. ఆ తరువాత ఊళ్ళోకి బయలుదేరాను. ఆనంద గురించి ఎవరి నడగను!! ఆనంద గురించి ఎవరు చెబుతారు నాకు!! ఆ రాత్రి అమ్మ నడిగను. భయపడుతూ అడిగను. అమ్మ నన్ను నఖశిఖ వర్యంతం చూసింది. నీకు తెలిదా అన్నట్టు చూసింది. నేను అమాయకంగా నిలిబడ్డాను. తప్పుచేసిట్టు నిలిబడ్డాను. ఏం సమాధానం వస్తుందో అన్న ఆతంతో నిలిబడ్డాను.

ఆనంద వాళ్ల వాళ్లగారికి కాకినాడ ట్రాన్స్ఫర్లైందట. నేను వెళ్లిన నాలుగైదు నెలలకి ఆనంద వాళ్ల వాళ్లగారు కుటుంబంతోనూ వెళ్లిపోయారట.

నా ఆశ్రుత ఏవని చెప్పు!

అప్పుడు నామీద నాకు కోపం వచ్చింది.

నా కోపం మీద కోపం వచ్చింది.

మరునాడు కాకినాడలో ఎలిమెంటరీ స్కూళ్లన్నీ వెదికాను. సుంద్రరావు మేష్టారి గురించి అచాకీ తెలియలేదు.

నిరాశ నన్ను నిలుపునా ముంచెత్తింది.

ఆ రాత్రి పిచ్చెత్తినట్టు కాకినాడ రోడ్లన్నీ తిరిగాను. మునలి పెళ్ళికొడుకుల బారిమరిచి పారిపోయిన పడుచుకన్నెల దుఃఖవార్త తెన్నే జ్ఞానకం వచ్చాయి.

నన్ను నేను అనన్యాయం అలోచనలవి.

ఎన్నమకుని ఏం ప్రయోజనం? తలసంచుకు వెలిపోతుంటే కలలో చూడరి ఎవరో పిలిచారు. నన్ను కాదను

కున్నాను. మళ్ళీ పిలుపు.

'ఒరే బాల!'

అగి చూచాను.

చంద్రశేఖరం.

అవేదనతో కాపొతున్న నాకు అన్న మిత్రుడు కనిపించగానే దుఃఖం అగశ్చేదు. నన్ను చూచి చంద్రశేఖరం ఆశ్చర్యపోయాడు.

'ఏవిటలా! ఏవిటలా వాలకం? గుర్రం ఎక్కావా?' అనడిగాడు.

సమాధానం చెప్పేసిరి కాదు.

ఇద్దరం వాళ్లంటివేపు నడుస్తున్నాం. వెళ్తుంటే మళ్ళీ ఆలోచన

చంద్రశేఖరం ఇంటికి వెడతానని వెళ్ళగానే మనవాడు తలుపు తట్టుతాడు. అతనిభార్య తలుపు తీస్తుంది. నన్ను చూచి సవ్వెంబోతుంది. నేను రాచ్చి నిలిబడిపోతాను 'ఈవిడేరా మా ఆవిడ' అంటూ చంద్రశేఖరం పరిచయం చేస్తాడు నేను మర్యాదకు నమస్కారం చేస్తాను. ఆనంద కూడా నాకు నమస్కరిస్తుంది. నా గుండెల్లో అగ్నివర్యతం పేస్తుంది.

వాళ్లంటి కొచ్చేశాం.

చంద్రశేఖరం తాళం తీశాడు.

'ఇంటో ఎవరూ లేరేవిటలా?' అనడిగాను.

'మా ఆవిడ నిన్ననే పుట్టింటికి వెళ్లింది' అని సమాధానం చెబుతాడని ఆశించాను. కాని వాడు నవ్వాడు.

'అమ్మ నిన్ననే చెల్లాయి వాళ్లంటికి వెళ్లింది. ఇంట్లో ఒక్క డ్రీ' అన్నాడు.

'ఇంకా పెళ్లి చేసుకోలేదా!'

'పెళ్లా—' అనేసిన నవ్వుకు వాడు వాడినవ్వు చాలా విషాదంగా ఉన్నట్టుగా ఉంది. ఆ నవ్వు మళ్ళీ నాలో ఎన్నో ఆలోచనల్ని పుట్టించింది.

అకగా నా మాదిరిగా ఒకానొక వయ్యారికోసం తపించి పోతున్నదేమో! కాక, అతను వలసనకాత మరొకరిపై కన్ను వేసిందేమో!

కడలికి చెలియలికట్టు ఉంది.

ఆలోచనకు అనకట్టు లేదు.

మెత్తని వరుపు మీదైనా కొత్త ప్రదేశంలో కనురెప్పలు కలుసుకోవు.

'నీకు సుంద్రరావుగారని ఎవరైనా

నూస్టోరు తెలుసా? అవడిగాను.

'నుండరావు గారా? మేస్టోరా? నాకు తెలుసునా అని అడుగుతున్నావా? తెలియక పోవడమేం! రెండేళ్ల క్రితం వరకూ మాయంటన్నే అద్దే కుడే వారు.'

ఇది నిజమే అనిపించింది.

'నీకెలా తెలుసు?' అని అడగలేదు చంద్రశేఖరం.

'అంతకు ముందు నుండరావుగారు మీ యింటి వద్దనే ఉండేవారని నాకు తెలుసు. ఆనందలక్ష్మి ఎప్పుడూ నీ సంగతే చెబుతూ ఉండేది.'

నా మనస్కోసారి సముద్రం మాదిరి ఉప్పొంగి పోయింది. ఆ ఆనందత్వంలో అలాగే వడుకున్నాను.

కాకినాడలో మా దూరపు బంధు వాకాయన అప్పట్లో ఉద్యోగం చేస్తూండే వాడు వాల్చింటికి వచ్చినప్పుడు చంద్రశేఖరం పరివరమై ఆనందమిత్రుడై పోయాడు.

ఆ ఆనందమిత్రుడికి ఆనందతో వచ్చి హిత పరివరం ఇందిన తెలియగానే నాకు శూన్య కలిగింది.

చంద్రశేఖరం పెళ్లైందకు చేసుకోలేదు?

ఆనంద నకను ప్రేమించలేదు కదా! ఆనంద అతన్ని తిరస్కరించ లేదు కదా!

'ఇప్పుడు నుండరావు మేస్టోరు ఎక్కడన్నారో తెలుసా?' అనడిగాను.

సమాధానం లేదు.

అప్పటికే అతను నిద్రలో మురిగి పోయాడు.

అలోచనలమధ్య సుషుప్తిలోకి ఎప్పుడు జారిపోయానో తెలియదు. మెలకువ వచ్చే సరికి బోలెడంత వెలుగు.

కన్ను విప్పితే చంద్రశేఖరం ఎక్కడికో బయలుదేరడానికి రెడీగా ఉన్నాడు.

'తమరేదో దూరప్రయాణం మీద...'

'ఆ నామొహం! వా గంటలో వచ్చే స్థానం కాఫీ రెడీగా ఉంది ఫ్లాస్కులో అంటూ చెప్పులు తొడుక్కుని వెళ్లిపోయాడు.

లేని ముఖం కడుక్కున్నాను. వేడికాఫీ వేడి అలోచనలని పుట్టిస్తోంది. చంద్ర

శేఖరం డైరీ దారికితే బావుణ్ణి! నాలోని మనిషి ఎంత దుర్మార్గుడో వాకే అంతు పట్టడంలేదు.

దొడ్లో పూంమొక్కలు అందంగా వేశారు. పూలు అమాయకంగా వచ్చు తున్నాయి.

ఎంత వెదికినా డైరీ దొరకలేదు.

ఒక మంచి స్నేహితుడు యింటానోనిట్లా రహస్యశోధనం చేయడం నాకేం బావుండలేదు.

గంట గడిచింది.

రెండగంట కూడా!

చంద్రశేఖరం రాలేను:

కడుపులో బ్రహ్మాండమైన ఆకలి.

ఒక్కగంటలో వాస్తానని వెళ్లిన వాడు ఎంతకూ రాదేమిటి?

ఆనందగురించి అడుగుతానని కాబోలు తప్పు యింటానెట్టి దాటేశాడు.

ఇలా అలోచనలో ఉండగా చంద్రశేఖరం వచ్చాడు. ఇద్దరం హాట్ లోకి బయలుదేరాం.

దారిలో అడిగాను—

'నుండరావు గారు ఇప్పుడెక్క

డన్నారో అన?

'అయినలేదు' అన్నాడు చంద్రశేఖరం 'అంటే?'

'అయినపోయి ఏడాది దాటింది'

ఇద్దరం భోజనాని క్కూచున్నాం. నేనిక వాస్తవ్యని దాచుకోలేను.

'ఆనంద ఏమైంది?' అనడిగేశాను.

చంద్రశేఖరం ఏం సమాధానం చెప్పలేదు.

భోజనం ముగించుకుని, కిల్లి బిగించి, యింటికి బయలుదేరాం.

'వాస్తవ్య అలాగే ఉంది' అన్నాను.

'సువ్విన్నాళ్లా ఆనందకు కనీసం ఉత్తరాలైనా రాయకపోడానికి కారణం ఏమిటి?' అనడిగాడు.

నేనే సమాధానం చెప్పను!!

ఏ సమాధానంవల్ల నా పునయాన్ని అతను చదవగలడు?

ఆ ఉదయం చంద్రశేఖరం ఎక్కడికి వెళ్లవచ్చాడో నా మెదడులో సావామసిలా కదలాడింది.

'సువ్వు ఉదయం ఆనంద దగ్గరకు వెళ్ళావు కదా!' అని సూటిగా అడిగాను.

చంద్రశేఖరం నా వాంక జాలగా

మొందుచెప్పి గట్టుగా మా "దేశభక్తి" సమాఖ్యలో సభ్యునిగా నున్నామన్నట్లు క్లౌన్ మనో లక్ష్యం వ్యవహారం! ఇంద్ర శేఖరం పట్టేవలూ పుచ్చుకోండి!

మరో ఇంత అన్యాయం చేస్తావా!!

శ్రీనివాస

చూశాను.

'బాలరాజా! నిన్ను చూస్తే జాలేస్తోంది కక్కన. ఎన్నాళ్ళా అనందము నువ్వెం దిరా! నీకు ఆలోచనలెక్కువ. ఆచరణ దుకు నిర్లక్ష్యం చేశావో నాకర్థం కావడం

కథానాయిక ...

ప నా మా

ఓడ దొంగల
ముఠా
అమ్మాయి....

పనామా బ్లెడ్లు క్షౌరము అనందదాయకం చేయును. వానితో చేసికొన్న క్షౌరములు మరువరానివి. అవి మీకు టిప్ టిప్ కత్తాహకరమైన చక్కని క్షౌరముల నిచ్చును.

లేదు. అనంద నీ ఉత్తరంకోసం 'నీ రాక కోసం తప్పించిపోయింది. తండ్రి నివో సంబంధాలు తెచ్చివస్తుండెల్లా కుంటిసాకు చెప్పి అప్పించుక నేది. తండ్రిపోతూక సంసారం గడవటం కష్టమై ఉద్యోగం చేస్తూ తల్లిని పోషిస్తోంది. నీ కోసం యిన్నాళ్ళా ఎదురుచూసిన అనంద సువ్యో చ్చావని తెలిసీ, నిన్ను చూడడానికి ఎందుకు రానందో నాకు తెలిడం లేదు.'

నేను నిర్విగ్నాడనియ్యాను.

నేను విసిరివరాయి నన్నే గాయపరి చంది.

నా ఆలోచన నా కంఠాన్నే బిగించింది.

బాధ ఎన్ను నిలువనా దహించడం ప్రారంభించింది.

'చంద్రా! నువ్వు తప్పు చేశావు అనంద కోసం నేను న్యాయంగా వెళ్ళాలి. అనందను తీసుకురావడానికి నువ్వెందుకు వెళ్ళావురా! ఇన్నాళ్ళాగా చేతకాని తరంలో నేను మగ్గిపోయిపోమాట నిజమే కాని — ఇకపై అనందను విడిచి మాత్రం ఉండలేను. నన్ను చూడడానికి అనంద రాకపోడంలో అర్థం ఉంది. నా కోసం నువ్వు ప్రతిమండి వెళ్ళావు. మాట మాత్రం చెప్పి ఉంటే అనంద దగ్గరికి నేను వచ్చేవాణ్ణి. అనంద దుఃఖంతో వేగవంతమై. నా రాక కోసం తప్పించిన మనిషి. అపాయంగా ఒక్కసా సావధాని పచనం పలికినా, అనంద అంత విధావాన్ని మరిచి పోగలగ్గా. నాకు నేన్నై. రయలు దేర్చాను. అంతేగాని అమెను నా దగ్గరికి తీసుకురావడానికి నువ్వు వెళ్ళడంలో ఏమైనా అర్థం ఉందా?'

వాటిరూ చూచి చంద్రశేఖరం మరేమీ మాట్లాడలేదు.

ఇంటికి చేరుకనే సరికి గుమ్మానికి తాళం లేదు.

నేగంగా అడగులు వేశాను.

'అందా!' అంటూ అమెను నుట్టే శాను.

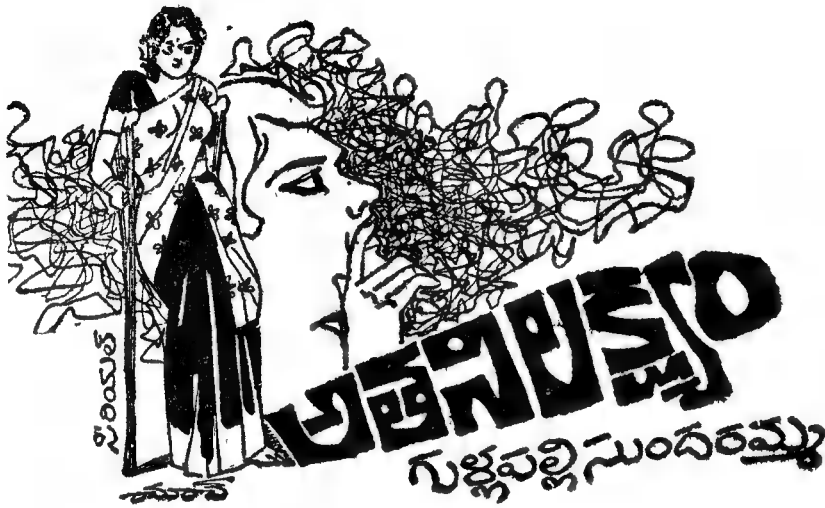
అ మనం మగళ్ళ మగురించి మాట్లాడే ముందే ముల్గుగురించి వాళ్ళే మనుకుంటూ రిప్పిది తెలుసుకోవడం కుష్టిగా ఉంటుంది. అడవారిపట్ల మగవాళ్ళ దృక్పథం మారు లోంది అంటారు. నిజమేనా? నిజంగానే పూర్వీకులకన్నా ఈ కాలం మగవాడు— కొంచెం డయి, కొంచెం ఎక్కువ సాను భూతి ప్రకటిస్తున్నాడంటారా? మనలో ఆశల బలలు చెందేగించి నేకాలూని నిలవకుండా చేస్తున్నాడా? భార్య విధేదేముడై మానసిక రాజ్యాధిపతి. ఎక్కువ రాణిస్తున్నాడంటారా? నేనడిగితే 'నిజమే'నంటూ చాలామంది అడవాళ్ళూ మగవాళ్ళూ కూడా అలాగించారు. 'కాలం మారింది. ఈ రోజుల్లో అధికారదాహంతో దహించుకుపోయే మొగళ్ళు అరుదే' అందొక చిట్టితల్లి. బిల్లుగుద్ది 'ఈ కొంచెంలో ఎవరు యజమాన్ తెలుసుకో' అని భూనభ్యంతరాలు దర్శరిల్లేలా అరిచే మగళ్ళే రీ—తగ్గిపోతారు ఈనాడు కొత్తరకం ఒప్పుందం కుదురుతోంది— అడ—మగలమధ్య అధికారం స్థానాన్ని సహచర్యం ఆక్రమించు కుంటుంది. మీరెక్కడైనా చూడండి — బజార్లలో, సినిమాహాళ్లలో, కాఫీ హాలులలో ప్రయాణాల్లో—'మగవాడితరం' అన్న సాగరుబోతుతరం—పడలిపోతుంది—దొక రకమే స్త్రీలకి, 'నలుగు పిల్లలకుండి అయినా స్త్రీపట్ల సాను భూతితో ఉంటారు. మా నాన్నగారి రోజుల్లో ఇల్లా ఎందుకంటారా? ఈ కాలంలో భార్య ఒక్క

కాదే. ఎటువంటి పరిస్థితితోనైనా ఆయనదే ప్రథమస్థానం. తరవాతే అమ్మ. ఇక మా తాతగారి కాలంలోనా—రామరామ అడదాన్ని దుమ్ముకంటే హీనంగా చూసే వారు! ఇప్పుడదేం కుడరదు' అన్నా రొకాయిన చాలా గర్వంగా.

ఇలా అడదానిపట్ల సానుభూతి పెర గడం ఆమెగారి ధోరణి విని చూడాలి అనుకోవడం మూలపు, మగవాడి పౌరు షానికేమైనా హాని కల్గుతూ ఉంటారా? ఈ ప్రశ్న యువకులను వేస్తే బాధలేదు. వాళ్ళకి—బట్ట తెవరు కొంటారు. సినిమాకి టిక్కెట్టు ఎవరు బుక్ చేశారు? బిల్లు తెవరు కడుతున్నారు? అజమాయిషి ఎవరిది? అని పరీక్షగా పట్టించుకోరు. 'ఎవరుకొంటేనేం? ఎవరో ఒకరు కొనడం ముఖ్యం' అన్నాడో విద్యార్థి భర్త! పూర్వంలో మగవాళ్ళు, అడవాళ్ళు చేసే పనులకి లేడా ఉండేది. కాని రోజులు మారాయి. ఇవాళ అడదీ మగవాడూ చేసే పనులు చాలామటుకు ఒకటిగానే ఉంటు న్నాయి. విద్యలో సమానత్వం, వివా హంలో అడదానికి అధికత నిచ్చింది. అందుకే — ఒకరినొకరు అర్థం చేసు కోవడం, ఒకరికొకరు సమానం అనుకో వడం జరుగుతోంది. దానివల్ల లాభం ఏమిటి? ఇద్దరికీ కొత్తచిగుళ్ళు తొడిగిన స్వేచ్ఛా స్వేచ్ఛంత్రావల వచ్చాయి. 'ఈ రోజుల్లో ఈ భావన ఎంతోముఖ్యం.

శరీరకంగా అవసరమైన జీవి వి భావించడంలేదు మగవాడు. ఇంట్లో చాకిరీ చేసేందుకే అని భావించడంలేదు. ఈనాడు అవలంపాలు చర్చించకల్సిన నవాజీవి అన స్త్రీలో చూస్తున్నాడు. అవ పరదాల్లో పాలు పంచుకునే వ్యక్తిని చూస్తున్నాడు అడదానితో. కాని ఎంత మందికి ఉంది. ఇలాంటి దృక్పథం అని ప్రశ్నిస్తే—తప్పువస్తుందికే అని అలు తుంది. కాని అనలు 'కాని'వోట 'ప్రాసం భం' గొప్పకదా? ఇటువంటి దృక్పథం అప్పటి కప్పుమరదు. నెమ్మదిగా పెరగాలి. మగవాడు మానసిక జీవి. అందుకే తనను ప్రేమించే వ్యక్తిని ప్రేమిస్తాడు — ఈ కాలంలో వార్యుతోపాలు ప్రేమతో నేర్చుకీ కూడా ప్రాధాన్యత యిస్తున్నాడు. 'అం' కే రసాధిదేవత అయిన అడది మాటకారీ సర్పరీ, రంజింప చేయకల్సినదీ అయితే సంసారం హాయిగా గడుస్తుంది' అన్నా రొకాయిన.

'అడవన్న చేయడం సిల్లీ' అన్నాడో కుర్రాడు. 'మారతావులే' అంది కన్నె పిల్ల. ఎలా? అన్నాను. 'ఏమింది. వాళ్ళ తాతలనాడు అడదీ వంటంటి కు దే... వాళ్ళనన్న నాటికి మారలేదా? ఏ... డి పక్కమారిస్తే 'అడతరం' అనుకోరి నాటి మగవాళ్ళు.' అంది నిశ్చచ్చి. 'పని తెలుసుతుంది' అనుకుంటారు మా ఆయన. అం... అమ్మీ

జరిగిన కథ

రఘు, రామం, వేణు ముగ్గురూ అన్న దమ్మల్ని, వాళ్ళ ముద్దుల మరదల సుధ. సుధ కుంటిపిల్ల. సుధ తల్లి జానకమ్మ. బర్మానంచి బాధితురాలిగా వచ్చిన జానకమ్మకి ఆశయ మిచ్చారు శర్మగారు. ఆయన భార్య పార్వతిమ్మకి సుధ అంటే ఎనలేని అభిమానం. సుధ తండ్రి యుద్ధానికి ఎలా బలి అయిపోయిందో జానకమ్మ వినరించి చెబుతుంటే పార్వతిమ్మ, వేణు అనక్కిగా విన్నారు తండ్రి మరణాన్ని తలచుకుని బాధ పడింది సుధ. రాకమ్మగారు సుధని చూసినప్పు డల్లా కుంటిపిల్ల అని ఎత్తిపాడుతూ మాట్లాడు తుంది సుధ బాధపడుతుంది. రఘు సుధ మీద ఎక్కువ అభిమానం చూపిస్తూ వుండడం రాధ కనిపెడుతూనే వుంది. రఘుని ఆకర్షించడానికి రాధ విధల ప్రయత్నాలను చేస్తుంది. కార్యసాధనకు మంచి దని బ్రాన్స్ వరయన అన్నయ్య తిలక్ కుటుం బంతో చూశాన్ సర్కారికి విశ్వాసం చేస్తుంది. తను ప్రేమించిన చనినతో తనకు వివాహం జరిగేలా చూడమని వదిల నిర్మలను కొరుతాడు మురళి. మంచి దాక్షరణిపించుకోవాలని, లక్ష్మిని సాధించా లని రఘు కోరిక.

8

అన్నింటకన్నా, అతన్ని మరీ బాధిస్తున్నది ఎప్పుడూ తన కళ్ళ ముందే తిరుగుతూండే రాధ సౌందర్యం. ఒక్కొక్కసారి తన మనసుని బొత్తిగా నిభాయించుకోలేని సమయాల్లో ఆ విశ్వా మిత్రుడి తపస్సుని నాశనం చేసేందు కొచ్చిన మేనకలాగ వారికొద్దన్న పరస్పరాశనం చేసేందుకే, రాధగాని దాపు రించిందా ఏం ఇక్కడ అనికూడా ఎన్నుకున్నామని మనసును తన నిబ్బరంగా వుంచుకుండుకు

క్కుంటూండేవాడు రఘు.

లేకపోతే నాలుగేళ్ళ పాటూ ఎన్నెన్ని అవాంఛితులొచ్చినా అతి సురాయాసంగా దాటుకుంటూ సాగించిన తన పట్టుదల రాధవచ్చాక ఈ రెండేళ్ళ బట్టే ఇలా దిగ జారుతూండడం ఎందుకూ.

రాధని తొలిసారిగా రఘు తమ ఇంట్లో చూసినపుడు ఒంపుసొంపుతో వయ్యారంగా తిరుగుతూన్న రాధను చూసి 'హూ' తన అందాన్ని చూసి వశులు కాని వారంటూ వుంటారా, అనిగామల్ని ఈ పిల్ల నిబ్బరం' అనుకుని ఒకవిధంగా రాధని ఏవగించుకున్నాడు రఘు. అయితే ఆరువేషే. తిప్పించి, మల్లించి తరుచూ మళ్ళీ తన మనసుని గిరిగితలు పెడుతూండడం, అందు ఫలితంగా తనలోని స్థిర భావం చంచలమవు తూండడం గ్రహించిన రఘు, 'దైవ నృష్టిని నిభాయించాలనుకొనడంలో ఎంత ఇబ్బందుంది' అనుకుంటూ అతి ప్రయత్నంగా రాధరూపాన్ని తనలో తోచనివ్వ కుండా ఎప్పటికప్పుడు తుడిచేయసాగాడు.

ఈ ప్రయత్నంలో అతడు కృతార్థుడవుతూండేలాగా ఇంతలో మళ్ళీ శాశ్వతంగా అతని ఎదుటే వుండేటందుకు రాధ రానే వచ్చేసింది. ఈ సంగతి తెలియడం తోనే తను మరో హాస్యట్రాజికి మార్చేసు కోవాలనికూడా అనుకున్నాడు రఘు. అయితే ఇక్కడివారంతా తనని వదిలి పెట్టిండు కొమ్మకుంటేగా, అదిగక తన

చేతకాక ఇందుకు జడిసి దుర్బలుల్లాగ సారిపోవడమా? అన్న రోషమూ కల్పించి తనకి. అందుకే తన మనసుమీద తనకే అంత నమ్మకం లేకపోతే తనకి ఎందుకు సనికొచ్చేటట్లు, అనుకుని అక్కడేవుండి పోయాడు రఘు. అదిగక ఎవ్వరెలా అనుకున్నా రోషపడకుండా వీలైనంత వరకూ రాధకి తనుదూరంగానే వుంటూండా లన్నది అప్పుడే తీర్మానించుకున్నాడు రఘు. అందుకే ఎంతకెంత రాధ తనకి సాన్నిధ్యంలో వుండాలనుకుని ప్రయత్నించేదో అంతకంతకూ తను తప్పించుకుని ఎడవెడంగానే తప్పుకుంటూండేవాడు రఘు.

అయితే పైకి తనలా ఎంత గొప్ప రంగం మనులుకున్నా, మనసుమాత్రం లొంగకుండా ఏ వేవో మధురభావాల్ని సృష్టించి ఒళ్ళు పులకరింపజేయూ వల్లెలు కొట్టిస్తూండేది తనని. అటు వంటప్పుడల్లా తను మరికొంత పట్టు దలని వుంజుకుంటూ ఆ స్థానంలో తన సుధని పిల్చుకుని అప్పటప్పటికి ఆ గండంనుండి బయట పడుతూండేవాడు రఘు.

మొత్తానికి ప్రకృతి నియమాల్లో పోరుతూ, ముందుకి సాగడమన్నది అటు వంటి వాతావరణంలో వున్న తనకి ఇదొక గుండెతో గుడ్డులాటే అనుకుంటూ ఎలాగో కాలక్షేపం చేస్తూన్న రఘుకి ఈ రాధ రాక మరింత తీవ్ర మనో సారాటాకి-గురి చేసిందనే చెప్పాలి

విన్నిమార్గం 'అవరేషన్' బోర్డు వద్ద తన కతి సమీపంలో రాధ నిలబడు తూండడం, ఏవన్నా పరికరాల్ని అందించే నిమిత్తంగా, చెయ్యి చెయ్యి తగులుతూం డడం. అటువంటి సమయాల్లో ఏదో అర్థం కాని అనుభూతి అతన్ని ఏ లోకం లోనో. సంచరించేటట్లు చేసేది. అయితే, ఆ పరిస్థితి కొన్ని క్షణాల కాలం మాత్రమే. అంతలో తను యధాస్థితిని గుర్తించేసుకునేవాడు రఘు.

మృదెమ్మనూ, చికిత్సకోసరం వచ్చే వారూ, డాక్టర్లూ, ఇలా కొందరు జంటలు జంటలుగా స్కూటర్లలోనూ, కార్లలోనూ, కాలిడెకనీ, నవ్వుకుంటూ కేరుకుంటూ, ప్రతిరోజూ వస్తూండడం చూసినప్పుడల్లా సుధతో తను గడపా

లన్న కాలాన్ని తల్లికుని నిరుత్సాహపడి పోయేవాడు రఘు.

గుర్రాన్ని, గోదరి, ఒకేచిండికి కట్టి నట్టుంచి టుందేమో తమ సంసార జీవితం — అని బాధ, డేరాడు కొంతసేపు. మళ్ళీ అంతలో ఆరోజు పాతపీణని శ్రుతి చేస్తూ సుధాన్న మాటలు గుర్తుకు రావడంతోనే నిజంగా అనలైన సుఖం అటువంటి స్వకీర్తిమీద పుష్టిం చు కున్నప్పుడే కల్గడం, అనకుని సర్దుకుంటూండేవాడు.

మొత్తానికి మొదట ఎప్పుడో కల్లుకూండే ఈ కంఠం తరవాత వాత అప్పుడప్పుడూ కదుల్తూ ఇప్పుడు తరువాత తనని వివశుణ్ణి చేసేస్తూంది. 'అయినా ఇది తనతప్ప, రాధతప్ప' లేక ఇటువంటి ఆర్థం మా లిన మమతల్ని పుట్టింది మనసులోని పంకలాన్ని తారు మారుచేసి ఆనందిస్తుండే విశ్వకర్త తప్ప, అనుకునేవాడుకూడా రఘు.

పాదున్న హాస్య బల్ కెళ్ళి కొన్ని 'జాబ్ పేషెంట్స్' కేసుల్ని పరీక్ష చేశాక పెద్దడాక్టరుతో కలిసి 'శాస్త్ర' కెళ్ళా చ్చిన రఘు డాక్టరు పురమాయించిన కొన్ని ముఖ్య పనులమీద దబదబా మేడ మీది కెళ్ళుస్తాడు.

'ఇంతసేపూ మీ కోసరమే వెయిట్ చేశా డాక్టర్' అంది గబ గబా పైనుంచి దిగొస్తూ మెట్లు మలుస్తూ తారనవడ్డ రాధ ఆదుర్గా.

'ఏం విందుకూ' అన్నట్టుగా మొహం విగరేశాడు రఘు.

'మొన్న ఆవరేషన్ అయిన ఆ ఆరో నెంబరు—ఒకటే ఆయాస పడుతున్నాడు డాక్టర్. మీ పేర్నెప్పి! 'ఆ డాక్టరింకా రాలేదా' అంటూ లేచిందగ్గర్నుంచి ఒకటే గొడవ' అంది గుక్కతిప్పుకోకుండా.

'బ్లాక్ ఎయిట్'లో వార్డు ఫిలో వున్న తనా

'జాను డాక్టర్'

'కడుపేన్నా ఉబ్బరంగా వుందా'

'కొద్దిగా యూరిన్ పాస్ చేయించి చూశా కూడా'

'అయితే గాన్ ట్రబుల్ అయ్యుం టుంది. ఈ మెడిషన్ ఒక డోస్ ఇవ్వండి' అన్నాడు దబ్బున తన పేంటజేబుగోని చిన్న పుస్తకంలో ఏదో మందుపేరు రాసి

ఆ కొయితాన్ని చివీ తరచుస్తూ.

'ఇస్తాగాని మీరోపారి వచ్చి చూసేసి వెళ్తే కాస్త అణుగుతాడేమో, పొద్దు ట్టుంచి అందరినీ అవ్వగింతలు పెట్టే సున్నాడేకంగా' నవ్వుతూ అంది రాధ.

ఉత్తి పొడవిడి మనిషి. 'నేనిప్పుడటు వేసే పనిగా వెళ్తున్నా చూస్తారెండే.'

'అన్నట్టు ఆ డి. ఎమ్. సి. కేసులు సిద్ధంగా వుంచేం. కిందికి వంపించ మంటారా!'

. 'వద్దు. ఈ ఉదయాన్నే గొప్ప బస్సు

పొరడోర్నాన్ని తల్లికుగతూ రాధ మెట్లు దిగి కిందికెళ్ళిపోతే, ఉల్లిపారవంటి తెల్ల వీరె కట్టుకుని కొత్తరకపు మట్టు మట్టు కుని టకటకామంటూ లేడిపిల్లలా మెట్లు దిగి వచ్చిన రాధ అందాన్నే తల్లి కుంటూ పైకెళ్ళిపోయాడు రఘు. ఇటు వంటి సంఘటనలు తరచూ జరుగుతూం డడం పరిపాటే.

* * *
శాంత రాకకోసరం రోజులు లెక్క పెట్టుకుంటూ కూర్చున్న సుధాకి, శాంత

ప్రమాదానికి గురై, చెయ్యి విరిగిపోయిన ఒక కేసుకి ఇప్పుడు పెద్దావరేషన్ జరుగుతుంది. అది ఆ య్యా క ఇని చూద్దాం, మీరూ వస్తారా?'

'ఏ ధి మేటర్లో'

'నెంబరు డి.'

'ప్రమత్తిస్తా' వెళ్ళిపోయింది రాధ.

స్నేతస్కృపుని విరానంగా తిప్పుతూ ఎడమ కాలు కుడికాలిమీదనుంచి పక్కకు మళ్ళించి బొటనవేల్చి నేలకొచ్చి బాలకృష్ణుడి ఫోజులో నిలబడి చూస్తున్నప్పుడు రఘు

వచ్చిన కొద్దిరోజులకే ఎక్కడి సంతోషం అక్కడ మాయమై పూర్కుంది. కేవలం వల్లెటూర్లో పుట్టి పెరిగిన శాంతకి గౌరవం అంటే ఏమిటో నభ్యతంటే ఏమిటో మమ్యక్కూడా తెలిసున్నట్టు కని పించదు పరికరా గొప్పవారింటి కోడళ్ళన్నా వట్టణవాసులన్నా; ఎంతో గర్వంగానూ నిర్లక్ష్యంగాను ప్రవర్తిస్తూండాలనుకునే మూర్ఖత్వం గలది. అందువల్ల జాతీ; సుధాకి ఏదో నిర్లక్ష్యంగా చూస్తుండేది. ఇంటికొచ్చిన ఇరుగుపొరుగు వారితో

సుధ సహజంగా మోహిస్తూ చూస్తూ
'చా ! అడ్డమైనవాళ్ళనీ సోపాంమీద
కూర్చోపెట్టి, ఏవిటా మాటలూ' అనేది.
కాయకూరలూ, పువ్వులూ ఇలాంటివి
అంటూ ఇంటా వృధాకాకుండా జాగ్రత్తగా
సుధ యెత్తిపెట్టిందంటే 'ఏవిటా లేక
పన్నూ ఇవన్నీ అవతలి పారెయ్యి' అంటూ
'పాపం పనిమనిషి వట్టుకెళుతుం
దక్కయ్యా' అని సుధ అంటూన్నా విని
పించుకోకుండా విసిరిపారేసింది.

అతని లక్ష్యం

వంతసేపూ మేడమీదే కూర్చోనూ,
ముసాబులు చేసుకోనూ, ఇంతే అప్పితే
అందరితోటి కలిసేమెలిసీ పనిపాట్లు
చెయ్యడంగానీ, మంచివ్యాపకాలో కాలం
గడపడంగానీ ఇటువంటివే పనికొచ్చేవి
కాదు శాంతకి. ఏదో మేనమామకూతురు,
పిల్ల అందంగా వుందనీ, తల్లిచూట
తోసేయలేక చేసుకున్నాడేగాని. ఈమనిషితో

దిశగా: అరెడులోనూ — అన్నివిధ్యలందుకీ
ఇంత విధేయతతో మనుబుకునే జానకి.
సుధా, వాళ్ళమధ్య, ఈ బార్యతో ఎలా
నిర్వహించుకురావడమా ! అన్న బెంగే
వట్టుకుంది రామానికి.

ఇంతకీ శాంత చేస్తున్న చేష్టలేవీ
ఎవ్వరూ రామానికి తెలియనివ్వడమేలేదు.
అయినా తనంతట తాను చూసిన కొన్ని
కొన్ని విషయాలకే, రామం మనసు
ఎంతో నొచ్చుకుని; అలా కొన్ని
నెలలయ్యేసరికి,

'దాన్ని దోవలోకి వెళ్ళి కాస్త పుస్తా
కట్టుకోలేవా అచ్చయ్యా' అని చివరికి
జానకిని ప్రార్థించడమేదాడు రామం.

అయితే, వాళ్ళని చూస్తేనే ఏవ
గించుకుంటూన్నట్టు మొహం పెట్టే
శాంతతో జానకి ఏవిధంగా పరిచయ
పడగలదని? పాపం సుధ మాత్రం తనని
విసుక్కున్నప్పుడు మాత్రం రెండురోజుల
పాటు మౌనంగా ఊర్చున్నా; మళ్ళీ
తనంతట తనే శాంతని పక్కరింస్తూ
వుండేది. శాంతతో పరిచయంకోసరం లేత
ప్రాయం ఎప్పుడూ తపాతపా పడు
తూండేది.

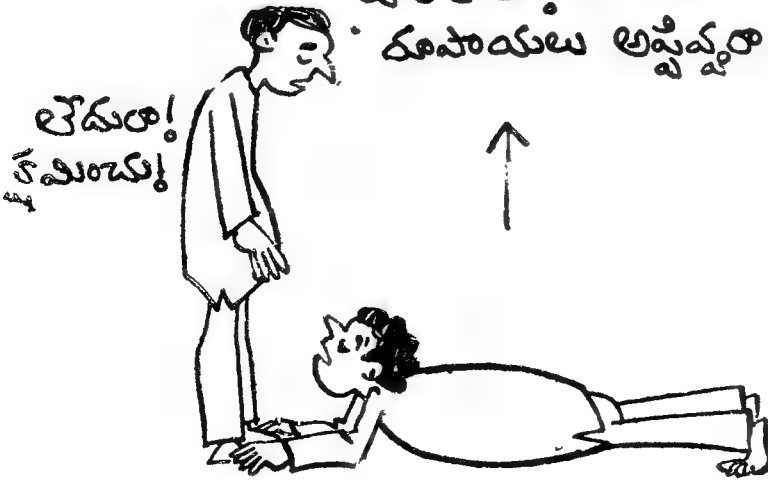
ఒకరోజు శాంత రామంతో సినిమాకు
వెళుతున్నట్టు తెలిసి తన వేర్వేరుతా
చూపిస్తూ చక్కని స్కాలమాలి కట్టి
శ్రమనికూడా లెక్కచెయ్యకుండా అన్ని
మేడమెట్లా ఎక్కి వెళ్ళి శాంత గది
తలుపు కొట్టింది సుధ.

కసురుకుంటూ వచ్చి తలుపు తీసిన
శాంత. 'ఇండా అక్కా', అంటూ సుధ
అందియ్యబోయిన మాలిని చూసి కను
బొమలు ముడేస్తూ, 'చా, గొబ్బెళ్ళకు
పెట్టినట్టు. ఇవేం పువ్వులూ, నాకొద్దు'
అంటూ షేడీనుని మళ్ళీ తలుపు వేసేను
కుంది. అబ్బాయించీ, సుధ ఇక అటు
వంటి ప్రయత్నాలే మానేసింది పాపం.

పాపం అనాలేక మానాలేక, బాధపడు
తూండేవారు పార్యతమ్ముగారు.

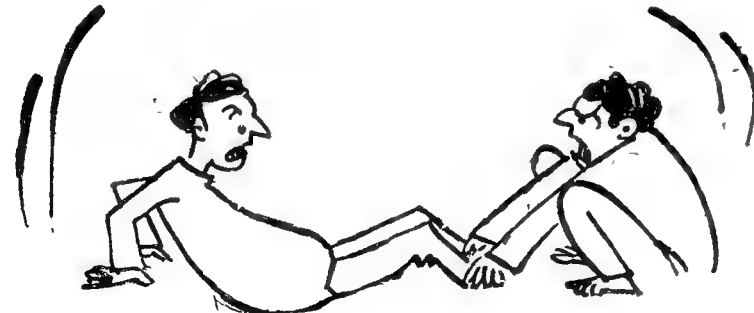
ఆ రోజు పాపం శాంత ఎవరో కొందరు
ముఖ్య స్నేహితులు శర్మగారింటి రాను
న్నందువల్ల, సర్దులూ, సరరింపుకోట్టి
ఇల్లంతా ఏక హడావిడిగవుంది. ఇంట్లో
పున్న ఈ వసుల సుద్దేశించి త్వరగా
ఇంటికొచ్చిన రామం తిన్నగా లోపలికెళ్ళి

బూజూబు! నీకు దక్కాం
పెడతాతా! ఓ పది
రూపాయలు అప్పేస్తారా!!

లేదురా!
కొమ్మిందు!

లేదూ

దొంగకి న్యాయంగా తగ్గించిన కౌత్య
కౌత్యరకపు స్వేచ్ఛునీ, తంకరయ్య అతి
నేర్పుగా తయారించిన మిక్సర్ వగైరాలనీ
అడిగి రుచిరూపి మెచ్చుకున్నాకే ఆక్కు
కొని తిన్నగా మేడమీదున్న తన గదికి
వెళ్ళాడు.

ఈ చందడితో తన చేపి నిమిత్తం
లేగన్నట్టుగా, జోయగా పడుతుని నిద్ర
పోతూంటే శాంత.

'భీ, ఇంత సోమరియగా ఉండేదీ ఓమనిషి' అని చాలా విరాళాపించింది రామాలికి - అయినా ఆడవిమ్మగంటా ఆ పల్లెటూర్లో పెరిగినాన్ని వెళ్లి గొంతుక్కి కట్టుకుని ఇప్పుడిక ఎనుకుని ఏం తాదం, అని తనో తన సర్దుకుంటూ మెల్లిగా మంచం దగ్గరి లిగి 'శాంతా' అని పిల్చాడు పల్కలేదు శాంత.

'హూ' ఇంత అంద నైన రూపాన్నిన్న ఆ దేవుడు, అందుకున్న మంచి హృదయాన్నిండు కివ్వలేదో' అనుకుంటూ, మళ్ళీ 'శాంతా' అని పిలుస్తూ, కప్పు కున్న దుప్పటిని చొలిగించాడు.

'అబ్బ, ఏమిటంటే' అబ్బంది బొత్తి గిలి మళ్ళీ పడుక్కుంటే శాంత.

'ఇంట్లో ఒకమూల అంత హడావిడి పడుతాంటే, మనకి చెయ్యకం ఎ-గూ చేశాడు. పోనీ కాస్త చేస్తూన్ననన్నా చూడనన్నా చూడొచ్చుగా. ఏమిటీ పడక' మందలించాడు రామం.

'అబ్బబ్బ, ఈ ఇంట్లో నిద్రపోవడానికొక్కడా పిలవమడాటా' నిసుక్కుంటూ లేచి కట్టు మలుముకుంటూ కూర్చుంది శాంత.

'ఎవరికి, నీకేదా?'

'మరి, మీ తమ్ము న్వంతసేపూ, ఆ లేడియోని ఆ వగసని మొరిగిస్తూనే వుంటాడు. ఇక అతడు ఆపేసరికి, బేప్ బేప్, మనుకుంటూ అవిడగారు పిలిపారండేరుంది ఇక పడుక్కు చచ్చే దెప్పడూ'

తన తలి చితిక్కొట్టుకుందామూ ఎన్నంత చిరాకేసింది రామాలికి. హూ. పాములూ, పసిపిల్లలూ కూడా మైమరు పుతో వీరే పాటంటే ఇంత వెగటా' అని అరవార్య మూర్ఖత్వానికి ఎంతో బాధపడ్డా డిటను.

'నీకందులోనూ బాకాబానా లాగు ఆయన ఇదే - నీ తమ్ముకడుతే, నువ్వు శాంతా. అందుకే ఇలా జడంగా ఎందు పెరిగిన వాతావరణం అటువంటిది -' లోనూ రసికత్వం లేకండా వున్నావు 'వెల్లెండి మహా ఎరిగున్నట్లు' -'

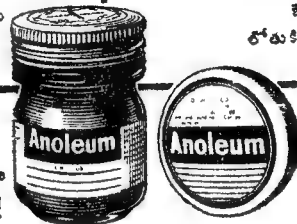
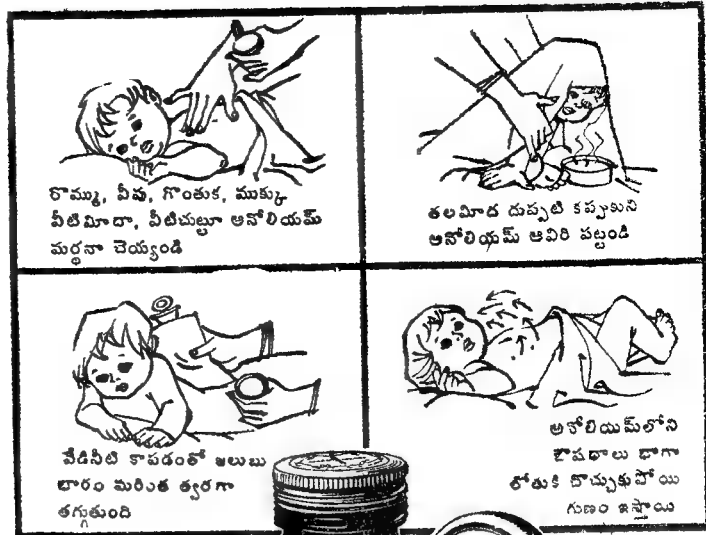
అనోలియమ్

క్రోల్డ్ రబ్

జలుబులను దగ్గులను నివారించే మరొక

అమోఘమైన శక్తి

■ శక్తివంతమయిన ఔషధాలుకల అనోలియమ్ బాగా లోతుకి చొచ్చుకుపోయి గుణం ఇస్తుంది జలుబులు, దగ్గులు వచ్చిన చల్లగా తగ్గలంటే అనోలియమ్! అనోలియమ్ తల్లిపేమవలె నల్లనిది అంత శక్తికలది అనోలియమ్ ఎలా వాడవచ్చునో చూడండి:

ఇప్పుడు సీసాలలో కూడా వారుకుతోంది!

అనోలియమ్

వెలకూడా సరసమయినదే!

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్

వారి తయారీపే అని గుర్తు ఉంచుకోండి.

రచయితలకు

మనవి

కథలు, వ్యాసాలు

ప్రచురణకి స్వీకరించబడిన తమ వ్రాత ప్రతులు తిప్పించుకోలే రచయితలు వ్రాత ప్రతులతోటే తగుమాత్రం తపాలాబిళ్లలు అతికించిన. స్వంత చిరునామాకూ కవరు కూడా ఉండాలి. స్థింపుల మాత్రం ఉండవలసి ఉంది. స్థింపుల మాత్రం ఉంచినట్లు యిత వ్రాతప్రతులు తిప్పించబడవు. వ్రాత ప్రతులతో గాక విడిగా స్వంత చిరునామా, తగుమాత్రం రోస్టేజీకూ కవర్ను ఉంచేవా వ్రాతప్రతులు తిప్పించబడవు.

ప్రచురణకి స్వీకరించబడిన వ్రాతప్రతుల యియింట్ల ఎటువంటి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరుపబడవు.

నవలలు

ప్రచురణకి స్వీకరించబడిన నవలల వ్రాత ప్రతులు మేమే తిప్పించుచున్నాము. వ్రాత ప్రతులతో స్వంత చిరునామాకూ, తగు మాత్రం రోస్టేజీ అతికించిన కవర్ను ఉంచవలసింది లేదు. 100 రూపాయ వేతనం యింప ఉప్పు వ్రాతప్రతులే పంపింపబడినవి ఉంటాయి.

కార్టూన్లు

ప్రచురణకి స్వీకరించబడిన కార్టూన్లు తిప్పించుకోవాలి. కార్టూన్లతో స్వంత చిరునామాకూ, తగుమాత్రం రోస్టేజీ అతికించిన కవర్ను జతపరిచి ఉంచాలి. స్థింపులు మాత్రం ఉండవలసి ఉంది.

షరూ: వ్రాతప్రతులను, కార్టూన్లను ఏంయింప నంబు భద్రంగా తిప్పించుచు వ్రాయుతూ ఉంటున్నాము. కానీ, నాలుగు ఏంయింపము ఎటువంటి లాభ్యతను స్వీకరించలేము. ఈ విషయం గమనించి రచయితలు తమ రచనలు, కార్టూన్లు ఉంచగలరు.

నందూరపాడు

అంధ్రనవిత్రవారపత్రిక

అతని లక్ష్యం

'హు తల్లి పుట్టిల్లును మేనమామ వద్ద పొగడాలా అన్నట్టు పొద్దున్న కావలసినవన్నీ చేయించుకు తిని పడుకున్నాడంటే ఇక ప్రపంచానికి తనకి సంబంధమే లేనట్టు 'ఈ పూట ఏం వందారూ' అనుకుంటూ రాత్రి తిండి వేళకి లేచే మీ నాన్న సోమరితనాన్ని నేనెరగదా. అయినా ఇప్పుడిక వాళ్లనవి లాభం ఏమీ లేదుగాని నువ్వు తప్పని సరిగా మారే తీరింది, తెలిసిందా?' ఏమీ మాట్లాడలేదు శాంత.

'రోజుల్లా ఇలా వృధా కాలక్షేపం చెయ్యకపోతే సుధ వద్దో, అత్తయ్య వద్దో ఏవన్నా నేర్చుకోరాదూ.'

'నాకేం వస్తుందనీ ఇప్పుడూ' సిగ్గుగా అంది శాంత చిన్నబుచ్చుకుంటూ.

'శ్రద్ధ పెట్టి నేర్చుకుంటే మహారాజులా వస్తుంది. అంతేకాదు నాలుగు రకాల్లోనూ ప్రవేశం వున్నప్పుడే విద్యలోనూ రస కత్తవం కల్గింది. ఇందాకన్నాన్ మాడూ పాట మొరిగిపోయి...' ఇంకా ఆ తాపం అణగలేదతనికి నయాన్న నచ్చజెప్పి భార్యకి అసక్తి కల్గిస్తేనే కాని లాభం లేదనుకున్నాడు రామం.

'నిజంగా వస్తుందంటారా?' భర్త చెప్పిందీ నిజమేననుకుంది శాంత.

'ప్రారంభించి చూడు శాంతా. తరవాత నీకే తెలుస్తుంది' అంటూ భార్యని త్వరగా రమ్మని సొచ్చరించి తిను కింది కెల్లి పోయాడు రామం.

రామం కిందికెళ్లి సరికే తయారై వున్నా జానకి చేయించేస్తే వాట్లాని వింత వింత అందాలతో తెల్లగా గుడ్డలు పరిచిన బల్లమీద గజపేట్లల్లో అమర్చింది సుధ. పోయిగా నిద్రపోయి లేచిన తన భార్య సావకాశంగా ముప్పాబై అతిథులంతా వచ్చేసరికి అక్కడకొస్తే, అప్పటి వరకూ అంత చాకిరీ చేసిన

జానకి, మధా, తీరా ఆ సమయానికి చాటుకి వెళ్లినప్పుడం చూచిన పార్వతమ్మ గరికే కాక రామానిక్కూడా కళ్లలో నీళ్లు తిరిగాయి. 'ఇన్ని విద్యల్ని ప్రసాదించిన దేవుడు సుదకీ ఒక్క వంకరా పెట్టి ఎందుకిలా బాధించాలి' అనుకుని చాలా బాధపడింది వారి మనసు.

విందుకొచ్చిన వారిలో చాలామంది ఉత్తర హిందూస్తానానికి చెందినవార వడం వల్ల ఈ కొత్త కొత్త వద్ద తుట్టో తయారించిన విందుని ఎంతో మెచ్చుకున్నారు. పార్వతమ్మగారికి హిందీ గాని ఇంగ్లీషుగాని రాదు. అయితే అంత అడంబరంగా అలంకరించుకుందుకు తెలిసిన శాంతకి ఒక్క తెలుగు తప్ప మరే భాషా రాకపోవడం చూసి శిరశ్చూర్చా. రఘూ మొదలైన వారందరితో పాటూ ఆ వచ్చినవారూ చూడూ ఎంతో ఆహ్లాదం పోయారు.

విశ్వరూపిణిగా అర్చనం కాకుండా లండరిముందూ అలా తిరగడం శాంతకి చెప్పరాని అవమానాన్ని కల్గించింది. అయినా రెండేళ్లబట్టి జూరకనీ, సుధనీ అంత రోకవతనంగా చూసి ఇప్పుడేమొహం పెట్టుకుని వచ్చి విద్య నేర్పరిపిందిగా అర్చిస్తుందని తను? మరి వేరే మార్గం! పాతికేళ్ళ పెబిడ్డ తనివ్వుడు బయటవారి వద్ద మొదలుబిచ్చి నేర్చుకోవడమంటే, అంతకన్నా అవమానం మరొకటుంటుందా? .

అయినా, అసలు జానకినీ, సుధనీ గురించి తన భర్తవద్ద కొన్ని విషయాలు తెలుకోవాలని అన్నాళ్ల తరవాత అప్పటి కనిపించింది శాంతకి.

సుధ పెద్దదైనాక తనకే సిగ్గునిపించడం వల్ల ఇల్లు కదలడం మానేసింది గానీ, అదివరకు ఏదైనా మంచి సీసీమా అదీ చూడాలనంటే రఘు అమిత జాగ్రత్తగా తీసుకెళ్లి తీసుకొచ్చేవాడు. పెరిగి పెద్దదయ్యాక ఏక్కడికి ఇల్లు

కడలడం మానేసిన సుధని చూస్తే అందరికీ చాలా కష్టంగా వుంటుండేది. ఒకసారి వో మంచి సీనిమా వచ్చి, అందరూ ఆ సీనిమాని రెండేసి మూడేసి మార్లు చూస్తుండడం విని సుధ ఆ వెళ్ళిన వార్షడిగి కథ వింటుండేది. రఘు తీసుకెళ్తానంటే సుధ ఎందువల్లో వెళ్ళలేదు. అయితే అతనితో సుధ ఎందుకు వెళ్ళలేదో అర్థం చేసుకున్న రామం ఎవ్వరికీ కనిపించకుండా నీకు సీనిమా చూపించి తీసుకొచ్చే వూచి తరచుంటూ. పంతుంగ సుధని ప్రయాణం చేయించాడు. రామం చూటివ్చిన ప్రకారం రైల్వే లర్చి. ఆట ఆరంభం అవుతూ వున్నప్పుడు సుధని ఎవ్వరూ పరిశీలనగా చూడకుండేట్లుగా తీసుకెళ్లి కూర్చో పెట్టి మళ్ళీ అలాగే అలాగే రైల్వే వేగంతో తీసుకొచ్చి కార్లో కూర్చో పెట్టేశాడు రామం. ఇక ఆరోజు సుధ ఆందానికి మేరే లేదు. ఆ మర్నాడు ఇంటర్వాలాఫ్లందరూ వో ముఖ్య స్నేహితు లింటికి వెళ్ళికి వెళ్ళవలసాచ్చి కొంచెం అనారోగ్యం కారణంగా ఇంటర్వాలం పోయిన రఘుని సుధకి సాయంగా వుంచి మిగతా అంతా వెళ్ళారు.

‘మొన్న ఏదో సీనిమా చూసాచ్చినట్లు, న్నావ్. ఏంటి కదా’ అని అడిగాడు. చాలా సేపు సుధకి పాగాలు చెప్పడం అయ్యాక అర్పాడు రఘు.

‘అదా’ అంటూ ఉత్సాహంగా ఆ కవంతా చెప్పింది సుధ. అదొక ప్రేమ జీవితం.

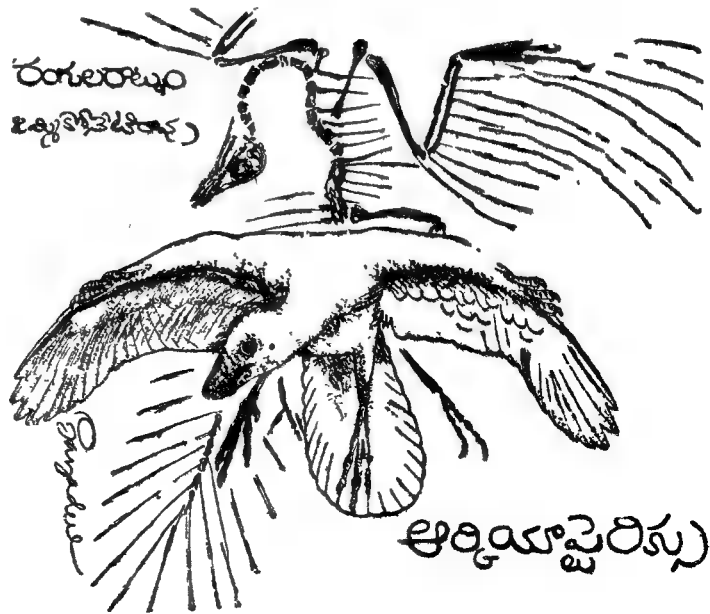
‘లవ్ లెటర్ చూశాక నీకే మనిషి స్పూంద్?’ అన్నాడు తాపీగ రఘు.

‘కాక! దేవక్కనలల్ల నీ భవిష్యత్తు అలాగే అనందంగా గడిచిపోవాలని నీ పించింది బావా’ త్రిప్పింది కళ్ళతో అతన్ని చూస్తూ అంది సుధ.

‘అంటే నీ విషయంలో’

‘ఒకటేమిటి అన్ని విషయాల్లోనూ.

అలాగే చదువుకున్నదై అలాగే కుడి కేరింత కొట్టేసింది సుధ. భుజంలా నీతోపాటు తనూ ఉద్యోగం ‘నిజంగా మన్వలాగా అనుకుంటున్నావా?’ అశ్చర్యపోతూ అడిగాడు రఘు. ‘రైలింగ్...అబ్బి అంత అదిమైన పిల్ల నీకు తగిన అటువంటి చెలాకీ నీకూ వాస్తే ఎంత బాగుంటుంది బావా?’ అయిన తార్యతో నువ్వు—’ చిన్న పిల్లలాగ నంతోషం వట్టలేక ‘సుధా. ‘వు’ రఘు హృదయంలో

నవీన్ సాంఘిచే వక్రాలు ఏర్పడ్డాయని పరిణామవాదులు చెప్పారు. అంటే తొండలు, బయ్యలవంటి జీవులనుంచి వక్రాలు ఉద్భవించాయంటారు. ఇంకా చెప్పాలంటే అలాటి సరీసృపాల ముందుకాళ్ళు రెక్కలయ్యాయని, అనవ్యంగా మనకి కనపడే ఆ పొలుసులే, అందమైన ఈకలుగా అయ్యాయని ఒండగా ఉండే ‘ముప్పి’ నన్ను రాజాకువక్త ముక్కు అయిందని— ఇలాగే అన్ని ఆనయవనాలు గురించి చెప్పారు. నిర్మాణయుతంగా పరి శీలై దీనికి వందేహం లేదని మనకెన్నో ఆచారాలున్నాయి. వాటి జోలికి మనం పోవద్దు. కాని పైన చెప్పినదే నిజమయితే సరీసృప లక్షణాలను నదిలేస్తూ, ఇంకా పూర్తిగా వక్రంగా ఏర్పడని జీవులందరూ అవి సందేహం కలుపుతుంది. అలాటి జీవులు దురదృష్టం కొద్ది లేవు. అవి నివసించేయి అని చెప్పడానికి ఉదాహరణ కూడా లేవు. కాని పైన ఆర్కియా పైరిక్కు అను నానుకరణము చేసిన శిలాజీవి— ఈ కొరత కొంత తీరం వుంది. జర్మనీలో రెండు శిలాజాలు దొరి కాయి. ఆర్కియా పైరిక్కు అంటే ఆక్షం

పురాతన మనిషి. ఇది సుమారు 15 కోట్ల సంవత్సరాల క్రింద జీవించిన వక్షి. రెక్కలున్నాయి. కాని ఆ రెక్కలులో నిమిషాలు వాలవరకు కాళ్ళ లాగా ఉన్నాయి. గోళ్ళు వ్నాయి పైగా. వక్షి రెక్కలకు ప్రస్తుతం గోళ్ళు లేవుకదా! హోట్టన్ వక్షి తప్ప] నోటిలోనల దంతాలు బల్లికి లాగా ఉన్నాయి. దంతాలు ఇప్పుడు ఏ వక్షిలోను కనపడవు. ముట్టకూడా వక్షిలోగాక బట్టలాగా ఉంది. అంతేకాదు. తోక చాలా పొడవుగా వెన్ను పూసలలో బాటుగా ఉంటుంది. ప్రస్తుతం సక్కులకి ‘తోక’ లేదని అందరికీ తెలిసిందే. తోక అని మనం చెప్పేది ఈకలు మాత్రమే కదా. కాని ఆర్కియా పైరిక్కు వెన్నుపూస తోకకు రెండు ప్రక్కలా వేపాకులాగా ఈకలు అనుచి ఉంటాయి. ఈనాటి సక్కుల తోకలకు ఈకలు ఏర్పడుతున్న విషయ క్షర మాదిరిగా ఉంటాయి.

తాకి పైజాలో వుండే దీని శిలాజం 1870 ప్రాంతాల దొరికింది. ప్రస్తుతం ఫెర్మన్ మ్యూజియంలోనూ, లండన్ మ్యూజియం లూనూ ఉన్నాయి.

'అంధసచిత్ర వారపత్రిక'లో ప్రచురించిన ఇండియన్ ఇంకోత్ వేసిన కారు ములు మాత్రమే సేవంపాలి. పాదారణంగా 4" X 2", 4" X 4" పితృతా పత్రికలో పడుతూ ఉంటాయి. సం॥

మూలశంకకు
త్వరగా
నమ్మకమైన
హెడన్ సాతో
చీకత్తును పొందండి
-శస్త్రచీకత్తు
అవసరములేదు!
DOL-327 TEL

నాయిదాల చెల్లింపుపై ట్రాన్స్ ఫర్మ్
రెం. రు. 165/-
(గ్యారంటీతో)
నెలకు రు. 5/-
సంతున చెల్లింపు,
రెబ్యాండ్ ఆల్ వరల్డ్ పోర్టబుల్ ట్రాన్స్ మిటర్
పొందండి. ప్రతి గ్రామానికి పట్టణమునకు
సంపదించు. వివరములకు నేడే వ్రాయండి.
SHEBA SALES (23)
Roop Nagar, Delhi-7.

తెల్ల వెంట్రుక లుండవ
పొగడం మాకు ఇష్టంలేదు. కానీ మా "కేన్ రంజన్" ఆయుర్వేదిక్ పెంటెజెంటల్ తెల్ల వెంట్రుకలను విగ్రహార్పి, అటుపై వర్ణవి వెంట్రుకలను మును. ఈ ఆయుర్ జ్ఞానకక్తి, కంటిమాపుబద్ధి వరకును, లాభంపొందినవారు 1000 పైగా మాకు వ్రాసేయున్నారు. లాభంలేకున్న డబ్బు వాపస్. ధర రు. 10/-
Western India Co., (S.N.)
P. O. Katri Sarai, (Gaya)

అతని లక్ష్యం

ఏదో అర్థంకాని ఆందోళన బయల్పడింది. 'అబ్బ నిజంగానే గనక అలా ఒక మంద రాంగివి గనక తను వలది వరిస్తే! అప్పుడి మాయాపు నుధని, మనసంతా తనమీదుం చుకుని ఉన్నప్పటి, శక్తితో విప్పుడూ వన సదాపామూలకే వినియోగిస్తూ, ఇలా నిష్కలంగా మనులుకుంటూండే సుధని ఇలా చనువుగా ప్రవర్తించనిస్తుందా? = వలసలరాణి అసలు సుధతో కలిసి వుండడానికి, సుధని చూడ్డానికి కూడా ఆపార్కాలు బయల్పడితే అప్పుడూ? భగవంతుడా నా బుద్ధి అలా చలించేసి ఈ అమాయకురాలికి ద్రోహం తలపెట్టకు. నాకు స్వీరభావం మనోవిబ్ధిరం ప్రసాదించు' అని మనసారా తన ఇష్టదైవాన్ని ప్రార్థించుకున్నాడు రఘు.
'ఏమిటి బావా! అంతాలోచనా! అప్పుడే ఆ అందాలరాణిగర్వి తలచి ఊహ ప్రపంచంలో తేలిపోతున్నావా?' కిరికిలా నవ్వింది సుధ.

'లేదు సుధా' చాలా శాంతంగా అన్నాడు రఘు. సుధకింత సరసమైన భావాలు తెలుసునవి ఇంతవరకూ ఎప్పుడూ అనుకోలేదు రఘు. 'మాటలూ, అటలూ పెరిగి పెద్దదవుతున్నావోర్ది వాటంతటవే వచ్చి నట్టు యుక్తవయసాచేసరికే ఈ భావాలూ వాటంతటవే స్వస్థాయి గవల్లు' అనుకున్నాడు రఘు.

'పాపం మధ్య మధ్య మాట్లాడించి నీ తలంపుల కంతాయం కల్గిస్తున్నాను గావల్లేం' జాలి అభినయిస్తూ అంది 'చేతులోని అల్లికను ఆపేసి.

'సుధా'

'ఏం బావా?'

'నే నొకటడుగుతాను నిజం చెప్పావా?'

'అడుగు బావా!' రఘు మొహంలోకి చూస్తూ అంది.

'నీకు ఆ మోస్తరుగా పుండాలనేదా'

'అంతే?'

'అదే ఇందాక వర్తించావే. నాకు తది

పటువంటి—'

'నువ్వుకూడా నన్ను' కరిహసిస్తున్నావా బావా!' ఒక్కసారిగా సుధ మొహం ముకుళించుకుపోయింది.

'అబ్బేబ్బే' గుధారంగానే అడిగను సుధా' సుధ ముహూర్తం చూసి కలవర పడుతూ అన్నాడు రఘు.

'తాహతుకి మించిన నమ్మపులకొరం తత్తరపడే స్వభావం కాదు బావా నాదీ' సుధ కళ్ళల్లో నీరు తిరిగింది.

'సుధా!' గాబరాపడుతూ సుధకేపుకి వంగాడు కూర్చున్న వళాన్నే కుర్చీతో పహారఘు.

'ఎంతవరకూ దేనికి ఆశపడవద్దో, ఎంతవరకూ నేచనుపు తీసుకోవద్దో, అంతవరకు వుండేందుకే నీ నల. వాటు చేసుకున్నాను బావా!'

'అబ్బ సువ్వు నామాటని సరిగ్గా అర్థం చేసుకోవడంలేదు సుధా! భగవంతుడు అందరికీ ఒక్కలాగే పుట్టించాడు అందరికీ ఒకలాంటి హృదయాన్నే ఇచ్చాడు కూడా. అలాంటప్పుడు అందరి వాంఛలూ ఒకలా వుండడంలో తప్పేం వుందీ' అన్న బావంకాటే నేనిలా అడిగిన్నిన్ను.

'కాదు బావా, కాదు దేవుడంటే ఒకలాగే పుట్టించాడు, హృదయాన్నిచ్చాడు. అయితే అందరి హృదయాల్లోనూ అన్ని సుఖాల్ని మనం కూడా అనుభవించాలి' అన్న వాంఛల్ని చ్చిన ఆ దేవుడు, అందరికీ ఒకలాంటి అద్భుత్వాన్ని మాత్రం ఇచ్చడం లేదు. పెద్దలన్నట్టు ఇది విది కృతాన్నీ పూర్వజన్మ మక్కుతాన్నీ బట్టి ఏర్పడు తూందనుకున్నా, ఇప్పటి వారన్నట్టు ఈ విషయంలో అగన హెచ్చరించు తీసుకోని కారణంగా స్వయంకృతం వల్ల సంధి విచ్ఛేదాన్ని దీని అనుభవంమాత్రం ఒకే విధం గమక వారివారి అద్భుత్వానికి తగినట్టు వారి వాంఛల్ని పరిమితం చేసుకోవడం మాత్రం చాలా విధాయకం కదా బావా? అలా చేసుకోగలిగేనే జీవితంలో కొంచెం శాంతి లభించడం తాన్నంతోకి చూస్తూ అంది సుధ.

(ఇంకా ఉంది)

మేషం: వ్యాపారంలో సాటివారి పోటీ పెరుగుతుంది. రాజకీయ వ్యవహారాల్లో చికాకులు యేర్పడతాయి. ఆడంబరం కొనసాగిస్తుంది. రావలసిన డబ్బు సమయానికి అందగలదు. ఉద్యోగంలో గౌరవం బాగా ఉంటుంది.

స్త్రీలకు: ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. దైవకార్యాలు నెరవేరతాయి.

వృషభం: పుత్రిలో మిత్రులు స్థిరమైపోయి, సహనముతో కూడిన వ్యవహారాలు లాభిస్తాయి. నూతన విషయాలను తెల్పు కొంటారు. సాటివారితో మాట సప్తంపులు తగవు. ఇతరుల విమిత్తం మీరు శ్రమకు గురి కాగలరు.

స్త్రీలకు: సంతానానికి సాఫ్త్య సంతోషాలు లభిస్తాయి. అధిక వ్యయం జరుగుతుంది.

మిథునం: అన్ని వ్యవహారాల్లోనూ ఫలితం సామాన్యంగా ఉంటుంది. సాటివారితో గౌరవం భరిస్తుంది. ఆర్థిక వ్యవహారాల్లో మొగ్గుమాటలు తగవు వారం అఖరులో వ్యాపారంలో ఆదాయం బాగా ఉంటుంది. మీ ఆలోచనలు లాభదాయకంగా ఉంటాయి.

స్త్రీలకు: బంధు మిత్రులను కలుసుకొంటారు. సాహిత్య కళారంగాల్లో ముగిసిపోతుంది.

కర్కాటకం: పుత్రిలో అనుకూల వార్తలను వింటారు. రాజకీయ వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. మిత్రులకు సహాయం చేస్తారు. పైరాసీ వ్యవహారాలు అనుకూలంగా ఉంటాయి. సామాన్యమైన పనులకు కూడా మీరు ముంతో కృషిచేయవలసి వస్తుంది.

స్త్రీలకు: వివాద కాలక్షేపాల్లో పాల్గొంటారు. పుష్కరాలు చేస్తారు.

సింహం: మున్ముందు ఉపయోగించ గల పరిచయాలు యేర్పడతాయి. రావలసిన డబ్బు సమయానికి అందుతుంది. సహనముతో కూడిన వ్యవహారాలు లభిస్తాయి. వ్యాపారంలో సాటివారి పోటీ తగ్గుతుంది. కోర్టు వ్యవహారాలు బాగుంటాయి.

స్త్రీలకు: కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. వినోద కాలక్షేపాల్లో పాల్గొంటారు. కన్య అన్ని వ్యవహారాలు అనుకూలంగా ఉంటాయి. ఉద్యోగంలో గౌరవం బాగా ఉంటుంది. పుత్రిలో నూతనవాతాళాలు లభిస్తాయి. విద్యా ప్రయత్నానికి రంగాల్లో ముగిసిపోతుంది. లాగిస్ట్రేషన్లు కలసి చేసే వ్యాపారాలు బాగుంటాయి.

స్త్రీలకు: కుటుంబవ్యవహారాలు బాగుంటాయి. వినోద కాలక్షేపాల్లో పాల్గొంటారు.

తుల: కొన్ని వ్యవహారాల్లో అనవసరమైన శ్రమ కలుగుతుంది. మీ తాలూకు వస్తువులు సోపమము. ప్రయాణాలు వాయిదా పడతాయి. వారం అఖరులో అనుకూల పరిస్థితి చెప్పుదుతుంది. సుప్రసిద్ధ వ్యవహారాల్లో మీ కార్యక్రమాలు బాగా ఉంటాయి.

స్త్రీలకు: ఆరోగ్యం బాగా ఉండదు. సాటి వారితో గౌరవం లభిస్తుంది.

మృగశిర: వ్యాపారంలో నూతనవాతాళాలు లభి

వారఫలం

12-2-1971 శుక్రవారం మొదలు

18-2-1971 గురువారం వరకు

స్తాయి. రావలసిన డబ్బు సమయానికి అందుతుంది. మిత్రులసహాయం లభిస్తుంది. వారం అఖరులో సహనముతో కూడిన వ్యవహారాల్లో నష్టం వస్తుంది. ఉద్యోగంలో కార్యభారం పెరుగుతుంది.

స్త్రీలకు: కుటుంబ వ్యవహారాల్లో చికాకులు యేర్పడతాయి. నూతన విషయాలను తెల్పు కొంటారు.

ధనుస్సు: వ్యాపారంలో ముఖ్యమైన వ్యక్తులను కలుసుకొంటారు. నూతన వ్యవహారాలు లాభిస్తాయి. ఉద్యోగంలో గౌరవం బాగా ఉంటుంది. సహనముతో కూడిన వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. సాహిత్య కళారంగాల్లో బృతి లభిస్తుంది.

స్త్రీలకు: ఆరోగ్యం బాగా ఉంటుంది. బంధువులకు సహాయం చేయగలరు.

మకరం: పుత్రిలో నూతనవాతాళాలు లభిస్తాయి. ఆర్థిక వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. ప్రయాణాలోపనలు చేస్తారు. అధికారుల వలన జరుగ సలసిన వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. పైరాసీ వ్యవహారాల్లో అనుకూలత లభిస్తుంది. **స్త్రీలకు:** సంతోషకరమైన వార్తలను వింటారు. దైవ కార్యాలు నెరవేరతాయి.

కుంభం: లాభం రావలసిన వ్యవహారాల్లోనే నష్టం రావచ్చును. అందోళన కలుగుతుంది. సహనముతో గూడిన వ్యవహారాల్లో నష్టం రాగలదు. వారం అఖరులో వ్యాపారంలో అనుకూల వార్తలను వింటారు. మీ ఆలోచనలు ఫలిస్తాయి.

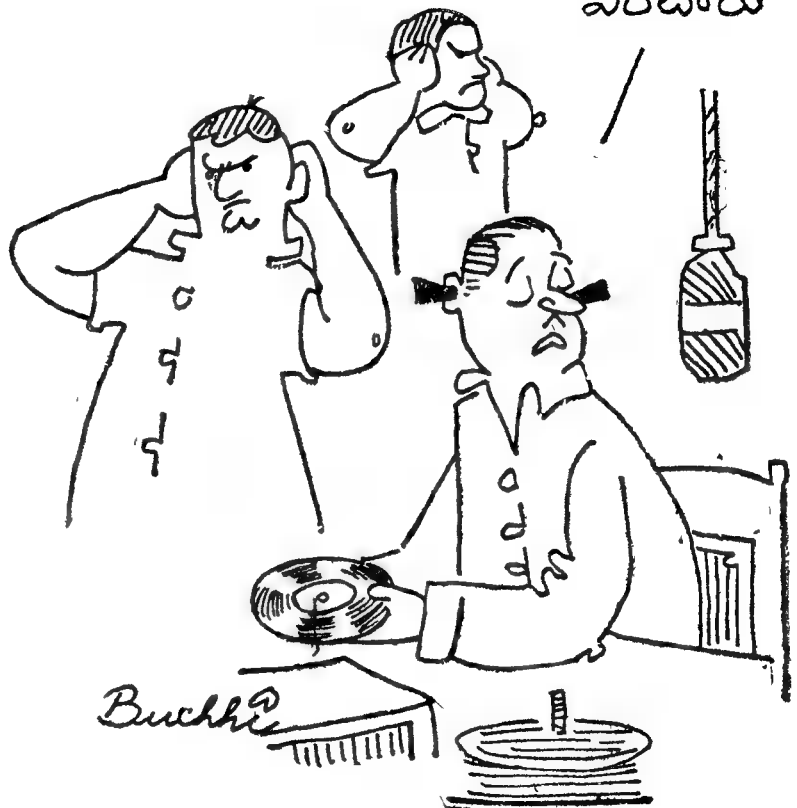
స్త్రీలకు: ఆరోగ్యం బాగా ఉండదు. తుదకార్యాల విషయంలో అభివృద్ధిని సాధించగలరు.

మీనం: అన్ని వ్యవహారాలు అనుకూలముగా నెరవేరతాయి. ప్రయోజనం గల పరిచయాలు యేర్పడతాయి. వినోద కాలక్షేపాల్లో పాల్గొంటారు. వారం అఖరులో ప్రయోజనం లేని శ్రమ కలుగుతుంది. వ్యతిరేకమైన వార్తలను వింటారు.

స్త్రీలకు: కుటుంబ వ్యవహారాలు బాగా ఉంటాయి. ప్రయాణాలు వాయిదా పడతాయి.

—మహేష్

ఇప్రడు మీరు శ్రోతలు
కొరిన పాటలు
వింటారు

అప్పుడే వచ్చిన వ్రతరంలో మొదటి నాలుగు సంకులూ చదువుకున్న గోపాలానికి, గొంతెత్తిపాడి సృత్యం చేయాలని పించింది. లాటరీలో లక్షలు వచ్చినా కలుగని సంజరం గుండెనంతా ఆనందించి పుక్కిరిబిక్కిరి చేసింది — ఏనాడూ, ఎప్పుడూ, ఎక్కడా పూహించని అదృష్టం, చిరునవ్వులు చిందుతూ, నయ్యారం నడచినచ్చి ఘుమఘుమలాడే పూలదండ వేసి వరించింది. సూటూ—బూటూ వేసుకుని, గంభీరంగా, గర్వంగా, అలక్ష్యంగా, తనతో పోటీపడిన ఆ నలుగుర్ని ఏకాంతపు అన్ని తనచెంత చేరింది.

అశ్చర్యం!... అయినా నమ్మక తప్పదు. తెల్లటి కాగితంమీద టైపుచేసిన ఆ నల్లటి అక్షరాల్ని నమ్మకుండా ఎలా వుండటం?

‘సుశీ!...’ అనరచాడు.

ఇరుగుపొరుగున, అరుగుమీదో, వీధిలోనో ఎవరూ అతనికేక వినకపోవటం మంచిదైంది—లేకపోతే ‘హనం! ప్రకాశం! ...హర్షానంద!... నిరుద్యోగంగా ఎంతకాలం సహనంతో జీవించగలడు?...మెదడుకో ఏదో నల్లు లూజై నల్లుంది ... వెళ్లి చూసావా—’ అనకవి ఇంటిముందు గుమిగూడేవారు.

సుశీల వలక్కపోయేసరికి రోసలికి వెళ్ళి చూశాడు.

సుశీల ఆ చిన్నికృష్ణుడి విగ్రహం ముందు కూర్చుని, కట్టమూసుకుని, యహోమరిది ఎక్కడో ఆకాశంలో ఎవరికీ కనిపించని భక్తి మేఘంమీద తేలి పోతుంటుంది.

ఆ నమయంతో బాంబులు వడ్డా ఆమె పులికడు—ఎలకడు.

ప్రతిరోజూ తొమ్మిదింటికల్లా పూజ ముగించి ‘దివినుండి భువికి’ వచ్చేస్తుంది. ఆరోజు వంటో బాగుండక పోవటం అన ఆలస్యంగా విద్ర లేచింది. కొద్దిగా జ్వరం వున్నా లెక్కచేయక, తన సలహాను మన్నించక, చప్పీటిలో స్నానం చేసింది. అందుకే వదకొండైనా ధ్యానముద్ర చెక్కు చెదరకుండా సాండ్ శ్రూఫ్ గా వుంది. ఆమె ధ్యానాని కంతాశుం కలిగించటాని కిష్టంలేక అరుగుమీద కొచ్చి ఆ పుత్రరం పూర్తిగా చదివాడు. ఉన్నట్టుండి కరెంటుపోయి దీపాలారి నట్టు అతనిముఖం నల్లబడింది. అతన్ని తాత్కాలికంగా వశపరుచుకున్న సంతోషాన్ని తన్నితరిమేసి ‘ఇది నాస్థిరవాస స్థానం. అతను పుట్టినప్పట్నుంచి నేనెక్కడ పెరుగుతున్నా—నమ్మ (త్రోసి రాజనటం, నీ తరంకాదు—’ అని దురదృష్టం గట్టిగా నవ్వింది ఆమాటలు విన్న ప్రకాశం ‘నిజం అక్షరాలా నిజం—నూటికి మారుపాళ్లు నిజం—’ అను కున్నాడు.

వదోయేట అతనితండ్రి సోయాడూ దూరపు బంధువుడయితో అతనితల్లి ఎలాగో ఎన్.ఎస్.ఎల్.సి.డాక్.చదివించింది. బాలాబోటీ మార్కులతో స్కూలు ఫైనలు ప్యాన య్యాడు — తరువాత ప్రద్యోగాన్వేషణ—ఆరునెలలు సహనంతో పోరాటం—పరీక్షలో నెగ్గి మునిసిపాలిటీలో గుమాస్తాగా జీవితం ప్రారంభించాడు—తల్లి ఆరోగ్యం పూర్తిగా నశించింది. వారానికి రెండుమూడుసార్లు జ్వరంతో పడుకునేది. ప్రకాశం నిజంగా భయపడ్డాడు.

‘ప్రకాశం!...పెళ్లిచేసుకో—చనిపోయే ముందు విన్నాక ఇంటివాణ్ణి చేయాలన్న ఒక్కకార్కే మాత్రమే నాకు మిగిలింది...’

అని తల్లి కొత్తపాట ప్రారంభించింది. ప్రకాశం ఏవో కారణాలచేబుకూ వాయిదా వేస్తూ వచ్చాడు. అంతా చీకె పెళ్ళి చేసుకోవాలని లేదు. ఈ ముష్టి జీతంతో మరో ఆత్మను వంశించడం అతని కెంత మాత్రం యిష్టంలేదు.

తల్లి పంపించిన సుశీలను చూట్టా, ఏకి ఒప్పుకున్నాడు.

కానీ, ఆమెను చూశాక అతని మనసు పూర్తిగా మారిపోయింది.

ఆమె ఆందోళనలతో, ఆ కళ్ళలో అతన్నంతగానో ఆకర్షించాయి. జనలో ఉన్న బలహీనతల్ని, లోటు పాటలను సరిదిద్ది, ఆత్మవిశ్వాసం దిగజారిపోకుండా — అనురాగం అంతరించకుండా — ఆ కళ్ళలో ఉన్న గంభీరత తనకు సాయపడుతుందని ఆమెను చూసిన మరుక్షణం నిర్ణయించుకున్నాడు. తల్లిక్కడా సుశీల ఎంతో నచ్చింది. ఆమెకూడా పేదకుటుంబంలో పుట్టి పెరిగింది.

రెండు కుటుంబాల అంతస్తులు త్రాసులో సరిసమంగా తూగాయి.

కాని పెళ్ళైన తరువాత అతను హించినట్టు ఏదీ జరిగలేదు.

రిటైర్మెంట్ మూలంగా వైద్యగం వూడింది. తన వివరీకరిక నెరవేరటంతో తల్లి తృప్తిగా కన్నుమూసింది. కాలానికి విలువలేకుండా వైద్యగంకోసం తిరిగాడు. తెలిసినవాళ్ళనీ — తెలియనివాళ్ళనీ సాయం చేయమని అరిచివాడు. కాని ఫలితం శూన్యం — అప్పు డప్పుడు ఎక్కడైనా 'లిప్ వేకన్సీ'లో పనిచేసేరాడు — మూడు నాలుగు చోట్ల ప్రైవేట్లుకూడా ఏర్పాటు చేసుకున్నాడు — కాని ఎన్నోళ్ళలా గడవటం సుశీల బాగా చిక్కిపోయింది. అతను తిన్నతాను అసహ్యించుకున్నాడు.

.....

ప్రకాశం చీకటిలా నవ్వాడు. ఆ పుత్రురం మరోసారి చదువుకున్నాడు.

'పూర్ ప్రకాశం! ... నీ నుదుటిగీత ఏదో ఇనుపసిరాతో రానుంది — దాన్ని చెరవటమో — నగిషీల దిద్దటమో — ఎవరికీ సాధ్యంకాదు —' అని తప్పుతాను వోదార్చుకున్నాడు.

'ఏవిటలా దిగిపడి కూర్చున్నారు?... వెంటా బాగాలేనా?... గంటకేతం కూడా

బాగానే వున్నారే?...'

ప్రకాశం తల్లి చూశాడు — సుశీల పల్లెంలో ఉన్నప్పుడూ, కుంకం పట్టుకుని నిలబడుంది — ప్రకాశం ప్రీవీర్చు కోల్పోయిన రాజలా మళ్ళీ నవ్వాడు.

'అశంకూ కలగకుండావుంటే ఫరవాలేదు — ఆశా భంగమంటూ ఒకటుండదుగా!...'

'ఏవిట!... మీ మాటలూ, మీరూనూ — సిరమైన వుద్యోగం దొరకనంత మాత్రా జీవితం ముగిసిపోయిందా ఏవిట?... కలకాలం ఒకలాగుండదు మనకూ మంచిరోజులు వస్తాయి... ముందీ ఉన్నట్లు కళ్ళ కద్దుకోండి.'

కనీసం దైవవిశ్వాసమైనా సరించకుండా వుండేట్టు చూడండి — అదుంటే సముద్రాలకూడా చూడవచ్చు —'

'నీదంతా వట్టి భావన... అయినా నీమనసు నొప్పించటం మెదుకు?... అసలు సంగతి విను — నెంరోజులకితం వో ఇంట రూప్యకి మద్రాసు వెళ్ళాను; జ్ఞాపకం వుందా?...'

'లేకే?... గంగారాం అండ్ కంపెనీకి...'

'కరెక్ట్!... అక్కణ్ణంచి కాషియర్ గా అప్పాయింట్మెంట్ వచ్చింది.'

ఆ పుత్రురం రెవరెంట్ అడిచాడు.

'నిజంగా...'

'పచ్చి నిజం. ఈ ఆర్డరు మళ్ళీ చదివి చూడు. జీతం ఆరుపందలు. అంతా బాగానే వుంది కాని వో చిన్న చిక్కు — నా మొహం... పెద్ద చిక్కె!... ఏడదీయలేని చిక్కు. వెయ్యి రూపాయలు డిసాజిట్టు కట్టాలిట వుండుమీద కారంలా; రెండు రోజుల్లో జాయిన్ వాలిటి! డబ్బు పుట్టించటానికేదైనా మార్గం వెదుకుదామంటే అందుకు టైంలేదు. చిన్నసిల్లాడిచేతిలో అరగిపండుంచి, తిరేపమయానికి పుటుక్కున లాక్కుపోయినట్టుంది నా వరిసిత్తి. ఇంతకూ నీభాషలో ఇదంతా విధివిధితం — ఇప్పుడిప్పుడు నేరకూడా ఆ రాతను సమ్మతున్నాననుకో... అంతా చీకేదేమిలేను — వో పాడుకలగా భావించి అన్నీ మరచి పోవలసిందే!...'

సుశీల వో నిమిషం దీర్ఘాలోచనలో పడింది —

'ఏవిటలా ఆటోవిస్తున్నావ్ సుశీ!...'

డబ్బు ఏ బ్యాంకులోంచి డ్రా చేదామనా? ... బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా ... అంధ్రా బ్యాంక్... ఏది మంచిదని నీ అభిప్రాయం? నా అభిప్రాయంలో బ్యాంక్ ఆఫ్ బరోడా మంచిది — ఎందుకంటే, తతిమాబ్యాంకులో ఉన్నవన్నీ ఫిక్సెడ్ డిపాజిట్లు మరి... అని విరగబడి నవ్వాడు ప్రకాశం. సుశీల ముఖం చిట్లించింది...

'చాలెండ్రి!... ఎప్పుడూ వేళాకోళాల్లో మీకు... నన్నే అతివృష్టి లేకపోతే అనా వృష్టి — అన్నట్టు ఒక్కసారి పాతాళానికి కృంగిపోతారు — మరోసారి మబ్బులమీద పికారు వెడతారు. ప్రశాంతంగా వుండటం నేర్చుకోండి...'

ప్రకాశం మౌనంగా వుండిపోయాడు.

'పోనీ — మీ స్నేహితు లెవరైనా అడిగి చూస్తే?...'

'నీమాట వింటుంటే నాకో నిజం జ్ఞాపకాని కొస్తోంది. మనం ఎవరింటి కైనా వెళ్ళామనుకో — ఆ వ్యక్తి భోంచేస్తూంటాడు. 'ఒహో!... భోజనం చేస్తున్నారా?' అంటాం. అది అర్థంలేని ప్రశ్న — తెలిసంటే ఎందుకడగటం?... నీ సలహా కూడా అలాగే వుంది — నాకున్నది ఇద్దరే మిత్రులు — వెంకటాపు — శేషగిరి... వాల్లిద్దరిదగ్గర ఇప్పటికే చెరో మూడుపందలు తీసుకున్నాను — ఒక్క పైసా కూడా తిరిగివ్వలేదు. మళ్ళీ ఏమొహంతో అడుగను?... ఇవాళనుకున్నా వాళ్ళదగ్గర డబ్బుండొద్దూ? — వాళ్ళా మధ్యరగతి కుటుంబీకులేగా!'

'మరి రత్నంగారు?...'

'అయ్యరొంచటం నా కేంతమాత్రం యిష్టంలేదు. ఇప్పటికే యాభై రూపాయలు రుణాడి వున్నాను అయినా అడిగి చూస్తాను — ఈపాటికాయక సుష్టుగా భోంచేసి నిద్రకువక్కుమించి వుంటాడు. డిసర్స్ చేయడం — సాయంత్రం వెడతాను... వాక్కూడా అకలేపోయింది — ఉన్నదేదో వడ్డించు.'

కాళ్ళా చేతులూ కడుక్కునేంకూ నూతివైపుకు వెడుకుంటే ఆ చిన్ని కృష్ణుడి విగ్రహం కిటికీలోంచి కంట పడింది రోజూ చూస్తున్న విగ్రహమైనా, ఆరాడంబకో కొత్తగా కనిపించింది.

బటుక్కున అగి తదేకదీక్షతో చూశాడు. అతని మనసులో వో ఆలోచన మొలకెత్తింది — వెంటనే ఏదో తప్పుచేసిన వాడిలా బాధపడ్డాడు. వెనకాలే వచ్చిన సుశీలను క్షమించమన్నట్లు చూశాడు. సుశీలకేమీ అర్థంకాలేదు.

‘సుశీ! ... అవసరమంటూ నన్నే మనిషికి మంచిచెడ్డలు తెలియవు. వంచ భిక్ష్య తరమాన్నాలో భోజనం చేసే దునిషి, తిండికిలేక దొంగతనం చేస్తున్న వ్యక్తిని విమర్శిస్తాడు—నిందిస్తాడు—కాని అతన్నాసని చేయించిన పరిస్థితుల ప్రభావాన్ని తెలుసుకోలేదు... అలాగే దేవుడిసొమ్ము మీదే నా కన్ను పడింది. అవచారం!’

‘అంటే?’—అర్థంకాక ప్రశ్నించింది సుశీల.

‘అదే!...మరి ... నువ్వేమీ అనుకోకపోతే—అసలు సంగతేఏంటంటే ... మరేం లేదనుకో...ఆ పదలకు అడుకునేవాడు—కనిక—మనకిప్పుడతనేదిక్కు...అందుకని...ఎందుకలే... నువ్వు ఒప్పుకోవు... సహించలేవుకాదు—’

ప్రకాశం తడబడ్డాడు—విషయం విప్పి చెప్పకుండా నూతివైపు దారితీశాడు. సుశీల కర్ణమైంది.

ఆ చిన్నికృష్ణుడు బంగారు నగలమీద అతనికన్ను పడింది—మె గుండెలు దడ

చిన్నికృష్ణుని...

దడ కొట్టుకున్నాయి ... ఇంతకుముందు ఎన్నో ఆవునరాలు—ఆటంకాలు—కష్టాలు—వచ్చాయి కాని విపరీతితుల్యంగా ఆ నగల చూసెత్తలేదు. అలాంటి ఆలోచనలు పుట్టుకురావటమే అశుభ సూచకంగా కనిపించింది. సుశీల ఆ విగ్రహంకేసి నజల నేత్రాలతో చూసింది.

ముచ్చటైన చివ్చారి ముద్దువిగ్రహం. మరింత అందమైన బంగారు కిరీటం. గొలుసులు—చెవులకు కుండలాలు—బంగారు మొలత్రాడు—గజ్వెలు—ఒకదాని కంటే ఒకటి సొందర్యగాని పూసుకుని తళతళ మంటున్నాయి—

సుశీలకు పాత జ్ఞాపకాలు వచ్చాయి. పుట్టిల్లు వదలి భర్తవెంట వెడుతున్న సుశీలను అశీర్వాదిస్తూ—

‘ఇదుగో సుశీ! ...ఈ చిన్ని కృష్ణుడు ఇకముందు నీదగ్గరుంటాడు. పెళ్లైన కొత్తలో మాఅమ్మ నాకు కామకగా యిచ్చింది. మంత్రయుక్తంగా పూజ పునస్కారాలు జరుపలేకపోయినా ప్రతి రోజూ దీపంవెలిగించి దండంపెట్టు—న్న వస్త్రాలకు లోటుండదు—ఒక్కమాట మాత్రం మరచిపోకు. అటు సూర్యుడిటు పొడిచినా ఈ విగ్రహానికి నగలుమాత్రం అమ్మకు—మనకుటుంబంలో తరతరాలవారు

కంటేకి రెప్పలాకావడారు—అంది అమ్మ—సుశీల ఆలోచనలో పడింది.

* * *
ప్రకాశం రత్నంగారింటికి బయలుదేరాడు.

‘ఒక్కనిమిషం ఆగండి. నాలో నేను అర్జునభర్జనలు చేసుకుని వో నిర్ణయానికి వచ్చాను. ఆ నగలు ఆమ్మేయండి...’ అంది సుశీల.

‘సుశీ!...తప్పు—అది నావల్ల కాదు.’

‘మరేం ఫరవాలేదు ... ఉన్నదీ లేనిదీ పూహించుకుని బాధపడి లాభంలేదు. ఇది కూడా ఆ కృష్ణుడి వరప్రసాదమనుకుందాం. లేకపోతే ఇంక చక్కటి ఉద్యోగానికి తిరోదకాలివ్వవలసి వస్తుంది. నా మాట వినండి.’

‘నరే!...రత్నంగార్ని ఆడిగి చూస్తాను; ఆయనేమంటాడో చూద్దాం—’ అంటూ పిలిచిపోయాడు.

రత్నంగారిల్లు పూరివివరుంది. మైలున్నర వడవాలి. ఆయనకూ ప్రకాశానికి పరిచయం చిత్రంగా జరిగింది.

‘ఎక్కడో ‘వేకర్ని’వుందని పొరుగుూరు వెళ్లి బస్సులో తిరిగినప్పున్న అతని కాళ్లదగ్గర వో నర్సు పడుంది ఎవరూ చూడని సమయంలో దాన్ని పొంటుజేబులో భద్రపరిచాడు. బస్సు దిగి కొంతదూరం వడిచా వో సిమ్మెంటు దిమ్మ మీద కూర్చుని ఖరచి చూశాడు. అయిదుసంద రూపాయలన్నీ కనిపించాయి. పుంచీకీ—చెడుకూ మధ్య వాగ్వివాదం జరిగింది. ఐడియలిజం వెర్సస్ రియలిజం. అలా తర్జనభర్జనలు జరిగాక చివరికి ఆ నర్సులోపున్న అడ్రసు ప్రకారం, రత్నంగారిల్లు చేరుకున్నాడు.

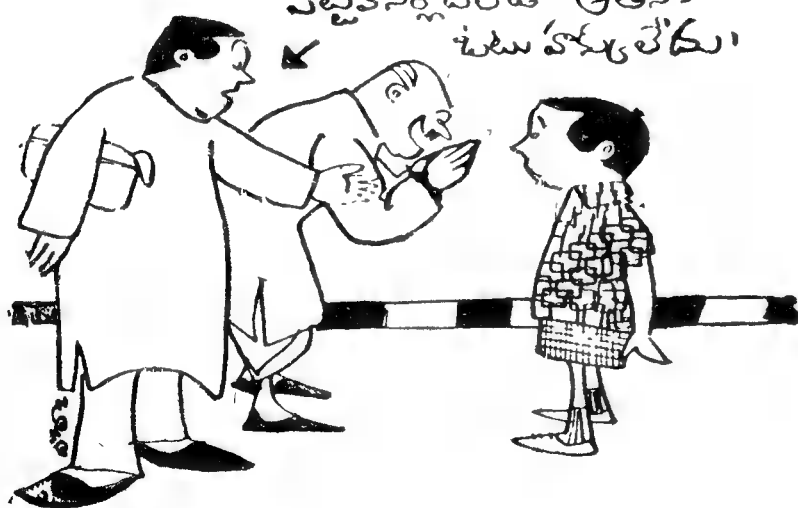
ఆయన వో రిటైర్డ్ ఐ. సి. యన్. ఆఫీసరు. ఒక్క నొక్కకొడుకు ఆమెరికాలో వున్నాడు. భార్య చనిపోయి చాలాకాలమైంది. ఇంట్లో వోవంటాయన మాత్రం వున్నాడు.

ప్రకాశం నర్సు అందించాడు.

అతని మంచితనాన్ని నిజాయతీని వేనోళ్ల పొడి, గట్టిగా కావలించుకున్నారు.

ఫలహారం: కాఫీబియ్యాక, అతని పూరు, పేరు, పుద్యోగాల్ని గురించి వాకము

అచ్చే! అతని? ఉండటం
పట్టకనల్లేదంటే - అతని?
చటు పక్కలేదు!

చేశారు. అతను నిరుద్యోగిని, పై చెప్పే రెండు సంవత్సరాలుగా అలా వున్నాడని విని కొండంత బాధపడ్డారు ఇరవైసార్లు పెదవి చప్పురించారు నిరుద్యోగిని ఉన్నాను రూపుమాపలేక పోయిందనుకు. ప్రభుత్వాన్ని, థీవ్‌గా, ఘాటుగా విమర్శించారు. నిలాంటిచర్యలు తీసకుంటే యుగలోకం హరించి సుఖిస్తుందో విచరించారు. చివరకు—

'అబ్బాయ్! రాచకీమనేస్తూ నేనూ లెక్కరిచ్చాను — అదంతా మర్చిపో!... నిష్ప్రయోజనం ... నీకేదైనా పాపం చేద్దామనుంది—చూడు—మనసులో గంగా రాం అండ్ కంపెనీ అని ఒకటుంది—మంచి లాభాలు గడిస్తున్న నంబల్‌లో అదొకటి—అక్కడి చీఫ్ అకౌంటెంట్ అప్రాపు నా వైమిత్త్యం—శిష్యుడు అన్నీ—నీకోపుత్రం రాసిపాను—కోమారు వెల్లిరా—) దైవా లోప చూపిస్తాడు. వామాట కాదనడు—అతనికి నేనంటే అమితమైన అభిమానం' అంటూ నానెలెటర్ పాడమీద చక్కనగా పుత్రురంరాసి కవర్లో బంధించి అతని కందించారు. ప్రకాశం కృతజ్ఞత తెలియిచ్చి వచ్చే సుంతం 'ఈ యాభైరూపాయలు నీ దగ్గరుంచు' అన్నారు.

'అది నీమంచితనానికి పారితోషికం కాదు నాయనా! మద్రాసు వెళ్తున్నందుకు దారి ఖర్చులకి అప్పుగా యిస్తున్నా'— ప్రకాశం వరంగం అడబ్బు తీసుకుని మరోసారి కృతజ్ఞత తెలియజేసి బయటపడ్డాడు—

ఆ తరువాత ఆయన్ని కలుసుకోటం వీలు పడలేదు — మళ్ళీ అప్పడగటానికి వెళుతున్నాడు—

అసలు తనకీ పుద్యోగం వస్తుందని ఆతను కల్లోకూడా ఆశకోలేదు.

గం రాంఅండ్ కంపెనీ చేరకుని అలాగేవున్న రత్నంగారి పరిచయంతో అందించాడు.

ఆయని పదరంగా అప్పునించి అప్పు బాండు కు అప్పులు చేశారు ముఖ్యంగా దళితులకి అప్పులు ఎలావుందని, అప్పు కాల్గొని ఎలా పోయిపోయిందని అడిగి తెలుసుకున్నాడు కాఫీ ప్రింగారు.

'మా అఫీసులో కాఫీయర్ పోస్టు ఖాళీ ఉందోయ్ — నలుగురి ఇంటిరున్నా'—

సుగుణా ఎంటర్ ప్రైజెస్ (రిజిష్టర్డ్)

కాళికా లేన్ 'మెజిస్ట్రేటు కోర్టు ఎదుట కాళినాడ.(ఏ.పి.)

[సుప్రీంకోర్టు తీర్పునుసరించి కట్టుదిట్టమైన పద్ధతులతో పెద్దఎత్తున నిర్వహించబడుతున్నందున]

సా హి త్య పో టి నెం. 1.

మా ప్రత్యేకత :—తక్కువ ఎంప్లీ ఫీజు, ఎక్కువ బహుమతులు

రూ. 25,000 గెలుపొందండి

అల్ కెర్టు. రు. 20,000	ఎంప్లీ రు.ము	ముగింపు తేది 12-2-71
1 తప్పు: రు. 3,000	1 ఎంప్లీ రు. 1	కిస్ల్యాషన్ 19-2-71
తప్పులు రు. 1,500	4 ఎంప్లీ రు. 3	
ఎక్కువ ఎంప్లీలు పంపిన	10 ఎంప్లీలు రు. 7	అంధ్రప్రదేశ్ డైరీ,
4 గురికి వరుసగా రు 200,	100 ఎంప్లీలు రు. 60	అంధ్రప్రదేశ్ డైరీలో
రు 150, రు 100, రు 50		ప్రచురించబడును.

అధారములు :—

1. ఆదా తన గతి తను చూచుకోలేకపోతూ మగవాడు ఏదారికి మలుపులే ఆ దారిలోనే పయనించక / ప్రసహించక తప్పదు.
2. స్త్రీ దేశానికి వాయుత్వం పొందటం, పెద్ద పెద్ద పదవులు నిర్వహించటం ఆ సంగతి అలా ఉండండి, ముందు జీవించే ఆర్హత/సమర్థత ఎక్కి సంతాపించుకోవాలంటారు.
3. కాపీసాని పూర్వముతి కోమలంగా / సుకుమారంగా ఉంటుంది. బాధను చూసి బాధపడిపోతుంది. ఉదార భావాలతో ఉప్పొంగి పోతూ ఉంటుంది
4. మానవు డెప్పుడూ సంఘంనుండి వేరు కాలేదు. సంఘంలో భాగస్వామిగా ఉంటూనే సంఘస్థితికినం / మంచి మార్పుకోసం ప్రయత్నిస్తుందాటి.
5. గాయపడిన పూర్వయాలు, చెదిరిన మనసులు, అతి వికృతమైన / కోపనీయమయిన మానవ స్థితికి దిగజారిపోయే ప్రమాదం ఉంటుంది
6. దైవత్యం ఏదో పాటలో లేకుండా మానవమాత్రుడు యే మహత్కార్యం / ఘనకార్యం చెయ్యలేడు.
7. ఏ మరీషివైనా అర్థం చేసుకోవాలంటే ఆ మనిషిని పరిశీలించాలి/అనుసరించాలి.
8. మనకు గిట్టనివాడు ఉపకారం/సుంచినమలు చేస్తున్నా పున పూర్వయంలో అతనిపట్ల ఉన్న వ్యతిరేకత ఒక్కసారిగా తొలగిపోదు.
9. ఆ మాటలో, శిథిల సౌధం ముందు నిలబడిన శిల్పిబాధ/వ్యధ భృనించింది.
10. నిశ్శబ్దంలో మంచి వెలువడే ఆ ఆరాధనే/ఆవేదనే గుండెల చప్పుడుగా మారుచున్నది.
11. మనస్సు అవహరించి సుమతలు అందివ్వని మానిసులు/మగువలు మారజీవితాన్నే చూడేస్తారు.
12. మరీషి నడత వెనకాల దాగొన్న మనస్సులోని బావాలు, పరిశీలించటం, అర్థం చేసుకోవటం, వాటికి అనుగుణ్యంగా/తగినట్లుగా నడచుకోవటం ఒక పెద్ద కళ.

వి ఐ ం ధ న లు

1. మొత్తము వాక్యము వ్రాయవలసరంతేదు. మీరు కోరుకొనే పదములు వరుసగా రెండు కాతంపై వ్రాసి ఎన్ని ఎంప్లీలయిననూ పంపవచ్చును. 2. ఎంప్లీ రు.ము M. O. ద్వారా పంపినచో రసీదు జతపర్చవలెను. 3. కాన్ చేయని ఇండియన్ పోస్ట్ లో ఆర్డరులు కూడా పంపవచ్చును. 3 రచయిత లేక రచయిత్రి వాడిన పదమే పరియయినది. 4. ఒకరికన్న ఎక్కువ గెలిచినచో బహుమతి సామ్మనముగా పంపబడును. 5. మేనేజిమెంటువారిదే తుది నిర్ణయము. లావాదేవీలు కాళినాడ కోర్టులో పరిష్కరింపబడునవలెను. 6. ఆక్షేపణలు, ఫలితములు ప్రకటించబడిన 10 రోజులలోగా 10 రూ. పంపుతూ మాకు తెలియ పర్చవలెను. 7. విశేషం లెప్పు, తరువాత పోటీ ఎంప్లీల నిమిత్తం 30 రోజులు పోషలు స్థాంపులు జతపర్చవలెను. 8. ముగింపు తేదీన కూడా ఎక్స్ ప్రెస్ డెలివరీలో ఎంప్లీలు పంపవచ్చును. 9. మీ ఎంప్లీలు, మనియార్డు రూపై అడ్రసుకే పంపవలెను. 10. ఒకరు ఎన్ని ప్రయోజాయననూ గెలవవచ్చును.

జ్యోతిషములను కనుగొనుడు

కృష్ణవేణి

ఇంకు

ఇండియాలో వ్యాపారసంఘం.
శాస్త్రీయ పద్ధతిని
ప్రప్రథమమున
తయారుకాబడిన ఇంకు

Selling Agents
NATIONAL PRODUCTS SYNDICATE
292 T. H. Road, MADRAS-81

హౌస్ హోల్ 3 BAND
ట్రానిస్మిటర్

హౌస్ హోల్ ట్రానిస్మిటర్ 3 బ్యాండ్
ఆరింగర్డ్ పార్క్ ట్రానిస్మిటర్
ధీరగాణి వెలసెయర్ 5/4 బ్యాండ్
న హౌస్ హోల్ ట్రానిస్మిటర్ అమెరికన్
కు సరిపోగలదు

PRICE-165/-

TETA AGENCIES
(18) KAMLA NAGAR
DELHI-7

35 సం. అనుభవం
సరి జీవనము బుద్ధులు జీవనములు
మొదలగు వ్యాధులను అపరేషన్
లేకుండా గాఢంగా బాగుచేయబడును

ఆంధ్ర కాలి అనుపతి

గౌరీగూడి నయంబసిడిపో వదులం,
రామమందిర్ రోడ్, హైదరాబాద్-12 ఆంధ్ర
ఆఫీస్ ఫోన్: 42870 ఇంటి ఫోన్: 38544

చిన్ని కృష్ణుని...

పిలిచాం—మప్పుకూడా అపియర్ కావచ్చు.
ఏవంటా?...

‘మిథు చెప్పినట్లు చేయటానికి
సిద్ధంగా వున్నానండి...’

‘సరే!... బయట రిసెప్షన్ రూంలో
వో అరగంట కూర్చో — ఇంటర్వ్యూ
పడకొండుకు— దానికో బోర్డంబూవుందిలే,
అందుచేత ఈ విషయంలో నీకెంతరకకూ
సాయపడగలవో తెలియదు...అంటే సెలక్షన్
పూర్తిగా నా నిర్ణయంమీద ఆధారపడి
వుండదు రత్నంగారు నా అప్పమిత్రులు.
ఆయనకోసం ఏమైనా చేయాలి — కాని
కొన్ని ఆడ్డంకులున్నాయి—అయినా, నాకే
వంచన లేకుండా ప్రయత్నిస్తాను’

ప్రకాశం అప్పటికే ఆశపడలుకున్నాడు.
వెంటనే తిరిగి వెళ్లిపోదామని కూడా
అనుకున్నాడు—కాని, ఇంతదూరం వచ్చాక
ఆ ఇంటర్వ్యూ తమాషాకూడా చూసేసోనా
మనుకున్నాడు—

రిసెప్షన్ రూంలో ఆ మిగిలిన నలు
గురు కాండిడేట్లు తీవ్రంగా కూర్చున్నారు.
ముగ్గురు కోట్లు చేసుకుంటే, ఒక
తను నాత్తటై మాత్రం కోట్లకన్నాడు.
ఆవునుమరి: అంతవెద్ద కోంపెనీలో
కాషియరు వుద్యోగముంటే మాటలా?
ఆడంబరం అన్నింటికంటే ముఖ్య
మైనది.

సరిగ్గా పడకొండుగంటలకు, ఆతన్నే
ముందుగా పిలిచారు

అకౌంటింగ్ గురించి, ప్లేట్ ఫాక్స్
గురించి ఏవేవో ప్రశ్నలు వేశారు—
ప్రకాశం ఏవో జవాబులు చెప్పాడు
ఆవన్నీ తప్పని ఆతనికి తెలుసు — ఆ
బోర్డులో ఒకాయనకు చరిత్రంటే
యివ్వంగామోలు! జారంగజేబు సరిపాలన
ఎందుకు రక్తికట్టలేదు?...సంతోషకారం
ఎందుకు వెళ్ళిపోయాడు?...అలా కొన్ని
ప్రశ్నలు వేశారు; సదివిషయాల తరువాత
ఎలాగో బయటపడి స్వేచ్ఛగా పూపిరి
పీల్చుకున్నాడు—

‘సరికెలాగైతేనేం, అప్పారావుగారిఅను
గ్రహవలన ఆ వుద్యోగం తనను
వెదుక్కుంటూ సచ్చింది.

రత్నంగారి బంగారా వచ్చేసింది.

‘కాంపౌండర్ అడుగుపెట్టే సరికి రత్నం
గారు నావ్యతికి సిద్ధమవుతున్నారు—
సాదరంగా ఆహ్వానించి, కూర్చోబెట్టి
కాఫీ తాగించారు. ప్రకాశం నంగులు
వివరించాడు.

‘భేష్ ... అదృష్టవంతుడివి—కంప్ర
మ్యులేషన్స్—ఏదో గుమాస్తా వుద్యోగం
యిస్తాడను కున్నానుకాని, కాషియర్ గా
ఆర్డరిస్తాడనుకోలేదు నేను ముందే
చెప్పుకుగా! ఆతనికి నేనంటే వల్లమాలిన
అభిమానం. ఇది బాధ్యతవున్న పోస్టు
చాలా జాగ్రత్తగా వుండాలి. నీకు తెలియని
వన్నీ అప్పారావు నడిగి తెలుసుకో. పెక్కి
రాగలవు ఇక నీ భవిష్యత్తు నీ చేతిలో
వుంది...విష్ యూ ఆల్ ది బెస్ట్!’

‘మెనిడాక్స్ సార్!... ఒక్క చిన్న
మనవి—’

‘ఏమిటి? ... నం కో చం లేకుండా
చెప్పు—’

‘వెయ్యరూపాయలు డిపాజిట్టు కట్టా
లన్నారు—’

రత్నంగారిముఖ కళవళికలు హఠా
త్తుగా మారాయి—గొడమీద పూగినలాడు
రున్న దీపం వెలుతురులా—

‘వెయ్యరూపాయలా?...’ అని ససేగారు—
ప్రకాశం ఏదో అనబోయి వో నిమిషం
మాంసంగా వుండిపోయాడు...

‘మరేనండి!...అందుకూడా మీసాయం
అవుసరముందండి!’

ఆయన మాట్లాడ లేదు—ఎటో
మాట్లాడు కూర్చున్నాడు.

‘నాదగ్గర కొన్ని నగలున్నాయి—
అమ్మితే కనీసం ఎనిమిదివందలైనా దొరుకు
తాయి. తతి — రెండువందలు జను
చేసేందుకు పె్తం లేదు—మొదటి నెల
జీతం వచ్చేవరకూ అగమని అప్పారావు
గారికి మీరు సిఫారసు చేయాలి...’

రత్నంగారి ముఖం విస్ఫారింది.

‘హాన్...ఇంతేనటోయ్!’ ఏమిటో
అనుకున్నా — ఈమాత్రం చిన్న సొమ్మాని
కింతగా తలపటాయించాఅటోయ్!
వెర్రిప్రకాశం! అంటూ బరబా నాలుగు
వంకులు గికిపారేసి — కవరు అందిం
చారు

ప్రకాశం ఆయనకు సమర్పించి
కాంపౌండులోకి వచ్చాడు.

‘ప్రకాశం!... నా నగలి అడగడం మరచాను... ఆ నగలు ఎక్కడ అమ్మడలదు కున్నావో?’

‘ఇంకెక్కడండి?... లచ్చక్కే!’
‘వద్దోయ్!... నాడు పెద్దదా కోరు... ముద్రాసులో అమ్మితే నాలుగు రూపాయ లెక్కువే వస్తాయి... రమన్ లో కేటికి అమ్ము. వాడు మనవాడేలే! వాడికో పుత్ర రం ఇస్తాను.’

ప్రకాశం ఆ పుత్రరంకూడా అందు కుని మరో నమస్కారం సారేసి ఇంటి ముఖం వట్టాడు.

* * *

‘రత్నంగారు కులాసాయేనా? ... నూచి చాలాకాలమైంది—’ అని నగల నాణ్యం పరీక్షిస్తూ ఉన్నాడు రమన్ లో—

‘మంచి పాపం గరం—’ అని తనలో తాను గొణుక్కుంటూ నగలు జూచటం ముగించాడు - మరో సారి నాణ్యం పరీక్ష చేశాడు.

‘ఏడువంద లెక్కలరు’ అన్నాడు.

‘మరోవందకూడా యిస్తే బాగుంటుంది—తప్పనిసరిగా అమ్ముకుంటున్నాను... కాని...’

బంగారం మంచిదైతే పాడి మాశారు! అందుచేత కరిగించినప్పుడు తగ్గి తుంది... మీ రత్నంగారి స్నేహితులు కనక విడు వందలన్నాను—గురొకరైతే అయిదువందల కొక్క పై నైవా నిక్కువివ్వను -

రమన్ లో డబ్బు లెక్క సెతున్నాడు.

‘ఏదీ!... అనలు ఒక్కసారి చూడ స్వాండి—’

ప్రకాశం వెళ్లి చూశాడు. అంత వరకూ అడుకాణంలో నృత్యశిల్పి గారు నివసేవేడు వయస్సు నిలకై సంవత్సరాలు - యి. పుల్లమాలు వేసుకున్నారు. నుదుటిపైద చిన్న కుంఠం బొట్టు. ఆధునిక నాగరికతలో సి. త్వ విహ్నం - ఇల్లజోడు ముఖానికి నిండా తగ్గి వుంది—జీవిత రహస్యం ను క్కున్నట్టు పెదిమలమీద రుప్ర - ప్రకాశం ఆయన్నలాగే చూస్తూ ఉండి పోయాడు.

రమన్ లో అనగల్గి వినమంగా ఆయన ముందున్న టీపాదేమిదండవాడు.

‘చాలా ముచ్చటగా పుచ్చాయినుండి!...

వనితనం వసండుగా వుంది: ఉదాహరణకు ఈ చిన్నకిరీటం తీసుకోండి. ఈ పువ్వులు, లతలు, ఇంత చిన్న ప్రమాణంలో బంగారంలో సృష్టించాలంటే ఎంతటి శిల్ప చాతుర్యం, నైపుణ్యం అవసరమో వూహించండి. ఈ కాలంలో ఇలాంటి వనితనం పువ్వురారెవరూ లేరు. ఈ ట్రెజర్స్ మీరు అమ్ముకోవలసి వచ్చినందుకు నేను చాలా బాధపడుతున్నాను.’

‘నేనూ అలాగే ఫీలవుతున్నానండి... కాని తప్పనిసరి.’ అన్నాడు బాధగా.

తరువాత తను ఎందుకమ్ముకోవలసి వచ్చిందో వివరించాడు.

గంగారాం కం పెసిలో? ...’ అనడిగా దయచ—

‘అవునండీ... మీ కెవరైనా తెలుసా?’

‘అబ్బే? ... అనలు మా దీక్షారు కాదు.

మా అబ్బాయి అక్కడ కొమారు వుద్వోగ ప్రయత్నంచేసి వాడిపోయాడు ... మీరు అదృష్టవంతులు.’

రమన్ లో మరోసారి లెక్కపెట్టి ప్రకాశానికి డబ్బు అందిచ్చాను.

‘నాది వో చిన్ననవి... మీరు మరోలా బావించకుండా వంట చేయతాను,’ అన్నా దయచ.

‘అప్పుడు— సెలవివ్వండి.’

‘ఈ నగలకు విలువంటూ లెదు—కాని

రమన్ లో వ్యాపారస్తుడు. శిల్పశ్రేయోదధి అస్సాదించటం—అనందించటం అతని పని కాదు. లాభాలు గడించటమే ఆతని లక్ష్యం ... నా అభిప్రాయంలో కనీసం వెయ్యి రూపాయలైనా ఖరీదు చేస్తాయి. అందు చేత మీరు మరో మూడువందలనున్నాను. కాదనక తీసుకోవాలి.’ అని పర్వతరిచారు.

ప్రకాశం వద్దని వారించేటట్లా ‘ఊరికి యివ్వటంలేదు. ఈ నగలు రమన్ లో దగ్గర్నుంచి నేను కొంటున్నాను. వీటి విలువ అతనికే తెలుసా?’ అన్నాడు.

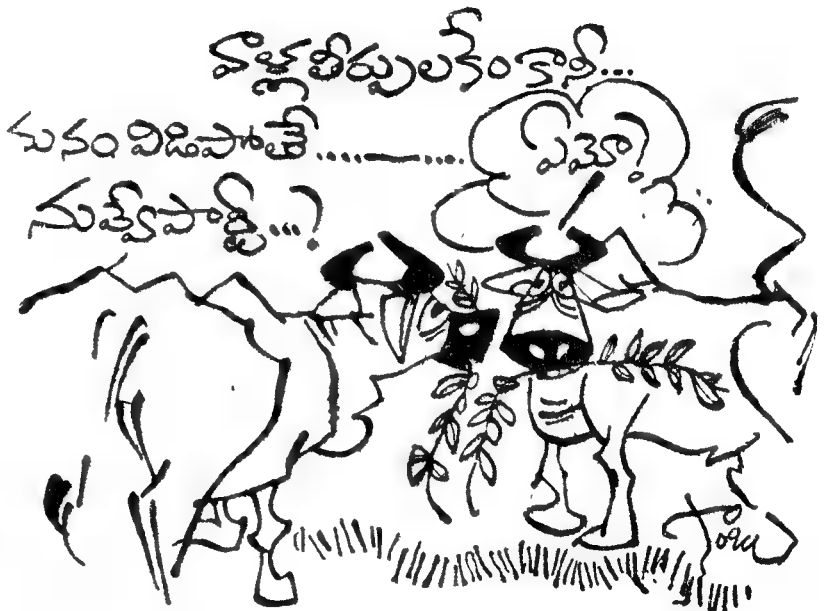
‘భగవాన్! ... నువ్వెంత దగ్గరము డివి! నిజంగా నువ్వు అవద్దాంధ్రపుడివే! ... నువ్వే భక్తి నిర్మలమైనవి’ అను కున్నాడు ప్రకాశం.

‘ఇంతకూ తను వూరూ పేరూ నెల విచ్చారుకాదు—’

ఆయననవ్వి ‘ఎవరో దారినపోయే దనమ్యునుకోండి—’ అన్నారు—

నగల్గి తీసుకుని ‘ఇంపాలా’లో కదలి పోగారు—ప్రకాశానికి తనగుండె నెవరో పీక్కు పోతున్నట్టుని పించింది. కళ్ళలో నీళ్లు నిండాయి—ఈ వెయ్యి రూపాయ లతో అనగలు కొనగలవా తను?... తనకే యంత బాధగా పున్నప్పుడు నువ్వే మాటేవీటి!...

‘అయినవరండి?’ అనడిగాడు రమన్

చిన్ని కృష్ణుని...

'ప్రకాశం మీ తెలుగులో ఎవరికో
ప్రేమంటు ఉన్నట్లుగా విడిచి బంగారు
గొలుసు కొట్టారు...అయినప్పట్టు దరిచ
పోయేనయ్యే మరి...'
'ప్రకాశం ఆరని మాటల్ని పూర్తిగా
విశ్వసించలేదు—

అప్పటికే పదికొండు దాటింది—
ఆరోజు డ్యూటీలో చేరటం ఎలాగూ 'లు
పడదు—కనీసం అప్పారావుగార్ని కలుసు
కుని, తను మర్నాడు వచ్చి జాయినవుతా
డని తెలియజేయాలి—ఇంటర్వ్యూలో త్వ

అవకాశంక జవాబులతో ముగియించేసి
అనికి సైద్యోగం వెయిచినందుకు ఆయ
నకు ప్రత్యేకంగా కృతజ్ఞత తెల్పుకోవాలి.
ఏదైనా మంచి యిల్లు దొరుకుతుందేమో
ననికూడా ఆయన్నే అడిగి తెలుసుకో
వచ్చు. ఏదైనా త్వరలో సుఖిఅను
తీసుకురావాలి.

* * *
రావోయ్ ప్రకాశం!... హార్స్-రత్నం
గారు కులాసా?...'

అప్పారావు ఎదురుగావుత్తుకుర్చి మాపించాడు.

ఆయన సుఖాసీనుడు కాగానే కాపీకి ఆర్డర్లవ్వారు.

'కులాసామీనండి—మిమ్మల్ని ఫురీ మరి అడిగానని చెప్పమన్నారే'

'హా మాటలు మంద్రాసు రమ్మనవోయ్—నాకీ అసీనుతో పూసిరి వీబుకునెందుకూడా తీరికలేదు. అయిన రిటైర్మెంట్ వరకు లేకుండా ఉన్నారని కదా!... వాసాం రాకూడదూ?...'

ప్రకాశం వివరణంగానవ్వి 'అమాటా జమేనండి!' అన్నాడు.

అంటే తనకూడా ఇక్కడ తలకా మించిన పని వుంటుందన్న మాట!... సావం!

సుఖం ప్రతిరోజూ వనకొసం ఎదురు చూపి విసిగి వేసాధి పోతుందన్నమాట!...

కాపీ చ్చించి—వద్దంటూనే తాగాడు.

అప్పారావు ప్రకాశంవునికినే మరలి ఏదో రిజిష్టరు పరిశ్చరేస్తూ పదిహేను నిమిషాలు గడిపేశాడు.

ప్రకాశానికి మళ్ళీ పీదుకొట్టుంది—జాయిననంటుగురించి ఆయనపే అడగటం లేదా!... త్వరగా నంది—కొద్దిగా తయింకూడా చేసింది.

'ఏకెంద్రా సైద్యోగంపై నవ్వుదా?... అని గదమాయన్నే?... చ...చ...చ...చ... ఎన్నడూ జరిగదు—కంపెనీ లెటర్ హెడ్మిన్ పెక్కలవరీ సంతకం పెట్టిస్తే అప్రాయింట్మెంట్ అర్డరు తన దగ్గరుందిగా!

రిజిష్టరు చూడటం పూర్తయ్యాక 'ఇంకా ఏమిటోయ్ ఏకేమిటో...మంద్రాసు ఏం పనిమీద వచ్చిరట్టు?...' అనడిచాడు.

డో ఎమ్మెకీ తథావరీ సీరీన (ఓలివిజన్ ప్రెస్టెంట్లలో కూడా సజీస్తున్న గ్లామర్ తార పిక్చురేట్. (—నాఫెన్)

ప్రకాశానికి గుం డె అగినట్లుంది. చుట్టూ బాంబులు పేలినట్టు భయంకర ధ్వని—మ రు క్షణం తమాయించుకుని అర్ధరూకాగితం ఆయన ముందుంచాడు. అప్పారావుగారు ఆ పుత్రరంకేసి అల క్ష్యంగా నోమారు చూశారు—

‘దీనివెనకాలే మరోపుత్రరం కూడా వంపించాం— నీకు అందలేనా?’ అనడి గరు. ప్రకాశం లేదన్నట్టు తలూపాడు— ‘అయ్యావో వెరీసారి ప్రకాశం!...’ అంటూ నుదటిమీద అరచెయ్యి పెట్టు కుని, పదిసార్లు తలకాయ అటూ యటూ అడిచి, కర్రపెట్టెను పెదవి చప్పరించారు. పొంగినమ్మన్న ఏడుపును దగ మించుకూ ‘అ స లు సంగలేవిటండి?’ అనడిగాడు—నిజానికి ఆమాటలు అతని క్కూడా సరిగ్గా వినిపించలేదు.

‘మరేలేదు ప్రకాశం!...నాచిన్న పాపాలు జరిగింది. వెరీ సిల్లీ మిస్టేక్... పాపం!...నీకు చాలాశ్రమ కలిగించాం— అశాభంగం కలిగించాం—సారి—వెరీసారి—’ ప్రకాశం గుడ్లవ్వగించి చూస్తున్నాడు.

‘మరేం లేదు...చిన్న పాపాలు— అరజా మరో ప్రకాశంగాడా ఇంటర్వ్యూకి వచ్చా. ఎటొచ్చి అతని ఇంపీయల్ ‘యు’— మ వ్యే నా ‘వి ప్రకాశా’నివి పైపిస్తు అర్ధరూకాయ. ప్రకాశానికి పంచానికి బదులు నీకు పంపించాడు. ఆ సాయంత్రమే జరిగిన పాపాలు కమ క్కూర్నం. వెంటనే రిగ్రెట్ చేస్తూ నీకు పూర్తం రాశాం అనలది నీకు అందనే లేదో. లేక అందకముందే మళ్ళీ బయలుదేరావో తెలియదు అయ్యావో సారి!... కంపెనీ తరపున క్షమాపణ చేడుకుంటా న్నాను—మళ్ళీ అధైర్యపడకు—నీ అప్లి కేషన్ ఫెలో వుంచాం— కాషియర్ గ కాకపోయినా, క్లర్కుగ నైనా అప్పాయింట్ చేయటానికి వయ్యిస్తాం—’

ప్రకాశం అక్కడ ఒక్కక్షణం కూడా ఆగలేకపోయాడు—

చరచర బయట కొచ్చేశాడు—కసింపం వో గంపెనా గట్టిగా ఏడవాలనిపించింది. మూడో అంతస్తునుండి లిఫ్ట్ లో కిందకు వస్తుంటే తన జీవితం చీకటిలోకి జొర బడుతున్నట్లుని పించింది, అంతా నిసి

మణిల నికాకురదో?... పాపం!... ఏకాగో హోటలుగది చేరుకున్నా—మంచమీద బోల్తా పడుకుని అనిచితిర ఏదాడు— అపుడ్యోగం దొరకనందుకూడా అతనంతగా బాధపడలేదు— ఇదివరకలా ఎన్నోసార్లు జరిగింది—కాని ఈసారి చేతికందిరది నోటికందకుండా పోయింది ... అయినా ఫరవాలేదు. తన అదృష్టమీద తాత్కాలికంగా నమ్మకం కుదిరినా, అది మంచు తెరచి అతనికి లోలోన తెలుసు—కాని అనగలు? తరతాలుగా కాపాడుతూ వచ్చిన అనగలు?...ఎలాంటి కష్టాలు ఎదురు పడ్డా సర్దుకుపోయారు కాని వాటిని

అమ్మలేదు—తనచారం జరిగిపోయింది— అందుకే ఈశిక్ష! ... ఏమిటో తన చాద స్తం—గుడ్డి నమ్మకాలు ఆర్పి—అర్థం లేనివి—తాత్పర్యం లేనివి... ఇప్పుడు మణిల నేనా పూరడించటం? బోడిగా పున్న ఆ విగ్రహాన్ని ఎలా చూడగలడు?...అతనికే అతనిదేవలేక పోయాడు. అలా ఏడ్చి ఏడ్చి నిద్రపోయాడు.

* * *

అంతా విని మణిల నవ్వేసింది. ‘జరిగిందేదో జరిగిపోయింది. అనవ సరంగా బాధపడి ఏలాలాభం?... మనకూ మంచిరోజులు వస్తాయి. ఆ వెయ్యిరూపా

ఒక్క నెలలో వెన్న ముద్దలాంటి అందానికి ల్యూర్ బ్యూటీ మాస్క్

ల్యూర్ బ్యూటీ మాస్క్ తో ఒక్క నెలలో మీ ముఖానికి రంగు, సునుపు వచ్చి వెన్నముద్దలా అందంగా తయారవుతుంది. ప్రతి రోజూ మీ ముఖం మీద పేరుకొనే నూనెలు, దుమ్ము, మేకప్ సామగ్రిని, ల్యూర్ పీల్చివేస్తుంది. దానితో చర్మాణువులు మళ్ళీ గాలి పీల్చుకోనారంభిస్తాయి. చర్మం సుభ్రపడి, ఆరోగ్యపడి—క్రొత్త రంగును, సునుపును సంతరించుకుంటుంది.

‘వెన్నముద్దలాంటి సునుపు రంగుకు—ల్యూర్ బ్యూటీ మాస్క్.

కీర్తి బ్యాండ్ల దక్షిణ భారతంలో: డి.టి.కృష్ణమాచారి అండ్ కంపెనీ

మలు ఏదైనా బాగుకులో వెసిలించండి...
లేకపోతే హారతి కర్పారంలా వారిండుకు
పోతాయి—' అని వోదార్చింది.

నాలుగు నెలలు గడిచాయి
ప్రకాశానికి లీవ్ వేక్సీలో టైపి
స్సుగా వద్యోగం కుదిరింది - మూడునెలల
దాకా చీకూ - చింతా లేదు -

వోనాడు సాయంత్రం ఆఫీసునుండి
రాగానే సుశీల వో పుత్తరం అందించింది.

'గంగరాం కంపెనీ నునల్ని వదిలేట్టు
లేదు. మల్లీ రమ్మని రాశారు -'

ప్రకాశం ఇనిషియల్స్, స్పెల్లింగ్
శిక్షి ఒకటికి వదిలార్లు సరిచూసి, ఆ
పుత్తరం తనకు వచ్చిందేనని నిర్ధారణ
చేసుకున్న పిదప చదివాడు - కంపెనీ మేనే
జింగ్ డైరెక్టరు గోపాలరావు అకనికో
డి. వో రాశాడు. అనవసరంగా అతనికి
శ్రమ కలిగించినందుకు కంపెనీ తరపున
క్షమాపణ చెప్పుకుంటూ, వీలైనంత
ల్వరలో తనకు ఇంటిదగ్గర, సాయంత్రం
అయిదుగంటల తరువాత వచ్చి కలుసుకో
మని రాశారు - ప్రకాశానికేం పాలుపోలేదు.

— అయిన తనకేదో సాయం చేయదల్చు
కున్నాడన్న మాట భాయం.
'అయినా ఇంటికి రమ్మనటు మెండుకు'
... ఏదైనా వద్యోగానికైతే తిన్నగా
లపిసుకే రమ్మనొచ్చుగా!—' అన్నాడు.

'ఎమోమరి ! ... ఏదైనా పిల్లనిచ్చి
పెళ్లి చేసుకోమంటారేమో !' అని గం
గల నవ్వింది సుశీల -

'అ!... అదొక్కటే తక్కువ నాబతుక్కి.
ఉత్తరంలో క్షమాపణ చెప్పుకోటంలో
త్రిప్పిపడక నరుగా వెలిబుచ్చాలని పిలిపి
స్తున్నాడు గామోల! ... ఇంతకూ వెళ్ల
మంటావా? ... వోసారి వెళ్లి వెత్తిన
గుడ్డేసుకొచ్చింది చాలమా?—'

'వెళ్లి రండి ... నష్టపోయినా ఒక్క
రైలు ఖర్చేగా— డిపోజిట్టు కట్ట నక్క
రేల్లు. వో అందమైన అమ్మాయి
రూపంలో మీకోసం అద్భుతం కాసు
క్కుమకుండేమో మరి !'

'ఏమిటా మాటలు? సురీ పెంకి
పిండ్లై పోతున్నావు... ఒక్క టంపిస్తాను'
అని జడ పట్టుకున్నాడు.

* * *

ప్రకాశం గోపాలరావుగారి బంగళా

చిన్నికృష్ణుని...

చేరుకునేసరికి సాయంత్రం అయిదున్న
రైంది. కాంపౌండునిండా పున్న రక రకాల
పూలమొక్కలు వయ్యారంగా తలలా
గిమ్మా స్వగతం వలికాయి... లోపలవరో
అష్టపదులు శావ్యంగా పాడుతున్నారు.
కాంపౌండులో రెండుకార్లు పార్కు చేయ
బడి వున్నాయి.

కారింగ్ బెల్ వొక్కగానే అల్వేషియన్
అతనిమీద కురకవోయి, కిటికీ అడ్డంరాగా,
ఆగిపోయింది.

'ఎవరది?... ' అంటూ వో అమ్మాయి
తలుపు తీసింది.

ప్రకాశం ఆమెను ముగ్ధా నిలబడి
పోయాడు— అంటి అందాలని అత
నింతవరకూ చూడలేదు — ఇరవై ఏళ్లుం
టాయేమో !...

'వో అందమైన అమ్మాయి
రూపంలో!...' అన్న సుశీల మాటలు
జ్ఞప్తికొచ్చి నవ్వుకున్నాడు

'ఎవరు మీరు?... ఏం కావాలి?... అలా
బొమ్మలా నిలబడకపోతే మాట్లాడ
రాదా?—' అని గద్దించింది.

'నాపేరు ప్రకాశం - గోపాలరావుగార్ని
కలుసుకోవాలి...'

'అయినా ఇంటికి రాలేదు ... ఏదో
మీటింగుతో వున్నాడు— ముందు టెలిఫోన్
చేసి ఆయన ఇంట్లో వున్నదీ లేనిదీ
తెలుసుకున్నాక రేపు రండి...'

ప్రకాశం గతుక్కుమన్నాడు. అంటి
రేపు సాయంత్రందాకా ఆగలన్న మాట !
ఆ అమ్మాయి ఆయన కూతురైవుం
టంది ఎంత అలక్ష్యంగా, కొంచెమైనా
మర్నాడ తేకండా జవాబిస్తోంది !... ఇంక
ఆ తండ్రెంటి వాడో !...

'వెంటనే వచ్చి కలుసుకోమ' నా
కుత్తరం రాశారండి... చేమ చాలదూరం
మంచి వస్తున్నా— మల్లీ రేపటివాకా ఆగా
లంటే... ' అని నవ్విన్నాడు.

'సరే!... వచ్చి కూర్చోండి... టెలిఫోను
చేసి కుక్కుంటాను—' అంటూ నంబరు
డయల్ చేసింది ...

ప్రకాశం డ్రాయింగ్ రూంలోవున్న
క్యూరియోస్ ముమ్మా కూర్చున్నాడు.

'ఏదిమిషన్లో నవ్వేస్తానన్నారు ...

మీకాయన్న ముందే తెలుసా?...'

'తెలియదండీ! ... నాలుగు నెలల క్రితం
ఆయన కంపెనీలో ఇంటర్వ్యూకివచ్చాను—
అదృష్టం లేకపోయింది ... ఏ దైనా
వుద్యోగం యిప్పిస్తారనుకుంటా.'

'అమ్మాయి చిన్నగా నవ్వి లోప
లికి వెళ్లిపోయింది.

మల్లీ అష్టపదులు వినిపించాయి —
వంగయన గమాయి— అతని ముందు
క్రేలో కాఫీ వుంచాడు.

'ఆ పాట లెవరండి పాడుతున్నది?...
కమ్మగా వున్నాయి' అన్నాడు ప్రకాశం—
అన్న తరువాత తన అధిక ప్రసంగం చేశా
డేమోనని నాలిక్కరడకన్నాడు. ఒకవేళ
గోపాలరావుగారి అమ్మాయే పాడుతోం
దేమో ... ముక్కు మొగుం తెలియని తను
ఆమె గనమాధ్యున్ని మెచ్చుకున్నాడంటే
ఆమె ఏమనుకుంటుంది?

'అయ్యే లేవ్ రికార్డు' అని సమా
ధానిమిచ్చాడు నంటాయన.

ప్రకాశం ముఖం చిప్పబుచ్చుకుని కాఫీ
కప్పు అందుకున్నాడు.

'హా!... ప్రకాశం!... వచ్చావన్న
మాట!... వెరీ గుడ్! ...'

ఆ కంఠధ్వని ఎక్కడో విన్నట్టుంది—
గోపాలరావుని మాశాక ప్రకాశం శిలా
ప్రతిమైపోయాడు.

అనాడు రమన్ లాల్ దగ్గరుంచి, అన
నగలు కొన్నది గోపాలరావు యుంటుందో
అతనెన్నడూ పూహించలేదు.

ప్రకాశం లేచి నిలబడి 'నమస్కార
మండి!' అన్నాడు.

'కూర్చోవోయ్!... నువ్వు మా పామిలీ
మెంబరు... సరే ! ... ఉత్తరాకాఫీ యా
నికీచ్చింది!... రాధా!... ఏమిటి? బిచ్చుట్లు
వళ్ళా, కెక్— అన్నీ యివ్వకుండా
ఏమిటీ టీటీ మెంట్? ... వెరిబాడ్! ...
చదువులో డిప్లొమా మాత్రం గాండు.
ఇంగితజ్ఞానం వుండాలి... కమాన్! క్విక్!...
అన్నీ తమ్మను' అని రర్చిచ్చారు. ప్రకా
శానికి సుతిపోయినట్టేంది... ఏ ఏటి
ఈయన ప్రవర్తన!... అట్లుండొక్కడా ఈ
మర్నాడ జరగదు.

రాధ స్వయంగా తిరుబంజరాయి తీసు
కొచ్చింది.

'మియామ్ సారీ! మిస్టర్ ప్రకాశం!'

అంబి.

వాళ్లు ఆదరాభిమానాలకు ప్రకాశం తల్పిబ్బులయ్యాడు.

'అయ్యో! నేను చాలా చిన్నవాణ్ణి!... మీ సహాయం అర్థించి వచ్చాను ... నాకీ రావమధ్యద లేండుకండి?' అని విన్నవించుకున్నాడు.

'మరేం ఫరవాలేదు. నువ్వు ఎంత పెద్దవాడివో త్వరలో తెలుసుకుంటావు—మేం నీకు కంపెనీ యిస్తాం... రాధా!... కమాన్!...కూర్చో!' అంటూ సిగార్ ముట్టింది.

ప్రకాశం మోహమాట వ దు తూ నే ప్లేట్లు భాళి చేయ నారంభించాడు.

'ప్రకాశం! నీ కంతా అయోమయం గనే వుంటుంది...అంతావివరించి చెప్పాను—విను. రమన్ లాల్ దుకాణంలో కలసు కున్నప్పుడు నువ్వు మద్రాసు ఎందుకు వచ్చింది తెలుసుకోగలిగాను... నువ్వు కాషి

యూర్గా జాయిన్మెంట్ లేనిదీ నేను కేసుక్కోలేదు. విజానికి నేనప్పుడే అంతా మర్చిపోయాను...ఎందుకంటే ఇవన్నీ మాకు చిన్నవిషయాలు కంపెనీ జాన్మ ల్వాన్ని పెంపొందించేందుకు మార్గాలు వెదకటానికి మాకు తీరిక లేదు. ఆ నగలు చూసి మా అవిడ చాలా ముచ్చటపడింది. అన్నట్లు అడగటం మర్చిపోయాను ... రాధా!...పార్వతెక్కడ?'

'శ్రీడీప్ క్లబ్ లో ఏదో మీ టింగుకు వెళ్లింది.'

'ఐస్!...ప్రకాశానికి మరోనాడు పరిచయంచేయవచ్చులే!...అ!...ఏవన్నాను?... అవును...పార్వతి అంటే మా అవిడనగలు చూసి సంబరపడింది. ఆమర్నాడే కృష్ణుడి విగ్రహం చిన్నదొక్క కొన్నాం. ఎగలు పాలిష్ చేయించి తొడిగాం... ఆ మహానుభావుడి చల్లని మాపులు వెన్నెలలా ఆశాజ్యోతిలా మా యింటినిండా ప్రసరిం

చాయి. మాకున్న ఒక్క కొరత తిరిపోయింది...ఇదంతా ఆ నగలు మాయంటికి వచ్చిన వేళావిశేషం ... వెంటనే నీ గురించి ఆఫీసులో వాకము చేశాను. జరిగిన సంగతి తెలిసింది — ఉత్తరం రాశాను. నువ్వు మా యింటికొచ్చావు. మనం మాట్లాడుకుంటున్నాం' అని విరగబడి నవ్వారు సిగరూపాగతో పుక్కిరిబిక్కిరై దగ్గులో దిగింది.

తెలిపోను గంట మోగింది.

గోపాలరావు మాట్లాడారు.

'శ్రీడీప్ క్లబ్ మీటింగు కాన్ఫర్లెండి—పార్వతి వదిలిమిపోతే వచ్చేస్తుంది—ప్రకాశాన్ని ఇవేలే పరిచయం చేయవచ్చు' అన్నారు.

ప్రకాశానికిదంతా మరింత గండరగోళంగా కనిపించింది. తను గోపాలరావుకి చేసిన ఆ మహోపకారమేమిటో అతని కర్కం కాలేదు.

ఎ టె క్స్

సౌందర్య సాధనములు

- టెక్స్ కాయక
- టెక్స్ బింది
- టెక్స్ బింది స్పెషల్
- టెక్స్ కుంకుమ పేస్ట్
- టెక్స్ కుంకుమ పేస్ట్ 5 IN 1

ARAVIND LABORATORIES
P. B. 1415., MADRAS-17

మన ప్రజల మోక్షము కలిగించు ప్రజల మోక్షము?

మన ప్రజల మోక్షము కలిగించు ప్రజల మోక్షము - భక్తమతం

ఇది పీఠికాది బ్రహ్మసర్వతంత్రం ఉన్న యీ సృష్టిలో సామంతాలూ, జంగమాలూ - సమస్తమూ ఉన్నవి. సామంతాల్లో వర్ణాలూ, జరుగుతున్నాయి - ఇత్యాదులు చేరి ఉన్నవి. జంగమాలలో వశువశి మృగదులూ, కీటకాలూ, సరీసృపాలూ, సురాసురులూ, మానవులూ మున్నగు సృష్టి చేరతుంది. వీటిలో వ్యరూపాన్ని బట్టి కొన్ని చిన్నవి, కొన్ని అతి సూక్ష్మాన్ని, కొన్ని మిక్కిలి పెద్దవి. కాని, అన్నింటిలోనూ ఉన్న జీవం మాత్రం సమానమైనదే!

మానవుల మాదిరిగానే కీటకదులకున్నా ముక్తి లభిస్తుంది. ఏదో విధంగా - భగవంతుని సేవించడం వల్ల సాధ్యమగుగా. పాము, ఏనుగు కైవల్య పొందినట్లు కాళహస్తి క్షేత్ర కథలల్లా లేలుస్తున్నది. కాకి, హంస, చిలుక, లేనట్లే; ఆవు, పాము తమ పుణ్యస్థలవల్ల ఉత్తమమైన మోక్షం పొంది, సుఖాలు అనుభవించి, ఆమీక మోక్షాన్ని పొందినట్లు వందల రిపురక్షిత మాహాత్మ్యం వల్ల లేలుస్తున్నది.

సాపాఠకు ఫలిత గా వచ్చే మైనట్లు కలు పుణ్యావలల ఉత్తమ భక్తి ముఖా కలుగుతూ ఉంటాయి. ఉత్తమ భక్తుల కంటే క్రిమికీటకాలు తక్కువగా (బ్రతుకుతాయి. వాటి జీవితం నిత్యంగా ఆపాయంతో కూడియే ఉంటుంది ఆ వ్యవ జీవితకాలంలోనూ అవి బుద్ధి పూర్వకంగా కాకపోయినా మంచి పనులు చేయుటే ఉత్తమ భక్తిని పెంచుతుంది.

మోక్షప్రాప్తికి క్రొందమట్టు నీచ జన్మమనీ, ఉత్తమ జన్మ పై మెట్టనీ మనవారు చెప్తూ ఉంటారు.

ఎటువంటి జన్మలో అయినా సరే - మనను భగవదాయత్తమై ఉంటే - చాలును భగవదాయత్తమైన మనస్సు కలవానికి తన జన్మ నీచమైనదా? ఉత్తమమైనదా? అనే లోతైన ఉండదు. మనస్సు ప్రధానంగా తోస్తుంది. శరీరం ముఖ్యమని తోచదు.

అలాంటి ఉత్తమాభిప్రాయం కలవారు అనుకొనేమాట ఇది -

'నరత్వం దేవత్వం
నగవన మృగత్వం మశకతా
వశుత్వం కీటత్వం
భవతు విహగత్వాది జవరం,
సదా త్వత్పదాబ్జ
స్మరణ వరమానందలహరి
విహారానకర్తం చేత్
హృదయ మిహ కింతేన వపుషా.'
దీని అభిప్రాయం ఏమిటంటే -

'ఓ భగవంతుడా! నా హృదయం ఎల్లా వృథా నీ పాదపద్మ స్మరణవల్ల కలిగే వరమానంద రుప్రహరంలో విహరించే అంగీకరిగి ఉన్నట్లుయితే చాలును. అలాంటి నిద్రయితేమి? మానవ శరీరం అయితేమి? దేవత్వం ఉంటేమి? కొండగా ఉండిన ఏమి? అడవిగా ఉంటేమి? మృగంగా ఉంటేమి? దోమగా ఉంటేమి? వశువుగా ఉన్నా, పురుగుగా ఉన్నా బాధ లేదు. ఏ జన్మ యెత్తినా సరే, జన్మప్రధానం కాదు; మనస్సే ప్రధానమైనది! ●

చిన్ని కృష్ణుని...

'అనలు సంగతి చెప్పటం మరిచాను: మా ఆఫీసులో నీకు అడిషనల్ కాపియర్గా అప్రాయింట్ మెంట్ ఇస్తున్నాను. కాదనక స్వీకరించమని కోరుతున్నా - నీ భవిష్యత్తు సంగతి నాకు కదిలేయ్. నేను మానుకుంటాను... ఇదుగో ఆర్డరు' అంటూ బ్రీఫ్ కేస్ లోంటి కవరు తీసి అందించారు. 'అలా భయంభయంగా చూడకు. డిపాజిటు కట్టనవసరం లేదు... ప్రకాశం! నీకు నేను చాలా రుణపడి ఉన్నాను. ఈ చిన్నసాయంతో అది తీరిపోతుందనుకోను. నీకు ఎప్పుడూ, ఎలాంటి యిబ్బందున్నా; నన్ను చేరుగావచ్చి క్షమించుకో - ఎంత మాత్రం ఆలోచించవద్దు...'

'ఓత్తం!... అంకరకరమే నాక్కావలసినదేమింది?... అనిపల్లికిలింపాడు ప్రకాశం. 'మనక్కడా మంచిరోజులు వస్తాయి' అన్న సుఖిల మాటలు అతనికి సదేవదే వినిపించాయి. ఆమెకన్న అత్యున్నతం భవిష్యత్తును ఆమె చిత్రించుకున్నారని, అన్నీ భూమికి ఎంతో యెత్తున ఎవరికీ అందకుండా సున్నతంగా కలిపించాయి.

'రావోయ్! ... మా చిన్ని కృష్ణుణ్ణి చూద్దావు కాని-?' అని పూజాను, దిలక వైపు దారి తీశాడు.

ప్రకాశం కళ్లు నీళ్లతో నిండాలు, పిష్టాంగుడి సమస్యరించాడు.

'ప్రభూ!... అంతా నీదయ!... నీవల్ల మాపు మాకు జీవనాధారం' అనుకున్నాడు.

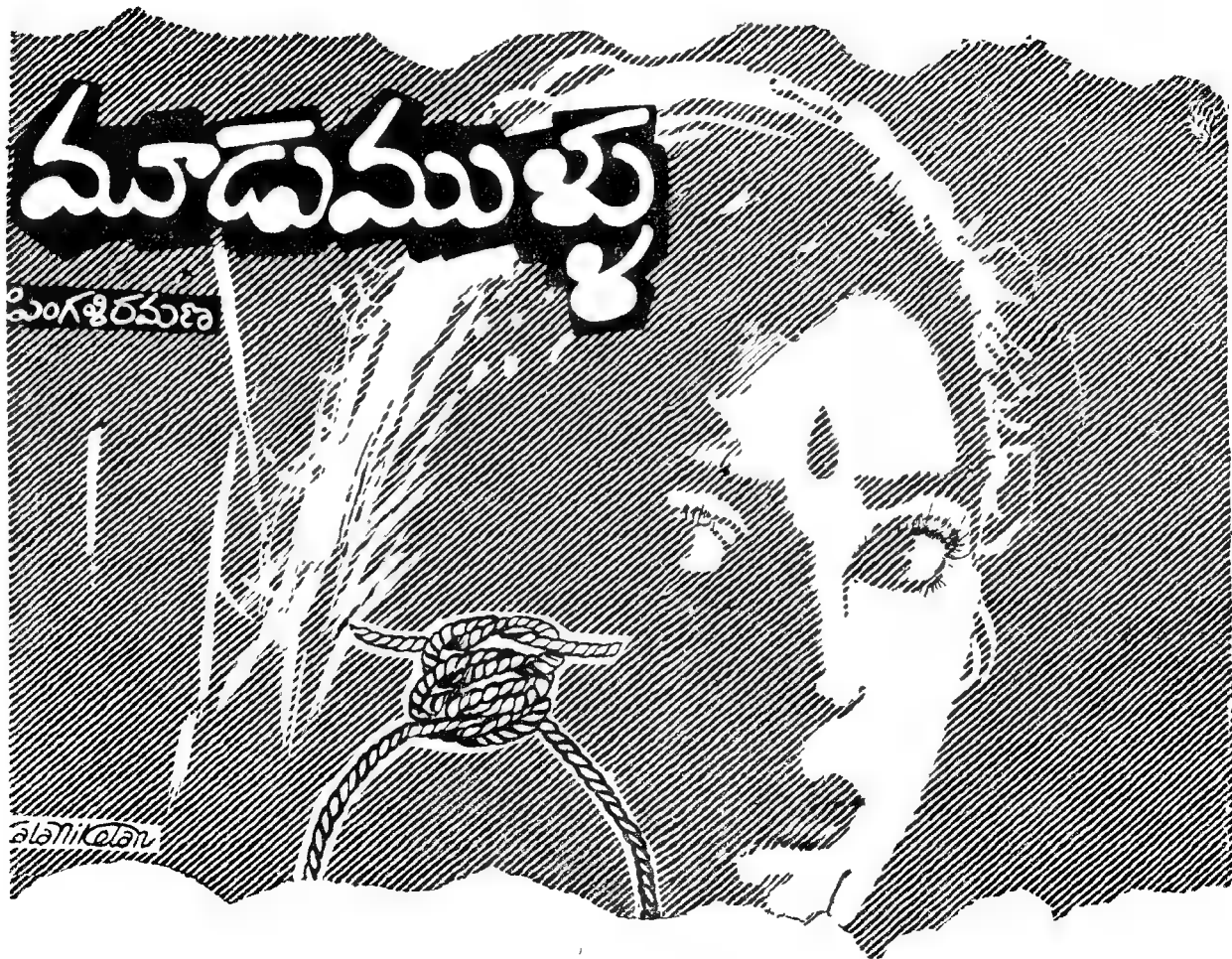
'అయ్యా!... మీరు నన్యంతరగా ఆదరించారు - చాలా కృతజ్ఞుణ్ణి కాని నేను తమ కేవలం సాయపడ్డానో ఆరంభం వటంలేదు'

రాధ సక్కున నవ్వింది.

'బావగారూ!... మీరు పెద్ద మేనేజరు డైరెక్టరు కావచ్చు కాని, స్పష్టంగా ఏ సంగతి వివరించలేరు - ప్రకాశం గారూ!.. అక్క వెళ్లెళ్ల పదిహేనేళ్లంది. కాని కడుపు పండలేదు. మీ రిచ్చిన నగలు ధరించి చిన్ని కృష్ణుడు ముప్పల్లి చల్లగా చూశాడు - అక్కయ్య త్వరలో తల్లి కాబోతోంది...' అంది రాధ -

బయట హారన్ మోగింది -

'పాత్రలి వచ్చేసింది' అంటూ బయటకు వచ్చారు గోపాలరావు. ●

ఇ 'ఒకవిభాగా' దాయబారమే అనుకోండి. మీ ననంతకు పిల్లనంత తర్వాత పెళ్లి చేసెయ్యండి. ఇవిగో మీ అమ్మాయికి వచ్చిన మూడు ప్రేమలేఖలు! ఆమె ఇటువంటి వ్యవహారాల్లో తలదూర్చుకుందానే, మీ కేతలమీదుగా సలక్షణంగా పెళ్లిచేసుకోవాలని కోరని మీ అమ్మాయి చెప్పమంది. నోమూల భయంగా ఉన్నా, వంతుమాట కాదనలేక మీతో చొరవ తీసుకొని చెప్పినందుకు మన్నించండి.' అవ్వజెప్పినట్లుగా శారద అన్న మాటలకి విన్నపించింది ఎనంత తల్లి.

'ఏం చోద్యమే—నాకు పెళ్లిచెయ్యండి అని నోరుపిప్పి—దగ్గరం! మాకాలంలో ఎదుగుదుమా అటువంటి వింత?' తెలికగా అన్నా; ఆమాటం వెనుకాల నోరక మైన నిస్సహాయత, కడపు కరుక్కుపోను వో అల్లివేదనా—శారద గ్రహించక పోలేదు. గడనుగా అంది నమాదానంగా.

'మీకయితే ముచ్చటగా మూడుముళ్ళూ వదులుడో విడిచే వడినందుకు అడగవలసిన అవసరం లే పోయింది కాని మీనంత కిప్పున రెవైచిట్టా.' వంతుతల్లి తిరిగి ఏసుంటుందో కూడా వినకుండా శారద పీడించిన కూర్చున్న వనంత దగ్గరకు వరుగెత్తింది.

'...ఇదండీ నంగతి!' మొగ్గడిచేతిలో మూడు ఉత్తరాలూ పెట్టి, తం బాధ్యత తీరిపోయినట్లు వంటయింటోకి దారి తీసింది, వనంత తల్లి.

మాటికీ వెల' ఆరు రూ పా య ల చొప్పున వెయ్యికి ఏ దికి ఎంత వడ్డీ అవుతుంది?...అని ఉత్సాహంగా తాల్చుకురాళ్లకి లెక్కలు చెప్పే రామనాథం మాస్టరు ఒక్కసారిగా ఓలా పడిపోయాడు. 'పట్టమాతురికి మూడు ప్రేమ లేఖలు! దానికి పెళ్లిచెయ్యాలి—ఎంత కలుం—ఎంత అన్న—ఎంత క్షీ' ఉచ్చవి

ఒక ఎకరం పొలం, గోపాత కొంపా, కన్నడి నలుగురు సంరావం!'

చూడ్డాకి వంతు బొగ్గంటుంది—* మూడు ప్రేమ లేఖలు జూరికినే రాలెదు మరీ చచ్చుతేమీ అక్కున లేదు—బి. వి. ఆజరి సంవత్సరం చదువులోంది కన్నా కవలం లేని మనిషి—అందుకనే బరిహార తలకి లొంగి కాలు జొరుతుందేమోనన్న భయంకొద్దీ పెళ్లి చేసెయ్యమని అడిగింది. అప్పే బావున్నాయి కాని, వరుళ్లు మట్టుకు రామనాథాని కందుబాటులో లేరు.

'ప్రేమ వివాహాల్లో కన్నాని సమస్య ఉండరాదే?—రామనాథం మస్తెప్పంలో వో చిన్నమెరుపు మెరిసింది.

—'మాడబ్బాయీ, రాజశేఖరం! నువ్వు మా వనంతకి ప్రాసిన ఉత్తరం మాకాను...' రామనాథం ఆగాడు. 'అప్పే అది...' రా-శేఖరం కంగారుపడి పోయాడు. అతని భుజంమీద చెయ్యవేస్తూ,

రామనాథం అన్నాడు. 'నువ్వు కంగారు పడ నవసరంలేదు. నీ ప్రేమను అడ్డదలచుకోలేదు. సూచనంత విచ్చి పెళ్లి చేస్తాను—ఏమంటావు?'

రాజశేఖరం తెల్లమొహం వేశాడు. 'వర్ణాంతర వివాహమంటే మా వాళ్ళు దొక్కచీలుస్తారు!' అతి కష్టపడిన అసత్యం కాదు.

రామనాథానికి కోపమొచ్చింది. తీవ్రంగా అడిగింది. 'మరి మా వసంతకు ఉత్తరం వ్రాసిన దెందుకని?'

'ప్రేమ...కాదు కాదు నరదా...కాదు...' రాజశేఖరానికి మరి మాటలు రాలేదు. పైకిలు మీదకు ఒక్క గెంతు గెంతు ఉడాయించాడు.—

—'ఎమోయ్, చక్రవర్తి! మా వసంతకు విన్ను పెళ్లిచేసుకోడానికి ఏమీ అభ్యంతరంలేదు. మీవశం, పుట్టు పూర్వోత్తరాలూ నాకు నచ్చాయి కాబట్టి నాకూ అభ్యంతరం లేదు. నీ తల్లిదండ్రులతో మాట్లాడమంటావా మరి?' దొంగ నైనా, అధునిక సాహిత్యపు ప్రభావం

మూడుముళ్ళు

తిరుగుడులేకండా సూటిగా రామనాథం అడిగిన ప్రశ్నకి, చక్రవర్తి తడబడి పోయాడు.

'ఇప్పుడు పెళ్లి మాట ఎత్తే నా మక్కలు విరుగుతాయి!' చక్రవర్తి మూలుగు తున్నట్లుగా అన్నాడు.

'అంత ధైర్యం లేనివాడివి ఉత్తరాలు వ్రాయడ మెందుకనో?' రామనాథం పేళనగా అన్నాడు.

'మీవగ్గర దానరిక మెంతుకు? ప్లేహతులతో పందెం వచ్చి ఉత్తరం వ్రాశాను. దయచేసి మావాళ్ళతో చెప్పకండి!' చక్రవర్తి చేతులెత్తి నోనను స్కారం వడేసి రామనాథం తేరుకొనే రోగా అక్కణ్ణించి జారుకొన్నాడు—

—'మా వసంతకు వ్రాసిన ఉత్తరం చదివి నీవేదన అర్థం చేసుకొన్నానోయ్. కృష్ణమూర్తి! ఏదో పాతకాలపు నాడి నైనా, అధునిక సాహిత్యపు ప్రభావం

అనుకో—హస్తస్థ సినిమాల ప్రభావం అనుకో—మీమువతరం ప్రేమలమీద నాకు చాలా అభిమాన మేర్పడింది. నిన్ను మా అల్లుడిగా చేసుకోడం మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. ఏమంటావు?' క్లాసులో కుర్రాడికి మాత్రం చెప్పి, లెక్క అడిగిట్లుగానే అడిగింది రామనాథం.

'నాకు మేనమామకూతురు సిద్దంగా కూర్చుంది. ఈ పెళ్లికి మావాళ్ళు ఒప్పుకోరు. క్షమించండి!' కృష్ణమూర్తి దిక్కులు చూస్తూ సమాధానం చెప్పాడు.

'మరి ప్రేమలేఖ ఎవర్ని ఉడరిద్దామని వ్రాసినట్లు?' రామనాథం అడిగింది. రాబోయే ఏడవును అవుకొంటూ.

'ఏదో ఉండేకంలో వ్రాశాను క్షమించండి!' వెళ్ళు తిరిగి చూడకుండా వెరుగుచుకొన్నాడు కృష్ణమూర్తి.—

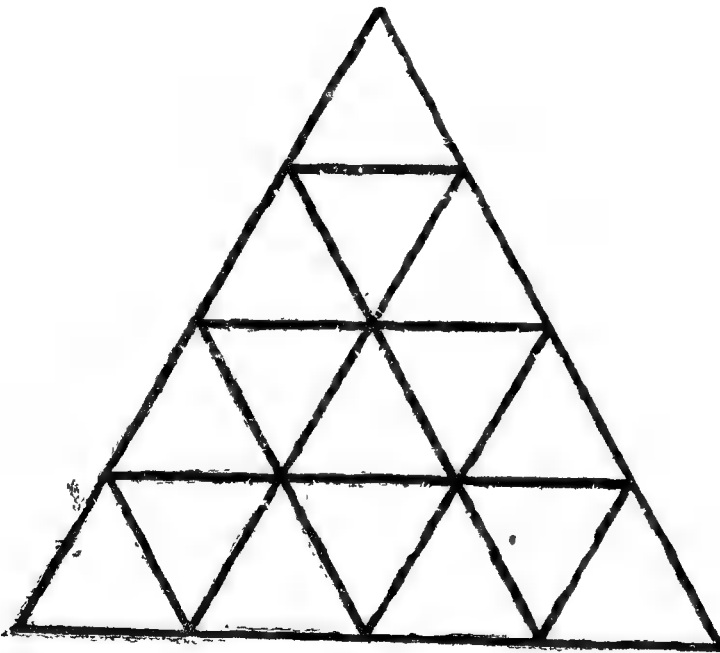
బొమ్మలాంటి తన వసంతను నిజంగా అటవీమృత్యుచేసి అడ్రుకొన్నారు! రామనాథానికి కోపం ముంచెత్తుకొచ్చింది.

'...జరిగిన పంగతి యిదండీ! అడవిల్లరి జీవితాలతో ఇలా చెలగాటాలడడం ఏమంత సబుచైన నని?' రామనాథం చెప్పిన పంగడలన్నీ శ్రద్ధంగా అలకించాడు పిప్పిసాల్ శేషగిరి.

'నానాటికి వివ్వార్తి రోకంలో క్రమశిక్షణ దిగజారి పోతోంది. ఏ రోజు ఏం గొడవ వస్తుందేమోనని భయపడని క్షణం లేదు. అయినా మూడు ఉత్తరాలూ నా దగ్గర వదిలివెళ్ళింది. నే చెయ్యగలిగింది చేస్తాను' శేషగిరి సానుభూతి చూపిస్తూ, రామనాథాన్ని సాగనంపాడు.

ముగ్గురు కొడుకులూ, ముగ్గురు తండ్రులూ పిప్పిసాల్ బల్ల చుట్టూ కూర్చున్నారు. శేషగిరి కళ్ళు విప్పులు వెదజల్లుతున్నాడు. '...ఏరూ మాట్లాడలేమండీ? అగ్రాయు నిలాటవస్తు పులా ఆడిందడం ఎంత నీచమైన వనో ఆలోచించండి. మీ ప్రబుద్ధులు వ్రాసిన ఉత్తరాల్ని నమ్మి, నిజంగా వివాహం చేసు

ఈ బొమ్మలోని మొత్తం త్రిభుజాలు ఎన్ని ?

(జవాబు 64 వ పేజీచూడండి)

కొనే ఉద్దేశ్యం ఉండేమోనని పాపం ఆ మాస్టరు ఆజ్ఞాత్యాన్ని చంపు కొని, మనసువిప్పి జన అంగీకారం తెలియచేసి నందుకు-ఆయనకు మంచి సమాధానాలే లభించాయి! యిప్పటికయినా మించింది లేదు మీరో ఎవరు వసంతని స్వీకరించినా చాలా సంతోషించడం విషయం.' శేషగిరి ఆగి, అందరివైపు ప్రశ్నార్థకంగా చూశాడు.

'మా వాళ్ళమీద మాకూ ఎన్నో ఆశలుంటాయి. కట్నాలి-కలిసిన సంబంధాలి. అయినా కుర్రాళ్ళు తెలియక చేసిన పనికి మమ్మల్ని బలవం పెట్టడం మీకు జావ్వకాదు!' వోహీకో తండ్రి కాస్త గట్టిగానే సమాధాన మిచ్చాడు.

'అయితే మీ వాళ్ళు తెలియక చేసిన పనికి తగిన చర్య తీసుకొంటాను. మీ రందరూ వెళ్ళవచ్చు.'

'ప్రిన్సిపాల్ గారూ, అది మీరు అనుకొన్నంత సులభం కాదేమో?' చక్రవర్తి కొంచెం తలబిరుసుగానే అన్నాడు.

'ఈ విషయంలో నేను జంకేది లేదు. మీరు ముగ్గురూ వ్రాసిన ప్రేమలేఖలు - దస్తూరీ సంతకాలతో సహా రుజువు కాబడ్డాయి. వాటికి ఫోటోకాపీలు తీయించి అన్ని నోటీసు బోర్డుల్లోనూ ప్రదర్శిస్తాను. ప్రేమలేఖలు వ్రాయడమే కాని, విగాహ సమస్య తల ఎత్తేసరికి జూరునే చవటలనీ, అప్రయోజకలనీ అందరకూ తెలియచేస్తాను. తోటి విద్యార్థిని అడించి అవమానించినందుకు సస్పెండ్ చేస్తాను. రేపు ఉదయం కాలేజీలో ఉన్న వన్నెండుగంటల మందికీ మీ హీరోలపై తెలియచేస్తే, సాయంత్ర మధ్యాహ్నం ఈ ఊరి అరవైవేల నానాభా మీగరించే మార్చాడు కొంటుంది. విద్యార్థిలొకం సానుభూతి వసంతరైసో, లేక మిరైసో - చూడాలని నాకు చాలా సందేహం ఉంది! మీ రొక వెళ్ళవచ్చు' శేషగిరి ఉగ్రస్వరూపం చూసి ఆ ఆరుగురూ బిక్కిమొహాలతో అక్కణ్ణించి చల్లగా జారుకొన్నారు. బయటకు వెళ్ళినతర్వాత నోరు జారిన చక్రవర్తిమీద ఎరుమకు వడ్డ రందరూ.

ఆ రాత్రి ఏడూ - పదిగంటల మధ్య

ముగ్గురు తండ్రులూ ఒకరితర్వాత ఒకరూ, ఒకరికి తెలియకుండా మరొకరూ శేషగిరి యింటిమెట్లు ఎక్కిదిగారు.

మూడుదయం రామనాథానికి నాలుగు ఉత్తరాలయాయి, 'అజ్ఞానంకొద్దీ వాళ్ళు చేసిన పనికి తీవ్రమైన దండన విధించి వాళ్ళ భవిష్యత్తుని పాడచెయ్యడానికి నేను జంకినమాట వాస్తవం. ముగ్గురు తండ్రులూ యిచ్చిన లిఖితపూర్వకమైన క్షమార్పణలు యిండుమూలముగా అంద చేస్తున్నాను...' రామనాథం చిన్నగా నవ్వుకొన్నాడు ప్రిన్సిపాల్ ఉత్తరానికి.

'చూడమ్మా వసంతా! ఇంకొక రెండు నెలల్లో నీ చదువు పూర్తవుతుంది. ఏదో ఉద్యోగంలో ప్రవేశించు. మనదేశం పూర్తిగా గొడ్డుపోలేదు. నీకు వచ్చిన వాడూ, అభ్యుదయభావాలు కలవాడూ నీ అన్వేషణలో లభించకపోడు. ఆ శుభ

మనయలకొనం దైవాన్ని ప్రార్థించడం తప్ప నేను చెయ్యగలిగింది మరేమీ లేదు.' రామనాథం వసంత కివ్వగలిగింది ఈ సలహా మాత్రమే.

మరోనెలకల్లా శేషగిరి కూతురిపెళ్ళి శుభలేఖ రామనాథానికి అందింది. ఏదో ఫిర్యాదురూపేణా వో సారి ప్రిన్సిపాల్ ని కలుసుకొన్నంత మాత్రాన - జ్ఞాపకం ఉంచుకొని శుభలేఖ వంపినందుకు రామనాథం ఆశ్చర్యపోయాడు.

అయితే - వసంత కొచ్చిన మూడు ఉత్తరాలూ; తనకూతురుమెళ్ళే పడే మూడుముళ్ళకీ ఒప్పుకొన్నకట్టుం నది వేలలో; వో ఆరువేల రూపాయలు సంపాదించి పెబ్బాయన్న కృతజ్ఞతని తెచ్చుకోడంకోసం, ప్రిన్సిపాల్ శుభలేఖ వంపాడని లెక్కల మేషోరికి ఏం తెలుసు?!

కూ ర లూ గు ణా లూ!

కోడిగుడ్డు

పెద్దని కొద్దినివాల్కిందట పెట్టినవి మించివి ఇవి పెల్లాన్ని అణుస్తాయి. పిర్క పుష్టిని, దేహపుష్టిని చేకూరుస్తాయి. రక్తాన్ని పుష్టి పొందిస్తాయి ఈ గుడ్డులోని తెల్లసాన చువచేసి నీగుపెట్టను పచ్చసాన నమోతో ప్లాస్టిక్ కలుగజేస్తుంది పొడవయ్యానికి, మెడకు బలాన్ని యిస్తాయి. పుంస్త్రమును కలుగజేస్తాయి. ఆల్బుమెన్ తోను, సిరర్ని సాయలతోను వండి తినడం శ్రేష్ఠం... గిరి యపుడాడి జల్లుకొని తినడం కూడా శ్రేష్ఠమునవే!

శరీరం నుండి రక్తం తీయడం, గాయాలు వలన రక్తం నష్టమవడం, రక్తస్రావం మొదలగు వాని వసంత కలిగిన రక్తహీనత గంభారికి, కాయరాపడి తెదిన వారికి, నీరసంగా వున్న వాళ్ళకి యిచ్చిన రక్తపుష్టిని, బలాన్ని చేకూరుస్తాయి

ప్రేగులను, యొమ్మును, మూత్రపు సంవిధి శుభ్ర పరుస్తాయి. కిక్సీన్ తోను, మూత్రపు సంవిధిను పుట్టే ప్రణాళను తగ్గించడానికి చాలాద మిస్తాయి. మూత్రపు సంవిధిని కంట్రోలు, సుదృఢు లొగించ

డానికి తోడ్పడతాయి. విష పురుగులు విషానా కుట్టినచో - కుట్టిన చోట కోడిగుడ్డులోని చందమామ బాగాన్ని పెట్టి - మరో కోడిగుడ్డులోని చందమామ బాగాన్ని ఆ వ్యక్తిచే తినిపించి చచ్చి విషం చాలావరకూ విరిగిపోతుంది. గందమామను ఫిరంగిసాంబాలోతో యిచ్చిన పురాణపు ఒగచ్చుగల దిగ్గు తగుతుంది.

ప్రచురితం అమితంగా కోడిగుడ్డు తిన్నట్లయితే కిక్సీన్ తో రాళ్ళు పుడతాయి. శరీరకాంతి చెడివెలు తెచ్చని సోదీ మధులు పుడతాయి సామాన్యంగా రోడ్డు ప్రాంతాల్లో, శ్రీశైలం చేస్తుంది. ప్రేవంతో వాతాన్ని పుట్టిస్తుంది. కపాన్ని పెంచుతుంది. కడుపులో నీగు ఎక్కువగా పుండేవారికి జబ్బు చేస్తుంది

దీని దుర్గుణాలకు విరుగుళ్ళు:-1. మిగతా కాయలు. 2. దాల్చిన చెక్క, 3. ఉప్పు, శరీరుకు పుల్లని పదార్థాలు 4. వాణిజరీలకు కలకండ 5. సిరిరా, 6. చేడిచెడ్డు - ధములు.

- సేకరణ ఆకుండినారాయణమూర్తి

పక్షిల పక్షిల యర్రం చంద్రశేఖరం

జరిగిన కథ

లక్ష్మయ్యగారికి మోతుబరి రైతు. శాంత ఆయనకి ఏకైక కుమార్తె. తల్లిదండ్రులు లేని పేనల్లడు రామాన్ని చిన్నప్పటినుండి తనే పెంచి పెట్టి చేస్తాడు. లక్ష్మయ్య గారికి గుండె జబ్బు వస్తుంది. ఆయనకు శ్రమ యివ్వకుండా పుండలూనికి రామం చదువు పాచ్ ఎస్. సి. తో ఆపేసి వ్యవసాయపు పనులు చూసుకుంటాడు. అతను సంవాయిలీజోర్టు ప్రెసిడెంటుగా వుంటాడు. శాంతకు కాలేజీ చదువుకు వంపిస్తారు. కాలేజీలో ఆమెకి శారద అనే బీదవిద్యార్థిని ప్రేమితురాలవు తుంది. శారద విషాదగాధ శాంతను కదిలించి వేస్తుంది. శాంత బలవంతం మీద శాంత కూడా ఎక్స్కర్సిఫ్ కు బయలుదేరుతుంది. ప్రభాకరానికి నీరజకు పెళ్ళి చెయ్యాలని అందరి సంకల్పం.

అయితే...

5

శాంత, శారదలు యిద్దరూ లక్ష్మయ్యగారి తోటలో వచ్చాడు చేస్తున్నారు. మామిళ్ళు కాయలతో నిండగా ఉన్నాయి. ఇద్దరూ తోటకు వచ్చి తిన గతగినన్ని తీసి మామిడికాయలు తని పోయిగా చల్లగాలికి తిరుగుతున్నారు.

శాంత శారదలిద్దరూ ఊరు చేసేసరికి వదలకొట్టెంది రాగానే భోజనాలు చేసి విశ్రాంతిగా వదలుకున్నారు. నిద్ర లేచేసరికి సాయంత్రం నాలుగైంది. పార్వతమ్మ నీరిద్దరినీ ఫలహారానికి పిలిచింది. ముఖావి కడుక్కొని ఫలహారాలు చేసేసరికి బద్దెంది. రామం ఏదో అర్జంటువుని ఉండి పొరుగు గూరు వెళ్ళాడు. శాంతకు రాగానే రామం కనవడక పోవడంతో ఆశ్చర్యంగా కరిగింది. అయినా తను వస్తున్నట్లు ముందుగా తెలియజేయక పోవడం తన తప్పే కాబట్టి ఊరుకుంది. ఇంట్లో

పొద్దుపోవడం లేదని తోటకు బయలుదేరారు. ఎంతానీ కావడంవల్ల సాయంత్రం బద్దెనా ఎండ చురుకు తగ్గలేదు.

తోటంతా శారదకు చూపిన తర్వాత యిద్దరూ సెవెన్ వదలకు వచ్చారు. లక్ష్మయ్యగారి పెద్దపాలేరు ఫుల్లయ్య ఆ తోటలోనే కాపురం ఉంటాడు. అతను ఉండడానికి అక్కడ ఒకపాక ఉంది. నీరిద్దరూ అటురావడం గమనించి పాకలోనుండి మంచం తీసుకువచ్చి వేశాడు. రామం పాలేరు ఫుల్లయ్యను 'మామా' అంటాడు కాబట్టి శాంత అతనినిబాబాయి అని పిలుస్తుంది. సైవ్ హార్పు పెవరు మోటారునుండి చూడించి విల సైపు డ్యూ నీరు వేగంగా చిమ్ముతూ ఎదురుగా ఉన్న నీటితోట్టెలో పడి అక్కడినుండి కాలవద్వారా ప్రవహించి ఉంది. అ నీటికి తన చేతిని అడ్డంపెడుతూ ఆ నీటి వేగన్ని పరీక్షచేస్తూ ఉంది శారద. శాంత పాలేరువేసి మంచంమీద కూర్చోని ఏదో ఆలోచనలో పడింది. మెల్లగా శారద నీరు పారుతూన్న ఆ కాలవ వెంటదే నడుస్తూ ఆ నీరు ఏ, ఏ, మొక్కలను తడవుతూ ఉండో చూడాలని ఆ కాలవ వివరితరకూ దూరంగా వెళ్ళిపోయింది. తోటకు అనుకొనిఉన్న రెండేకరాల నిలాలలో అన్నిరకాల కూరగాయమొక్కలు ఉన్నాయి. కొన్ని పూజమీద, మరికొన్ని కాయలతో, వేరే కొన్ని చిన్నచిన్న మొక్కలుగా ఉన్నాయి. ఆ విధంగా సాగు చేయిస్తున్న రామం తెలివితలుకు ఆశ్చర్య పోయింది శారద. తయారుగాఉన్న కాయల కోసే అమ్మేసరికి పూజమీద ఉన్న చెట్టు కాపునిస్తాయి. పూజమీదఉన్న చెట్టు

కాపు ఉడిగిపోయే సరికి చిన్న చిన్న మొక్కలు కాపు నందుకుంటాయి. ఆ విధంగా నంట క్రమం తప్పకుండా చేతికి వస్తుంది. ఈ తోటను చూపిన శారదకు ప్రభాకరం గుర్తుకు వచ్చాడు. ఇక్కడ ఒక వ్యక్తి ఉత్పత్తిచేయడంలో తన శక్తిని యుక్తిని ప్రదర్శించాడంటే ఆ కక్కడ అతనుచేసే అరాచకపు పనులు స్ఫురణకు వచ్చాయి. విద్యార్థులు ప్రైవేట్ చేసి నవ్వుదు ప్రభాకరం మురా నాయకుడై గురిచివ్వకుండా వరుసగా ఎన్ని పీడితై ట్లను పగులొట్టేవాడో, తనను గురించి తను చాల విశ్రుకొని చెప్పుకోవడం గుర్తుకువచ్చి చిరునవ్వు నవ్వుకుంది శారద. స్పెష్టితో ఒకప్రక్క చెడను ప్రోత్సహించేవారు. మరొకప్రక్క మంచికి దోహదం చేసేవాళ్ళు. ఆ రెండు తెగల వారు ఉండడంవల్లనే మం—దెబ్బ అనే పదాలకు అర్థం తెలుస్తుంది. ఈవిధంగా ఆలోచిస్తూ శారద మళ్ళీ శాంత కూర్చున్న వైపు నడక ప్రారంభించింది. ముని మాపువేళ విండ మామిడికాయల నందు లోనుండి వీలికలై తోటలోపలికి చొచ్చుకొని వస్తూఉంది. చల్లనిగాలి ప్రారంభమైంది. ఆ తోటలో ఆ సాయం సమయంలో శారద ఊహలు ఏవో లోకాలలో విహరించ సాగాయి. ఆ విధంగా పరధ్యానంతో నడుస్తూన్న శారదకు ఎవరిదో క్రొత్త కరం వినిపించసాగింది. అక్కడే నిలుచుండి పోయింది శారద. ఆమెనిల్చున్న చోటికి మాటలు స్పష్టంగా వినిపిస్తున్నాయి. ఆ లాగే అక్కడఉన్న మామిడి చెట్టు మొదట్లో కూర్చోని ఆ మాటలు వినిసాగింది...

'పుల్లయ్య మా మా ...! పుల్లయ్య మామా ...!' ఎవరూ పలకలేదు. 'ఎక్కడికి వెళ్లాడబ్బా! మోటారు ఆన్ చేసి ఉంది.' అని అంటూ శాంత కూర్చున్న మంచం ముందుకు వచ్చాడు. ■ వచ్చినది ఎవరో ఊహించుకుంది శారద. అక్కడికి వెళ్లడం బాగుండదని గ్రహించి తను కూర్చున్న చోటునుండే గమించసాగింది. మాటలు వినిపిస్తాయి. జరిగేది కనుపిస్తుంది. కాని వారికిమాత్రం తను కనుపించదు.

శాంతను మంచమీద చూసిన రామం ఆశ్చర్యపోయాడు. అతనిముఖంలో క్రొత్త వెలుగు వచ్చింది.

'హా! నీవా శాంతా ...? ఎప్పుడొచ్చావ్ ... సిగ్గులేటే ప్యాసింజరులాగా!

ఇంటికి వెళ్తావా? రావడం రావడం ఈ లోటలోకే వచ్చావా? నీవు వచ్చి నట్టు నా కెవ్వరూ చెప్పనేలేదే ...? ఇంతకూ ఉత్తరం వ్రాయకుండానే వచ్చావేం? ఉత్తర హిందూస్థాన్ ప్రాంతం లకు ఎక్స్ కర్షన్ కు వెడుతూన్నట్టు వ్రాశావు. అన్నీ సక్రమంగా చూశావా? జీవితంలో మళ్ళీ యిటవంటి అవకాశం లభించదు. ఆ ప్రాంతాలన్నీ తిరిగి వచ్చావు కద! నా కోసం ఏం తెచ్చావ్? శాంతా ...! అయ్యావో సారీ...! నాకేమీ అక్కరలేదు; నీవు తిరిగొచ్చావ్...! అంతే చాలు అడిసరే...! ఒక్కదానినీ ఈ లోటలో యిలా ఒంటరిగా కూర్చున్నారేం...?' గబగబ వ్రళ్ళు వర్షం కురిపించాడు రామం.

'నీవు వస్తావని నేరీక్షిస్తూ...!' అని రామాన్ని ప్రేమగా చూస్తూ 'బావా...! అన్నిప్రశ్నలూ అయినట్లేనా? ఇంకేమైనా ఉన్నాయా? ఒక్కసారే అడుగు. వాటన్నింటికీ సమాధానాలు ఆలోచించి నే వెళ్లేలోగా చెబుతాను. ఏం...?' అని కొంటేగా 'రామాన్ని చూస్తూ అంది శాంత.

'బన్నీమండి దిగిన చిలుక వలుకులు బాగా పలుకులో ఉండే...!' అని చిరు నవ్వుతో శాంత ముఖంలోకి జ్వరమా 'అది సరేగాని పరీక్షలు బాగా వ్రాశావా?' ముఖంలో గుంభీరతను నింపుకుంటూ అన్నాడు.

'బాగానే వ్రాశానుబావా...తప్పకుండా ప్యాసాతాను. ఎంతైనా నీ సలహాలు ఊరితే

పోతాయా...?

‘ఏమిటబ్బా! నా నలహాలు...?’

‘నన్ను పైచదువులకు పంపేటప్పుడు నీవిచ్చిన.....వాటిని నేనేమాత్రం మరచి పోలేదు జాగ్రత్తగా చదువుకుంటున్నాను కాని బావా...ఒక్కటే సందేహం! నాన్న ఆదో తరహామనిషి. ఏ నిమిషంలోనైనా చదువు అవు చేయమంటాడేమోనని నాకు భయంగా ఉంది.’

‘ఎం...? రాగ నే మరకతగిలించాడా..?’

‘తగిలించలేదు కాని వలకం చూస్తే అలాగే ఉంది. వధ్యలో అవుచేయిస్తే ఎలాగేం?’ బుంగుమూతిపట్టి గారబు చేసింది శాంత.

‘మంచిదే...! మామయ్య చదువు మానెయ్యమంటే మానెయ్యి.’ చిలిపిగా శాంత కళ్ళలోకి చూస్తూ అన్నాడు రామం.

‘ఘోబావా...! ఇలా అవుతే నీతోనేనలు మాట్లాడను.’ మూతి బిగించి అలక ప్రారంభించింది.

రామం చిరునవ్వువస్తూ ‘దేవిగారు అలక ప్రారంభించి నట్లున్నారే...!’ అని తనవైపుకు త్రిప్పుకోబోయాడు. ఏమాత్రం లొంగిరాలేదు శాంత

‘శాంతానీ ఈ అలక చూస్తూఉంటే చిన్నప్పుడు నీ పిప్పరమెంటు బిళలను లిని నా దగ్గర ఉన్న బిళ్ళలకొకసం అలాగడం గుర్తుకు వస్తూ ఉంది. అప్పుడు నానే చేశాడేమో గుర్తుందా? సగంకొరికి మితావగం నీకిచ్చేవాణ్ణి ‘ఛీ...ఎంగిలి’ అని అంహించుకునే దానవు. అప్పుడు పుల్లయ్యచూచు మండిద్దరితగువూ తీర్చేవాడు. ‘అమ్మాయి! మీరు లబ్ధాయి గోరి ఎంగిలి తినాల్సిందే! ఆరు మీకు కాబోయే భర్తగారు కడుండీ!’ అని సంకోషపడుతూ చెప్పేవాడు. నీవేమో ననేమిరా అని బిగతీసుకుపోయేదాని అప్పుడు నేను కాకి ఎంగిలి అంటూ చొక్కా అడ్డుపెట్టుకొని కొరికి యిచ్చేవాణ్ణి. అన్నీ గుర్తున్నాయా...?’ శాంతను బలవంతంగా తనముందుకు త్రిప్పుకుంటూ అన్నాడు రామం.

‘నవ్వించాలని ఈ కబుర్లన్నీ చెబుతున్నావ్! నాకు తెలుసులే! నేనేం వచ్చను.’ అని అంటూనే వ్యాపకలేక

మల్లెలు...

ఫక్కున నవ్వించి శాంత.

‘శాంతా...నేను కోరేదల్లా నీవెప్పుడూ అలా నవ్వుతూ సంతోషంగా ఉండాలనే...! నీ సంతోషంకోసం నీ సుఖంకోసం నేనేమి పోయినా ఫర్వాలేదు.’ అతనిమాటలతో గాంభీర్యం వచ్చుటమైంది శాంతకు.

‘బా...! నీవు నా సంతోషం కోరేవాడవని నాకు తెలుసు. కాని నాన్న మొండి పట్టువడితే ఏం చేస్తావ్...?’

‘ఆ విషయం ఎప్పుడు తెలుస్తుంది. యిప్పుడెందుకు? అదివరే ఎన్నడూ లేనిది ఈరోజు ఒంటరిగా తోటకు వచ్చావే?’

‘ఒంటరిగా రాలేదు. సోహెతురా తో వచ్చాను.’ అని నలువైపులా చూస్తూ ‘శారదా...! కరూ...! ఎక్కడికెళ్లావే?’ అని పిలిచింది.

‘ఇక్కడే ఉన్నాను.’ అని లేచి వాళ్ళవైపు వైపు వచ్చింది శారద. అప్పుడే చీకటి నలువైపులనుండి ఆవరిస్తూ ఉంది. అది తోట కాబట్టి బయలుపడేకం కన్న అక్కడ త్వరగా చీకటిపడుతుంది. రామం లేచి లైటువేశాడు. దగ్గరగా వచ్చిన శారదను రామానికి పరిచయం చేసింది శాంత. ఇద్దరూ పరస్పరం సమస్కారాలు చేసుకున్నారు.

‘మీరేం చదువుతున్నారండీ?’ ప్రశ్నించాడు రామం శారదను చూస్తూ.

‘నేను, శాంత క్లాసుమేట్లు’ సిగ్గు పడుతూ అంది శారద.

‘అలాగా...మీది ప్రాద్రదాదేనా? మీ నాన్నగారేం చేస్తుంటారు?’

ఆ ప్రశ్నలో కళకళలాడుతూన్న ఆమె ముఖం అమవసనిశిలా మారిపోయింది. శారదం తెలియక తీసుకువచ్చాడు రామం.

‘నే మైనా పొరపాటుగా మాట్లాడానా శాంతా...?’ ఆయె మయంగా శాంతను చూస్తూ ప్రశ్నించాడు రామం.

‘చదువా...అటువంటి దేమీలేదు.’

అని కుంగిపోతూ శారద విషయాలన్నీ చెప్పింది. తామిగరూ ఒకరిని విడిచి మరొకరు ఉండని ప్రభావంబందో బంధింపబడినట్లు కూడా చెప్పింది. చొరకు శారద వివాహం జరిగిన తర్వాత తను వివాహం చేసుకుంటానని ప్రమాణం

చేసిన విషయంకూడా చెప్పింది.

అన్నీ విన్న రామం అలా చనలో పడ్డాడు. అలా వదిలిముఖంగా గడిచిపోయాయి—

శాంత మౌనభంగంచేస్తూ తను కాలేజీ కబుర్లు శాంత మంచి మార్కులతో గత పరీక్షలలో ప్యాస్ చేసిన విషయం అన్నీ వివరించింది. ఆ విధంగా కబుర్లతో చాలా రాత్రికూ ముగ్గురూ గడిపారు. ఆ తర్వాత యింట్లోకి వెళ్లారు రామం అలా గొభిరం ఉండి ఏదో తోచిస్తూ న్నట్లుగా ఉండడంతో శారద భయపడింది. తనకు సహించం చేసిన శాంతను మందలించడేమోనని బాధపడింది. ఏవేవో ఊహించుకుంటూ భయపడుతూ ఉండడంతో, చొచ్చుకొచ్చేయడం వల్ల చాలా రాత్రికకు ఆమెకు నిద్ర ఎట్టలేదు

* * *

శాంత శారదలు వచ్చి వారం రోజులైంది. రామం శారదలో ఉన్న సుఖాలకు ముగ్గుడయ్యాడు. తనకు అటువంటి చెల్లెలు ఉంటే ఎంతో బాగుండేదని అనుకున్నాడు. ఈ వారం రోజులలో శారదను రామం, రామాన్ని శారద చక్కగా ఆర్థం చేసుకున్నారు.

ఒకరోజు సాయంత్రం శాంత, శారద ఇద్దరూ తోటకు బయలుదేరారు బయలుదేరే ముందు లక్ష్మణు్యగారు ప్రాద్దాపోక ముందే తిరిగి రావలసింది వారిద్దరినీ ఒకటికి నాలుగుసార్లు హెచ్చరించారు. అలాగే టూ వారు తోటవైపు సడక పొగించారు. వారు తోట చేరుకున్న ఆరగంటకు రామంకూడా అక్కడికి వచ్చాడు. ముగ్గురూ ఒకదగ్గర విశ్రాంతిగా కూర్చున్నారు.

రామం శారదవైపు చూస్తూ ‘మీకు అభ్యంతరం లేపోతే మీ చదువుభారం నేను వహిస్తాను. ఇంత తెలివితల మీలాంటి వాళ్ళకు నవోయం చేయడం మహద్భాగంగా కలుస్తామ...మీరేమంటారు...?’

‘ముందు మీరు నన్ను అలా బహువచనంలో సంబోధించడం మానండి. ఆ తర్వాత అన్నీ విషయాలూ మాట్లాడుకుందా. చూడండి! అవేశం త్వరపడవద్దు. నా పుట్టు పూర్వోక్తాలు వాకే తెలియవు. అటువంటి నన్ను చె

దీని నల్లయితే మీరు నలుగురిలో అవ
చాన్యంపాలు కావాలని వస్తుందో ఏమో ?
పెళ్ళిగా వాని వివాహం జరిగిన తర్వాత తన
వివాహం చేసుకుంటానని శాంత మొండి
పట్టు పట్టింది. అది అంత తేలిక జరిగే
వేరే... అన్న న్యాయంగా అమరిక
అడవిల్లం వివాహం జరిగడమే బ్రహ్మ
ప్రళయంగా ఉన్న రోజులలో నానంటి
దాని సంగతి వేరే చెప్పుక్కర.....'
మాట వూర్తి చేయలేక కంట అడి
పెట్టింది శారద.

'బాధపడకమ్మా! నీవు మాత్రం
కష్టపడి చదువుకో... మిగత విషయాలేవి
ఆలోచించకు ఆ తర్వాత నేమన్నాను. ఆ
పెన్న భగవంతుడు. ఆ రయాయుడు
మంచి మనసుగలవారి నెప్పుడూ బాధ
పెట్టడు.' తన మాటలతో తనకు భగ
వం...డిపై గల ప్రగత విశ్వాసాన్ని
రుజువు చేసుకున్నాడు.

'శాంత నా భారం వహిస్తాను అన్న
ప్పుడే సగం దిగ్మింగను. అయినా
శాంత అన్వతంత్రురాలు. పెళ్ళా క్షణికో
ద్రేకంతో, ఆవేశంతో ఆలా అని ఉంటుం
దని ఊహించుకున్నాను. కాని ఆ నాడు మీ
నిర్ణయం నాకు ఎంతో ప్రోత్సాహాన్ని కలి
గించింది. జీవితంపై విధమైన
ఆశను రేకెత్తిస్తూ ఉంది. కాని మా
మామగారేమంటారో...?' సందేహపడుతూ
అంది శారద.

'అవన్నీ నే చూసుకుంటాను. నీవు
మాత్రం సార్వక నామధేయరాలై వృద్ధి
లోకి రావాలి. కష్టపడి చదువుకుంటే
వితవరత్నా వదిలిస్తాను. మరి నీవు
గెలుస్తావా...? నేనో...?' అన్నాడు రామం
దిరువప్పు పెదమింపై నాట్యం
చేస్తూండగా—

'అన్నయ్యా ... నేనందుకు అర్హు
రాలనా? దీనికి ప్రతిఫలంగా నేను మీకే
మిస్సగలను?' అప్రయత్నంగా శారద
నోటినుండి వెలువడిన మాటలకు రామం
ప్రౌఢము సంతోషంతో సాంగిపోయింది
'చెల్లీ! చాలమ్మా! ఇంతవరకూ ఆ
మధురమైన పిలుపు నోచుకోలేదు నేను.
ఈరోజు నేను ఎంతో అదృష్టవంతు
డను'

రామం మాటలు శారదపై అమృత

వర్షం కురిపించాయి. అమె ఒళ్లు సంతో
షంతో గబ్బిబిడిచింది. 'అన్నయ్యా...!
అన్నయ్యా!' అంటూ అంద భాష్యలు
రాలుమ్మ రామం సాదారణంటి నను
స్కారం చేసింది. అమెను లేవనెత్తి శాంత
ప్రక్క కూర్చుండబెడతూ 'చెల్లీ! ఆ
భగవంతుడు నీ నోట ఆమాట పలికిం
చాడు. చాలమ్మా...! నేను ధన్యుణ్ణి
శ్వాసు' సంతోషంతో ఊగిపోయాడు
రామం.

'నేనందుకు అర్హురాలనా? నా విషయా
లన్నీ తెలిసుండి నన్ను సోదరిగా స్వీక
రించావు నా బరువు బాధ్యతలు స్వీక
రిస్తున్నావు. దీనికి ప్రతిగా నీకు నేనేం
చేయగలగన్నయ్యా?' అశ్రుపూరిత నయ
నాలతో అంది శారద.

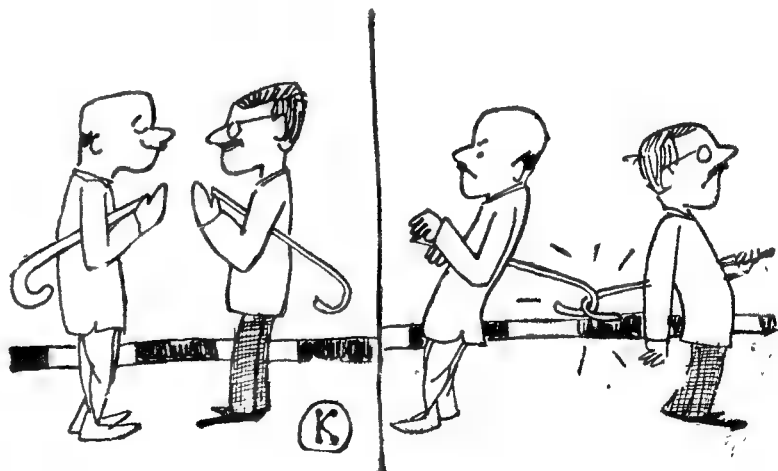
'ఒక చెల్లీ తన అన్నకు యివ్వగల
ప్రేమ తప్ప నాకింకేమీ వద్దమ్మా!
అంతే! నీనుండి నేను అంతకుమించి
ఆశించను' తవ్వయత్వంతో అన్నాడు
రామం.

'బాగుంది! అన్నాచెల్లెల్లిద్దరూ నన్ను
మరిచిపోయారేమిటి? చెట్టతన మనిషి
నొకరిని వేసిక్కడ ఉన్నావనే ధ్యాసైనా
లేదే మీ యిద్దరికీ!' విష్ణూరసడుతూ
అంది శాంత.

'అప్పుడే ఏమైంది? శారద యిప్పుడు
నా చెల్లీ. మేమిద్దరం ఒకటి! ఇక నీ
భరతం పట్టిస్తాం మాడు!'

'బావా! నీ పప్పులేం ఉడకవు. శారద
ముందు నా ప్నేహితురాలు. ఆ తర్వాత
చెల్లెలు. నామాట వింటుందో? నీమాట

వింటుందో? మార్దాంగి!' అతడి శాంత
'అమ్మ బాబోయ్...! మీరిద్దరూకలిసి
నన్ను యిరకాలంలో పెడుతున్నారు.
శాంతమ్మగారూ...! మీకొక దండం పెడి
తారు ఆ పనిమాత్రం చేయకండి!' అభిన
యిస్తూ అంటూన్న శారద మాటలకు
శాంత. రామంలు నిండుగా నవ్వుకున్నారు.
వారిద్దరి నవ్వులతో తన నవ్వును
జోడించింది శారద. తోటంతా నవ్వుల
పువ్వులయ్యాయి. ఆ నవ్వులు వెన్నెలతో
సోటి పడుతున్నాయి. చంద్రుడు మేఘా
లలో దోబూచులాడుతూ మధ్యమధ్య పీచీ
నవ్వుల పువ్వులను ఏరుకుంటున్నాడు.
తన చేతిగడియారాన్ని చూసుకున్నాడు
రామం. 'అరే! మాటల సందడిలో టైమే
తెలియలేదు. లోమ్మిదిదాటింది. వడ శాంత!
అత్తయ్య మామయ్య యిద్దరూ మన
కోసం ఎదురుచూస్తూ ఉంటారు' అని
రామం అంటూ ఉండగానే యింటనుండి
సోలేరు రానేవచ్చాడు వీరిని వెతుక్కుంటూ.
వాడిని చూసిన రామం 'ఏమిటా...!
ఇలా వచ్చావే?' అని ప్రశ్నించాడు.
'మీరా చినదాబూ...! మీరున్నారా!
శాంతమ్మగారు, ఆరి ఎంత వచ్చిన
ఉంకొక అమ్మాయిగోరు యిద్దరూ
తోటకు వీల్చారు. ఆ రిని తీసు
కొని రమ్మని పెద్దయ్యగారు నన్ను
తోలిండ్లు! ఇక్కడికి మీరెప్పుడొచ్చింద్రు
దారా...?' ననుగుతూ అన్నాడు వాడు.
'నే వచ్చి ఇవారాపేపైందిరే! ముందు
నీచెల్లీ మేమండరమూ వస్తున్నామని
వారితో చెప్పు.' అని ముందు వాడిని

తనకింత ఆశ్చర్యకరమైనదని చెప్పుకుంటూ మెల్లిగా వడిచి వెళ్లారు ఆ ముగ్గురూ.

* * *

రాత్రి భోజనాలు చేసి వడుకున్నారు. శాంత త్వరగానే నిద్ర పోయింది. శారద మాత్రం ఆలోచిస్తూ ఉంది. 'రామం అన్నయ్య ఎంత మంచివాడు. ఆ నిండు తనం, హుందాతనం దానికి తగిన చక్కని రూపం, సాబగైన చూటతీరు. కనుకనే ఊరినంతా తన మాటపై నడిపిస్తున్నాడు. అంత గంభీరంగా ఉంటూనే యింత చలాకీగా మాట్లాడుతాడని అనుకోలేదు. అతని వ్యక్తిత్వం ముందు ఈనాటి ఈ పెద్ద ఛదుపులు ఎందుకు పనికి వస్తాయి? ఎటువంటి వాడినైనా అట్టే తన మాటలతో వశకరమకొనే మహత్తు ఉంది అతనిలో. ల్యాగబుద్ధి, నివయ విధేయతలు, అనికత్యము అతనికి పుట్టుకతో వచ్చిన గుణాలలా భాసిస్తున్నాయి. శాంత నిజంగా ధన్యురాలు. శాంత ఆవేశానికి, ఉద్రేకానికి అన్నయ్య నెమ్మదికీ కలిసి పోతుంది, పాతల్లో తేనె కలిసినట్లు.'

'ఇప్పటికీ నా జీవితం ఒక్కడైన నడిచింది. ఆ శ్రీవతిగారు, అన్నపూర్ణమ్మ గారు ప్రభాకరంతో ఎన్నిబాధలు పడుతున్నారో? వారి విషయం తెలపుకు వచ్చినప్పుడల్లా వారిపై నాకెక్కడ లేని జాలి కలుగుతూ ఉంది. ప్రభాకరం యిప్పుడు ఏం చేస్తున్నాడో ఏమో?' పైనిధుగా ఏవో ఆలోచిస్తూ నిద్రాదేవి ఒడిలో తలదాచుకుంది శారద.

శాంత శారదలిద్దరూ భిన్న ప్రస్థితి గిరిగియువతలు. గురికొక్కటై గిరిగిరి కట్టలో చేస్తూ ప్రహేళిక పెరియేరు వంటి మనస్తత్వం శాంతది లోతైనా ప్రతేకంలో. వెడల్పుగా ఉన్నదేట, నెమ్మదిగా, నిండుగా ప్రహేళికే నదిలాంటి మనస్తత్వం శారదది. ఆనేకము రావడానికి, అది తగ్గడానికి ఎక్కువ వ్యవధి అక్కరలేదు శాంతకు. అనలు ఆవేశమే రాదు శారదకు. ఒకవేళ వస్తే త్వరగా తగ్గిడు. ఇద్దరూ ఆందంలో ఒకరినిమించి ముంకరు పోటీపడుతుంటారు. కోరికలు, పోగకలు, ఎవ్వతే సొట్టలుపడుతూ ఎర్ర గులాబీలను గుర్తుకు తెచ్చే ఆ ముగ్గురు

మల్లెలు...

అరవిచ్చిర మందారాలతో పోటీపడే ఆ పెదమలు, ముఖంలో చురుకుదనం, కళ్ళలో చిలిపితనం వివరిస్తేనా యిట్టే అకర్షించ గలదు శాంత.

కష్టాలలో పెరిగినా పోషణ సరీగా లేకపోయినా శారదను ఒకసారి చూస్తే మరొకసారి చూడకుండా ఉండలేరు. చంద్రబింబంలాంటి ముఖం, కొనదేలిన ముక్కు తెల్లని చాయగల ముఖానికి తుమ్మెద రెక్కలలాంటి నల్లని కళ్ళు ఆమె అందాన్ని యినుమడించ జేస్తాయి. ఆభరణాలు లేకున్నా కళగరి ముఖంతో, పెదమలపై లాస్యం చేసే చిరునవ్వుతో ఎంతో అందంగా కనుపిస్తుంది శారద.

వారిద్దరి మనోభావాలకు తగినట్లుగానే వారి ప్రవర్తన ఉంది. ఏవనినైనా బాగా ఆలోచించి, తనలోలాను ఆ పనిని గురించి తర్కించుకొని తమ చేస్తున్న పని సక్రమమైనదే అని రూఢి అయిన తర్వాత గాని ఆ పనిని ప్రారంభిస్తుంది శారద. అందుకు పూర్తి విరుద్ధం శాంత. శాంత శారదకయ్యే ఖర్చులు భరిస్తున్నప్పటికీ, బాగా ఆలోచించి విత్యనసరమైన ఖర్చులకు తప్ప, విలాసాలకుగాని, వృధాఖర్చులకుగాని చిల్లిగవ్వ ఖర్చుచేయనిచ్చేది కాదు. శారదలో స్వేహం కలిసిన తర్వాత శాంతచేసే మజాబాఖర్చులు కూడా చాలావకు తగ్గాయి.

* * *

శాంత, శారదలకు అక్కడ శలవులు ఉత్సాహంగా గడిచిపోతున్నాయి. వారిద్దరూ ప్రతినిత్యమూ తోటకు వెడుతున్నారు. సాయంకాల మువగవే రామంకూడా విధిగా తీరిక చేసుకొని తోటకు వస్తున్నాడు. ముగ్గురూ కాలం తెలియని కమర్లతో చీకటి వడేంతవరకు గడుపుతున్నారు. ఆతర్వాతంట్టికి వెళ్లి భోజనంచేసి, పుస్తకాలు చదువుతూ ఆ తర్వాత నిద్రపోతున్నారు. ఇది వారి దినచర్య.

శారదకు లక్ష్మయ్యగారి యింటో ఆ కొద్దికాలంలోనే చదువు పెరిగింది. పాఠ్యతమ్మగారిని అత్తయ్య అనీ, లక్ష్మయ్య గారిని మామయ్యా అని పిలుస్తూ వారికి సంతోషాన్ని కలిగిస్తూ ఉంది. పాఠ్యతమ్మ

గారికీ కనిలో నవాయకడుజ్జా ఆమె మెప్పును పొందుతూ ఉంది. ఆ వృద్ధులందఱులు రామంద్వారా శారద నిషయాలు విని ఆమెపై జాలితలచారు. శారద చదువు బాధ్యత రామం వహించాడని తెలుసుకొన్నప్పుడు ఆయన సంతోషించారు. శారద తన సత్ప్రవర్తనతో అందరి ప్రేమకూ పాత్రురాలైంది. తన చదువు విషయంలో అందరి ఆమోదం లభించడంతో శారద హాయిగా నిట్టూర్చింది.

ఒకరోజు లక్ష్మయ్యగారు కట్టించిన ఆయానికి ముగ్గురూ వెళ్లారు.

పూజారిని నియమించి, ఆ దేవాలయానికి కావలసినంత సింరాస్తినీ తమ పొలాలనుండి వ్రాసిచ్చారు లక్ష్మయ్యగారు. అలయంలో రెండుపూటలూ నిత్య నైవేద్యాభిషేకాలు జరుపుతుంటాడు పూజారి. వర్షదినాలలో ప్రత్యేకపూజలు, పేదలకు అన్నదానాలు రామం దగ్గరనుండి స్వయంగా జరిపిస్తాడు.

వీరు వెళ్ళగానే పూజారి వారిని సాదరంగా ఆహ్వానించి వారి చేతులలో ఉన్న టెంకాయ, తదితర పూజాద్రవ్యాలు అందుకొని వారిగోత్ర నామాలతో పూజ ప్రారంభించాడు. శాంత గంట అందుకోలేక ఒకచేతితో రామం భుజాన్ని అనరా చేసుకొని కొద్దిగా ఎగిరి సురొక చేతితో గంటను వాయిచింది. వారిద్దరినీ సంతోషంగా చూస్తూ న్నిచుంది శారద. అప్పుడే పూజ ముగించి మంగళహారతి తీసుకు వచ్చిన పూజారికంటకూడా ఈ దృశ్యం వడింది. ముసీముసీగా తనలో తాను నవ్వుకున్నాడు. 'గ్రామంలో అందరికీ తెలుసు శాంతా రామం యిద్దరూ కొవ్వోయే దంపతులని. వారిద్దరూ కలిసి ఎట్టేనా వెళ్ళినా, ఒకరిని ఒకరు చనువుగా పిలుచుకున్నా ఎవరూ విడదూరవడరు. ఆశ్చర్యించరు.

ముగ్గురూ పూజారి తీసుకువచ్చిన హారతిని భక్తితో కళ్ళ కద్దుకున్నారు. ప్రసాదం నోట్లో వేసుకొని అక్కడఉన్న అరుగులమీద కూర్చున్నారు. ఆ అలయం చుట్టూ ఉన్న తోటకు చూసి వస్తానని శాంతను, రామాన్ని ఒంటరిగా ఒదిలి వెళ్ళింది శారద.

'శాంతా దేవుడి నీ కం నరం కోడు కున్నావ్?'

'నా బావప్రేమ చిర కాలం నాపై యిలాగే ఉండా...' సిగ్గుతో తల ఒంచు కొని మిగతామాటలు పూర్తి చేయలేక పోయింది.

'ఊ...అలాగా? అదేమంత అసాధ్యమైన కోరికని...?'

'ఏమో...? రేపు ఏ కన్నెపిల్లైనా నా బావమనసు దోచే వలలో వేసుకుంటే...! అప్పుడు నేనేం కావాలి?' క్షణంలో శాంతముఖం కవళికలు మారి పోయాయి. ఆమెకళ్లు విద్రితంగా కదిలి చెమ్మగిల్గాయి. శాంత అందమంతా ఆమె కళ్లల్లోనే ఉంటుంది. రామం ఎప్పుడూ ఆమె కళ్లనే వర్ణిస్తూ ఉంటాడు.

'అదేమిటి? ఇంతే నా నీవు నన్ను అర్థం చేసుకున్నది?'

'క్షమించు బావా! కీడంచి మేలెంచ మున్నారు పెద్దలు. రేపేదైనా జరిగితే నేను భరించలేను (వతి చిన్న విషయానికి నేనెంతగా బాధపడతానో నీకు తెలుసు. నీవు నన్ను అర్థం చేసుకున్నట్లు అమ్మా...! నాన్న...! కూడా నన్ను అర్థం చేసుకోలేరేమో...?' చెమ్మగిలిన కళ్లను పమిటలో తుడ్డుచుకుంటూ అంది శాంత.

'నీ కనలు ఆటువంటి ఊహ ఎందుకు వచ్చింది?' కృశ్ణనీమార్కు ముఖం పెట్టి ప్రశ్నించాడు.

'ఎందుకో బావా...? అప్పుడప్పుడు నాకు భయం కలుగుతూ ఉంటుంది. నీవు అందగాడివి. పైగా తండ్రితో చనువుగా ప్రేమగా మాట్లాడుతావు. ఊరిలో పెద్దరికం! నిమ్మ వలలో వేసుకోవడానికి నీ మనసు మార్చునా? ఎవరైనా స్వార్థపరులు ప్రయత్నించ వచ్చు' అనుమాన పడతూ అంది శాంత.

'పిచ్చివానా...? నీదావ అంత చపంచిత్రుడనుకున్నావా...? ఎంపడిన వారందరి వెంటపడడానికి? ఒకవిధంగా ఆశ్రయి నిమ్మ నేనే చేయాలి. కాని నీపై నాకు ఆ విశ్వాసం, నమ్మకం రెండూ ఉన్నాయి. పిచ్చి పిచ్చి ఆలోచనలు మనసులో పెట్టుకుని బాధపడకు' లాలిస్తున్నట్లుగా అన్నాడు రామం.

'అంతలో శారద బోయిపో తిరిగి అయిదన్న చోటికి వచ్చింది. శాంత ముఖంలో వచ్చిన మార్పు ఆమెకు అర్థం కాలేదు.

ముగ్గురూ మౌనంగా యింటివైపు నడిచారు—

శలవులు పూర్తయ్యాయి. శాంత,

శారద రెద్దరూ వ్యాఖ్యానం: డి. సి. రెండవ సంవత్సరం చదవడంకోసం రామం వద్ద శలవుతీసుకొని బయలుదేరారు. వాళ్ల నిద్దరినీ బస్సువరకు సాగనంపి జాగ్రత్తగా ఉండవలసిందని చెబుతూ యింటికి తిరిగి వచ్చాడు రామం.

(ఇంకా ఉంది)

ఉబ్బసానికి కొత్త (?) చికిత్స

ఈమధ్య ఢిల్లీలోని వటేల్ ఇన్స్టిట్యూట్ |వైద్య సంస్థ| వారు తెలుగులో వెల్లెపాల అనబడే ఆకుమీద పరిశోధనలు కొన్ని జరుపుతున్నట్లు బయిన్స్ పీక్స్ లో శ్రీ కిరేకర్ అనే ఆయన రాశారు. దీనితో విశేషం ఏమిటంటే ఈ ఆకు ఉబ్బసంలో బాధపడేవారికి మంచి గుణం ఇస్తుందిట. ఇంగ్లీషులో దీనిని బయిల్ ఫోన్ అన్ ట్యాటా అంటారు.

ఆన్ ట్యాటా అన్న పేరునిచ్చే ఈ ఆకు ఉబ్బసానికి వాడేవారని గ్రహించవచ్చు. ఇవి ఎక్కువగా దక్షిణ, తూర్పు భారత దేశ ప్రాంతాలలో దొరుకుతుంది. ఈ ఆకులో ఉండే రసాయన పదార్థాలమీద ఇంతకీముందే బారతదేశంలో కొన్ని పరిశోధనలు జరిగాయి. ఢిల్లీ వైద్యసంస్థవారు చూపిస్తున్న ఆసక్తివల్ల ఇతర కేంద్రాలలోనూ శాస్త్రజ్ఞులు తమ పరిశోధనలు మొదలు పెట్టారు.

ఈ వెల్లెపాలకు చికిత్స ఎలాగ వెయ్యాలి? ఆరు రోజులు వరుసగా వెల్లెపాల ఆకుని తెల్లనారిజామున 4, 5 గంటలమధ్య చులి తినాలి. తిన్న తర్వాత విశ్రాంతి అవసరం, కాఫీ, టీవంటి సానీయాలు సేవించరాదు! ఆకు తిన్న మూడు గంటల తర్వాత పుచ్చుకోవచ్చు. . . .

ఈ ఆరు రోజులూ ఆకు తిన్న వారికి నోరు పుయ్యటం, ఆలస్యపి, వాటినిండా చేదు, కలవరంగా ఉండటం, తుమ్ములు—ఇవన్నీ అధికంగా ఉంటాయి.

ఆ తర్వాత ఉబ్బసం తగ్గిపోతుంది— అందరికీ కాకపోయినా ఈ చికిత్స తీసుకున్న

వారిలో అధిక సంఖ్యకులకి! ఈ విశ్లేషణ తెలిసిన వ్యక్తి ఒకరికి ఏనాడూ ఉబ్బసం ఉండేది. ఆరు రోజుల చికిత్స తర్వాత ఇంకా మించు మాయమయి పోయింది!

సాధారణంగా ఉబ్బసం కొన్ని పదార్థాల పడకపోవడంవల్ల వస్తుంది, అంటారు. ఈ పడకపోవడాన్ని ఎల్లర్జీ అంటారు. ఉదాహరణకి కొందరికి దూది పడదు. మరి కొందరికి పువ్వుల వాసలు ఎడవు |ఒకాయనకి ఆయన అత్తగారి పోల్ చూసినా ఉబ్బసం వచ్చేదట! ఈ ఎల్లర్జీవల్ల ఉబ్బసం వస్తే వెల్లెపాల ఆకు తీసుంటేవల్ల దేహం ఎల్లర్జీ లకి బంధపారిపోయి ఉబ్బసం రాదని వటేల్ ఇన్స్టిట్యూట్ లోని నిపుణులు కొంచెం భవిస్తున్నారు.

వెల్లెపాల ఆకులో కొన్ని రసాయనిక పదార్థాలు వాంతులు కలిగిస్తాయి. కాఫీ, టీ విశేషం డాక్టు రాకుండా ఉండటానికే తప్ప మరెందుకూ కాదని ఒక నిపుణుని అభిప్రాయం.

సాధారణంగా, వ్యక్త పదార్థాలలోనుంచి రసాయన పదార్థాలని సారాయం, బెంజిన్ మొదలయిన ద్రావకాల ద్వారా తీస్తారు. ఆర్థోటోరేడం పద్ధతులలో అధికంగా పీటిస్ వాడుతారు. ఇకపయిన జరిగే పరిశోధనలు పీటిస్ సహాయంతో తీసిన పదార్థాలపైదే జరిగితే బాగుంటుందని ఇక్కడ పరిశోధన ప్రారంభిస్తే నిపుణులు ఒకరు ఈ విశ్లేషణలో అన్నారు. భారతదేశంలో ఈ పరిశోధనలే తప్ప ప్రాప్తా హం చొరకటం లేదని, ఇదే భారతీ కోన సాగితే విదేశీ సంస్థలు మాత్రమే పరిశోధనలు జరిపి వాళ్ళ ఫలితాలని వ్యాపారానికి వినియోగంకోసమవునని కొందరు అంటున్నారు.

ఎల్లర్జీ ఆనేది గ్రీకు భాషలోని ఇతర (కియ) అన్న పాటలలోనుంచి వచ్చింది.

తీ. ఎల్. కొత్తాచారి

ఈయ్య దేవులు మగవారికి విక్కువ అంటారు మీరేమంటారు?

మగవారికి విక్కువ అంటారు.

పి. వి. ఎస్. నాగులుప్పలపాడు

రామలక్ష్మిగారూ, విద్యావంతుడైన పురుషుడు విద్యలేని స్త్రీని వివాహం చేసుకుంటున్నాడు కదా? ఆ విధంగా స్త్రీలందుకు చేయకూడదు?

నిక్షేపంలా చేయవచ్చు—కాని తెలివైన వాళ్ళు విమనుకుంటారో అని వెనక తీస్తారంతే. భార్యని బోషించకం స్త్రీమతు ప్రధానంగాని దీగ్రీలు కాదు.

పి. హెచ్. ఆర్. ఆగిల్వాల

నా మనోభావాను పత్రక ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలుపదలించాను. ప్రచురించకలరా?

పత్రకలో ఎందుకుసార్, పిటిషన్లు నంనంది. ఎన్. ఎస్. ఆర్. కాటూరు.

మహాశివ శ్రీ శ్రీ గారి రచన 'ఓ మహాత్మా' ముహూర్తి, అనే గేయం దొరకటం లేదు...

ఎందుకు దొరకదు. శ్రీ శ్రీ వర్ణనం మూడో సంపుటి ముప్పుయి నాలుగో పేజీలో ఉంది!

టి. ఎస్. ఎస్. తుమ్మికి

అమ్మాయిలకే ముందు ఉద్యోగాలు—అబ్బాయిల కన్న. మీరేమంటారు.

మీరలా చెప్పేస్తుంటే నేనెమంటాను—కనీసం కొంత కాకపోతే కొంతైనా తెక్కులు పిసి పాక్కుల మాపి, మరీ ఇలాంటి స్టేట్మెంట్లు పారేయ, మంటాను.

పి. సి హెచ్, శివిన

దేవుడున్నాడని నను, లేడని మా మామయ్య రోజూ వాదించుకుంటున్నాం. దురింతకీ దేవుడున్నాడా? లేడా? మీ ఉద్దేశ్యం ఏమిటో తెలుతారా?

ఈ రోజుల్లో, మీ ప్రపంచంలో ప్రతిబుద్ధి బోజనం ఉన్న ప్రతివాడూ—ప్రత్యక్ష సాక్షికదా—దేవుడనే వాదెక్కో ఉన్నాడని!... ఇంకా అంత అనుమానం ఎందుకు మీ మామయ్యకి?

పి. ఎస్. పి. ఆర్. డోయిలూరు

విమంశి రామలక్ష్మిగారూ స్త్రీకి ఏది ముఖ్యం? మనసా? మాంగళ్యమా? భాత్యత్వమా?

బొత్తిగా పినిమా పెట్టిప్పు ప్రశ్నలు వేస్తే పిలా? మనసూ మాంగళ్యం అంటే నాగేశ్వరరావు పాత్రీ అంటారు. పోనీ మాతృత్వం అంటే రామారావు పాత్రీ అంటారు. పెద్ద విశ్లేషణలు చెప్పాలి—

బిసి మూడూ అందామేమిటి—గోడమీద పిల్లి వాటుగా ఉంటుంది!

డి. ఎల్. కె. కొడాలి.

జీవితం జీవితంగా ఉంటోంది...వద్దాలుగు సంవత్సరాలైంది కాపురానికి వచ్చి. వా తిప్పుడు ఇరవై తొమ్మిదేళ్లు...

కాగుంది. బ్రాడమైన ఈ వయస్సులో జీవితం డల్ గాఉంది అనుకుంటే—అర్థం లేదు.కాస్త రోటీన్ మార్చి మాడు చిట్టతల్లి. రోటీన్ మార్చడం అంటే కొండతప్పి ఎలకని పట్టు సక్కురలేదు. రోజూ తినే అన్నానికి ఇదులు వో వారం వోట్లెట తిన్నా మార్చే!

ఎమ్. జె. బరంపురం.

మీ మాటిగా పోయే మనస్తత్వం; తాటాకు చప్పుళ్లకి బెగిరిపోకుండా ధైర్యంగా నిలబడడం, మీ సున్నితమైన హాస్యంతో కూడిన జవాబులు నాకెంతో నచ్చాయి...

దడుసుకునే వాళ్ళనే దెయ్యాలు భయపెడతాయి సోదరీ, అందుకే లోలోపల భయం భయంగా ఉన్నా, పైకి గంభీరంగా ఉండాలి!

ఎమ్. ఎస్. విశాఖపట్నం.

మీ పరిచయస్తులు మీ ఇంటికి వస్తే ఏమిటి చేస్తారు?

ఏముందీ, మట్టాన్ని కట్టేసి రెయ్యాన్ని విప్పేయ్ టీటీ, అని మా చిన్నదాన్ని కేక వేస్తాను!

జె. కె. ఎమ్, తిరుపతి.

హాప్ యు ఆర్ ల్ ఇన్ ది వెల్. ఐయామ్ సేఫ్ హామర్.

ఎస్, బయ్యామ్ ఇన్ ది వెల్—పై బోయ్! [నీ కుశలప్రశ్న వదిలినా యింకొక్కడుంటాను!]

ఓ. ఆర్, మోపూరు

నాకు బదులు ఇవ్వకపోతే మీకు గర్వం అనుకుంటే జాగ్రత్త సుమా

అంతేగామరి—పెడితే పెచ్చి లేకుంటే కార్తం!, ఇదేం కొత్తకాదు చిట్ట చెల్లెలా—వ్యాసన సుజాం!

జానార ప్రభాకర్, నూజివీడు

మాకు మీమీద అనూయలేదు. కాని మీ బోర్ భరించలేక చుస్తున్నాం ... మీబోటి అసాధనకపులు ఆంధ్రపత్రికలో ఉండబట్టే మా బోటివారు పంపిన వ్యాసాలు కనీసం చెనక్కన్నా తిరిగి రావడం లేదు...

అసలు బాధ అదా బాబూ!...అసాధనకపులు కాదు మీరు అనవలసింది—కోరిమిస్తు. ఏ పత్రికకేనా, రెగ్యులర్గా వ్రాసే కోరిమిస్తులు ఉంటూ వుంటారు. వారి వల్ల తమరి వ్యాసాలు అచ్చుకావడం లేదనుకోవడం అపోహ. కాక పోతే—మీ అనుమానం అంతే. మాలాంటి వారందరం వ్రాయడం మానేస్తే మీ రచనలు అచ్చయి తీరతాయన్న గ్యారంటీ ఏమిటి? లేక, ఉందా?

పి. వి. ఆర్, నంల్రగచ్చి

జీవితాన్ని పుస్తకాల్లో చెప్పేటటు, నా వడం సాధ్యమా? సాధ్యమా?

ఏపుస్తకాల్లో చెప్పినట్లో చెప్పకపోతే ఎలాగ సార్?

డి. పి. డి, మహాదేవపురం

మీరంటే వాక్విధమైన ఏవగింపు. అయిష్టత. అయినా పత్రికరాగానే మొదట చదివేది ప్రశ్నవల్లించాత్రమే. కారణం ఏమిటంటారు?

అయిష్టమైన పని ముందు చేసి ముగిద్దామన్న అత్రత అయివుంటుంది!

ఆర్. వి. జెంగులూరు

సమాజంలో స్త్రీ వేశ్యాప్రతికి 'దిగడానికి కారణం?

భుక్తి గడవక. వేరు వుల్లి తెలియక.

వక్కర్లెట్ట ఉద్దేశ్యం ఏమిటి?

రాబినోవాడ్ ఉద్దేశ్యాలే—ధనికుల్ని దోచి పెడతా! పంచాలి |విగిలతే!

కె. ఎస్. హైదరాబాదు

అదేమిటి? సంవత్సరం ఆ తరువాత వుట్టారు?

పుట్టుక మర యిస్తారతో పని లేకుండా జరుగుతుంటుంది నిరూపించడానికేమో. నన్నే నేనీ ఎంకుకోమంటే ఏ రెండు మూడు లేదీలలోనో ఎంచుకునేదాన్ని—వేబులు భాగీగా ఉండవచ్చుడు.

ఎస్. ఆర్. ఎమ్, గుంటూరు

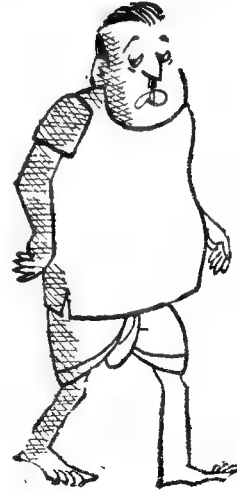
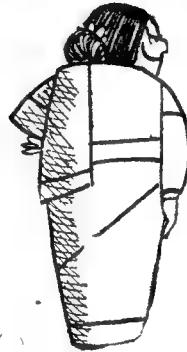
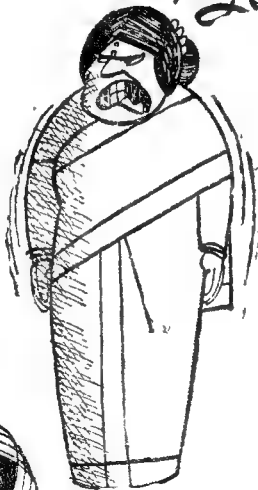
నాకు వదలకొండేళ్లప్పటినుంచీ... ఇది వాను

దేనా వయస్సుతో ఎంచేతో అలా భా తం క్రిందులుగా రసి చివాట్లు తింటూ వుండేదాన్ని! మీరెవరో కారణంవన్నులుగా ఉన్నారా? ●

మడైతే ఇది
బూలా పెద్ద విషయం
నానా!!

కాదు!
బున్నదే!

సరే! మున్న
చెప్పి నట్టే
నింటాటే!!

* మహేష్ *

కాదు సుమా! కాదు కాదు సుమా!

[గతసంచిక తరువాయి]

ఇ ఒక ఊళ్లో కామయ్య, కామమ్మ అనే దంపతులు ఉన్నారు. వారికి వివాహం జరిగి యాభై సంవత్సరాలు అయింది. ఆ సందర్భంలో వారు ఎమ బంధువులను మిత్రులకు పెద్ద విందు చేశారు. ఆ విందుకు వచ్చిన బంధువుల్లో ఒకాయన కామయ్యగారితో యిలాగ అన్నాడు.

'మీ వివాహం జరిగి యాభై సంవత్సరాలు అయింది కదా! ఈ యాభై సంవత్సరాల వైవాహిక జీవితంలో గత విశేషాన్ని తెలుసుకోవాలని మాకు చాలా కు - హరింగా ఉంది'

'ఈ యాభై సంవత్సరాల్లో నేనూ గా భార్య యెవ్వో సుఖాలు అనుభవించాం. యెవ్వో కష్టాలు ఎద్దాం. ఏ ల్లాం లకు పెళ్ళిళ్ళు చేశాం. యెవ్వో గొడవలు జరిగాయి. కాని యే సందర్భంలోను కూడా మా యిరువురి మధ్యా భేదాభిప్రాయం అనేది యెప్పుడూ రాలేదు. ఎప్పుడూ మేము యిద్దరం కూడా ఒక నిర్ణయాన్ని అనుసరించే వ్యవహరించేవాళ్ళం. అని

సమాధానం యిచ్చాడు కామయ్య.

'యాభై సంవత్సరాల కాలంలో ఒక్క సారి కూడా భార్యభర్తల మధ్య భేదాభిప్రాయం రాలేదు అంటే అది చాలా గొప్ప విషయం. అది మీకు యెలాగ సాధ్యం అయింది?'

'అది చాలా సులభం. పెళ్ళి అయిన మొదట్లోనే నేనూ నా భార్య కలిసి ఒక నిర్ణయానికి వచ్చేశాం. పెద్ద విషయాల్లో నేను చెప్పినట్లుగా ఆమె వ్యవహరించాలి. చిన్న విషయాల్లో ఆమె చెప్పినట్లుగా నేను వ్యవహరించాలి. ఇది ఆ నిర్ణయం. ఆ నిర్ణయాన్ని పూర్తిగా అమలు జరపడంతోనే మా మధ్య యెప్పుడూ భేదాభిప్రాయం కలగలేదు'

'అయితే యింతవరకు యెవ్వి పెద్ద విషయాల్లో మీరు చెప్పినట్లుగా మీ భార్య వ్యవహరించింది?' అని తిరిగి ఆ బంధువు ప్రశ్నించాడు.

'అచ్చే! ఇంకా రకు పెద్ద విషయం అంటూ నేనీ రాలేదు' అని సమాధానం ఇచ్చాడు కామయ్య.

ఇక్కడ కామయ్య చెప్పినదాంటో అబద్ధం యేమీ లేదు. యాభై సంవత్సరాలలో కామయ్యగారు, అలాని భార్యకూ భేదాభిప్రాయం రాని మాట, నిజం. కాని అది యెలాగ సాధ్యపడింది? ఆ యాభై సంవత్సరాల కాలంలో జరిగిన ప్రతి విషయాన్ని చిన్న విషయంగానే బావించడం జరిగింది. అందువేత ప్రతి విషయంలోను కామయ్య చెప్పినట్లుగా కామయ్య ప్రవర్తించాడు. ఇక అప్పుడు భేదాభిప్రాయానికి అవకాశం యెక్కడ ఉన్నది?

కామయ్య తన భార్య విశేషత్వానికి ఒక సిద్ధాంతాన్ని ముసుగును కప్పాడు. ఈ విధంగా మన నాయకులు యెప్పుడు ప్రవర్తించారు? అని వందలాది ప్రశ్నించగా మాధావరాజు చెప్పడం ప్రారంభించాడు.

1970 సంవత్సరం 'అక్టోబరు 25వ తేదీన మంత్రి అగజీన్ రావ్ పాజీతో ఒక బహిరంగ సభలో మాట్లాడుతూ యిలాగ అన్నాడు.

'తన అధ్యక్షతను ఉప్పు కొంభ్రేసు పార్టీ - కమ్యూనిస్టు పార్టీతో కాని మరియే

రాజకీయరక్షణలో కాని జాతీయ స్వయితో కాని రాష్ట్రస్వయితో కాని ఎన్నికల బృందం చేసేకొనదు. అయితే అనవర మైన చోట్ల యితర పక్షాలతో 'స్థానిక మైన సర్దుబాటు' చేసేకొనే అవకాశం లేకపోలేదు.

జగజీవన్ రావు అధ్యక్షతను ఉన్న కాంగ్రెసుపార్టీ కేరళ రాష్ట్రంలో కమ్యూనిస్టు పార్టీతోను ముస్లింలీగుతోను యెన్నికల బృందం చేసేకొన్నది.

తమిళనాడులో ద్రవిడముప్పైట కుట్ర, కమ్యూనిస్టుపార్టీ, ముస్లింలీగు లతో పక్షాలు కలిసిన ఫ్రంటుతో యెన్నికల బృందం చేసేకొనడానికి జగ జీవన్ రావు కాంగ్రెసు వ్రయ్యించింది. కాని బృందం కుదరలేదు. బృందం ఏదరకపోవడానికి కారణం ఏట్లా పంప కంలో వచ్చిన భేదాభిప్రాయాలే కాని ఏకాంతాలకు సంబంధించిన భేదాభి ప్రాయాలు యెంత మాత్రం కాదు.

ఈ యెన్నికల బృందాన్ని గురించి జగజీవన్ రావుకు ప్రశ్నించినట్లయితే యిది ప్రజల 'స్థానికమైన సర్దుబాటు' అని అరను తప్పుకోవచ్చును.

'ఇరర పక్షాలలో కాంగ్రెసుపార్టీ యెన్నికల బృందం చేసేకొను' అని చెప్పిన జగజీవన్ రావుకు కేరళలో 'స్థానికమైన సర్దుబాటు' అనే పేరుతో కమ్యూనిస్టు పార్టీతోను ముస్లింలీగుతోను యెన్నికల బృందానికి అంగీకరించాడు.

ఇక్కడ కామయ్య వెప్పిన ఒడంబడిక యెప్పటి అంటే పెద్ద విషయం అన్న కొడుయ్య నిగ్గులుంచాలి. చిన్నవిషయాలు మాత్రం కామయ్య నిగ్గులుంచాలి. కాని మూఖ్యైవంవల్ల తొందరగా సంఘటన లను చిన్నవిషయంగా జాలిం కామయ్య కొనుమ్మ నిగ్గులుతను శిరసావహించాడు.

ఈ పరిస్థితిలో—
కమ్యూనిస్టు పార్టీతోను, ముస్లింలీగు లతోను చేసేకొన్న బృందాన్ని కేరళ లో 'స్థానికమైన సర్దుబాటు' అని చెబుతున్న జగజీవన్ రావుకు—

ప్రతిసంఘటనను చిన్న విషయం గా భావించి, భార్యమాటను 'జనదానిని కాను య్యకు—లేదా యేమిటి' అని మాడామణి ప్రశ్నించగా చంచలరావు యింకో కథ

ముగ్గురుమూర్ఖులు

చెప్పడం ప్రారంభించాడు.

'ఒక ఊళ్లో రత్తయ్య అనే ఆసామీ ఉండేవాడు. రోజూ కోటలోనికి వెళ్ళి రాజా కాళ్ళు పట్టడం అతని పుత్తి.

ఒకనాడు రత్తయ్యకు దూరపు బంధు వైన ఒక ముసలిమ్మ చనిపోయింది. ఆమెకు రత్తయ్య మినహా బంధువులు యెవరూ లేరు. అందుచేత ఆమె తాలూకా గంగ్లో రత్తయ్యకు వచ్చాయి.

ఆరాతి రత్తయ్య నూమూలుగా కోట లోనికి వెళ్ళి రాజాకాళ్ళు పడతున్నాడు ఆసామీ రాజా మాటలకును 'రత్తయ్యా! ప్రజల పరిస్థితి యెలాగా ఉంది?' అని ప్రశ్నించాడు.

'బాబూరూ! ప్రజల తాలూకు దూరపుబంధువులు చనిపోతున్నారు అంబు చేత వాళ్ళ నగలు ప్రజలకు వచ్చినట్లు న్నాయి. కాబట్టి ప్రజలందరూ చాలా ఆనందంగా ఉన్నారు' అని రత్తయ్య సమాధానం యిచ్చాను.

మరొక రత్తయ్య ఆ గలను కలి గించగా నిమ్మకాయంత బంగారం వచ్చింది.

'ప్రజల పరిస్థితి యెలాగా ఉంది?' అని రాజా ఆరాతివాడ రత్తయ్యకు ప్రశ్నించాడు.

'ప్రజలకేం బాబూగారూ? అందరూ ఆనందంగా ఉన్నారు. అందరినీ నిమ్మ కాయంత బంగారం ఉన్నది' అని రత్తయ్య జవాబు ఇచ్చాడు.

మూడవవాడు ఒక దొంగ రత్తయ్య యింటో ప్రవేశించి ఆ బంగారాన్ని యెక్కుకుపోయాడు.

'ప్రజల పరిస్థితి యెలాగా ఉంది రత్తయ్యా?' అని రాజా మూడవరాతి కూడా ప్రశ్నించాడు.

'ఏం చెప్పను? బాబూగారూ! దేశంలో దొంగతనాలు యెక్కువైపోయాయి. ప్రజల దగ్గరకప్పు బంగారాన్ని దొంగలు యెక్కు కొని పోతున్నారు. అందుచేత ప్రజలకు చాలా దుఃఖంగా ఉన్నది' అని రత్తయ్య జవాబు ఇచ్చాడు.

ఇక్కడ రత్తయ్య తనదగ్గర బంగారం ఉంటే, ప్రజలందరి దగ్గరాకూడా బం

గారం ఉందని అనుకున్నాడు. అలాగే తన బంగారం పోతే, ప్రజల బంగారంకూడా పోయిందని రత్తయ్య అనుకున్నాడు.

ఇది చాలా విచిత్రం కదా! ఇటువంటి అవిచిత్రం గా యే మంత్రి గ్రహణించాడు? అని చంచలరావు ప్రశ్నించాడు.

'1969 వ సంవత్సరం మేనెలలో, కైరోకు వెండి 'ఆల్ అహ్' అనే పత్రికకు ప్రధానమంత్రిని గురించి వీ యింటర్వ్యూ యిచ్చింది ఆ సందర్భంలో ఆమె యిలాగ ఉంది.

'ఉత్తరగంగా' అనబడే నర్మం భారత దేశంలో పెరుగుతూ ఉంది. వ్యక్తులు సదృశకు యెన్నిక అవుతున్నారు. 'గరి కొంతమంది ఉత్తరగంగాలో ప్రవేశిస్తున్నారు...నీరు ఉత్తరగంగాకి దానడం అంది కొన్ని సంవత్సరాల క్రిందట ఆలో కొందర కుడా పీలులేని విషయం.' అని మాడామణి ఇంది రా గాంధీ యిచ్చిన యింటర్వ్యూ గురించి చెప్పాడు.

'అవును. ఇందులో సారాంశం యేమిటి ఉన్నది' అని ప్రశ్నించాడు చిదంబరం.

'ఒకవ్యక్తి తన రోహితకు తగిన పక విని సెందినప్పుడు—ఇది కొన్ని సంవత్సరాల క్రిందట ఆలోపించడానికి కూడా పీలులేని విషయం' అని అనడానికి సర కాశం కేదు. ఎందుచేతనంటే' అని మాడా మణి వెప్పడం ప్రారంభించాడు.

'ఒక వ్యక్తి సదవులకు యెన్నిక కొర అన్నా, ఉన్నతోవ్వోగలో ప్రవేశించాలన్నా అతనికి కొన్ని అంశాలను అవసరంకొద్దీ రోజుల్లోనో, వాడ్చి నెలల్లోనో యెవరూ ఈ అంశాలను సంపాదించలేదు. ఉన్నత సదవులను సాందడానికి అగిన అర్హతలను సంపాదించడానికి యెవరికైనా కొన్ని సంవత్సరాల కాలం పడుతుంది. ఆ సమయం తానే అతని భవిష్యత్తును గురించి ఊహించవచ్చును. ఉదాహరణకు ఒక వ్యక్తి 'యం. బి. గి. యస్' చరువుతున్నప్పుడే అతను 'డాక్టరు' అనితాడని ఊహించ వచ్చును కదా!

అర్హుడైన వ్యక్తి ఉన్నత సదవులను సాందించుకోనే— ఇది కొన్ని సంవత్సరాల క్రిందట ఊహించడానికి కూడా పీలులేని విషయం అని అనవలసినవస్తుంది. ఇది అమెరిషయంలో వూర్తిగా నిజం.

వెళ్ళా కుమార్తె కావడం తప్ప భారత దేశానికి ప్రధానమంత్రి కావడానికి ఆమెకు యే అర్హత లేదు. అందుచేత ఆమె ప్రధాన మంత్రి అవుతుంది' అని కొన్ని సంవత్సరాలక్రిందట యెరూ ఆలోచించడానికి కూడా పీలులేకపోయింది.

ఏ అర్హత లేకుండానే తాను ప్రధాన మంత్రి అయింది. కాబట్టి మిగిలిన ఉన్నతోద్యోగాల్లో ఉన్నవారు కూడా తన వంటి అనర్హులేనని ఇందిరాగాంధీ అనుకుంటూ ఉన్నది. అందుచేతనే పీరు యీ ఉన్నతోద్యోగాలను పొందడం అనేది కొన్ని సంవత్సరాల క్రిందట ఆలోచించడానికి కూడా పీలులేని విషయం అని ఆమె అన్నది.

ఈ పరిస్థితిలో ప్రధానమంత్రి అయిందిరాగాంధీకి—

'తనవద్ద బంగారం ఉంటే, అందరి వద్దా బంగారం ఉంది' అని అనుకున్న రత్నయ్యకు తేడా యేమిటి?

ఒక్కమాట మాత్రం నిజం. చాలా క్షయం చెందగలవు, శ్రీ కృష్ణదేవ రాయలు, శివాజీవంటి మహాసామ్రాజ్యాల పరిపాలించిన భారతదేశాన్ని ఇందిరాగాంధీ వంటి వికేహీమరాలు పరిపాలిస్తుంది' అని కొద్ది సంవత్సరాలక్రిందట యెరూ కూడా ఆలోచించలేకపోయారు' అని అన్నాడు చూడామణి.

'ఇందిరాగాంధీ వికేహీమరాలు అని నువ్వు యెలాగ చెప్పగలవు?' అని చిదంబరం ప్రశ్నించగా, చూడామణి చెప్పడం ప్రారంభించాడు.

'1970వ సంవత్సరం జూలై నెలలో—బాన్సు వెంచర్ 'జర్మన్ యింటర్నేషనల్' అనే పత్రికకు ప్రధాన మంత్రి అయిందిరాగాంధీ యింటర్వ్యూ ఇచ్చింది.

'భారతదేశం అంతకంతకు మాస్కోకు చేరువ అవుతున్నది' అనే వావాన్ని ఆమె ఆ సందర్భంలో తిరస్కరించింది. 'నిజానికి మాస్కోయే భారతదేశానికి చేరువ అవుతున్నది' అని ప్రధానమంత్రి అయిందిరాగాంధీ అప్పుడు అన్నది.

'భారతదేశం మాస్కోకు చేరువ కావడం లేదు కాని మాస్కోయే భారతదేశానికి చేరువ అవుతున్నది' అని ఆమె అనగానే నాకు ఒక సంఘటన జ్ఞాపకానికి వచ్చింది' అంటూ చూడామణి చెప్పడం ప్రారంభించాడు.

'ఒక యేటిగట్టున కొన్ని యిళ్లు ఉన్నాయి. ఒకప్పుడు ఆ యేరు పొంగి యిళ్లను ముంచి వేసింది. అప్పుడు ఆ యిళ్లలో ఉన్న సామాను యేటిలో కొట్టుకొని పోయింది.

అప్పుడు ఒక యితర్దీ బిందె, మట్టి కుండ యేటిలో తేలుతూ వెడుతున్నాయి. కుండ బిందెను చూపి దూరంగా వెళ్లిపో పోగింది.

బిందె కుండలో యిలాగ అంది. 'మిత్రమా! దూరంగా వెళ్లిపోవడం యెందుకు? దగ్గరకు రా. మనం కబుర్లు చెప్పుకో వచ్చును.

'మిత్రమా! మనం దగ్గరగా ఉండడం నాకు శ్రేయస్కరం కాదు. నువ్వు నాకు తగిలివా వేనే పగిలిపోతాను. వేను నీకు తగిలివా, వేనే పగిలిపోతాను. అందుచేత నీకు దూరంగా ఉండడమే నాకు మంచిది' అని కుండ బదులు ఇచ్చింది.

ముల్లనచ్చి అరటాకుమీద వడినా, అరటాకే చిరిగిపోతుంది. అరటాకు వెళ్లి ముల్లమీద వడినా, అరటాకే చిరిగిపోతుంది.

భారతదేశం మాస్కోకు చేరువ అయినా, మాస్కో భారతదేశానికి చేరువ అయినా కలిగే ఫలితం ఒక్కటే. భారతదేశం మాస్కోకు మరొక ఉపగ్రహ రాజ్యంగా మారిపోతుంది.

ఇటువంటి చిన్న విషయం కూడా ప్రధానమంత్రి అయిందిరాగాంధీకి తెలియదు. అందుచేత మంత్రుల విషయంలో నేను చెప్పిన సంఘటనలను గురించి సందేహించడానికి అవకాశం యేమిటి ఉన్నది? అని ప్రశ్నించాడు చూడామణి. ●

టా ని క్

ఒక గుండె కంకరన

ఒక గీతం మొలక,

ఈ గాయం పూవుల్ని

గీతం మాండా కూర్చుంటు

అలా మధువుల్ని వంచటం

పిరసుంకు పంచటం

ఇది నానిత్యకృత్యం.

పిచ్చు విన్నా వినకున్నా

పికు నరపుటిస్తేక్షణ్ ఇచ్చి

వరుడిగా తయారు చేయటం నావృత్తి.

కాస్త వెనకా ముందూ చూసుకుని

బ్రతుకు చొక్కాకు సరిపోయేటట్లు

అలోచనల్ని కత్తిరించు కొమ్మనటం

తన విధానం

జీవితాన్ని విడిచివేస్తా

జీవించ మనటం

తప్పితే క్షమించు,

నిజానికి దేవితైవా

నమ్మకం అంతస్సాత్రం.

అయితే అరుపు తెచ్చుకున్న

అవనమ్మకం అల్పదై

జీవితం మెడ జీవల్ని

దిగ దొక్కుతుంది.

నా పాయింట్ ఒకటే!

నారసాగైనా సరే

ద్యేయాన్ని లంకించుకోమనే,

నమస్య ఎప్పుడూ

వది తలల నాగేంద్రుడే

అయితే నేం

వాడి వెళ్లినే ఉంటుంది

అమూల్యమైన మణి.

నమస్య నుంచే కాదు

అసలు దేస్తుంచైనా

పారిపోవటం

వరమ అనవ్వం.

కలలు కనటం

కళ్ళిచ్చు పెచ్చుకోవటం

మానవ సహజం! అలాగే

జీవితాన్ని ప్రేమించటం

మానవ నైజం కావాలి!

—కె. శివారెడ్డి

వర్ధమానతార పద్మాంజలితో ఇంటర్వ్యూ

విజాపు దర్శకత్వంలో కచ్చిన 'బంగారు పిడుక' చిత్రం ద్వారా చక్కని హాస్య భూమికలో సరివయం కొనసాగిన కుమారి పద్మాంజలి—ఇప్పుడు శ్రీకాంత్ అండ్ శ్రీకాంత్ వారి రంగుల చిత్రం 'మా ఇంకేలు'లోను, కానూక్ బిజినెస్ లో 'మా ఇంకేలు'లోను మరో రెండు మంచి భూమిలను పోషిస్తున్నది.

బంగారు పిడుకకి, ఇవాళ నటిస్తున్న చిత్రాలకి మధ్య 'లంబో' అమె కన్నడ చిత్రాల తారగా మారింది. దాదాపు 15 చిత్రాల్లో నటించింది. కన్నడ చిత్రాలే కాదు, విజయవాడలోని 'కన్నడ' మళయాళ చిత్రాలలోనూ నటించింది—కథా రచయితగా... ఆ చిత్రం ముగిసినవారికి పద్మాంజలితోని ప్రతిభ ఏపాటిదో రంగం అవుతుంది.

ప్రతిభావంతులైన నటీకాదు పద్మాంజలి; నాట్యంలో ప్రవేశం వున్న మంచి నర్తకి కూడాను. శ్రీ వెంకటే విజయవాడ ద్వారా చివరలో నాట్యాన్ని, శ్రీ నటరాజ రామకృష్ణవద్ద భరత

నాట్యాన్ని ఎంతో ముఖ్యతతో అభ్యసించింది. ఆధునిక పాశ్చాత్య నృత్యాలనూ చక్కగా అవగాహన చేసుకున్న ఈ ముమ్మాయి మాటల్లో సంస్కారం, మర్యాద వున్నాయి. ఉంటాయి.

ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. చదువు తూ ముగిసిన పద్మాంజలి కర్నూలు జిల్లా లోని నందికొట్కూరు గ్రామంలో జన్మించింది. చిన్నప్పటినుంచీ సినీమార్కు నృత్యాలన్నా ఎంతో ఆసక్తి కనపరుస్తూ ఉండేది. వచ్చిన సినీమా విడిచిపెట్టుకుంటా మానేసింది. అలాగే ఏనాటూ ప్రదర్శనం జరిగినా పాజరయ్యేది.

ఆ ఉత్సాహం— పద్మాంజలి సినీమార్కు లోకి రావటానికి కారణమయింది, నటిగా స్థిరపడటానికి దోహదం చేసింది. పద్మాంజలితో అయిదేళ్ళుగా నాకు సరివయం వున్నది. ఆ నాటికి ఈనాటికి అమెలో ఎంతో మార్పు వచ్చింది. మునిషిలో కాదు, వయసుతో, అందంలో, నాజాకుతో.

ఆకర్షించే చక్కని శరీర సౌష్ఠ్యంతో, పచ్చని శరీరంతో, రెండు వదులు నిండిన వయసుతోకి అడుగుపెట్టి, అటు దున్నర అడుగుల పడవయింది ఇవాళ

పద్మాంజలి. తిరికవేళల్లో సినీమూలు కూడటం, పుస్తకాలు చదువుకోవటం ఈమె పరివాలు.

'సాఫ్ట్ రోల్స్', 'లలిగా', అల్లరిగా వుండే కారెక్టర్లు చెయ్యటం నా కేంతో యిష్టం. అలాంటి పాత్రలు లభించి వచ్చు నాటికి న్యాయం చెయ్యటంకోసం నిర్విరామంగా కృషి చేస్తాను,' అంటుంది పద్మాంజలి.

ప్రస్తుతం అనసూయ, మా ఇంకేలు తెలుగు చిత్రాలతో పాటు — బి. సరోజా దేవితో 'పూరి' అనే కన్నడ చిత్రంలో కూడా నటిస్తున్న ఈ అమ్మాయికి చక్కని వేషాలిచ్చి ప్రోత్సహించటంతో ఎంతో భావిత్యం ఉంటుంది.

ఫోటో ప్రభాకర్

ఇంటర్వ్యూ : మోహన్ కుమార్

మీకు తెలుసా?

నటి సరోజాదేవి రాబోయే మధ్యంతర ఎన్నికల్లో పోటీనడానికి తీరిక లేనవి చెప్పింది. మైసూరులో ఆమెను నిలబడమని సి. కాంగ్రెస్, ఇ. కాంగ్రెసు కోరారట.

హీరో క్రిష్ణ ఫేబ్రవరి 8 నుండి 28 వరకు థాట్ ఎడారిలో ఉంటారట, సినీమా షూటింగు నిమిత్తం.

నటి 'షాన్ కారు' జానకి కట్టించిన కొత్త బంగారా ఆవరణలో నాట్యం గ్రహం తోటను వేశారట.

'మనసు మాంగల్యం'లో జమున, జగ్గయ్య, మణిమాల.

దిశనమిత్ర

మనసు-మాంగల్యం

ఇకాంతోపాటు మనసులు మారు తున్నారు. మనసులోపాటు మనసులు ఎదుగుతున్నాయి. వాటితోపాటు ఆచార వ్యవహారాలూ నాగరికతను.

స్త్రీకి మాంగల్యం అతిపవిత్రమైనది. మనసెంత ప్రధానమో మాంగల్యమూ అంత ప్రధానం. ఇలాంటి అన్ని ధర్మాల తోడు నిర్మించిన ఉత్తమ చిత్రవారి 'మనసు-మాంగల్యం' చిత్రం స్త్రీకి తాళిగట్టినవాడే భర్త కావసరం లేదు - అనే దిశ్యురీని ఎంతో వివేకమైన రీతిలో ప్రబోధిస్తుంది!

వినడానికి యాంటీసెంటుమెంటుగా అనిపించినా చిత్రం చూస్తుంటే అలా కనిపించదు. అదే ఈ చిత్రంలో కథా వస్తువు గొప్పతనం!

■ మనలో ఆంధ్రుల ఆడవడుపుతనం వుట్టివడుపుంది. సెంటిమెంటును కాపాడుతూ స్త్రీలను విశేషంగా ఆకర్షించే జమునపాత్ర - ఆ పాత్రలో ఆమె ఫటవా డ్రెస్ వ్యంగ చిత్రాన్ని సజీవం చేసిందని చెప్పాలి.

నాగేశ్వరరావు పాత్రలో నరీకొత్త నాగేశ్వరరావును చూడగల్గడం ఈ చిత్రంలో మరో ప్రత్యేకత. అతని నటన ఎంతో హాద్యంగమంగా వుంది.

కావళి పాత్ర ఎప్పుడొస్తుందో అని ప్రేక్షకులు ఎదురు చూడంత అవస్థగా

వుంది వద్దూభం హాస్యం. ఎంతో క్లిష్టమైన పాత్రని జనరంజకంగా మెప్పించారు అంజలిదేవి. ఏన్ లా కవిపించే పాత్రలో జగ్గయ్య నటన ఉత్తమంగా వుంది. జగ్గయ్య భార్యగా మణిమాల పాత్ర ప్రేక్షకుల హృదయాల్ని బాగా మూరగొంటుంది. మంచి తారాగణమున్న ఈ చిత్రంలో తదితర ముఖ్యపాత్రలని వాగయ్య, రఘుబా రెడ్డి, రామకృష్ణ, చంద్రమోహన్, అనీత, మార్యకాంతం మొదలైనవారు ప్రతిభావంకంగా సాధించారు.

ఆచార్య ఆశ్రేయ మాటలు చిత్రానికి ప్రాణం! పెండ్లాల నాగేశ్వరరావు సంగీతం చాల బాగున్నది. దేశరథిగారి 'నీటభిసమ యంలో' 'ఆవేశం రావాలి' పాటలు ఆగ్ర శేణిలో వున్నాయి.

కె. శ్రీనివాసరావు కథని ఆదినుంచి చివరివకా రసభరితంగా వట్టుతర్కంగా చిత్రీకరించిన కె. ప్రత్యగాత్మ నిశేషకృషిని అభినందించి తీరాలి.

నిర్మాత కోగంటి కుటుంబరావు ఉత్తమాలితుని ఈ చిత్రంద్వారా న్యక్తమవుతుంది. నకుటుంబంగా చూడతగ్గ ఒక మంచి కథాచిత్రాన్ని అందించినందుకు నిర్మాత బహుధా ప్రశంసార్హులు. శ్రీ ఫిలింస్ రిలీజ్.

—నీకరాజు

స్నిహా

సుభాషిణి ఆర్ట్ పిక్చర్స్ లో
ఎన్. టి. ఆర్. వాణిశ్రీ

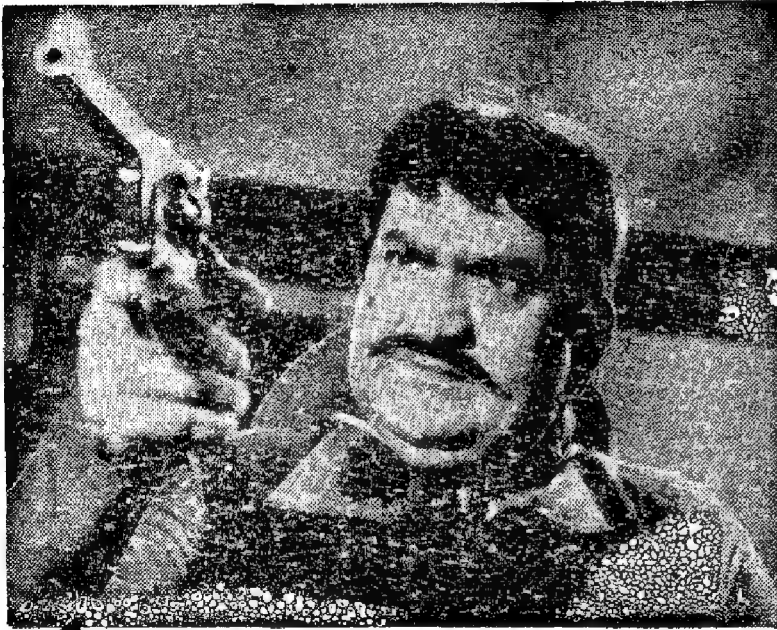
ఇ 'ఆడపడుచు' చిత్రనిర్మాత, 'కథా నాయకుడు' విరేధి కుడు, 'సుభాషిణి' ప్రిన్సిపాల్ డియేటరు యజమాని అయిన కె. హేమాంబరధరరావు మంచి కథా వస్తువు దొరికినప్పుడే చిత్ర నిర్మాణానికి ప్రవేశించడం ఆదీనుడి అలవాటు. చేసుకోవడంవల్లనే, ఆయన రీసె చిత్రాలు వక్కుగా వుంటాయనే అభిప్రాయం ప్రేక్షకుల్లో యేర్పడింది. ఫిబ్రవరి 10 న యీ సంస్థ మరొక చక్కటి సాంఘిక చిత్రాన్ని ప్రసాద్ స్టూడియోలో ప్రారంభిస్తోంది.

ప్రధాన పాత్రలో సుమ

బాలమురుగన్ ప్రాసిన కథకు, మద్ది వట్ల సూరి, ఆదుర్తి నరసింహమూర్తి జూయంటుగా సంభాషణలను సమ

'సమ్మో' దోహతులలో
శ్రీనివాసరావు, విజయ(శ్రీ).

‘కబ్బుకుతా దొంగలముఠా’లో రంగారావు.

దార్పాదు. సంగీతాన్ని చలనచిత్రాల్లో
వాయిదా వేసే అండ్ పింగ్, శిల్పాన్ని
పి. ఎన్. కృష్ణ, కూర్పును గోపాలం
దిర్ఘహిందే యీ చిత్రానికి హేమాంబర
ధరింపాడు. ఈ చిత్రంలోని
ప్రధానపాత్రలను వి.ఎస్. రామా రావు,
వాణిశ్రీ, నాగభూషణం, పద్మనాభం,
భూవిపాక, రావికొండారావు, రాధాకృమారి
పోషిస్తున్నారు. రామారావుకు చెల్లిలిగా
టెంపే అవకాశం సుకుకు రావడం అమె

సినిమా
వెండితెర జీవితంలో కొత్త మలుపును
తెచ్చిపెడుతుంది.

దర్శక విరూపక్ష్మ శ్రీ హేమాంబరధరింపాడు
దగ్గర న్యూస్ తీసుకుని రాబోతున్న
నాకు ఎన్. ఎ. ఎన్. జగన్నాథరావు, దర్శక
కుడు విశ్వనాథ్, సుభాషిణి ధీయేటర్
ముఖద్వారంవద్ద కనిపించారు. ‘గుడ్

సినిమా డైరీ

- పి. ఎన్. ఆర్. పిక్చర్స్ వారి క్రయిమ్ పిక్చర్ మూటెంగు జనవరి 22 నుండి 26 వరకు
కారద స్టూడియోస్ లో జరిగింది. కె. ఎన్. ఆర్. దాన్ దర్శకత్వంలో కె. ఎన్. రెడ్డి నృత్యశ్శిల్పి
కెన్ మన్ పాత్ర వహించి.
- సురేష్ మూవీస్ వారి కథిత చిత్రం ప్రేమసగర్ జనవరి 22న వాహినీ 8వ ఫ్లోర్ లో ప్రారంభ
మైంది. బి.నాగిరెడ్డి గారు క్లాప్ గొట్టారు. వి.సురేష్ సిన్ ఆర్ చేసాడు. కె.ఎన్. ప్రకాశరావు అధ్యక్షులలో
హీరో లక్ష్మీనేని మరియు చిత్రంలోని పాత్రధారులందరూ పాల్గొన్నారు.
- ఓషి శ్రీ వారి చిత్ర ప్రదర్శన మూటెంగు జనవరి 24 నుండి 26 వరకు జరిగింది.
హీరోలలో సాధురెడ్డి, సందీప్ కరెడ్డి, సరిహంసారం శోభన్, విజయవిరూప నటించారు.
- సావిత్రి కంబైన్మెంట్ వారి చిత్ర సందారం మూటెంగు జనవరి 18 నుండి ఫిబ్రవరి 6 వరకు
జరిగుతున్నాది సావిత్రి దర్శకత్వంలో జగ్గయ్య, రమాప్రభ, రాజరాజు, అల్లా రామలింగయ్య,
సాక్షి రంగారావు, ప్రభాకరరెడ్డి, రామోహన్, సి.హెచ్. పాదాయణరావు, లీలారాణి, సంద్యారాణి
ఆంధ్ సావిత్రి పాల్గొన్నారు.
- ఎన్. పి. సీన్ పిక్చర్స్ విందు దంపతులు ఫిబ్రవరి 4 న జ్యోతిపిక్చర్స్ వారి విడుదలవుతుంది.
సంద్యారాణి, కె. సత్యనాథ్

కావినింగ్ సిర్. మీ పిక్చర్ చూడవచ్చు
అని అడిగాను. వో. ఎన్. అన్నారు
విరూపక్ష్మ ప్రేమ పిక్చర్ లోకి వెళ్ళాను.
‘విందు దంపతులు’ నెగటివ్ కట్ చేసిన
ప్రేమ చూసాను. కథలో టెంపే, కథ
లికర్ స్పీడు, మాటల్లో, మాదుర్యం,
సంగీతంలో సారస్వతి, ఛాయాగ్రహణలో
వైపుర్యం సమస్తాల్లో రంగరించుకున్న
యీ చిత్రాన్ని దర్శకుడు శ్రీ విశ్వనాథ్
సర్వజనరంజకంగా వుండేట్టు సన్నాహం
అను చిత్రీకరించారు.

విలాసమందిరంలో

అక్కినేని, లక్ష్మీచాయ

‘విందు దంపతులు’ చిత్రం చూసా
తర్వాత, వాహినీ స్టూడియోకి వెళ్ళాను.
ఆరవ ఫ్లోర్ లోకి అడుగు పెట్టాను. అది
ఒక విలాసమందిరం. ఏకైక చూచినా
అందమైన అమ్మాయిల ఛాయాచిత్రాలు
కనిపించాయి. వజ్ర వైడ్యార్యులతో
పిరించబడిన మందిరమూ అనే భావాన్ని
కల్పించింది. ఆ గదిలో యెమిటి
విశేషం? యెవరూవురు అక్కడ? అని
వాకు. మీకు తెలియాలిగా.

హీరో వాగేశ్వరరావు చేతిలో ఒకే
నిమిషంలో అన్నింటిని యిచ్చే ‘దివ్య
అశ్రువధం’ వుండడాన్ని చూచాను ఆ
టానెక్టు హీరో గారు మందిరం
ప్రాయంగా త్రాగుతున్నారు. ఆయన సర
సన ఒక వధూదేవి నవమోహిని, తన
చిలిపి చేష్టలతో, వలపు చూపుతూ
ఆనందం పాడుతూ వుంది. ఆమె
యెవరో? బొంబాయినుండి ‘కచ్చిందలు.
ఆమె అక్కడ పేరుమోసిన వరకే అట.
పేరు లక్ష్మీచాయ. ఆమె ఆటలో ఆక
ర్షణ కనిపించింది, పాటలో ప్రేమధావం
వలకింది.

‘వుంటే యీ పూజో వుండు

పోతే మీ దేశం పోరా

చుట్టుప్రక్కలున్నవంటే

చూడకుండా ప్రాణముండుదురా

అంటూ హీరో వాగేశ్వరరావులో వెలి
ఆవేశాన్ని రేకెత్తించింది. అక్కినేని
ఆమెను తన వాడిగాకి యాడుకున్నారు.
‘కట్’ అన్న ప్రకాశరావుగారి కంఠం
వినిపించడంతో ఓ. కె. అన్న నటకు

వెంకటరత్నంగారి నోటి వెంట వచ్చింది. పైపాటను ఆచార్య ఆత్రేయ లు చించించగా, ముగిల గొంతు మహదేవన్ సంగీత సారధ్యంతో తీసుకొని వదిలింది. ఈ శృంగార ముట్టం సురేష్ మూవీస్ వారి కలర్ చిత్రం 'ప్రేమనగర్'లో కనిపిస్తుంది. డి. రామానాయుడు భారీ యెత్తున నిర్మించే యీ చిత్రంలో నాగేశ్వరరావు నాయకుడు. వాణిశి నాయిక. నవయుగ విశదం.

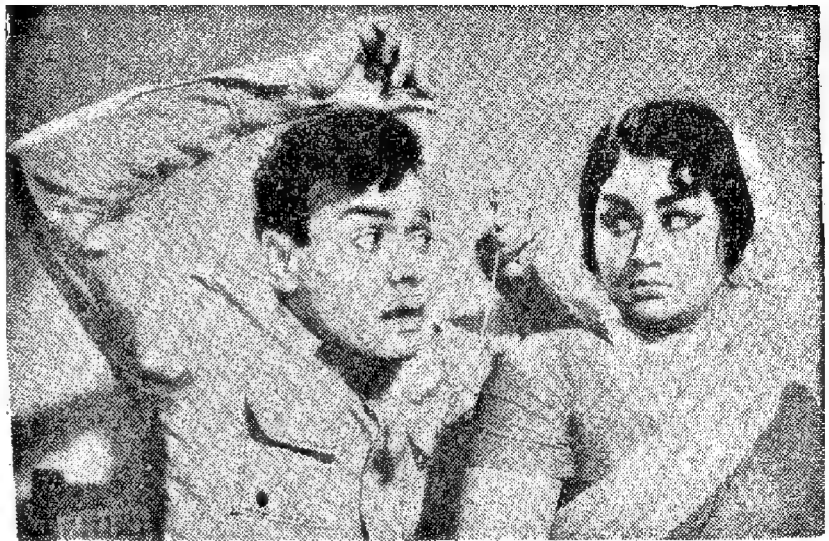
జగ్గయ్య షష్టి పూర్తి

నాపాపి నుండి సి. వి. ఎం.కు వెళ్ళాను. నాల్గవ ఫోర్ లోకి ప్రవేశించాను. అది సెద్దపాళ, పాలు నిండా కుర్చీలు అమర్చబడి ఉన్నాయి. విక్కడ చూచినా లోరడాలయం. అమ్మలక్కలు, అయిన వాళ్ళ యిండ్లకు పేరంటానికి వెళ్ళుతున్నారా అనిపించింది. ఒకామెను 'ఎక్కడికి వెళ్ళున్నారమ్మా' అని అడిగాను. జగ్గయ్యగారికి షష్టిపూర్తి పుత్తరం కోలాహలంగా జరుగుతూ వుంది. ఆక్కడికి వెళ్ళుతున్నాను అంది అమ్మత్తయియన. అయితే ఆ కమ్మలెందులయిన దృశ్యాన్ని నేనూ చూడాలనుకున్నాను. సెట్టులో పది నిమిషాలు ఆగావో రేదో గిరిగల గజాల చప్పుళ్లు వినిపించాయి. అందయిన అమ్మయిల సప్తసర శబ్దం వచ్చిన దిశవైపునా దృష్టిని మరల్చాను. పోల మధ్యలో సావిత్రి, జగ్గయ్యగారైన పీటల మీద కూర్చోబెట్టి, వారిద్దరి ముట్టు యిరవైమంది బామలు కోలాటపు కర్రలతో, కోలాహలంగా ఆట పాటలో మునిగి తేలుతూ పుండరాన్ని చూచి ఆనంద పడుతుంటున్నారని చూపారు. జగ్గయ్య సావిత్రిని చూచి సప్తసర ఆది దంపతులుగా కనిపించారు. పర్తిగి అదే భావాన్ని దాకరధిగా వెల్లడించారు.

'ఆది దంపతులు మీరు పుణ్య దంపతులు మీరు కలకాలం వర్తిస్తారే...ఆ...'

ఈ రసవత్తరమైన సన్నివేశాన్ని 'పింత సంసారం' చిత్రానికెగను సావిత్రి రమణీయంగా చిత్రీకరించింది.

నెను తమిళ చిత్రం 'ఎయత్తాం ఏడు'

'విచిత్రదాంపత్యం'లో రాజబాబు మినాకుమారికి తాళి కట్టచూతున్నాడా!

చూచాను. శివాజీకి యే మాత్రం తీసి దండపాటి కూర్చున్న, శేఖర్ - సింగ్ సోవి విధంగా జగ్గయ్యగారి వేషభాషలు చూచుగ్రహణాన్ని, డి. ఎన్. శ్రీవల్లభాచారి నిర్వహిస్తున్న యీ చిత్రానిక సావిత్రి డైరెక్టర్.

హోటల్ జాబ్

కినేమిస్ డ్యాన్స్

సి. వి. ఎం. నుండి శారదాక వెళ్ళాను. రెండవ ఫోర్ లోనికి అడుగు పెట్టాను. 'హోటల్ జాబ్' అనేది

'రాజకోట రహస్యం'లో ఎత్తవారాయణ, జవితా సమితి చెప్తే

బోర్డు కనిపించింది: ఈ బోటల్ కు పెద్ద పెద్ద వ్యాపారములు; విలాస జీవితాన్ని గడిపే పెద్దమనస్సులు వస్తారని తెలిసింది. ప్రతిరోజూ అందమైన అమ్మాయిల డ్యాన్స్ ప్రోగ్రాము కూడా నటించుటని తెలుసుకున్నాను. ఇంతకీ ఈ బోటల్ ప్రాప్రయిజర్ యెవరనుకంటున్నారు? సినిమా నటుడు ప్రభాకరరెడ్డి. ఆయన అదే పూరితో మంచి ప్రాక్టీస్ పుస్తకీధరలు. ఆయనే జాబ్ బోటల్ కు అధినేత అట. నేను కాపీవు. అగాను: వ్యవగతిక దుమ్ములు ధరించిన యువతీ యువకులు జంటజంటలుగా వచ్చారు. హిప్పీల్లాంటి అబ్బాయిలు. జిప్సీల్లాంటి అమ్మాయిలు వచ్చి డైనింగ్ రేబులు ముందు కూర్చుని టిఫిన్ తినడానికి ప్రవ్రక్రమించారు. అడిటోరియం వంక చూసాను. జిగ్ జిగ్లు మురిపించే జవ్వని తన శరీరాన్నంతా వంచుతూవుంటే; ఆమె అవయవాల పొంగును బోటల్ కు వచ్చిన జనమంతా కళ్లప్పగించి చూడసాగారు. ఆమె అటల్, పాటల్ రసకట్టు గోర రించింది. ఆమె పేరు కిస్మిన్.

సినిమా

'తీస్కా కోకాకోలా
వీస్కా రమ్మ సారా
మాస్, మజా. గుటకేస్తే నిషా
కలిసికొట్టు మొనగాడా' అంటూ

ఆమె తూలుతూ పాడతూ ప్రతివాడిని రమ్మని పిలుస్తూ వుండడాన్ని చూచిన కె. ఎస్. ఆర్. డాన్ 'చాచా కట్' అనడంతో దేవరాజ్, కె. ఎస్. రెడ్డి పుస్తక పఠానా విలవిలపోయారు. పై పాటలోని మజాను కవి అరుద్ర; పంగీతసారధి సత్యం; గయకి ఈశ్వరి కథిసి అందించారు. పించి సుబ్బారావుగారి కుమారుడు వాగేశ్వరావు నిర్మించే ఈ క్రయిన్ ఫిల్మ్ లోని ప్రధాన పాత్రలను రామ క్రిష్ణ, విజయలలిత, సత్యారాయణ, రాజబాబు, ప్రభాకరరెడ్డి, జ్యోతిష్యి, త్యాగరాజు, రమాప్రభ, ధవళి, కిస్మిన్ పోషిస్తున్నారు.

విజయలలిత హితబోధ

అదే సుడియోలోని మూడవ ఫోర్

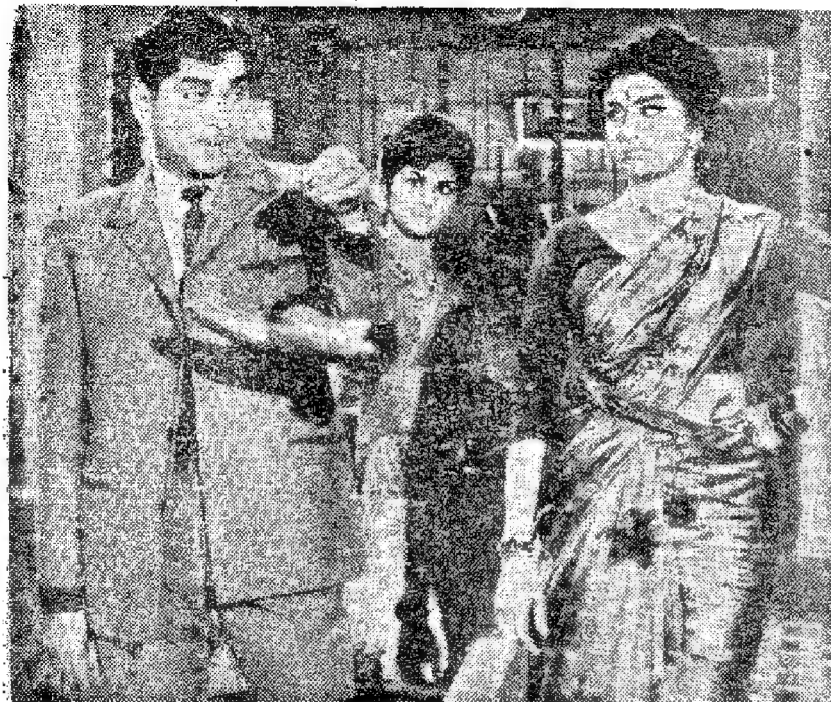
'అ తనుదిద్ది కొడలు' తా

కె. యస్. రామారావు. గీతాంజల

లోకి వెళ్లిన వాకు విజయలలిత తారన పడింది. ఏమిటమ్మా, యిక్కడున్నావ్? అని అడిగాను: 'ఏం చెయ్యమంటారు? మొన్ననే ఎం. వి. డిగ్రీ పుచ్చుకున్నాను. మనదేశంలో జరుగుతున్న అక్రమాలను, అత్యాచారాలను అరికట్టడం యెలా సాధ్యం అని ఆలోచించాను. వారంటి వదులు కున్నవాళ్లు దేశంకోసం, కొన్ని కష్టాల నెదుర్కొని; సంఘంలోని చీడపురుగులను నీటి మండపానికి వంపించాలి.' అందుకే ఈ జిప్సీ వేషం ధరించాను' అంటూండగా 'కమాన్ స్లాట్ రెజి' అనెడి పిల్లవు విన నడడమే తరువాయి, విజయలలిత చెంగు చేంగున యెగురుతూ 'సెట్లోకి వెళ్లింది. నేను కూడా ఒకమూలగా కూర్చున్నాను.

'వేషం వేషం రయ్యా
అంతా మోసం రయ్యా
మోసంచేసే దగాక్షరన
మొనగడంటారయ్యా

తల మొనగాడంటారయ్యా' అంటూ విజయలలిత అక్కడ గుమికూడిన ప్రజలకు హితబోధ చేసింది. ఈ గొడవ అంతా

చెప్పకాదు. బూటకాల్లోనూ, వెన్నెల అక్కనేని వాగేశ్వరరావు, కాంక్షా శింకా వెన్నెల విజయభాను

పూర్వ ఆర్ట్స్ పిక్చర్స్ వారి 'కూతుర కోడలు' చిత్రంలో కనిపిస్తుంది. అట్లా రి పూర్వ చంద్రారావు, జి. చంద్రశేఖర్ నిర్మిస్తున్న ఈ చిత్రంలో శోభన్ బాబు కథా నాయకుడు. ఏమిటంటే టైటిల్ యేదోలా గుంది, అని నిర్మాత పూర్వ చంద్రారావును అడిగాను. 'ఒక ప్రమాదంలో విడిపోయిన తల్లి బిడ్డలు వేరేరుచోట్ల పెరిగి పెద్దవారవుతారు. తన తల్లి గారానింక పెంచిన కుమారునికి వేరేచోట పెద్దదైన స్వంతకూతురు భార్యగా వస్తుంది. తను గన్న కూతురే విచిత్రవణిణాను పర్యవసానంగా తన పంచన పెరిగిన కుమారునికి అర్థాంగిగా అవగా తనకు కోడలు? వచ్చిన వింతకథ. అందుకే 'కూతురకోడలు' టైటిల్ పెట్టాము, అని జవాబిచ్చారు పూర్వ చంద్రారావు.

సెట్ లో యమునానదీతీరం

కారదాసుండి వినవ్కు వెళ్లాను. సేను వెళ్లిన సమయానికి ఉషశ్రీ నిర్మాత చిన్నసరెడ్డి హడావిడిగా యెక్కడికో పయనం కాబోతూ, నమ్మచూచి 'సెట్టుకు వెళ్లండి' అయిదు నిమిషాల్లో సేను వస్తాను' అని చెప్పారు. సెట్లో యమునానదీతీరాన్ని చూడగలిగాను. రాధ వేకవోలో విజయనిర్మలను కనబరచాను. కలెక్టర్లు కనిపించలేదే? అని ప్రాడక్షన్ సెలెక్షన్ రౌండుకు అడిగాను. ఇంకా స్టేషన్లో కనిపిస్తారన్నాడు. ఏమిటి దృశ్యం అని సవాయ దర్శకుడు మన్నెం రాధాకృష్ణుని అడిగాను. 'రాధామాధవుల ప్రణయ పురాణం' అన్నాడతను. ఇలాంటి స్వల్పదృశ్యం 'విచిత్రదానవత్యం'లో కనిపిస్తుంది.

విజయనిర్మల రాధగా అన్న పూహించుకుని, తన భర్త శోభన్ బాబును కృష్ణుడి రూపంలో తలపోస్తూ, తియ్యటి కలలో పూగినలాడుకుంటుంది. ఈ స్వల్పదృశ్యానికి గాను కవి నారాయణరెడ్డి ఒక కవ్వుటి రీతి వ్రాసారు.

"నా మనస్సే నీణేయగా పాడని నీ వలసే వేటువుగా మోగని."

ఈ పాట చిత్రీకరణ జరిగిపోతే, మాటేంగు దాదాపు పూర్తయినట్లే అన్నారు నిర్మాత చిన్నసరెడ్డి. ఈచిత్రానికి సి. చంద్రశేఖరరెడ్డి దర్శకుడు.

సోమరిపోతు

అట్లా రి పూర్వ చంద్రారావు, జి. చంద్రశేఖర్ నిర్మిస్తున్న ఈ చిత్రంలో శోభన్ బాబు కథా నాయకుడు. ఏమిటంటే టైటిల్ యేదోలా గుంది, అని నిర్మాత పూర్వ చంద్రారావును అడిగాను. 'ఒక ప్రమాదంలో విడిపోయిన తల్లి బిడ్డలు వేరేరుచోట్ల పెరిగి పెద్దవారవుతారు. తన తల్లి గారానింక పెంచిన కుమారునికి వేరేచోట పెద్దదైన స్వంతకూతురు భార్యగా వస్తుంది. తను గన్న కూతురే విచిత్రవణిణాను పర్యవసానంగా తన పంచన పెరిగిన కుమారునికి అర్థాంగిగా అవగా తనకు కోడలు? వచ్చిన వింతకథ. అందుకే 'కూతురకోడలు' టైటిల్ పెట్టాము, అని జవాబిచ్చారు పూర్వ చంద్రారావు.

నిండా తనడం, తనివితో నిద్రపోవడం తప్ప మరొకటి తెలియదతనికి. ఎక్కడ వడితే అక్కడ నిద్రపోతాడు. ఒకరోజు యింటినుండి బయల్దేరి ఒక చెరువు గట్టుకు వెళ్లాడు. అక్కడే పడకుని

గురుపెట్టి నిద్రపోనాగాడా? ఒక నాగు పాము అతని తలపద్మ పడగవిప్పి నాట్యం చేస్తూవుంది. మాంచి నిద్రలోవున్న చలానికి పాముపున్న సంగతి యెలా తెలుస్తుంది. ఆ చెరువులో నీళ్లు పట్టు

తెలీపిగల తలులు

అమృతాంజన్ గ్రేప్ మిక్చర్

పొడవు అట్లగు అధిక అవుతుంది!
మంచి ఆకు పెట్టుంది! అల్లం పోరంది!
పళ్లవచ్చేకంటేనే కాబుందులకు మంచిది!

అమృతాంజన్ లిమిటెడ్

FDSA1453T6

మూత్రము తరచుగా విసర్జిస్తున్నారా?

ఈ వ్యాధిచే బాధపడువారు అధిక ఆకలి, దాహము పొందుదురు. శరీరమంతా పోట్లుగా నుండును. శారీరక మానసిక బంహీనం పొందుతూ, దినదినమునకు తూకం తగ్గుతూ వుండెదరు. దుబ్బదలు, చర్మవ్యాధులు, మందమైన లివరు, బలహీనమైన మూత్ర పిండములు, పరిగా వనిచేయని మూత్ర కోశములలో బాధపడుచుండురు. ఈ వ్యాధిని యిలాగే నిర్లక్ష్యం చేసినచో కీళ్ల నొప్పులు చూపు మాంద్యము, మైకము, అలిమూతము, రావపుండ్లు, శారీరక మానసిక శక్తిలోపము, అలసట మొదలైన వ్యాధులు కలుగగలవు.

"యూరిటోన్ బిళ్లులు" ప్రాచీన కాలమునుండి ప్రఖ్యాతి చెందిన యూనాని వైద్య విధానములో అపూర్వమైన వనమూలికలు, వాడ్యులతోను, కషాయములతోను, శాస్త్రీయముగా తయారైన బిళ్లులు—ఈ వ్యాధిని నిర్మూలించగలవు.

"యూరిటోన్ బిళ్లులు" వేనకువేలు ఉపయోగించి, బాగువడి, మరణ గమ్యరమునుండి రక్షింపబడినారు. ఈ మందు వాడడం ప్రారంభించిన కొద్ది దినములకే తరచు మూత్రవిసర్జన అగిపోయి, సగభాగము జబ్బు నయమైనట్లే అనిపించును.

"యూరిటోన్" పొదుపైనది. నిరపాయమైనది. మలభంగా తీసికొనవచ్చును. ప్రత్యేక ఆహార నియమాలు లేవు. సామాన్య ఆరోగ్యము కలవారుకూడా ఈ మందులో శక్తినిచ్చే గుణము గలదు. గాన, వాడవచ్చును. వివరముల క్యాలలాగుకు వ్రాయండి. ఉచితంగా పంపెదము.

ధర: 40 బిళ్లులగల సిపా రు. 10/- మాత్రమే. ప్యాకెండు అండ్ పోస్టేజి రు. 2 ఒకేదాపా 2 రేక అంతకు ఎక్కువ పీచిలకు ఆర్డరు, పంపువారికి పోస్టేజి ఉచితం.

BARRYS REMEDIES LABORATORIES, (A.P.M.)
G. P. O. Box No. 374, CALCUTTA.

నేషనల్ బుక్ ట్రస్ట్ అధ్యక్షులలో సమ్మేళనం

కెన్యాలోని కెన్యా కెన్యా అధ్యక్షుల నిర్ణయం ఆ కేంద్రంకర తృప్తికొని ముగిసింది. సామెతుకు తక్కువగా నమోదుచేసింది. ఆ సమయంలో తప్పుకుంది. 'జానా, జానా' అంటూ విర్రుల అరిచింది. అప్పటికి మొదట వచ్చింది కలాసికి, 'ఏమిటి జానా, యింత ఘోరం జరగాల్సిందే తెలుసే' అంటూ జరిగినదంతా చెప్పింది. అంతేకాదు, తన జాన యొక్క గుణగణానామ యిటుగిరి పాడసాగింది.

పులకరించ విర్రవోడ
అపులించ వదలవోడ
బాడే నా మొగుడు

లోను రిపీటులకు వాడే సరదాబులే

అంటూ కెన్యా అధ్యక్షుల నిర్ణయం పాటను నారాయణరెడ్డి వ్రాయగా; వెంకటేశ్వ అధ్యక్షులలో సుఖిల కల్పనా చిత్రవారి 'సో మ రి పో తు' చిత్రానికిగాను పాడింది. భవిష్యత్తు కథ; మూలము వ్రాసిన ఈ చిత్రం నవ్వులజల్లును కురిపిస్తుంది. విరామచంద్రరావు దర్శకత్వాన్ని, కె. ఎస్. ప్రసాద్ ఛాయాను నిర్వహించారు. కె. బాబూరావు సీర్మిస్తున్న ఈ చిత్రంలో జ్యోతిలక్ష్మి ఒక కొత్తతరహా పాత్రను నిర్వహించింది. పూర్ణా విడుదల.

-శ్రీనివాస్

వేటి రెండు కుమార్తెల కొంత సాంప్రదాయిక సద్బతిలో నడుస్తున్నది. మరొకరి మధ్య మార్గంలో కొనసాగుతున్నది. అత్యాధునిక కవిత్వం కేవలం తిరుగుబాటు రూపంలో ప్రతిధ్వనిస్తున్నది. ఈ కవిత్వం అంతా సాంప్రదాయిక ఛందస్సులో, గేయాల్లో, కేవలం వచనంలో వేర్వేరు విధాలుగా వెలువడుతూ, విభిన్న రుక్మధానుస్సు పాటలు, శ్రోతల మన్ననలందుకుంటున్నది. కొంతమందికి చాలా వెలుగు కూడా కలిగిస్తున్నది. ఇది ఈనాటి అధునిక కవిత్వ పరిస్థితి. అతిథ్వరితంగా విలువలు మారిపోతున్న మన సమాజంలో ఇది జాలవలకు సహజమే.

జనవరి 1వ తేదీన మదరాసులో యూనివర్సిటీ విక్టోరియా హాలులో జరిగిన కవి సమ్మేళనం దీని కొక చక్కని తార్కాణం. ఇది నేషనల్ బుక్ ట్రస్ట్ నాలుగవ ప్రదర్శన సందర్భంలో రచనలపై పిర్రల విష సమావేశం. ఈ సంస్థ కార్యదర్శి యస్. ఆర్. కృష్ణ ఈ సమ్మేళనం ప్రారంభిస్తూ స్వాగతం చెప్పారు. విద్వాన్ విశ్వం దీనికి అధ్యక్షత వహించారు.

శ్రీ శ్రీ, పి. గణపతిశాస్త్రి తిరుమల రామచంద్ర, అరుద్ర, దాశరథి, నారాయణరెడ్డి, చల్లా రాధాకృష్ణ శర్మ, విద్వాన్ విశ్వం, హేమలత, లలితాపీటర్ల ఈ సమావేశంలో పాల్గొన్నారు. ముగ్ధమేధ్యగాయకులు పి. బి. శ్రీనివాస్ నాటి సమ్మేళనంలో పాల్గొన్న కవులకొక్కరిని అభినందిస్తూ తమ రచన శ్రావ్యముగా పాడి వినిపించారు. ఈ సమ్మేళనానికి ప్రారంభంలో వేటికాంపు కవితను గురించి లలితాపీటర్ల సంగ్రహంగా ప్రసంగించారు. కవి సమ్మేళనం ముగిసిన తరువాత యువల్లి రమ భరతవాల్మీకి జరిగింది. దీనితో ఈనాటి కార్యక్రమం ముగిసింది.

తమ పూతకర్యంపై విరభించి నలుగురిలోను కలిసి రావలెందని శీఘ్ర హింసావాదులనుద్వేషిస్తూ అరుద్ర మొట్టమొదట రచించిన వచన కవిత శ్రోతల

నాకట్టుకున్నది. శ్రీ శ్రీ అత్యాధునిక కవుల రచనల అంగీకరణలు కొన్ని చదివి వినిపించారు. దాశరథి, నారాయణరెడ్డి, విద్వాన్ విశ్వం తమ సరికొత్త రచనలలో సభ్యుల సంగీతం. తిరుమలరామచంద్ర తాము రచించిన సంస్కృత శ్లోకాలు కొన్ని వదిలి వినిపించారు. పి. గణపతిశాస్త్రి తమ గేయాలు కొన్ని పదస్సుల కందించారు. చల్లా రాధాకృష్ణ శర్మ చక్కని సూక్తులు కొన్ని సంప్రదాయ కవితా రూపంలో సభ్యుల కెరుకరించారు. సమావేశం హిందీ కవితలందించారు.

ఇలాగ కేవలం సంప్రదాయ సద్బతి మొదలుకుని, అత్యాధునిక హింసాత్మక విప్లవ ధోరణి దాకా విస్తరించిన అధునిక కవిత ఈ సమావేశంలో ప్రతిధ్వనించింది. మద్రాసులో చాలామంది సమీక్షకుల సమ్మేళనానికి విచ్చేసి, అయోధ్య ధోరణుల కవితలపై శ్రద్ధగా అలకించారు. ఇలాగ ఇంద్ర ధనమ్మలాగ, వేర్వేరు వస్తుల కవితలందించిన ఈ సమావేశం చెప్పుచురితో ఇటీవల జరిగిన సారస్వత సదస్సుల్నింటి లోను విస్తృతమైన కవి సమ్మేళనంగా రూపొందింది.

-కాశ్మీ.

కుమారి కళ్యాణి నృత్య ప్రదర్శనం

సంగీత విద్యుత్ పథ, కలావతి రిజిస్టర్లు, అధ్యక్షుల కాకివాడ మార్గశ్రావణం దింపింది. కుమారి కళ్యాణి నృత్య ప్రదర్శనం జరిగింది. సంగీత విద్యుత్ పథ అధ్యక్షులు అమెకు సభవారి కానుక సందేశాలు.

శ్రీ దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి వికవితములను కొలువై తివా రంగస్థాని, త్యాగరాజకృతి శైరీ తిరుగరాదాలో అభినయం, తరంగం, పూర్వ రంగం, భానుకలాపం, సత్యభామా సాతత్వం, దశావతారాలు, పదం, గోపికాకృష్ణ, అంశాలని ప్రదర్శించింది.

శ్రీ మల్లక, శ్రీమతి రమాదేవి గాత్రం, వెంపటి ముత్తేశ్వరరావు నట్యవాగం, కె. కామేశ్వరశర్మ వీణ, కోదండం మృదంగం, గోపాలశర్మ వణియిల్, వెంకటేశన్ ఫ్లోట్ మేళించారు. [ఓ.పి.]

వి. తాత భానుమతి వీణగానం

ఉగాది కల్పరత్రికా విశాఖాది ఉత్సవాల సందర్భంలో విరంజీవి తాత భానుమతి వీణ కవేరి జరిగింది. సుమారు రెండున్నం గంటల పాటు జరిగిన ఈ కవేరి శ్రోతల్ని ముగ్ధులని చేసింది. విరంజీవి భానుమతి ఉగాది కల్పరత్రికా విశాఖాది ఉత్సవాల శ్రీ తాత వీ. ఎస్. సోమయాజులుగారి మూర్తి, కాన్సెంట్ లో ఎనిమిదవ తరగతి పదునెక్కువన్నది. పదకొండేళ్ల ప్రాయంల ఈ బాలిక గత మూడేళ్లుగా వీణని అభ్యసిస్తున్నది. ఈ కొద్ది కాలంలోనే చక్కని ప్రాచీన్ నృత్య పరిపాలన చి. భానుమతి భవన్యల్లో నుండి వై జీవ విద్వాంసులూ కాగలదని ఆమె కవేరి విప్లవరేపరికై నా అన్వేషణలో అతిశయోక్తి లేదు. (ఓ.పి.)

విరంజీవి తాత భానుమతి

జమునయింట్లో విందు

తమతోపాటు పని చేసిన యూనిట్ కి విందు చేయడం తారల చరిత్రలో కొత్తకాదు గాని— యూనిట్ తో పాటు పత్రికా విలేజరులను కూడా సమావేశ పరచడం ఒక ప్రత్యేకతే! ఈ ప్రత్యేకతని, రివల్విక్ డేనాడు జమున నిల్పుకున్నారు. మనసు— మాంగళ్యం చిత్రం విడుదలయిన సందర్భాన్ని పురస్కరించుకొని ఆహ్వాన జమున తమయింటి వద్ద చిత్రం యూనిట్ కి, పత్రికా విలేజరులకు షుడసోపేతిమైన విందును ఏర్పాటు చేశారు. తను పనిచేసే ప్రతిచిత్రం యూనిట్ కి ఇలాంటి, విందును ఏర్పాటు చేయగలగట్లు జమున ప్రకటించారు. వారితోపాటు పత్రికా విలేజరులను కూడా గౌరవించడం ఆమె అభిమానానికి మంచి నిదర్శనం...

—సి.

'కళారాధన' నృత్య ప్రదర్శన

సంక్రాంతినాడు ఎస్సెస్ నర్సెస్ మెసోసెయేషన్ వారి సహాయార్థం కడపలో కళారాధన వెర్రేటిడాన్స్ పార్టీవారు జిల్లాకల్యాణం, డి. ఎస్. పి., పలువురు పురప్రముఖుల సమక్షంలో సుమారు మూడు గంటల సేపు వివిధ రకాల నృత్యాల వివరణించారు. కూచిపూడి క్లాసికల్, జానపద, పాశ్చాత్య నృత్యాలు సోది, పాము మొదలైన ఆంశాలతో నిండి ఉన్న ఈ నృత్య ప్రదర్శన ప్రేక్షకులకి ఆనంద కలిగించింది. అసోసెయేషన్ వారు డి. ఎస్. పి. గారి అధ్యక్షతన హాజరు నటుడు శ్రీ అల్పరామలింగయ్యకి సన్మానం చేశారు.

—బి. వి.]

శ్రీ దుర్గా నాట్య కళామండలి, చిక్కడపల్లి, హైదరాబాదు, 24 వ వార్షికోత్సవం ఇటీవల రవీంద్ర భారతిలో జరుపుకున్నది. ఈ వార్షికోత్సవమునకు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర సమాచార మంత్రి శ్రీ అక్కిరాజు వాసుదేవరావు అధ్యక్షత వహించారు. మండలి 24వ వార్షికోత్సవ సూచనగా, 24 జ్యోతులను ప్రముఖ రంగస్థల సినీ నటులు శ్రీ కె. రఘురామయ్యగారి కుమార్తె శ్రీమతి సత్యవతి వెలిగించడంతో నభ ప్రారంభ మయింది. మండలి అధ్యక్షులు సి. కమలాకర రావు స్వాగతం చెప్పారు. శ్రీ కె. రఘురామయ్య మండలి ప్రచురించిన సంచికను ఆవిష్కరించారు. కార్యదర్శి ఏలా సుబ్బారావు నివేదికను సమర్పించారు. సహాయ కార్యదర్శి పి. సి. పి. వి. సత్యనారాయణ వందన సమర్పణ చేశారు. అనంతరం మండలి సభ్యులు శ్రీ చిల్లర భావన్నారాయణ రచించి ఒడిన గుడిగంటలు నాటకాన్ని ప్రదర్శించారు.

తెలుగు కవిత్వపు పోటీ

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని ప్రాచ్య కళాశాలల విద్యార్థులలో తెలుగు కవితా రచనను ప్రోత్సహించుటకై మాకళాశాలలో 18—1—71వ తేదీ సుధావ్సము గం. 2—00 లకు పోటీ నిర్వహించబడును. అభ్యర్థులు ఒక గంట వ్యవధిలో ఇచ్చిన విషయము గూర్చి వ్రాయవలసి యుండును. పరిక్షణ భాష

పుండ్రములనే ఉపయోగించవలెను. ఎంట్రిస్టులలో సహకళాశాలలోని అన్ని తరగతులలో చదువు విద్యార్థులను పాల్గొనవర్తలు. ఒక కళాశాలనుండి యెందరైనా రావచ్చును. ఎవరి ఖర్చులు వారే భరించవలెను. ఉచిత వసతి మాత్రము కలదు. విద్యార్థినులకు ప్రత్యేక వసతి కలదు. మొదటి బహుమతి రు.50— రెండవ బహుమతి 30— రూ. మూడవ బహుమతి రు.20 ఆనెలగల కోరిన పుస్తకములుయోగ్యతా ప్రకారముతో సహా 28.1.71 సాయంకాలము 4—30 గంటలకు జరుగు కళాశాల

సంస్థాపకులు జన్మదినోత్సవ నభోలో బహుకరించబడును. ప్రీన్సిపాల్ నిర్ణయంపై ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు వివరణములు పుంధవు. రాదలచిన అభ్యర్థులు తమ దరఖాస్తులు 14—1—71 వతేదీ కందునట్లు వంపవలెను. వచ్చునట్లుగా తమ కళాశాల ప్రీన్సిపాల్ నుండి ధ్రువ ప్రతము తెచ్చుకొనవలెను.

యేలూరిపాటి అనంతరామయ్య

ప్రీన్సిపాల్, కొంచల వెంకట కున్లమూర్తి సంస్కృత కళాశాల, గుంటూరు.

సినిమాలలో

స టిం చడ మన్నది సామాన్యమైన విషయం కాదు. సన్నివేశాన్ని బట్టి పాత్ర స్వభావాన్ని అను

సరించి నటించాలి. అందుకు ఎంతో నేర్పు, వీర్యం అవసరం! పాత్ర పోషణ సరిగా రావటం, రాకపోవటం అన్నది— ఆర్టిస్ట్ మూడ్ మీద ఆధారపడివుంటుంది. ఎన్నిసమస్యలున్నా, గొడవలున్నా కనిపించిన వాళ్ళందరినీ చిరునవ్వుతో పలకరిస్తూ ఆ మూడ్ తెచ్చుకొని పాత్రలో లీనమై నటించాలి. ఇవన్నీ ప్రత్యేకంగా గమనించిన వారికి గాని తెలివు. చూసేవాళ్ళకి వాళ్ళలోని గ్లామర్, డబ్బు, మోహా మాత్రమే కనిపిస్తాయి.

హిందూజాతీయ మూటింగ్ హడావిడిలతో పాటు, ఎన్నో సమస్యల్ని పరిష్కరించు కొంటూ ఎంతో బిజీగా ఉండే ఆర్టిస్ట్ లకు కూడా, మామూలు వారికి ఉండే అభిరుచుల్లాంటివి ఉంటాయి. వాటివల్ల కూడా ఎంతో ఉత్సాహం కనపరుస్తూ ఉంటారు. ఏమాత్రం అవకాశం దొరికినా తమ అభిరుచుల్ని ఆచరణలో పెట్టే ప్రయత్నం చేస్తుంటారు. ఇంత బిజీలో కూడా స్వంత అభిరుచులపై మొగ్గు చూపటం చూస్తే వారి ఉత్సాహానికి అశ్చర్యం వేస్తుంది.

మగ ఆర్టిస్ట్ లలో కన్న ఆడ ఆర్టిస్ట్ లలోనే యీ అభిరుచులు ఎక్కువమో అనిపిస్తుంది.

శ్రీమతి భానుమతి చక్కని కథారచయిత్రి. మునిమాణిక్యం వారి కాంతిం లా—అత్తగార్ని ఆంధ్రదేశంలో బాగా పాపులర్ చేశారు అను కథల ద్వారా. ఆమె ఎంత బిజీగావున్నా

సినిమాతారలు :

ఇతర అభిరుచులు!

రచనా వ్యాసంగాన్ని విడిచి పెట్టలేదు. అలాగే శ్రీమతి భానుమతి కూడా చెయ్యితిరిగిన రచయిత్రి. జానకి కథలు రాశారేమో తెలియగాని, ఎన్నో చక్కని వ్యాసాల రాశారు. ఎవరూ చెప్పుకోలేని ఆత్మకథ నిర్దేశంగా, మంచి శైలిలో, చిన్న చిన్న వాక్యాల నిర్మాణంతో అందంగా రాశారు. జమున సాధుజంతువుల వల్ల ఎంతో సానుభూతి చూపుతారు. బ్లాక్స్ నంస్టలో సభ్యురాలు. గృహంకరణలో కూడా ఆమె చాలా శ్రద్ధ కనపరుస్తారు. వాణిశ్రీకి బొమ్మలు తయారు చేయటంలోను, బొమ్మల్ని అలంకరించటంలోను అసక్తి మొందు. జయలలిత చక్కని చిత్రకళిణి. బొమ్మలు బాగావేస్తారు. రేఖాచిత్రాలే కాదు, పెయింటింగ్ నైట్ పెయింటింగ్ లో నేర్పరి. ఏమాత్రం తీరిక దొరికినా పెయింటింగ్ చెయ్యాలనుకుంటారు. శ్రీ యస్. వి. రంగారావుకి వేట అంటే యిష్టం. వేటకి వెళ్లాలంటే ఆడవీ, తగినంత టై మూపుండాది. కనుక మామూలు తీరిక దొరికితే వేటకు వెళ్ళిపోయినా పూర్వం తీరికగా వుండేలోకల్లో తూర్పు గోదావరి జిల్లాలోని అడవుల్లోకి తరచూ వేటకు వెళ్ళాండేవారు. ఇప్పుడూ ఆయనకి ఆ వేట పరదా వుంది.

నాకు తెలిసిన వారి గురించి మాత్రమే అక్కడ మచ్చుకి పేర్కొన్నాను. ఇంకా అనేక ఎందుకు చెప్పాల్సివస్తుంటే— ఏళ్ళల్లో వున్నా, వ్యక్తికి రుచులు, అభిరుచులూ ప్రత్యేకంగా కొన్ని పుంటాయి. అవి వారిలో అభివృద్ధి చెందుతూనే వుంటాయి తప్ప, తొలగి పోవు! అని.

— మోహన్ కుమార్

మొగలిపాదలు : (నవల)

(శ్రీమతి శిఖాగంటి) వెంకటరమణ. 232 పేజీలు
రూ. 5.

వేయబోవని తలుపు : (నవల)

(శ్రీమతి తురగా జానకిరాణి క్రాస్ ఆక్టెవ్ 191
పేజీలు. రూ. 4. ప్రచురణ నవంబర్ 1 నల్లి
కేవెన్స్, ఏలూరురోడ్డు, విజయవాడ—2.

జీవితంలో వెలుగు కంటే చీకటినే హెచ్చుగా
ప్రదర్శించటం శ్రీమతి వెంకటరమణగారి అలవాటు.
ఇటువంటి ధోరణిలో నడిచిన ఆమె నవలలు కొన్ని
లోగడ వదిలెం. ఇప్పుడీ మొగలి పాదలు కూడా
అదే జాడలు అలుగుతున్నాయి.

చెడుగునే ఆధారం చేసుకుని ముగిసిన
గోపాలం దిగజారిపోవటంలో ఆశ్చర్యం లేదు.
శ్రీనివాస్ సరస్వతి అనే ఇద్దరు పిల్లల్ని ఇచ్చి
అతని భార్య చేయింది ద్విశ్రయం సుభద్ర ఆ తరు
వాత ఆతడూ అవతారం చలించాడు. కూతురు
సరస్వతి కూడా క్షయం పురిచిపెట్టింది. భర్త
సోయిన సుభద్ర తీలం వక్రగతి పట్టుకుంది
కొడుకు శ్రీనివాస్, రాజేశ్వరిని పెళ్ళాడతాడు కాని
ఆమె మరో యువకుణ్ణి రుచి మరుగుతుంది

మొత్తంమీద ఈ నవలలో మనకి మొగలి
లేకుల ముల్లే, గుచ్చకుంటూరు కాని, వాటి పౌర
భాన్ని అనందించాలంటే కష్టమే.

* * *
మొగలి పాదలలో సుభద్రను పోలిన పాత్ర
కమల. ఈమెను చూచిన కథనమే నేయబోవని
తలుపు

కమలకు వరసకి కూతురు కామాక్షి. కామాక్షికి
అక్క పరస రాధ. పెళ్ళిసంబంధం ప్రస్తావనలో
చెల్లెల్ని ఆపారం చేసుకుంది రాధ. కానీ, ఆ ఆపా
క్రమంగా తొలగిపోయి, ఇదరికి ఏకీభావం కుదురు
తుంది. రాధ తన బాధలన్నీ వెలసినాకవటంలో
ఆమె మున్ను తేలికపడింది. స్వభావంలో చెల్లెలు
అక్కలాగా, అక్కచెల్లెల్లాగా మారిపోయారా అని
పించేటంత సునిశితంగా జీవితాన్ని అర్థం చేసు
కుంది, కామాక్షి.

అటువంటి కామాక్షికి సపత్నల్ని ఒక సమస్య
అయి కూచుంది. తండ్రి పోయిన ఇన్నాళ్ళకి గర్భవతి
అయిన కమల ఇష్టుడు నిండు చూతాలు ఆ పుట్టే
బిడ్డ కమల శిశువు కాదు. కనుక దాన్ని ఏ శరణాల
యూనికో అప్పగించి, పిన్నిని మాత్రం దగ్గర
పెట్టుకుందామని కామాక్షి అనుకుంది, ఊరికి
బయల్పెట్టేస్తుంది.

జానీ, తీరా ఊరు, చేరుకున్నాక కథ అడ్డం
పెట్టింది—తల్లి, పోయింది, బిడ్డ మిగిలింది అనా
గ. అయినా ఉదార హృదయం గల కామాక్షి
“బాబీ; అక్కను నేనుండగా, వాడు అనాధ
యితాడా?”

రాజు, పిట్ట వాతావరణాలు, రాజకీయ
ల, వాటి సాక్షయంమకు బలికే రకరకాల

పుస్తకాలు

పుస్తకాలు, వారి ముద్రాణాలు— వీటితో కూడిన
రసపత్రం పుట్టాలతో రక్తికట్టిన నవల ఇది.
— శివమూరి

అక్కయ్యే మళ్ళీ పుట్టింది ,

రచన : శ్రీమతి వేదవతి 151 పేజీలు.

సంతోష పులు :

[రెండు నవలలు] కష్ట రచన 122 పేజీలు.

ఈ రెండు పుస్తకాలకు ఒక్కొక్కటి
రెండే రూపాయలు ప్రచురణ : యం శేషచలం
అండ్ కో, మద్రాసు, సింగపూరు, మచిలీపట్నం.
కృష్ణమూర్తి కన్సల్టెంట్స్. అయినా, పెంచి
పెద్దచేసి మురిగి భాగ్యం యశోదదే అలవాటు
యశోదమ్మ భాగ్యం కాంతమ్మ వదిలిన కలిగింది
ఎందునా కాకుండాపోయింది సరస్వతికన్నా.
సరస్వతికి లేకలేక పుట్టిన కమలార్చి కూడా తనకు
కాకపోగా, ఆ తరువాత మళ్ళీ ఆమె అల్లు అయ్య
యోగ్యత లేకపోయింది. తను రోగిపడి
దానికి తోడు, లేనిపోని అనుమానాలతో మన
శ్యాంతి లేకుండా చేశాడు, మాయదారి మొగుడు.

అంతటి యాతనా ఎంతో సంతోషం
అనుభవించింది. జీవితంలో సుఖంగా పున్నట్లే
కనిపిస్తూ, విరక్తితో వేదాంతాల కన్ను మూసింది.
కొన్నేళ్ళు గడిచాయి. సరస్వతికన్నా తమ్ముడు
వాసు ఒక ఇంటవాడయ్యాడు. అరటికో చిప్ప
పాసాయి! అంటే, సరస్వతే మళ్ళీ ఇలా వెలిసిందా?
జీవితంలో ఒడుదుడుకులు అన్నపు వాటికి
తోడు కావాలని మరం తెచ్చి పెట్టుకునేవి కొన్ని
వెరసే—అన్నీ కలిసి— హాయిగా నిద్రచి, సుఖాంతంగా
ముగిసిన నవల ఇది.

* * *
ఆలమగం మధ్యని అనుమానం రానే కూడదు
వచ్చిందా—అది మరి పూలుకోవడం కల. ఇటు
వంటి సమస్యకు బలి అయిందే, వేదవతిగారి
నాయిక సరస్వతి.

అయితే—కష్ట రచన తీరావతి తీరే వేరు.
ఈమె సౌందర్యాధిదేవత. తెలిసో తెలియకో
ఏరికోరి ఆమెను చేపట్టాడు, వెంకట్రాయుడు
చాదరి

శోభననాటి మర్నాడు ఆమె వాంతి చేసుకుంది!
కానీ, చాదరి కంగారుపడలేదు, గొడవ చెయ్య
లేదు. నిదానంగానే తమాయించుకున్నాడు. అయినా,
ఏమనుకోవాలి? ఆ ఆలమగల ప్రణయ సుధాకలంలో
ఇది విషబిందువా? తొలి కబంధంలోనే గుంకరాయా?
సమ్మక్కమయిన సంగతేనా?

హంగులన్నీ ఉన్నవాడు గనక, ఆ విషబిందువు
మూలాన్ని చాదరి కనుక్కోగలిగాడు. కనుక్కుని
చేయగలిగిందేమిటి?

తెగవలేదు గానీ, తీరా తీరావతి తగన్న
చాదరి ఏం చెయ్యగలడు?— ఈ సందర్భాన్ని
కట్టె విరక్తులతో హామీ చాచుకుంటా చిత్రమయిన
మలుపు తిప్పారు, ఉషశ్రీ.

ఈ నవల చివరిని సమాప్తకుల కొక చిన్న
హాస్యరీతి చేశారు, రచయిత కానయితే— పేరుకం
జెందిన యిల్లీ కాంత అచిత వ్యాచారము
వెచ్చురే? అని కవిమక్కు. పసిందయిన కోడె
నాగు ఇదగి ఎప్పుడో ఆడించకనేస్తూ అనందంగానే
పుంబుంది తరచూ అక్కుమని కాకేస్తూ,
ఆ తన్ను పామిది నడుగు, మరే?

— శివమూరి

దాస్వామి

కాషాపనిని చింతల నాటి సరసంవా దీక్షిత
శర్మ విరచించిన పదకొండు నెల రూపాయి.
32 పేజీలు. ప్రచురణ రచయిత పేరి జిల్లా
సెలెక్షన్ స్టాండ్, అప్పలవోడు, గుంటూరు
జిల్లా రాయాల

విద్యాదోష్టి

విర్రవనగమూర్తి రాజ సంతాదకతలో
వెలుపడుతున్న విద్యా విషయక చూసనైతిక పడి
ప్రతి 50 పై నెల. పాటచందా ఆరు రూపాయలు
ప్రతులకు శ్రీ చింతలపాటిహాపరాధ ధర్మసంస్థ,
చిన విండ్రకోలను. ప. గో. జిల్లా.

ముత్రిపదాలు

యద్దెండ రఘురామారెడ్డి, రచించిన జానపద
గేయ కావ్యం ముత్రిపదాలు ముత్రినాయిక
గాను జాన నాయకుడుగాను వర్ణిస్తామనే అల్లి
తొలిరచనలోనే ప్రసిద్ధి జానపది గేయరచయితల
స్థాయినందుకున్న రఘురామారెడ్డి కృషి ఎంతయినా
ప్రశంశనీయం, ప్రతిమాటా ప్రతిపాటా చదివి
అనందించ తగ్గిరిలో పాగిన ఈ కవిత్వం
రసజ్వలకు బాగా మెప్పిస్తుంది 82 పేజీల
పుస్తకం వెం రెండున్నర రూపాయలకు చెల్లెన్య
కానరిషెట్టు కార్యాలయం జడ్చర్ల, మహబూబ్
నగరం జిల్లా

రంగుల రాట్నం

నాటిక. ప్రతికా రచయిత శ్రీ శ్రీకృష్ణ కలం
నుంచి వెలువడిన నాటిక 'రంగులరాట్నం.' సెదల్లు
నకి అనుకూలమైన ఈ నాటికతో ఇతవృత్తం బాగా
పుది రచన సరళంగా వుండే జనాన్ని రంజింప జియ్య
గలేదని వుంది. ఇదే పుస్తకంలో 'వల్లకాటి శివయ్య'
అనే ఏకపాత్రాభినయం కూడా చేస్తారు. నటీమణులకు
ప్రత్యాపాకరంగా వుండే ఈ పుస్తకం వెల రూపాయి
న్నర. ప్రతులకు ప్రసాద్ నల్లి కేవెన్స్, ఆర్.
ఆగ్రహారం, గుంటూరు—3.

జ వా ఋ
(44 వ పేజీ తరువాయి)
'మొత్తం 27 త్రిభుజాలు

మీ పాపని
జలుబుతో
బాధపడనిస్తారా?

అక్కరలేదు..!

విక్స్ వేపారబ్ జలుబు భారాన్ని వెంటనే తొలగిస్తుంది. ముక్కుదిబ్బడ పోగొడుతుంది. ఊపిరి తేలిగ్గా తీసుకొనిస్తుంది. పాపహాయిగా, చక్కగా నిద్రపోతుంది.

విక్స్ వేపారబ్ లో వున్న ఓ గొప్పగుణం : జలుబు బాధలు కలిగే ముక్కు, గొంతు, గుండె, పిప్పల మీద రాయచ్చు.

ముక్కుదిబ్బడ తొందరగా పోయి, జలుబు బాధ తగ్గి పాప ఎంత హాయిగా వుంటుందో మీ అంతటా మీరే చూడగలరు. విక్స్ వేపారబ్ ప్రత్యేక ఏవంటే జలుబు బాధలు తీర్చడానికి అది రెండు విధాల పనిచేస్తుంది :

1. జలుబు-చర్మం మీద

2. లోపల-ఊపిరి ద్వారా

జలుబు-చర్మం మీద : విక్స్ వేపారబ్ పెచ్చవనం జలుబు వల్ల కలిగే ంటి నొప్పిని తగ్గిస్తుంది, హాయినిస్తుంది.

లోపల-ఊపిరి ద్వారా : విక్స్ వేపారబ్ మందు అవిరిగా మారుతుంది. వీల్చినప్పుడల్లా ఈ మందు అవిరి వండ్లో ప్రవేశించి, ముక్కుదిబ్బడను ండి, గొంతు నొప్పిని, గుండెల్లో జరుపుని తగ్గిస్తుంది. ఈ విధంగా రాన్ని మాయంచేస్తుంది.

ప్రత్యేక గమనిక

వత్సరం, మంచినీటిరం కొనం, శరీరవంత విక్స్ వేపారబ్ రాయండి... అంతే 19, గ్రా. నీసా, పిల్లలకు 7,8 పాళ్లు వస్తుంది : పెద్దలకు 3,4 పాళ్లు.

దాగా గుణం కనబడ్డానికి ముక్కు మీద, గొంతు దగ్గర విక్స్ వేపారబ్ రాయండి, గుండెమీద, పిప్ప మీద విక్స్ వేపారబ్ దాగా రుద్దండి. జలుబు బాధల పూర్తిగా తీరేవరకు విక్స్ వేపారబ్ వాడండి

12. గ్రామం పెద్దదాన్ని

వేపారబ్-జలుబుబాధలకి అధునిక ఔషధం